

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto novo 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 20. Mai 1493

Incipit liber quintus de interdictis. Rubrica

[urn:nbn:de:bsz:31-319559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319559)

pact. vide qd dixi p^o bar. in. l. solutu. s. h. de pig. act. Et adde qd status no pot remittere exceptione cōpetere ecclesie fm Inn. r do. an. i. c. i. d. dpo. fito r Jo. an. i. c. ii. de dona. An aut pcurator r plat^o possit renunciare ap pellationi. vide bald. qd non in. l. h. in fine. C. de temp. appella. r bis adde bal. in. l. i. i. f. C. de bo. mater. ADDE

bar. i. vñ. pte rea qd cōsul uit ro. consi lio cxiiii. qd si qd fac mā datus alicui ad accipien dū pecunias mutuo qd si mos locivbi pecunie accipiuntur ē vt accipientes se obligent ad cōbia si i tpe nō solu tur qd pro / curatoz etiā ad id cenfe tur habere mādatur. s. ad obligādū se ad cōbia r s. vras r vi de pau. dea. p. h. celrii.

C. Renūci at. Et vide oīo bal. i. rubrica. C. eo. in vlti. col. r ibi an p hoc fideiusor vi deatur frau dare credi tozes suos.

C. Istud ve nit. vid. bal. in rubri. C. eo. vbi alle / gat bar. bic. s. corrupte. r bar. i. l. so lutuz. s. h. r ibi dixi. s. de pigno. act. r in. l. i. si pi gnosis. s. h. eo. r i. ibi p moder.

C. S. Si a socero. Ad istū tex. vid. l. ii. C. eo. r not. bar. i. l. q. s. i. de puiul. credi. r qd fit titu. l. us lucrati uis ex parte mulieris est et tex. cum gl. r ibi doc. l. l. meua. s. i. f. solu. ma tri. Et no. huc tex. qd ri tulus dotis ē onerosus. ex pte viri qd ē not. et si ex postco cōsecuturū fit lux. gl. ē mēti tenēda in. l. si dona turus. i. pe. gl. s. de con di. ob. cau. r ē tex. in. l. i. s. h. vero. C. de ipo. lucra. de scrip. l. x. r ibi not. vbi etiā vide ang. quod not. qd pcedti et i dote r matrimonio putatiuis vt ē gl. not. i. l. pculuo. alias icipit ancilla. s. de iure dotis. i. gl. h. r adde qd not. bar. i. l. i. s. d. vñ cau. Itē ē onerosus nō tm ex pte viri: vt bic. s. h. ex pte filioz dote petē tiū: vt not. bar. i. l. si cōstante. l. x. q. scde. q. p. m. s. solu. matri. r vide oīo qd no. p bar. in. l. meui. s. duobus. de leg. ii. in. ii. col. s. quo ad patrē ē ri tulus onerosus. ita bal. in. l. ii. C. eo. vide ibi. r idē. ibi dicit in legitia r ali

tunc allegat in cōtrariū ista lex. s. die qñqz quis renūciat exceptioni. p emptore: r tūc ē donatio: vt. l. si quis delegauerit. j. de noua. qñqz remittit exceptio dilatoria tps r tūc idē: vt. l. oēs. s. h. s. e. r. l. ait pretor. s. h. cū in die. s. eo. qñqz remitti tur exceptio declinatoria fori. r tūc nō est dona tio: vt. l. si fideius. s. quedā. s. mā. sed qd dicem^o si remittit exceptionem ordnis: vt hic. dices tu recurrimus ad distinctiones an sit exceptio dila toria uel declinatoria. sed qd si fideiusor renun ciat^o beneficio ordinis. tunc ex hoc nihil acqui rit creditori: s. effugit magis detrimētū qd lucre tur. imo nullum lucrum acquirat. r donatio nō ē nisi aliquid alicui acquiratur: vt. l. in edibus. s. h. s. de dona. r sic est magis remissio detrimen ti qd donatio: vt hic. r ē tex. qd nō sit donatio i. l. i. s. si fideiusserit. s. si quid i fran. pa. cū ergo nō sit donatio tunc istud venit^o in generali manda to. Preterea in generali mandato venit id qd ē de cōsuetudine: vt. l. si prius. s. i. s. a aqua plu. ar. r. l. qd si nolit. s. ga assidua. s. de edil. edic. s. de cōsuetudine oīs fideiusor renūciat. ergo r c. Ex. s. sequenti.

C. Vos an sit titulus lucratiuus r vos data filie spurie p ptem nō pot reuocari a marito: sed ab ipsa sic cū ad ipsam est reuersa.

Si a socero. Nota tex. ibi intelli gū aliqd ex donatōe habuisse. C. No. q. titu. dotis respectu mulieris ē titulus lucratiuus: sed respectu viri est onero sus. C. hic in tex. fit qd quedā r nō soluit. ideo vide glo. qd incipit relinquitur in h. prima placet Qui. de su. ga videtur in debitus soluisse scīter. C. Nota tex. tu scis ga pater nō pot donare filio spurio. mō presbyter maritauit quandam suam spuria. modo consanguinei volebant reuocare post mortem. ego dixi qd a viro nō poterat reuo cari: quia habet ex titulo oneroso. sed postq ad mulierē est reuersa potest reuocari quia ipsa hz ex titulo donationis. sed pater filio spurio nō po test donare: vt. l. i. C. de natur. li. ergo r c. r hoc nisi quatenus de iure canonico filius vel filia de bet habere p alimentis: vt in. c. cum haberet. ex tra de eo qui dux. in ma. quā pol. per adul.

Ut fructus. Dicat bic qd nō veni unt i restitutiōe nisi fru ctus qui erunt tpe vēditionis. Contra in. l. i. s. p hanc. s. e. So. ibi loquitur de extantibus tpe vē ditionis. r sic ille. s. intelligitur fm istū. C. Nota tex. ibi nam cum fundum r c.

Hec actio. Iste. s. legit in glo. no stra tribus vel quatuor modis. prima lect. est bona r no. r cam sequitur By. in. l. de ac. s. itē si quis in fraudē. r fm ipsā pono casum qd quādo qs alienat in fraudē r res non reperit: pot agi cōtra eum vt ponatur in carcerem. r modo non poterit cedere bonis. Scōda lec. loquitur qñ quis cedit bonis quo ca su non tenetur nisi in qrtū facere potest. verū est nisi alienauerit in fraudē vt hic. quo casu tenet i

C. S. Hec actio. Adde bar. in. l. alia. solu. matri. r sequitur bar. in rubri. C. eo. r qd not. bal. in. l. ii. C. quod cum eo. r in. l. i. in. iii. col. C. qui bo. cede. pot. r qd alienis in fraudē possit capi r carcerari. no. bal. per huc . l. in. l. i. in. v. q. C. si quid in frau. patro. ADDE an uersitas in fraude cum creditoribus possit cedere bonis pau. de ca. cōf. xlii.

mentis r in di obligatiōe legali r si lucrū dōtis cōcedit marito pp expē sas nō dicit titulus lucratiuus: vt no. bal. in. l. hac edictali. in. prin. in. ii. col. in v. pone qd oppositū. C. de secū. nup. Et qd titulus dotis quo ad vi rum sit onerosus. est tex. quem ibi ad hoc no. bar. in. l. pro oneribus. C. de iure dotis. r i. l. ex promissione. de acti. r oblig. r in. l. i. s. h. r ibi bar. C. de iu re dotis. vbi pbat qd quo ad mulierē ē lucratiuus^o. r ibi etiā vide bal. in prin. qd ponit qd pot donare filio spurio. vide latius bar. in. d. s. duobus. in. iii. q. Et ad predicta vi de bald. in auē. ex cōple ru. de inceff. nupt. r bar. in cōsilio in cipien. dūs amatus. r ang. in. l. i. g. not. C. e. ti. ADDE qd titulus do tis sit onero sus ex pte vi ri uoluit bal. pūtio. l. xviii. ii. h. vbi con sultat cū pa ter nuptisset filiā r pmissi sūz dotē ge nero. qd mor tuo socero possideat bo na vigore p missionis si bi facte deim de socer pōā declarat^o et ser vsurariū p^o morte q illi q solue runt vsuras aī pmissioz scāz genero nō poterant illū molestare ga hz ex ti tulo onero so r ad que stionē forma tā p bar. de spuria dota ta Adde qd abb. et cōsi lio cxy. con sultat qd filia viuēte: dos non sit aue rēda q: hz lo co alimētōzū s. ipsa mor tua sic: quia alimēta extin guantur.

solidū: sed alij dicit aliter. r ponitur in glo. iij. r iiii. lec. sed tene primā tanquā magis notabilez.

Incipit liber quintus de interdictis. Rubrica.

C. Continuat glo. sic. Dicitur est supra qualiter agitur de iure ciuili. nunc qualiter agitur de iure pretorio. verum qd hoc sit cōmuniter p interdi cta. ideo ponitur hic ista. rubrica. C. Quero pri mo an possessio aduocetur alijs iuribus qd p in terdicta. glo. qd sic. vt p actiōes ciuiles: vt per cō ditionem tritricariā r p officium iudicis vt in gl. per ordinem habes. C. Secūdo quero que sint iste extraordinarie actiones q cōpetunt p inter dictis. glo. qd ē hic dicit qd actiones pponebā tur olīm extra antiquā solēnitatē: sed interdicta cum solēnitatē. C. Itē querit gl. qd erat olīz dña cū etiam actiones pponebantur cū solēnitatē dicit glo. actiones pponebantur cū solēnitatē vniuersaliter: sed interdicta iter duos. r iō dicū tur interdicta quasi iter duos reddita. Alia vō edicta vniuersaliter pponuntur. C. Item que ro qd sit dña inter iterdictus r actionem in factū que loco eius cōpetit. dicit gl. nulla ē dña. By. reprehendit istam glo. nā dicit qd immo dña est inter interdictum r actionem. pbatur p dictio nem seu positam i rubrica que dictio est augmē tatina: vt. l. si quis ita. de au. r ar. le. vel aliter dif ferentia est inter hanc actionem r interdictum. sicut est dña inter materiam r materiā. seu si cut inter matrē r filiam. nā ex interdicto oritur actio in factum: vt in. l. i. in. fi. C. Quero vtrum sit dña quod istoz pponatur. dicit glo. qd non est dña breuiter non est necesse qd proponatur in libello: sed bene potest proponi: vt. l. pretor. s. nonnulli. de ope. no. nun. hoc etiam apparet ex eo quod videbitis. j. vti possidetis. l. i. s. resti tuende. facit. l. pe. j. ne vis fiat ei. de hoc etiā tā gitur in. l. incerti. C. eo.

Ex. i. sequenti.

C. Quid est dicere actio personalis in rem scri ptam r que sint interdicta annalia r q ppetua. r q mixtum ex duob^o non facit tertiam speciem per se

Ideus. Jurisconsult^o

in hac. l. r se. p sequitur diuisionem interdictorum r primo ponit diuisionem respectu rerum p quibus competunt interdi cta. secundo respectu effectus interdicti tertio ponit aliam diuisionem respectu temporis pro quo dantur. quarto ponit vnam diuisionem re spectu temporis itra quod datur. secunda ibi in terdictorum. tertia ibi interdictorum quedam. quarta ibi interdicta. quinta ibi interdictorum C. Op. qd quedam interdicta non sunt scri pta in rem: vt. l. cum a te. j. de vi r vi ar. So. hec regula fallit i interdicto vnde. vi. C. Que ro vtrum sint alia interdicta mixta. glo. dicit qd

C. S. Hec actio. Adde bar. in. l. alia. solu. matri. r sequitur bar. in rubri. C. eo. r qd not. bal. in. l. ii. C. quod cum eo. r in. l. i. in. iii. col. C. qui bo. cede. pot. r qd alienis in fraudē possit capi r carcerari. no. bal. per huc . l. in. l. i. in. v. q. C. si quid in frau. patro. ADDE an uersitas in fraude cum creditoribus possit cedere bonis pau. de ca. cōf. xlii.

De interdictis. Rubrica.

re dotis. vbi pbat qd quo ad mulierē ē lucratiuus^o. r ibi etiā vide bal. in prin. qd ponit qd pot donare filio spurio. vide latius bar. in. d. s. duobus. in. iii. q. Et ad predicta vi de bald. in auē. ex cōple ru. de inceff. nupt. r bar. in cōsilio in cipien. dūs amatus. r ang. in. l. i. g. not. C. e. ti. ADDE qd titulus do tis sit onero sus ex pte vi ri uoluit bal. pūtio. l. xviii. ii. h. vbi con sultat cū pa ter nuptisset filiā r pmissi sūz dotē ge nero. qd mor tuo socero possideat bo na vigore p missionis si bi facte deim de socer pōā declarat^o et ser vsurariū p^o morte q illi q solue runt vsuras aī pmissioz scāz genero nō poterant illū molestare ga hz ex ti tulo onero so r ad que stionē forma tā p bar. de spuria dota ta Adde qd abb. et cōsi lio cxy. con sultat qd filia viuēte: dos non sit aue rēda q: hz lo co alimētōzū s. ipsa mor tua sic: quia alimēta extin guantur.

d. s. ut fru ct^o. vide bar. in. l. si filius. in si. de ver. bo. ob. r qd no. bar. in. l. fructus. fo. ma. r quod haberur per bar. in. l. cu j filio de leg. i.

fic: vt in glo. hēs. **¶** Quero qd est dem actio psonalis in re scripta. Rñ. actio in re mera dat 3 possidete: nō tñ tāq obligatū: sed qa possidet: ut isti. de ac. §. i. sed actio psonalis scripta in rem dat 3 aliqñ: nō ideo qa possidet: sed qa est obligatus ex possessioe iō dī psonalis. pbat in. l. de eo. §. fi. s. ad exbi. **¶** Item dī h q qdā sūt annalia qdā ppetua. qro q sunt ista. certe veritas est ut dicit glo. q pntinent merā penā sunt annalia. s; q pntinent rei psecutionē sunt ppetua. ut debitis in. l. in honorarijs. de ac. z ob. **¶** Ultimo ex hac. l. hēs q mixtū ex duobus nō facit tertiā spēm p se: ut h i. s. iterdictoz at spēs zē. nā pōit tres spēs iterdictoz tñ. z tñ sunt qdā mixta ex duobus z de ipso nō ponit tanq de spē separata p se. In triuz facit. l. adeo. §. i. de acqui. re. do. nō dī conunc.

Ex l. sequēti.

¶ Sicut cōpetit iterdēm de libero hoīe exhibēdo: ita de vassallo meo exhibendo de monacho de uxore. Et qd sit dicere. Quedā interdca hnt rei psecutionem z cām ppprietatis.

¶ Interdictorū.

¶ Hic ponit aliā diuisio nē iterdictoz. z pma est diuisio respectu psonaz qbus cōpetunt. scōa respectu rez. p qbus ppetunt. tertia respectu effectus. qra sūter respectu effectus. scōa ibi. iterdca aut. tertia ibi qdā iterdca. qra ibi. hoc aut. **¶** Iste s. qdā est no. tex. ibi nō possessoris. **¶** Ho. qd dī de iterdicto de libero hoīe exhibēdo. qd facit vt possiz sūtr hēe interdēm de vassallo exhibendo seu ciue vel monacho exhibēdo: uel pupillo exhibēdo: uel alia psona in q ius habeo. sūe de uxore exhibēda: ut. l. i. in fi. z. l. se. j. de li. exbi. hoc tene mēti. **¶** Quero qd est hoc dem qdaz interdca hnt rei psecutionē z cām ppprietatis. dicit glo. q actor dz pbare ppprietatē. als nō uincit. scōo qa absolutoria lata in uno parit exceptionē rei iudicate in alio. z ideo in cōdēnatoria: qa p dēnatoria lata in uno parit exceptionē in alio cui occasioe Dy. tractat h an sūia lata i possessorio pariat p iudiciū in petitorio. qd Dy. plene tradit h z i. c. q agendū. de reg. iur. li. vj. z ego plenissime in. l. naturaliter. §. nihil cōe. de acqui. pos.

¶ Interdictis.

¶ Hic ponit vna regula i terdictoz. Cōtra imo a die expulsionis habet rō fructuū: ut. l. i. §. ex die. j. de vi z vi ar. z. l. is qui i puteū. §. qd ait p̄tor. So. dicit glo. fallit in his. tu dic q h regula h; locū in bonafidei possessore 3 quem est iterpositum iterdictuz: in quo ex die iterpositi iterdicti habet rō fructuū. secus in possessoribus malefidei: ut in cōtrarijs. **¶** Quero q sint alie regule iterdictoz. glo. dicit quedaz sunt affirmatiue. quedā negatiue. ui de eas hic in glo. z. l. icerti. C. e. ti.

Quoz bonoz. Rub.

¶ Dem est de iterdictis in gñe. nūc seqtur de iterdictis in spē. z pmittit de iterdco quoz bonoz rū. qd est gñale. z denoiat a pma pte bonoz zē. Ex l. sequēti.

¶ Aliqs deserentias iter interdēm quoz bonoz z hereditatis petitionē vide: ibi. Quero in quo. Et licite peto restitui q nunq̄ habui vt habes i fi. lec.

¶ It pretor. **¶** Op. si hēs bonoz possessionē ex edicto p̄toris ad qd petis possessionē ab alio

Rñ. ideo ille q petit hēbat possessionē iuris. ideo petit possessionē q est facti. Idē dico in eo qui ē heres de iure civili nō pōt agere hoc iterdco uti li ad reparandā possessionē. **¶** B; hic si nō est usu captuz. Cōtra usucapio nō pōt esse sine titulo. s; possidere p herede vel p possessore nō ē titulus: ergo zē. ut. l. p herede. s. de peti. her. ergo usu capio nō pcedit. Huius timore dicit glo. q hoc dz itelligi q hic habuit iustū errorē: qui habet p titulo: ut. l. nō solū. §. i. de vsuca. z. l. celsus. e. ti. **¶** Ho. ergo ex hoc i eo q possidet p herede: sed in eo q possidet p possessore requir p̄scriptio .xx. annoz. habes ergo ex hac so. q lz iustus error habeat pro titulo q̄tū ad usucapionē z p̄scriptionē: nō tñ habetur p titulo q̄tū ad repel lēdū eū qui agit petitionē hereditatis: vel iterdicto quorū bonorū. q iudicia nō dāf 3 titulo possidentē. qd tene mēti. Tenēdo istā so. ergo post vsucapionē tenet hoc iterdicto qd est 3. l. hereditatis. C. d. peti. her. Huius timore dicit glo. dicas q est usucapitū ab alio nō ab ipso qui possidet p herede uel possessore. **¶** Sed 3 hoc op. q ille q nō usucapit nō tenet: qa vsucapionē interpellare nō potuit: vt. l. sed z si lege. §. lz culpa. de peti. her. Glo. dicit h q ille qui alienauit dolo desijt possidere: lz nō haberet malā fidē ille qui emit. ideo qa dolo desijt possidere tenet. **¶** Nec solu. nō videt posse pcedere qa s; hoc qd seqtur in tex. ibi. quod dolo malo zē. esset idē cū eo qd dicitū est prius. ideo Dy. z Ja. de are. expo nūt hunc tex. aliter ut dicit q p herede aut pro possessore possidēs. i. tpe inchoati iudicij. z qd sequit possideres. i. inciperes possidere post inchoatū iudiciū. **¶** Item sequit si nihil vsucapitū est. expono igit si est usucapitū nō teneris. z sic est sup̄stua glo. ma. sm Ja. de ra. z etiam Ja. de are. sentit hoc. vel si uolumus sustinere glo. possideres ne si nihil vsucapitū esset: intelligat 3 eo q desijt possidere culpa: vt. l. si culpa. s. d. rei vē. **¶** Et qd sequitur qd qz dolo zē. intelligatur de eo qui desijt possidere dolo. sed precedēs lec. est magis clara. **¶** Quero in quo istud iterdictuz differat a petitione hereditatis. Glo. ponit istas differentias. C. e. sup rubrica. dic ut ibi. Duas tñ differentias principaliter not. Prima in modo pponendi libellū. per cōsequēs in mō sentētiandi. nā in petitione hereditatis peto me declarari heredē. per officū iudicis fit restitutio rerū: vt. l. licet. s. de peti. her. in hac aut peto rerū restitutionē principaliter: vt hoc illi restituas. z p p̄ns ostendit diuersitas i mō sūandi: qa in petitione hereditatis declaraf qs heres: sed i hoc iterdicto qs simpliciter condemnaf ad restitutionem rez. Scōa dñia est i mō p̄bationis nā i petitione hereditatis debeo probare me filiū z heredē z bona fuisse in hereditate. hoc autēz sufficit si de istis q p̄tinēt ad hoc doceo summatū. hoc tāg i prima vel secūda gl. pua. C. eo. z tangit Ros. in hoc ti. circa fi. **¶** Ultimo nota ex hac lege q li cite peto mihi restitui id qd nunq̄ habui. z sic h bñ restituo adaptaf ad id qd nunq̄ habui. istud iterdictum ē adipsicende possessionis: vt. j. pxi. §. tñ quis cōdemnaf vt restituat: vt hic dicitur.

¶ Hoc iterdictum. **¶** Op. def ad singulas res: vt. l. hoc āplius. z. l. se. j. de furtis. So. non p̄tinēt ad res singulas. subaudi tñ qd mihi placet. Ex hoc apparet q in isto titu. petis restitutio rez nō designatis rebus. sicut in petitione hereditatis: vt not. glo. in. l. i. circa

Idea. v m' mix tum ex duobus. Et sic vide p do cto. plene in l. ii. ff. d. ver. bo. obl. licet contrarium notetur i. l. imperuz de iurif. om. iudi. z ibi per doc. z que i terdicta sint duplicia. vide bar. in. l. generaliter. §. i. in. iii. q. s. d. acquir. pos.
¶ Quoz bonoz. Rub. **¶** It pre a tot. q habet. **¶** Just' error habetur p ti tulo non ad oia vt hic qd tene mē. n. licet glo. tenuerit cōtrariuz in. l. pe. z fi. s. p legato. vide licet q hoc etiā sit verū quo ad excludendum agentes petitione hereditatis. z vide qd habetur isti. de actio. §. sed iste. z bal in. l. nullo. de rei vē. di. qui tenet contra bar. hic allegat glo. in. l. pe. §. p legato. z glo. i. l. hereditatis. C. i q. cau. cessat lon. temp. p̄script. z ibi bald. ad doctrinā gl. z bar. hic ad de glo. z ibi barr. in rubric. C. eo. z cum bar. cōcordat Ja. co. bu. in. l. i. C. quoz bonoz. **¶** Ista aut quo ad publicianaz lo cū nō habet qz i ca indi. stincte titulus putatiu' habetur pro vero. l. sed si res. §. cū q. cū seq. s. de pub.
¶ Ultimo not. vid bal. i. l. ij. C. quoz rū bo. z in. l. cū etiā. de rebus credi. z i. l. mēcipia. i fi. C. d. ser.

fugit. & vide bar. in. l. si olei. C. loca. vbi videbis ratione huius dicti. licet 3
mo prius teneat in. l. clā possidere. §. q ad nūdinas. de acq. pos.

Interdictio. qro aliquis vtrū interdictū cōpetat p̄ annuo redditu add
i bal. i. c. i. d̄ seu. co. facit q̄ dixi post bar. i. l. mouētū. de d̄. fig. & vic
bal. in. c. i. d̄ cōtrouer. iter. p̄sal. & ep̄s q̄ l3 debitor p̄ solutione annua

tis nō factuz
nō recogno
scat d̄bitū. si
tū intelligit
v̄m expolita
re: nisi in aīo
suo disponat
i futuz n̄ sol
uere fm̄ In
no. in. c. qm̄
li. d̄ elec. fm̄
eū & ad bar.
h̄ adde bal.
idē tenētē in
. l. iubem̄. in
p̄n. C. de fa.
san. ec. & vid
bal. i. l. si cer
tis in pe. co.
lū. C. d̄ pac.
& in. l. ii. in. i.
col. C. d̄ hui.
& Anno. i. d̄.
. c. q̄relā i p̄n
ci. in. q̄. sup
v̄bo subtrac
tus: & q̄d re
mediū def. p̄
iuris' sub
tractis. vide
bal. i. d̄. i. i.
si. col. in. v. i.
. q. an. et̄ v̄
interdictum
adipiscēde.
vide ibi i. x.
iiii. col. v. i.
uxta h̄ que
rif. & q̄d no
bar. i. l. acq.
lūs. i. h̄. d̄.
v̄da. Et̄ iltis.
adde bal. i. l.
. i. in. l. col. C
de fideliō. d̄
hoc plene p̄
pau. d̄ liaz. in
cōmēto. c. ex
litteris. d̄ re
si. spo. plene
p̄ ag. i. repe.
d. l. si certis
anis. et̄ ibi p̄
ray. in. addi.
Quoz le. ru.
ADDE an
fit dare pos.
fessiois' abf.
q3 petitorio
bal. cōsi. lxx
xxvi. & p̄cedē
ti q̄ est iō. d̄
ligna. v. li.
**De in
b terdic
tū. lega
tari' docz v
trū regula
dolo facis.
babeat locū
in possessione
is. add̄ bar.
in. l. si focer.
§. luti'. A. so
lu. ma. & qd
no. bar. in. l.
naturalit'. §.
nil cōe. s̄. de
acqr. pos. et̄
istud intelli
git in posses
siois' adipi
scēde si fit li.
gdū tus exci
piētis q̄ casu
b̄ obitat ex**

princi. s. de eden.

Ex. l. sequenti.

An mihi cōpetat interdictuz. Si habeo ali
quē obligatū ad mihi dandū vnū par caponū.

Interdictio. Cōp. de. l. et̄
i §. si. s̄. de peti.

here. So. q̄ hoc interdictuz differt mul
tuz ab illo in hoc. **Quero** aliquis teneat mi
hi dare omni anno vnuz par caponuz: an cōpe
tat interdictuz: & dicit Ja. de are. q̄ nō: q̄ con
tra debitorē obligatōs p̄sonaliter nulluz est in
terdictum p̄positum. casus est h̄. dicit Jaco.
contra hoc dictuz videt casus in. c. querelaz. eē
de elec. sed dicit ipse cōtra querelaz opus est q̄
rela. & sic dicit q̄ illud. c. non bene dicit & ista re
fert Ly. C. de pac. l. si certis annis. circa si. vide
te ista lex nō p̄bat hoc: q̄ eadem rōne nec con
tra possessores alicuius iuris realis cōpeteret i
terdictuz. cum h̄ dicat tantū corporū possesso
res. **Sed** cōtra hoc. j. n. i. i. §. quod aut ait.
& j. de aqua quoti. z est i. & d̄ it. actu q3 p̄i. p. to.
Ego non video q̄ dicat possessoriū nisi respec
tu petitorū: z videbitis per totuz hunc librum.
Modo si aliquis d̄ mihi dare aliquod annuū
propter quod habeo aliquod ius in eius perso
na: q̄ est meus vasallus vel ascripticius. ita qd
habeo aliquod ius reale in eius persona: & tūc
possum agere interdictio etiam possessorio: vt i
. c. querelā. sed si habeo ipsum obligatū tantuz
personaliter: nec habeo in eius personā ius rea
le. tunc dico q̄ non datur possessoriū contra
eum argumento huius legis: & q̄ non reperit
tur in aliqua parte iuris cautum.

Quorum relocatorum. Reica.

De interdictum

Not. q̄ nō est equuz: vt q̄s ius si
bi dicat habetis. C. ne quis in sua cā
. l. i. **Item** nō q̄ l3 legatarius oc
cupauerit rem legatā & heredi restituat: actō tñ
durat sibi cōtra heredez. **Sed** cōtra imo ami
sit ius suum: vt. l. nō dubiuz. C. de legi. Sol. ibi
hereditas erat adita & possessio ap̄rebensa per
heredem. h̄ vero erat possessio vacans quando
legatarius occupauit. **Item** op. §. quod met.
causa. l. extat. z. l. pe. j. ad. l. iul. de vi p̄i. Sol. ibi
res quā quis abtulit erat alicuius. hic vero res
occupata nullius erat ante aditaz hereditatem
vel si hereditas erat adita. erat plene legatarij.
Item op. C. vnde vi. l. cuz querebatur. Sol.
vt in glo. **Item** op. de cri. expi. here. l. ii. So.
glo. ibi extraneus occupauit non legatarius.
Item op. de regula dolo facis. j. de doli ex
cep. & d̄ reg. iur. l. dolo. So. illa regula in posses
siois' non habet locū: nisi quis statim vellet do
cere de iure suo: vt. l. ii. & ibi no. C. de edic. di. ba
dri. tol. **Sed** cōtra hoc op. nōne statim lega
tarius docet' de iure suo. dicendo si restituo ti
bi rem legataz debes mihi restituere. Solu. istō
interdictuz non habet locū: nisi quando heres
vult vti falcidia. & iure falcidie vult vti retentio
ne in re legata. & istud tenetur. C. e. l. i.
Ex. l. sequenti.

Libellus p̄cedit in quo cōcluditur peto rez

ceptio dolo facis &c. vt nō. in. l. ii. C. h̄ edic. di. adri. tol. & i. l. fi. C. e. & c. gl.
in. d. §. luti'. secus i possessorio recupide odio spoliatio. q̄ casu nō ob. l. si
q̄ a se fundum. C. ad. l. iul. de vi. de quo etiam p̄ dy. in. c. g. ad agendum
de reg. iur. in. vi. & sequitur Imol. in. d. §. luti'.

Uia aut incert' admittit adde bar. in. l. edita. C. d̄ edē. i materia cu
mulatōis. ad
do etiā q̄ si
icertitudo et
set q̄ nō rele
uaret nō co
gif actor ex
primere nec
dicere: actō
nez ita dixit
bar. in. l. ga
lus. §. si eius
d̄ libe. & post
bu. ad fin. et̄
vide ad ea q̄
h̄ habēt bar
ro. i. l. vbi at
§. illd̄. & in. l.
stipulatioes.
de v̄bo. obl.
& ibi Imol.
et oēs doct.
in. c. ii. d̄ lib.
obla. & non
omittas vi
dere bal. i. l.
. i. in. iii. opp.
C. de fur. et̄
Imo. p̄ an
ge. in. d. l. si
pulatōes nō
diu. in. v. l. co
lū. Innoc. in
. c. cōstitutus
de restitū. in
integ.

& si non extat extimationem.

Uia autem. Abicituz icer

titudo causaf
ex facto rei admittit libell' incert'. h. d.
Cōp. de. l. qd̄ in heredē. §. eligere. s̄. de tribu.
Glo. ibi soluit plurib' modis: sed ha so. est q̄ h̄
incertitudo causaf a facto rei. iō libellus incert'
admittit'. sed als qn̄ quis nō est icert' facto rei
tūc d̄ eligere actionē certā: vt. l. cū filiuz. §. vari
is. s̄. d̄ leg. ii. h̄ac regulā tene mēti ad libellos q
fo: manf tota die. peto rē talē. & si nō extat peto
estimationē. intelligas h̄ eo casu quo in petiōe
pōt interueniri: q̄ nō semp pōt venire: vt. l. si p̄
uuz. §. si. j. de p̄. ob. facit etiā ad hoc. l. i. §. d̄ ac.
emp. vbi peto rē tradi vel interesse nam incertuz
est vtrum velit tradere rem vel interesse &c.

Ex. §. sequenti.

An pro donatione cā mortis habeat locum
hoc interdictuz. & falcidia refecat ipso iure.

Si quis ex mortis. Dic

est du
plex lra. quidā habēt vtiqz cessabit. alij habent
vriqz necesse habebit. **Quero** vtrū p̄ doatōe
cā mortis habeat locū hoc interdictū. gl. distin
guit. Ja. de are. fatef hoc esse verū si p̄ defunctū tradi
ta fuit nō haberet locū: q̄ donatari' vel legata
rius nō occupant. s̄ heres deberet v̄dicare iu
re falcidie p̄tē cōtinentē. **Item** nō. h̄ in. fi. q̄ fal
cidia refecat ipso iure. & cōco: dat in. l. linea mar
garitarū. & l. plauti'. ad legē fal. z sic facit: an id
quod refecatur per falcidiaz sit debitum natu
raliter quod dixi in. l. patronus. s̄. de dona. & l. i.
in p̄in. ad. l. fal.

Quod autem. Cōpp. & v̄ q̄

vsufructuari' pos
fideat: vt. l. naturalit'. s̄. de acq. pos. glo. fatef cō
trariū. sed certe illud est v̄x in re in q̄ est vsufru
ctus. **Item** aut ius vsufruct' possideat vel nō. vi
xi in. l. naturalit'. in p̄n. s̄. de acq. pos. **Item** op.
. s̄. ti. i. l. fi. So. in hoc istud interdictū differt ab
illo: q̄ illd̄ p̄ rei icoporali locū nō h̄z. istud sic.

Quesitum. Cōp. gl. s̄. cōi diui. §

si duo. So. ibi nō possi
det s̄ custodit. & sic cōco: dat cū ista. **Item** op.
de. l. hoc autē. §. si. s̄. ex qui. cau. in. pos. eaf. sol.
ibi loquit quādo fuit missus in possessionē rei
per heredē posse. iō heredi satisficanti dal in
terdictum vti possidetis: hic vero heres nunq̄
possedit. ideo de necessitate datur ei interdictū
quorum relocatorum.

Quod si ante. Cōp. de. l. i. C.

de pac. Gl. ibi ni
titur soluere istud cōtrariū: nō tñ recte soluit. si
tas est q̄ v̄ba edicti p̄tois requirāt q̄ ad euz g
cōsentit res ptineat. sed ad heredē ante aditaz
hereditatē nō ptinet: vt. l. p̄cia rerū. ad. l. fal. er
go &c. vel aliter so. vt in glo. in. l. i. C. de pac. vel
aliter sol. ibi in iudicio h̄ extra. vel aliter ibi fuit
renūciatio ha hic simplex paciētia vel cōsensus
qui nō h̄z vim renūciatiois in eo ad quē res nō
ptinet. **Item** op. de. l. in diē de aq. plu. ar. So.
ibi cōsenser eo tpe quo poterat cōsentire. h̄ nō.
Item op. de. l. v̄dicantē. C. de euiō. So. illd̄ iō
q̄ de euictiōe tenef. **Item** op. de. l. si fundū. §.
si aliena. s̄. de pig. So. ibi cōsentitēs b̄n poterat

q **si quis** missus hanc l. allegat bar. in l. vt vi. d. d. iusti. r. tur. r. in l. i. si. s. si. q. ius. d. ce. no. obrép r. facit p. de. cesioe. quam p. oit bar. i. l. f. r. si. posses. fori. s. d. iure iuran.

d **Retor** p. ait. dicitio penes. Ide in dictione apd vt no. p. gl. bar. in l. si. q. in. tant. C. vnde vi.

c **si quis** i. terdictu. vi. de. barto. ad. istu. s. in. l. i. C. de. eden.

d **si quis** si ta. bule. seqter vtru. seqter teneat ad ex. hibendū. vi. de. qd. no. in. l. si. oleu. in. pn. d. dolo. r. bñ. fac. l. q. u. uis. de. pig. ar. r. no. bal. in. l. si. iul. co. lū. C. d. ede. r. vid. j. ea. l. s. si. penes. r. j. eo. in. fi. vl. ti. col.

c **si quis** qd. q. pro. batoe. s. de. voluit. inno. i. c. qualif. r. qñ. circa. fi. d. accufa. r. bar. to. in. l. ii. ff. vi. bo. rap. r. vide. bal. in. l. ii. C. d. ede. l. s. iñ. tene. at. glo. in. l. si. qd. ad. se. fun. dū. C. ad. l. iul. devi. pu. vid. p. d. abb. r. mod. i. c. at. fi. clerici. et. bald. i. d. l. si. qd. ad. se. fun. dū. i. fi. ii. co. lū. r. bar. r. q. ibi. dicit. i. l. ii. s. i. j. vi. bo. rap.

f **si quis** et. pos. se. qro. vtru. r. ad. bar. in. l. paul. j. d. solu. et. eū. bar. h. trāit. bal. in. l. si. in. vl. col. C. de. ede. vicēs. h. s. ba. eē. mul. tū. no. r. ad. b. qd. legif. et. no. i. l. i. frau. dem. s. quo.

Uo quis Hec ergo hba quan
ca res erit referunt
ad personam domini. r. sunt in rem. vt hic. r. l.
pe. s. si quis cautio.

si quis missus. Que
rit gl. si h
qd hic dicit de manu militari hz locū in
quolibet iudice. videt tenere qd habeat locū in
iudice ordinario. in delegato. sec. nisi sit delega
tus a papa vel a pncipe. Cōtra hanc glo. habes
aliam in. l. a diuo pio. in pncipi. s. de re iudi. dic
vt ibi.

Retor De hoc habetis in l. si quis
missuz. d. dā. infec. r. l. si fini
ta. s. elegāter. r. s. illud querif. r. s. se. e. ti.

De tabulis exhibendis. Rica.
Materia hui' tituli tractabo. j. e. l. fi.
Ex l. sequenti.
An p testamento nūcupatiuo locuz habeat
istud edictuz: r de dictione penes.

Retor ait. Bñ hic aut p
te dolo malo
factū esset: vt desinerēt esse. Que
ro q sit dña inter istud iterdictuz r
edictū queadmodū testamta apiaf
dicit gl. dic vt no. in l. iii. in fi. s. ad exhi. C. e. l. i.
per glo. dic vt ibi. C. s. d. qro vtru p testamē
to nūcupatiuo locuz habeat istud edictū. dicit
glo. q no directuz: q rex. dicit tabulas: r sic loq
tur de testamento in scriptis. sed habebit locuz
vtile. ar. C. de bo. pos. fm tab. l. ii. r de edic. diui.
hadri. tol. l. vlti. Alii. repzebendūt hāc glo. r di
cunt q imo directuz hz locuz: q hic loquit in li
bello: r quacuqz alia scriptura ad testamētū p
tinēte: ergo merito ad testamētū nūcupatiuuz
directū pertinet. r hoc placet. C. dicit hie do
lo fecisti quo minus possideres. qro qd si ab ini
tio fecisti dolo quo min' ad te pueniret. dicit gl.
cessare interdictū: vt. s. de his q in frau. cre. l. q
aūt in pn. In cōtrariū facit. l. sed r si lege. s. p
de. s. de peti. here. Glo. nō soluit. Bp. dicit sic.
aut quis est mihi obligat' ex cōtractu vel qñ. ex
quo tenet acquirere. r tūc habent locū oēs le
ges q dicunt q ille qui apprehēdit tenet tanq
possefso: aut nō est obligatus ad hoc ex cōtrac
tu vel quasi. r habēt locū leges que dicit eū nō
condēnari. C. ultimo no. q dicitio penes' poni
tur hic largi' q in l. penes. j. de verbo. signi. vt
glo. dicit.

si quis forte. Dicit h iudēd
ē exhibere qñ cō
fitet. Queo qualif fiet iste iussus. dicit glo. p
edictū quead. testa. apianf. Ja. de are. dicit q i
mo fiet officio iudicis qd exercef cōtra cōfite
tē: vt. l. si debitor. s. de iud. C. s. d. quero quo
potero scire ante vtruoz possez. pponere hoc in
terdictuz: vel edictuz de tabulis exhibendis. di
cit Ja. de are. q sicut interrogatiōes sup hoc si
cut in petitiōe hereditatis p. l. vbiqz. s. d. iterro.
ac. r idē tenet Ros. in libellis suis sup hoc ti.

Hoc interdictū. Not. hic q
vī velle iuris
cōsultus q titul' iste habeat locū siue opponaf
de nullitate siue de falsitate. Itē siue sit nullitas
ex psona testantis vel ex defectu solēnitatis. siue
sit ruptū siue quocunqz modo contra hoc vide
detur. j. e. l. vlti. r ibi dicat. Itē cōtra hoc vide
tur. l. si quis legatum. s. i. j. de fal. So. vt ibi di
cam. r. j. eo. l. vlt.

Ex. s. sequenti.
Cū bona alicui' notarij sūt seqstrata pōt co
gi seqster: vt exhibeat libzū notarij: vt instrumē
ta extrahant: r an depositarius conuentus pos
sit dominum nunciare in iudicio.

Si tabule. No. ex. l. ista q si infra
alicuius notarij sūt apd
aliquē deposita q etiā cōtra illū depositariū pr
agi. vidi de facto cū bona cuiusdā notarij essent
publicata pp delictū: r oēs res que erāt i domo
essent seqstrate. querebat vtru seqster' possit cō
ueniri vt exhibeat libros notarij: vt possint exhi
instrumēta. r hic est tex. q sic. Querit glo. vtru
depositarius cōuētus possit dñm notāre in iudi
cio. r dicit q sic per. l. ii. C. vbi in rem actio. r in
auct. vt oēs obe. iudi. puin. s. si igif. duas leges
allegat gl. vt videtis tñ diuersus est mod' prac
ticādi illas leges. nā per. l. ii. C. vbi in rē actō da
tur terminus alicui ad dñiciandū dño: vt veni
at ad defendēdū per auct. vt oēs obe. iudi. puī.
que est posita. C. vbi de cri. agi. opoz. auct. qua i
puin. dat terminus: vt dño denūciat: vt ab eo
possit defensioes suas exploare r iura r pbatio
nes ingere. qualiter ergo dabif terminus huic
depositario in. l. ista. respōdeo magis putarē da
ri debere fm formaz dicte auct. q: hic nō agitur
reali sed personali. l. no. ii. C. vbi in rez actio. lo
quitur vbi agitur reali.

Ex. s. sequenti.
Cū pot cōtra monasteriū: vt exhibeat libzū
monaci alias notarij. r monachus pōt pficere i
stra de qbus i seculo fuit rogat': h aliqs religio
sus possit de nouo nō possit exercere officiū no
tariatus: nisi in cā heresis.

Si penes. Dic. s. facit q si apd mo
nachū est aliqd instrū vt
liber alicuius notarij vel sui pñ. q forte fuit no
tarij in seculo dñz agi cōtra monasteriū: vt h vi
detis. nā ista regula est q oia quasi q dicunt de
seruis quo ad dñm possūt dici s monachis quo
ad monasteriū: vt ex de priui. c. cū olim r ibi p
Inno. Notarij enī fact' monachus bñ pōt p
ficere infra de qbus an mōachatu fuerat roga
tus: vt no. in Spe. de sta. mo. s. i. s. xxvii. sed de
nouo nō possit exercere officiū tabellionar' al'
quis religiosus: nisi in cā inquisitionis heresia:
vt extra de hereticis. c. inquisitionis li. vi. vī affir. r

Si ipse. Op. de. l. iii. s. queadmo. te
sta. ape. vbi heres qui dicit in
strumenta esse sua: r amen etiam habet hoc iter
dictuz. Glo. dat duas so. tene quam vis. C. Al
terius nota legem istam.

Ex. s. sequenti.
C Probationes facte in ciuili faciunt fidem in
criminali.

Si quis dolo. Pamo ponit v
nū dictū. scōo po
nit vnā dubitationē circa illud r illā dclarat. ter
tio ponit aliud dictū r illud dterminat. secūda
ibi nec p iudicaf. tertia ibi: r posse. C. No. pmo
q p hoc interdictū nō p iudicaf actioni crimia
li. C. s. d. no. q pbatiōes facte in ciuili faciūt
fidē in criminali: vt hic ibi magis manifestef. ita
dicit Ja. de are. qd tene menti. r circa hoc vide
Ly. C. quando ciuili ac. cri. p. rei. l. i. in vltima
q. dicam. in. l. ii. s. i. j. vi. bo. rap.

Et posse. No. r pone casuz. q
ro vtru' ille q dñit posside
re testiū incidat in. l. cornelia de fal. Ad h rñ. iur
ris cōsult' q si. vt pz ex l. fa. C. No. hūc casū que
nescio alibi. vī velle h iuriscōsult' q q incidat

tiens. j. s in
re h. r. no.
q si pbo q
tu subtrari
si mihi in
strumētū vē
ditiōis facte
per te i me.
ista pbatio
facit plenaz
fidē cōtra te
p me. l. si de
possefso. v.
bi vid d ma
teria. C. d. p
ba. Quid de
lacerate. in
strumentuz.
vide bal. in
gu. in. l. i. C.
d. h. instru.
ADDE de
lacerate in
strumentum
pe. d ancha
cōfi. cxxii.

a C. S. Cōdē
natō. Et istū
tex. fin. limita
qñ erat futu
rū debitū
ex dispositio
ne hoīs: sec⁹
si erat futuz
debitū ex di
positioē le
gis: cū qua
mitt⁹ agit. l.
cellus. d. ar
bi. r. l. si fini
ta. s. fi. r. ibi
bar. r. exp̄si
us. Imol. d.
de dā. infec.
r. hāc limita
forte alibi si
inuenies. fm
Jo. d. Imol.
ibi possēs et
dicere hz cū
dem ibi. q
h delictū in
teruenit cir
ca obligatio
ne p̄ditiona
le. s. in. d. s.
fin. circa id
solū p q iudi
cis officium
cōpetebat: r
ex hoc etiā
no. aliā limi
tationē fin
gularem ad
istū tex. fm
Imol. ibi p
bar.
ADDE q i
teresse petē
tis edi p̄bef
p iuramentū
Ro. cōfiliō.
lxxiii.
b C Reassu
me. Et pleni
us vide per
mod. in. d.
act. s. p̄judi
ciales. r p̄di
ctis add no.
p bar. in. l. ex
ēpto. s. et et
s. seq. de ac
emp.

in. l. comeliaz si aliquis subtrahit vel amouet te
stamentū alicui. scōo si quis testamentū celat trū
modo. tamē in hoc est aduertendū: q: nō suffi
cit vni vel duabus psonis celare: sed ille punif
qui celat testamentū quo ad oēs: vt nemo pos
sit habere. iste incidit in. l. co. d. fal. sed ille q re
spectu vni⁹ celat nō punif. l. comelia d. falsis.

Ex. s. sequenti.

Qualiter forme libellus in exhibitioe tabu
larū: ibi. Vel possumus. Et qualr quis possit p
bare de suo interesse cū q̄ nō vult exhibere: ibi.
Quomodo. Et quando condēnatio differatur
in conditionis euentū: ibi. Ex predictis.

Condēnatio. P̄mo ponit v
nuz dictū deinde
eius declarationes scōo ponit vnā dubitatioē
circa predicta r illaz declarat. scōa ibi vñ q̄ritur.
C. No. ibi r si sub cōditiōe. C. Opp. pendēte
cōditiōe nō interest tantū quantū est legatur:
vt. l. quatenus. j. de reg. iur. hic dicit cōtrarium
quare male dicit glo. h sp̄ale p̄pter cōtumaciaz
vt hic subiicit: vt per eaz augeat condēnatio. ita
dicit glo. fm hoc vides hic q̄ condēnatio i hoc
interdicto fit ad interesse. Sed cōtra imo d̄z sic
ri p̄dēnatio: vt quis exhibeat. ita habuistis tex.
. s. e. l. i. in p̄m. ibi dicit exhibeas: r sic nō petif
interesse. sed exhibitio. Quare dicunt quidam
duo sunt iudicia. vnū per q̄d petif exhibitio. ali
ud per q̄d petif interesse si exhibere contēnit: vt
. l. qui restituere. in. fi. s. de rei ven. ¶ Vel possumus
dicere q̄ totuz est vnuz iudiciuz. r forma
bitur libellus hoc modo. peto te condēnari ad
exhibitōez tabularū: r si eas nō exhibeas peto
te condēnari ad interesse meuz q̄d est tantum. r
iste modus est magis planus r breuis p̄bas. C.
vnō vi. l. nō ab re. r ibi no. r per Quil. in. l. si cuz
exceptione. s. in hac. s. q̄d metus causa. r tangi
tur per Ros. in libellis suis super hoc ti. C. Sed
op. cuz de his q̄ ex testamēto dependēt nō possz
scribi vitas: nisi inspectis r cognitis h̄bis testa
menti: vt. l. de his. s. de trālac. r. l. i. s. i. que ad.
testa. ape. ¶ Quō ergo nō poterit p̄bare d suo
interesse si aliquis nō vult exhibere. R̄ideo fm
formaz. l. argentarius. s. cū aurē. s. de edē. Vel
aliter dico q̄ cōtra eū qui dolo non exhibet fiet
p̄batio istius interesse p iuramentū in litē cōtra
alios qui desissent possidere culpa debent p̄
bare fm formā dicti. s. cū aurē: vt p̄bas. in. l. in
actionibus. in. p̄n. s. de in litē iur. r. j. q̄d vi aut
clā. l. semp. s. hoc interdicto. r. s. fi. C. Itē op.
r vides q̄ debet differri condēnatio vsqz in cō
ditiōis euentū: vt. l. in. l. acqlia. s. ad. l. acql. di
cit glo. hoc est sp̄ale. vide glo. Tu dic r meli⁹ q̄
hic cōuenif quis p̄pter dolū. ideo condēnatio.
representat ibi p̄pter culpa. ideo differ. C. Cō
tra hoc op. extra glo. de. l. si finita. s. fi. cū. l. se. s.
de dam. infec. r̄ideo ibi quis sperat cōueniri in
futuro ex legis dispositioē cū qua mitius agitur
q̄ cuz hoīs hic nō sperat quē teneri ex hoīs di
spositione. C. Cōtra hoc op. d. l. si seru. in. p̄n.
. s. de cōdi. fur. vbi licet condēnatio represente
tur. tamen extimatur futurus euentus. hic sec⁹.
So. ibi est casus econuerso ad istum. naz ibi ius
actoris erat de presenti. sed sperabatur recedēf
sub conditione. hic econuerso ius nō erat de p̄
senti: sed sperabatur adesse sub conditione. Ra
tio differentie pōt esse: q: h̄ delictum aduersarij
directo tendit ad excludenduz meaz spem. r iō
in ea punitur: vt habeatur ac si esset pure relic
tum. s. in. l. cōtraria fuit delictū cūmissuz circa rē
r in nullo fuit lesus aduersari⁹ circa spem. ideo

spes estimat put est: q: in ea nō fuit delictum.
¶ Ex p̄dictis ergo reassume⁹ p teipsuz tria vba
aut ius est de presenti. sed speratur recedere in
futuro: aut ius nō est de p̄nti sed sp̄at ad eē i fu
turo. Et hoc scōo casu distingue. aut quis cōue
nitur p̄pter culpa. aut p̄pter doluz. r si p̄pter
dolum: aut speratur obligari ex dispositioē legis.
aut ex dispositione hoīs: vt ex predictis apparz
habet scōm passuz. C. Tenio ad tertiu. dicitur
hic q̄ vtrunqz pōt consequi. Contra. j. de reg.
iur. l. bona fides. dicunt quidā hic speciale. l. vñ
dicit glo. bona fides nō patitur: vt bis idēz ex
gatur ab eodez ex eadē cā. sed ex diuersis sic. ca
sus est hic. r istam tenet By. in. c. bona fides. de
reg. iur. li. vi. C. Item op. de. l. si quis dolo. s. fi.
de regu. iur. Dicit glo. hic speciale contra eum
qui p̄bationes occultat. sed in. l. contraria dicit
aliter: q: hic agit ex causa superueniente de no
uo. ibi ex causa que superat tempore solutionis
Deciso. non placet: q: licet hic ius superueniat
d nouo superuenit: tamen ex causa de p̄terito
r ideo. By. videtur dicere q̄. l. contraria obeat
intelligi quando soluit ille qui modo cōuenitur
vel alius qui est habiturus regressum cōtra eū
qui modo conuenif: vel ille qui modo conueni
tur est habiturus regressū contra primuz solu
tez. r istam teneatis. C. Item op. de. l. fundum
comel. s. i. j. de nouat. So. ibi ex diuersis causis
nil se contingentibus petitur res r precii r pōt
fieri. hic vero cum vna habeat dependentiā ab
alia. Circa hoc dic plene per By. in dicto. c. bo
na fides. vbi declarat hanc glo.

Sunt tabule. No. q̄ si pu
pill⁹ successit

notario q̄ pōt cōueniri tutor: vt oīdat
libros: vt inde possit extrahi instrumētū. C. Se
cundo no. tutorem ex suo delicto teneri nō pu
pillum. tetigi. s. ti. i. l. i. s. hoc edicto.

Ex. l. sequenti.

Quo iure qs agit d notariū: vt exhibeat istz
de quo ē rogat⁹: ibi. Et iō. Et qd si ddit instrū
defectuuz an possit agi vt corrigat: ibi. S. qd.
Et an notari⁹ possit petere: vt p̄mittat sibi ade
re: ibi. Quero. Et an notari⁹ teneat in eo q̄ q̄
est dānicat⁹ eo q̄ omisit: ibi. Quero q̄. Et an
ps debeat citari cū notari⁹ vult reddere instrū
ei ad cui⁹ petitionē confect⁹: ibi. Quero q̄. Et
qñ emanant cōtētiōes: an debeat instrumētū
redi debeat sumatim cognosci vide in fi.

Et tabulis. Nec est diffici
lis. l. Circa hanc

legē p̄mo q̄ro exēplū p̄ime p̄ticule. gl.
pōit q̄ in vno testamēto script⁹ erat heres tiri⁹
r duo eram⁹ titij eiusdē noīs ita dicit glo. r p̄
debat. q. de hereditate. r tūc neutri d̄z exhibe
ri. Et rōnez assignat: q: interdictū est p̄parato
riū ad petitionē hereditatis. vnde p̄us d̄z agi i
terdicto q̄ petere hereditatē. ita ponit casū gl.
illa. Rō ist⁹ gl. nō videt mibi hā. nā p̄titio he
reditatis est hui⁹ p̄uilegij: vt p̄ eā nō fiat ei p̄i
diciū per aliā actionē siue sit mota p̄titio hef di
tatis siue speret moueri: vt. l. si qs libertatē. s. d
peti. here. r. l. si qs a bone fidei. e. ti. r. l. vl. d pe
ti. her. r. l. si post lit. r qd ibi no. j. d excep. qd er
go vult dicere lex ista declarabo statiz in p̄rio p̄
rio. C. Op. r vides q̄ tabule debeāt exhiberi r
ostēdi oibus q iurāt sua interesse: vt. l. i. in p̄m.
quēad. tef. ape. r ibi no. So. quēdā est exhibitō
corpus tabularū. i. q̄ per eū cui exhibet tabu
larum corpus habeat. r de illis tabulis possit
facef ad suū libitū: r tūc h̄ nō pōt fieri si de his

c C. Habitu
rus regressū
Adde glo. r
qd ibi nota
bar. in. l. fi. s.
fi. s. de eo p
quē fac. erit.
in d. ille qui
modo cōue
nit. put ibi
no. in glo. in
v. venditor.
in. i. r. ii. lec.
Sed fm ter
tiā lec. ibi po
sitam ista nō
pcederet iū
ctis not. per
glo. ibi in v.
acceptit. vñ
tunc possēs
soluere put
soluit gl. ibi
respōdendo
ad. l. etiā. s.
penul. ff. de
peti. here. et
adde glo. et
qd ibi nota
bar. in. l. fi. s.
de eo p̄ quē
fac. crit.
d Et tabu
o lis. pio
bul⁹ de
claratōe vid
et bart. in. l.
mulier. s. i. i
finalibus v.
bis. de acq.
pos.

1133

Habes ex hac. l. Contrarium tenet bal. in. l. i. C. de ede. s. qd non potest dicere notarius tua non interest etc. vide bal. in. l. i. C. quorum lega. late in. l. fi. in. viii. col. cu. z seq. C. de ede. non tunc potest dicere notarius creditori nolo tibi edere instrumentum solutionis vel refutationis. l. plures. z ibi bar. z bal. C. de fide instru. Et an singularis successor possit petere sic auctor. bal. qd sic. l. i. instru. C. de fideico.

vide ibi bar. to. an. cred. to. debet reddi instru. metu libera. tois. z de ma. teria plene p. doc. in. l. pre. tor. s. huius. s. de eden. **Q**uero qd iure. Et quo z quo iure: z an terti' cu. ius non inte. teret possit hoc petere. vide spec. in. ti. de instru. edi. s. postre. mo. s. h. bre. uiter z late bal. in. l. fi. C. de ede. i. viii. col. z anno. m. c. i. s. pb. Et ad bar. h. adde bal. i. l. i. C. de ede. i. ii. col. z ibi Ja. butri. z bal. in. l. que. da. i. prin. s. de eden. **D**ico qd sic Et p. hoc dici possit qd ps agere pos. set z notariu. vt apponat clausulas co. factas appo. ni: qd si instru. mentu. illas. no. hz videt de sectiuus. fm. gl. no. et ibi bar. in. l. gna. i. C. de tabulis. l. i. r. z qd no. bar. i. p. hemo. s. for. uz. z b. h. fa. cit. qd. nor. bar. in. l. fi. p. us. s. recte. d. aqua. plu. ar. z ita vidi co. sultuz per duos singu. lare. viros licet istud vi. ctum non al. legaretur. qd. not. z ad id quod vult b. bar. to. adde etiam bart. multum pul. chre. in. l. ad. monendi. in. v. s. qd. qd. fi. in. instru. mento reperit defectus. s. de iur. iur. a. z vide bar. no. l. i. impe. rat. s. de sta. bo. z cu. bar. hic concor. dat bal. in. l. fi. in. ix. col. C. de eden.

pendet questio hereditatis. ita loquitur hic. qd est siue contendant duo instituti eiusdem nois. siue p tendat veniens ab intestato cu scripto in illo te. fto: tunc si ille institutus peteret tabulas tanqua. heres: qd per hoc posset fieri p. iudicium petiti. onis hereditatis non posset agitari hoc interdictu. vt dixi. Queda est exhibitio qd sit vt quis posset de. scribere: z ex illis tabulis ius suu. fundare non t. h. e. co. pus tabularuz z illud sit. ita loquitur. l. s. ria. z. e. ti. l. ii. s. inspectio. vnde dico qd in casu le. gis nostre lz iste tabule in ede publica deponan. tur. t. n. quilibet d. illis tabulis poterit vti put sua. interest: z ad petitione. cuiuscunq. interest. p. duce. ne ius suu. pereat ita debetis intelligere. **V**en. io ad scda. z part. icula. s. dicit aut si ad publica. z c. quero exempli huius edicti glo. p. oit exem. pluz si falsuz est testamentu. z iam est cepta con. trouersia. z hoc est primu. exempli. **S**ed s. h. op. interdictu. de tabulis exhibendis hz locu. et p. testamento falso: vt. s. e. l. i. s. siue aut. e. l. fi. qd legatuz in prin. j. de fal. ergo maluz exempli. e. istud. Glo. dicit lex cotraria loquit qd adhuc. non erat cepta qd falsi. sed h. iam qd erat incepta. vnde tabule no. debet exhiberi. hoc satis placz. **R**o. est qd: si corpus tabularu. exhibere. possent sup. primi. z sic falsitas no. reperiret. **V**el dic sol. uendo cotrariuz qd h. erant tabule qd dicebant. false. z non erant signate merito interdictu. de. tabulis exhibendis no. hz locuz. ita loq. bec lex. sed in lege cotraria erat false z signate. **H**ec so. no. placz: qd si sut false z signate no. p. tinet ad qd. relam: qd hoc fecit no. pot. accusari in crimine. falsi: vt. l. fi. qd legatis. j. de fal. nisi dicas qd non. erant signate p. fecte. sed habebat aliq. signa. ita. qd in qbusda. dicitis tabulis habet fides ac si es. sent. h. e. vtputa. inter liberos: vt dixi in. l. fi. qd le. gatuz. **A**liud ex. empluz est fi. in tabulis aliqd. e. relictuz fisco: tuc no. debet edi. puato. h. lec. e. ha. in. se. t. n. no. hz dubiuz. **T**ertia. lec. est qd qd as. scribit sibi i. test. o: vñ tanq. indignus legato. pri. uaf. z dz applicari fisco. z p. h. dicit pertinere ad. publica. querela. hoc no. est veruz: qd qd sibi as. scribit remanet penes hered. vel apud eund. e. si esset filius veniens ab intestato: vt. l. filius i. fi. j. de fal. z. l. i. C. de his q. sibi ascri. tene ergo. pri. maz expositione. **H**is p. dicitis habes ex hac. **L**. qd cotra. illi q. petit exhibitione. tabularu. vel. petit a notario instrum. pot. opponi non interest. tua. no. es tu ille titi. q. est ascriptus in test. o: vt h. fm. vna. z lec. **I**tez facit. C. e. l. i. in. fi. vbi oppone. bas qd testator. no. habuit filiu. in. ptate. **I**te. vi. det. ex hac lege qd possit opponi no. solu. a tabel. liono. couento: sed etia. ab alio q. sua. interesse dic. **E**t i. o. p. huius declarati. o. qro. quo iure. qd. agit cotra. tabellione: vt sibi exhibeat instrum. de. quo est rogat. **R**u. per officiu. iudicis ex edicto. de. edendo: vt. l. arg. etarius. ii. r. i. s. l. o. z ibi not. de. ede. sed si esset instrum. p. tines ad vltima. voluta. te. age. interdicto. que. admodu. testam. eta. api. a. tur: vel. de tabulis exhibendis: vt. l. i. s. i. z ibi. no. s. e. ti. z hoc est veruz sine dubio. **S**ed qd. si notari. dedit instrum. tibi defectiuu. an. potes. agere cotra. eu. vt corrigat. vs. p. fecte. det. dico. qd. sic. ead. rone. z eod. iure: qd. ille. no. videt. dedis. se. q. no. p. fecte. dicit: vt. l. veluti. circa. pn. s. d. ede.

ADDE qd notarius ssumat rogatus apponere clausulas cōsuetas ale. ran. cōsi. cy. secūdo volu. z consilio. xxxvii. iij. l. **D** Respondeo. vide bal. in. l. fi. C. de fideico. z spe. in. ti. de idstru. edi. s. instrumentū. s. sed nunqd. an possit sua auctoritate corrigere erroze. an. vero cu. auctoritate iudicis z cit. ptis. vide per do. an. in. c. ex litteris. de.

z. l. vbi s. dolo. e. ti. **Q**uero vtru. notari. pos. sit hoc petere qd pmittat sibi addere vel detra. here instrū. vel vt examinē testes qualiter factū fuerit cu. notarius se red. dat incertū. **R**ūdeo. si. quidē. notarius se allegat iustā. cām. h. e. incerti. tudinis. vel errozis. sui. pot. hoc petere: vtputa. si. tpe. cōtractus. circa. aliqd. pactū. fuerūt. multe. cō. uentiones. z notarius. nil. scripsit. pp. ptiu. z festinā. ti. az. vel. si. p. colluz. primū. p. didit. casu. alias. cū. ipse. notarius. debeat. alios. certificare. no. posset. petere. se. certificari. ab. alijs. vt. l. p. retor. s. pe. et. h. s. de. ede. sed. quādo. notarius. no. vult. certifi. cari. sed. asserit. p. certo. se. errasse. vt. sit. ei. credē. duz. dicā. in. l. fi. librarius. j. de. reg. iur. facit. l. ac. toruz. s. ba. s. de. re. iudi. **Q**uero. si. pp. id. qd. no. tarius. omisit. qd. est. dānificat. in. aliquo. vtr. te. neat. notarius. **R**ūdeo. sic. vt. d. l. argentari. p. totā. l. z. habetis. tex. notabilē. in. l. vl. C. d. m. agi. cōuen. facit. C. de. excep. z. archa. l. i. li. x. **Q**ue. ro. quādo. notarius. reddit. instrū. ei. ad. cui. pe. titionem. cōfecit. vtru. debeat. citari. ps. aduersa. q. ledere. **R**ūdeo. qnqz. an. debeat. reddi. nulla. est. cōtentione. nec. rquire. aliqua. cause. cognitio: qd. notari. cōstet. z. ps. ad. quā. spectat. est. certa. vñ. no. est. dubiū. sed. si. emanaret. aliq. p. tentio: vt. qd. notarius. diceret. se. alias. reddidisse. z. sic. no. te. net. iteru. reddere. vel. dicit. ad. petentē. no. p. ti. nere. vel. diceret. istud. instrū. esse. inualidū. z. sic. no. dz. publicari. tunc. dz. citari. ps. q. ledere. cum. h. fiat. cā. cognita: vt. l. fi. qd. ex. argētariis. s. pe. d. ede. z. l. i. s. qm. aut. s. e. z. hac. lege. **Q**uero. qn. iste. cōtentiones. emanat. vtru. debeat. adhiberi. plena. cāe. cognitio. an. no. sūmaria. **R**ūdeo. qn. qz. emanat. aliqua. cōtentione. cuius. decisio. parat. plenū. p. iudicium: vt. si. notari. negat. se. fuisse. ro. gatū. vel. negat. aliqd. captū. fuisse. exp. s. s. tūc. qd. ista. cognitio. parat. plenū. p. iudicium: qd. tracta. tur. an. cōtractus. fuerit. celebrat. vel. no. tunc. dz. adhiberi. plena. cognitio: vt. l. iudices. C. d. iud. ita. intelligo. l. i. s. i. s. eo. ibi. sed. si. negat. hoc. et. p. ba. extra. de. cōfir. vtili. vel. inutili. c. cū. dilecta. vbi. petebat. renouatio. p. uilegioz. a. sūmo. pō. tifice. que. renouatio. p. se. inciperet. rehabere. vi. res: ideo. requirit. plena. cause. cognitio. qnqz. e. manat. cōtentiones. q. no. par. at. plenū. p. iudicium. vt. si. dicit. ad. te. no. p. tinere: vel. dicit. tibi. als. red. ditū. esse. z. sic. de. tenore. instrum. e. no. cōtendit. magis. puro. qd. ista. examinent. sūmarie. z. qnqz. sufficiet. iuram. e. ti. p. r. statio: vt. no. i. l. i. circa. pn. s. q. quemadmo. tes. aper. facit. l. iii. s. ibidem. s. ad. exhibendum.

Ne quid in loco sacro fiat. **R**ica.

It pretor. **Q**uero s. verat pto: ne qd fiat. qd si fuerit factū an possit a gi qd tollat. **R**ūdeo sic p aliud iter. dictū positū. j. ti. ii. l. ii. s. locoz. z iō. dz. h. ad di. dū dicit fieri veto subaudi. z vt id qd est factū tollat. z ita intelligit Rosfre. in libellis suis sup hoc ti. z Jo. in arboze. **S**ed qro si volo facere depingi crucifixū vel aliqd in eccle. sia vtrū possuz phiberi. certe nō: qd illud prin. z ad ornati. nō ad dformitatē: vt h. **Q**uero qd possz agere h. interdicto. vñ qd tm ille qui hz cu.

fi. instru. z an. ge. i. l. error. de. testa. Et. ad. bar. h. ad. de. bald. in. l. fi. in. pe. z. vl. ti. col. d. ede. z. ang. in. l. fi. qd. s. phibz. ff. d. eden. **ADDE** an. notari. pos. sit. erroze. su. um. corrige. re. alex. cōsil. lxxviii. iij. li. bal. cōsi. c. xxvii. v. li. et. ibi. q. rebant. scripturā. bo. nā. z. suspectā. **Q**uero. qd. facit. ad. nota. p. doc. in. auē. si. qd. in. aliq. C. de. ede. z. ad. bar. to. hic. adde. bal. i. l. fin. in. vl. col. C. de. ede. z. no. bar. to. in. l. fi. qd. ex. argē. s. fi. s. de. eden. **I**tem. tenet. Notari. no. tenet. edere. instrum. ni. si. semel. add. tex. z. ibi. bar. to. i. l. fi. i. fi. d. bo. auē. iu. pos. nisi. ipsū. casu. amiserit. vt. no. bal. in. l. absolute. ad. fi. C. d. pdi. ex. l. z. add. l. fi. qd. ex. argē. tari. i. fi. s. d. ede. z. ibi. bar. to. z. vid. bal. in. ru. C. d. fi. instru. i. xiii. col. i. s. qro. si. instrum. e. tu. publicū. z. c.

Ne qd i lo. co sacro fiat. **R**ubi.

RII lii

A mu-
ris idē
dicit.
bar. i. l. acta.
§. de amplā
da. §. d. re iu-
di. et bal. in l.
nec si volēs.
C. de lib. cā.

De locis et
itin. publi.
Rubri.

Ulibet
q. No. q.
ad pbā
dā viā cē pu-
blica nō suf-
ficat pbare p
testes q. ituz
erat p oēs p
illū locū per
longū tps. l.
i. §. i. ff. d. his
q. deic. vel ef
f. Qualiter
aut dicat via
publica. vid
ter. in l. i. §.
viaruz. j. ne
qd i loco pu-
blico.

ADDE ad
pbandū viā
publicam et
quāto tpe p
scribat bal.
cōsi. clxxvi.
iii. li.

C Facere.
pontē. Add
q. no. bar. ad
h. i. l. oēs po-
puli. §. de iu-
sti. et iur. et
bar. i. l. p. re-
giōe. d. acq.
re. domi.

Ne qd in lo-
co publico.
rubrica.

Retor
p. ait. vid
mod. i
l. apd iul. §.
cōstat. d. leg.
i. et bal. i. ru.
C. de pben.
ep. i. iii. col.
C. §. Hoc i-
terdictū. d. j.
retrocedere
Sed ang. i. l.
fluminū. p. il-
lū tex. i. pn. §.
d. dā. ifec. vi-
cit q. illi dse
rendū est q.
prio in via i
cepit venire
add bal. post
gl. in l. agrū
C. de serui. et
aqua.

C §. Si qd
qd in publi-
co. Ex hoc. §.
In isto. §. et
in seqnti ba-
bes q. qū e-
dificat in so-
lo publico:
solū cedit su-
perficie: vt
l. i. in §. qd si
in mari. §. d.
oper. no. nū.
pōt tñ iponi
in aliqd vec

raz eduz sacraty: vt h in fi. sed certe lz ille pos-
set tamē idem est in quolibet de populo: q: qui-
libet de populo potest agere. ar. l. si quis in hoc
C. de epi. et de. et facit. l. i. §. pub. de iusti. et iur.
facit. j. ti. i. l. i. et l. ii. §. h interdictū. et §. ii. et l. se.
Ex. l. sequenti.

An liceat edificare supra muros ciuitatis.
A muris. Iste due leges sūt
contra homines
huius ciuitatis qui habent domos suas
supra muros ciuitatis. quod non licet sine per-
missu pāncipis: vt h videtis. tamen ipsi habent
permissionem a populo et cōi huius ciuitatis:
et dicunt qd est populus liber nemini subditus.
ideo h populus est pānceps in hac ciuitate. iō
potest permittere.

De locis et itineribus publicis. Rubrica.

Ex. l. sequenti.
Stante statuto qd in via publica quis possit
facere pontez: an possit facer in via vicinali. Et
cum destruitur edificium: vt platea ampliet via
iuxta illud edificium efficiat platea.

Ulibet. C. Op. et videf
q. vie vicinales q
sunt facte ex agris pūatorum sunt
pūate: vt. j. ti. i. l. ii. §. vicinales. fo.
si extat memoria qd sunt facte ex col-
latione vicinorum sunt vicinales pūate. si hō
non extat memoria habentur loco viarum pu-
blicarum: vt hic quod facit ad statutum huius
ciuitatis. quod dicit qd quilibet possit facere pō-
tez: vt p. solum supra viam publicā. queritur v-
trum possit fieri supra viā vicinales. certe si qui-
dem extat memoria qd fuerit empta a vicinis. tē
non possit fieri: quia esset pūata via si non ex-
taret memoria. tunc secus: vt hic. **U**ltimo ha-
bui questionem de facto. pone qd iuxta plateā
destruitur aliquod edificium auctoritate publi-
ca: vt platea amplietur. vtrum via qd est iuxta illō
edificium destructuz desinat esse via et incipit eē
platea. an remanet via sicuti erat pūmo. Et h
queritur ppter statuta que dicunt qd in platea
pene duplicantur. dico qd illa via incipit eē pla-
tea. nā statim cuz via intrat plateā. via finit. hic
est casus. in l. vie. j. e. vbi habetis qd cum via vi-
cinalis intrat in militarem extinguitur: vt h. ita
in pposito statim cum via intrat plateam dñit
esse via facit ad hoc. l. vlti. §. de ser. vr. predi. et
ita bis de facto iudicauit.

Ne quid in loco publico. Rubrica.

Ex. l. sequenti.
Cū cōe vult aliqd vendere qd sit consilium.
Retor ait. C. No. glo.
que dicit lege.
l. municipal. alio anno erat de fac-
to quedam platea quam cōe vende-
re volebat: vt possit edificari. videf
q. non possit vendi: nisi per pāncipē: vt pbatur
in l. continuus. §. cum quis in tex. et glo. de vbi.
obli. facit. l. celsus. in prin. de cōtrahē. emp. **D**e-
dimus consilium tale qd de hoc fieret pūmo lex
municipalis qd possit vendi et postea vendatur.
hoc pbatur per hunc tex. cum sua glo. et l. pbi-
bere. §. plane. j. qd ni aut clā. et j. d. via pub. l. vi-
am publicā. et j. e. l. §. viam publicam.

Ex. §. sequenti.
Si duo plaustra se obuiant in via quis debet

retrocedere.

Hoc interdictū. Hic dicit. f.
ciuitatis.
Quero de qua ciuitate loquatur. Quidam
dicunt ciuitatis. f. cuiuscunqz. quod facit p eo
quod dixi. §. pxi. qd lex ciuitatis potest de h vi-
sponere. Alij dicunt ciuitatis. f. romane. nō pu-
to qd iste opi. inuicem repugnent. nam si dicim⁹
iure ciuitatis cuiuscunqz istud ius est ciuitatis
romane: quia quelibet ciuitas habet ex permis-
sione ciuitatis romane: vt supra in pxi. huius le-
gis sm glo. que dicit lege. f. municipali: ut l. p. o-
hibere. §. plane. quod vi aut clā. **Q**uero qd
est hoc dicitur tantum iuris habemus ad obti-
nendum qd quilibet de populo ad pphiben-
dus. Glo. que est hic dat multas expositiones:
tene pūmam tanqz magis clarā. licet quelibet
posset sustineri. **Q**uero ponam⁹ qd duo plau-
stra in aliqua arta uia se inuicē obuiant. quero
utruz unus possit dicere alteri retrocede. uidef
q. non per hunc tex. qd quilibet habz tantum iu-
ris per hunc tex. et sic est locus gratificationi: et
tunc si unus poterit sibi pcedere ne poneret
se in illam necessitatez cum uideret alium occu-
cupasse. tunc ille debet retrocedere. ita dicit gl.
magna. istam glo. allegauit in l. quo minus. j. de
flu. in materia molendinorum. qd si unus p. oc-
cupat aquam fluminis: alter non potest euz im-
pedire. dic ut ibi dico.

Ex. §. sequenti.

Illicite edificatum in publico nō pōt refici.
Si quis quod in publi-
co. Tene menti hunc casum quādo aliquis ha-
bet aliquid edificatum illicite etiam si uult refi-
cere potest pphiberi. Ex hoc. §. habes qd sufficit
quo ad hoc interdictum qd edifices in loco pu-
blico: licet a te possideatur locus publicus. nam
nihilomin⁹ habeo contra te h interdictū: ut h.

Si quis i mari. C. No. qd fieri
dicitur in loco
publico id quod fit in ipso solo: ut. l. i. §. hoc au-
tem. §. de no. oper. nun. Sed si pphibeo te pesca-
ri licet ista pphibitio fiat in mari: tamen non est
opus factum in mari tanqz in illa materia. sed p-
phibitio illa est facta in personā existentē in mari
ideo nō habet locum hoc interdictum.

Ex. §. sequenti.

Cum aufertur alicui comodum de publico
ille dicitur pati damnum.

Merito. C. No. duo ex isto. §. primo.
qd beneficium pāncipis d. in-
telligi sine alterius iniuria: ut h. et in. §. si quis a
pncipe. j. e. l. C. S. d. no. qd damnum uidef qd
pati cum aufertur sibi comodū quod sentiebat
ex publico: secus si ex puato. quod dicit: ut. l. p. cu-
lus. §. de dam. infec. et ibi dixi.

Idem ait. C. No. qd si habes molen-
dinum constructum illici-
te: et ego edifico aliud per quod tibi noceatur nō
potes me pphibere: ut hic dicitur.

Si quis a pncipe. C. No.
quando
papa cōcedit qd fiat aliqua ecclesia. intelligitur
qd fiat sine alterius ecclesie iniuria. nisi aliud in
rescripto exprimat. **Q**uero quando pnceps
concedit alicui qd edificet in publico. cuius erit
edificium. dicitur. l. fluminum. in prin. de dam. in
secto.

Ex. §. sequenti.

Edificium factum in publico non d. destrui

figa. vel pē
sio p illo lo-
lo. vt. j. ea. l.
§. si qd noie
Itē ista for-
tasse iura in-
telligunt si li-
cite edificaf
set i publico
per id qd ha-
bet bic. et in
l. fidei cōmis-
sa. §. si qd illi
cite. §. dele.
iii. et ibi not.
vbi autē qd
edificat i so-
lo puato. re-
gula ē qd edi-
ficiū cedit so-
lo. salit tñ i
ecclesia vt ē
glo. xii. q. ii.
apostolicas.
Quid autē si
qd edificat i
solo ecclesie
vide bal. l. c.
i. §. si qd de
cōtrouer. in
uesti. Quid
autē si qd fa-
cit edificium
sicū sine cal-
ce et sine ce-
mēto. dic qd
cedit solo.
tex. est no. iū-
ta gl. in l. si
p. cario. ff. cō-
munia. p. di. et
ibi no. bald.
ad ista vide
Roma. l. d.
§. qd si i ma-
ri. in additi-
nouis. et ibi
dixi qd illud
qd dicitur est
de pensione
nō hz locus
qd qd edifi-
casset in ma-
ri vel in lito-
re maris: vt
ibi. et l. ripaz
§. si. §. de re
diuisi.

CS. Idē la
beo. Ad istū
S. vide not.
in. l. puncia
li. S. h. S. de
oper. no. nū.

sed uectigal imponi:

Si quis nemine. C. No. q. si edificiu est factū in publico nō d3 destrui. sed debet sibi imponi uectigal. id est aliqua pensio pro illo solo in anno. tene menti.

Ex. S. sequenti.

C. Civitas sicut pōt uia publicā facere ita pōt publicā in priuatum reducere.

Vias publicā. C. No. gl. q. incipit ut pnceps. scōm istaz glo. habes q. q̄libet ciuitas uidet habet iurisdictionē faciendi uia publicā: z eadē rōne reducere uia publicā i locū priuātū. dixi. S. e. l. i. p̄n.

Ex. S. sequenti.

C. Sufficit q. edificium noceat uie publice: ut habeat locū interdictū: licet in tuo edifices.

Si quis in suo. C. No. est not. S. z mēti tenēd.

C. Ex quo no. q. l3 nō edificē in uia: sed edifico in meo. dū tamē edificiu factū in meo noceat in uia sufficit ut habeat locū hoc interdictum.

Ex. S. sequenti.

C. Si teneris mihi ad agendum contra aliu liberaris cedendo mihi actionem.

Idē nerua. Tu habes q. pōt agi cū uicino: ut agat q̄ aliu uicinu. s. l. i. modus agēdi est in. l. cū in plur. S. mellem. S. locati. C. Sed no. gl. hic que dicit q. quādo teneris mihi ad hoc: ut agas cōtra aliu liberaris a me cedendo actionem cōtra illum. quod tene menti.

Ex. S. sequenti.

C. Si fetor ex domo tua exit in uia habet locuz interdictum.

Idēz ait. C. No. q. si facis aliqd i loco tuo ex quo fetor: ut putredo fit i uia pōt agi h interdicto. qd tene mēti.

Tractatus. C. No. q. isti pōtes q. hūt per uia de iure nō possūt fieri. tñ in italia in quibsdā terris ē statutū q. possint fieri. z in quibsdā est cōsuetudo.

Ex. S. sequenti.

C. Quat̄ formel libell' in h interdicto.

Hoc interdictū. C. Op. q. h interdictū sit annale: ut. j. S. popu. act. l. fi. So. fallit in h interdicto fauore publice utilitatis. C. Itē op. C. S. p̄ scrip. xxx. an. l. oēs. z. l. scit. So. qd dicit p̄petuo intellige. xxx. anis. hodie. vtrū aut̄ p̄scriptio. xxx. annorum esset cognita s̄ iure digestorū. dicā i. l. in oibus. de diuer. z tēp. p̄scrip. C. Dicit hic q. fit cōdēnatio ad interesse. Contra ad interesse nō pōt fieri. cū enī nil sit factuz: sed agat̄ ne fiat nullū interesse est h. uidete dñi. Ego credo q. istud interdictū nō possit pponi: nisi qñ aliqs incepit edificare. ita qd habeat aliqd instar opis: ut. l. stipulatio. S. opis. S. ope. no. nū. iō pōt agi ne fiat. z ad itereē p eo qd ē factū. ita d3 itelligi iste. S. z puto q. debes libellū formare isto mō. Dico q. talis incepit edificare i tali loco publico seu uia publica p qd iter vel uia deterius sit q̄ re peto ipsuz p̄hiberi istud opus facere z cogi ad cauenduz ne fiat. z ipsuz cōdēnari ad itereē meum p eo quod est factum hoc p̄batur hic. z. S. e. l. S. si quis nemine. in fi. S. de hoc etiam vi debitis. j. e. l. S. penul.

Hoc interdicto. C. No. i isto S. ibi habet eū z c. q. habere dicit q̄cūqz fruiť vsu possessiōis z q. verbū h̄re refert etiā ad cōducto: tñ d̄ cū

tus significatione habetis in. l. stipulatio ista. S. habere licere. j. de verbo. obli.

Idē labeo. C. No. q. ab isto. S. in dufue v' q3 ad. S. hoc interdictū nihil dixit super eis.

Hoc interdictū. C. No. q. gl. for. tis dicit q. h interdictū cōtinet interesse actoris z rei. idēz d̄. S. e. l. S. h interdictū. C. Itē dicit hic q. h interdictū p̄tinet ad publicā utilitatē in. d. S. h interdictū. dicit q. est populare: ergo nō itereest actoris. s3 reipublice. ergo male dicit̄ tex. cū dicat refferri ad itereest agētis. Hui' timore p̄ma gl. ponit h tres opi. p̄ma q. h interdictū est populare qz cōtinet publicā utilitatē p̄ncipalr. sed utilitatē priuātā cōtinet secundario: z iō licet vn' de populo egit z obtinuit p̄ interesse suo. tñ ali' pōt p̄ suo interesse agere. hec lec. placet mihi z p̄bat. j. e. l. pe. vbi dicit q. i interdicto pōt cōstitui p̄curator: ergo q3 p̄sequit̄ p̄ priuū interesse. z h placet multū. Tu dices si p̄ priuū interesse p̄sequitur ergo nō est populare. rñ. ut dixi vobis p̄ncipaliter inspiciť publica utilitas. secundario interesse priuātū. z hoc interesse: vel eēt de futuro vel sperat̄ esse: qz dubito ne dānificet in futuro. vel est de p̄terito: qz iā suz dānificatus. z hec est alia opi. p̄ quolibet isto: u' poterit agi. z nihilomin' petā opus tolli. z hoc ē qd cōtinet opus publicū q. opus tollat. Er̄t ergo libellus sic formandus. dico q. talē q. ipse h3 z tenet tale edificiu qd est factū in uia publica. p̄pter qd edificiu dicit̄ uia fit deterior. ex quo edificiu suz dānificat' i tantū: z est d̄simile me dānificari in futurū: q̄re peto ipsuz cōdēnari ad tollendū dictū op'. z restituēdā ipsaz uia in p̄stinū statū. ipsūqz mihi cōdēnari ad q̄ritatē p̄dictā in qua dānificatus suz. cū tñ interfit mea dictū op' factū nō eē. z q̄ tenus mea itereest p̄dēte iudicio. p̄dicta h̄a si is tenet edificiu factū in uia publica qui fecit. s3 si tenet aliuf. tūc d3 cōcludi aliter uidelicet q. ipse p̄stet patientiā destruedi op': z q. cōdēnet q̄renen' actoris itereest p̄dēte iudicio. ex eo q. de negat p̄stare dictā patientiā: ut vidistis. S. p̄xi. S. Alij dicit q. hoc opaf̄ interesse totū populi qd nō placet: qz fm hoc nō possit cōstitui p̄curator: ab actore. qd est. l. pe. j. e. S. p̄ interesse publico deberz intētari actio a sindaco cōis. z hoc est qd dicit̄ tex. quātū actoris itereest. z ideo refert se ad interesse actoris nō populi.

Ip publicū. C. Quero a quo debet caueri. Respondeo a re publica si ab ea factum est opus. vel a priuato. C. Quero quo iure petatur ista cautio. hic videtur dicere q. ex lege. xii. tabularū. Tu dic aut quis vult petef cautionē: ut caueat de dā. infec. z fiet iudicis officio ut. l. in glino. S. de dā. infec. z. l. v. de s̄bo. obli. Aut volo agere q. dānuz mihi emendef v' op' mihi destruatuz: z tunc agam conditione ex lege que erat ex quadaz lege antiqua ante legem acquil. ut. l. i. S. ad. l. acquil. hodie agetur actioe in factum subsidiaria legis acquil. hoc dicit gl.

Sicut is. Sic pone casum. S. e. l. i. S. si quis nemine. Dicitur est q. id quod fit in loco publico nō d3 destrui ne vrbs deformeť ruinis. in. d. l. i. S. p̄tor: ait. dicit q. debet. sed quomō soluntur iste cōtrarietates. So. illud dicit generaliter. scilicet in loco publico. hic particulariter scilicet in uia publica. C. Quero de quo edicto loquitur hic dic. de eo ne quid in loco publico

De via publica. Rub.

It ptoz. Quid si pbat p longu tps populū iusse p talē viā: an sit p a batū viā esse publicā die q no. z est not. in. l. i. §. i. §. de his dieb. vel effu. zc. b Dicitū strata. Quid ē strata pbat ēt iste tex. q appella- tiōe terreni n venit terrenū lapideū. add. tex. in. l. i. §. h. d. riuus z p hāc differētiā in ter viā z stra tā. vid id qd no. isert bar to. i. l. pe. C. d pui. domo augu. li. xi.

vt. l. ii. §. pretor. vel aliter vt dicit glo. sed prima magis placet.

De loco publico fruendo. Rica.

Ex. l. sequenti.

Conducens a priuato non habet actionem nisi conducat ad longum tempus.

Retor ait. z tot titul'

Mo. q conductor: z socius h non cōduxerit hz hoc interdictuz. qd est vtile scire. C Mo. q conducēs a priuato nō hz actionez: nisi cōducat ad longuz tēpus: vt. j. de supliciebus. l. i. §. qd aut ait. sed q cōducit a republica hz incōtinēti etiā si cōducit ad modicū tēpus. z intellige q hz actionē. l. ad retinendā suā possessionē ex hoc interdicto. An autē haberet ad retinendū in rē vtiles. hic vide tur glo. q sic. fz in. l. i. in fi. §. si ager ve cti. vel em phi. pe. videt dicere cōtrariuz. sed ta men istud plus mihi placet. dicam plenius in dicta. l. i. §. quod autem superfic.

Interdū. Nota ibi magis ē vt ipse p ducto: q directa pferē vt li. de qua dixi plene in. l. qua ra tione. §. littere. d acqui. re. domi.

De via publica z itinere publico fruē do. Rica.

Ex. l. sequenti.

Quare via ampla sit debilio: z qd sit strata.

It pretor. C Mo. hic duo. pmo qd quādoqz est deterius viā esse multū amplā. ita vides hic dū dicit latiorē. in quo autem ista deterioratio sit. si est magis ampla cogitabit. tamē dico vob is q ego vidi in quadā ciuitate cuz ibi essent multe vie ample. imposta fuit necessitas hoibus circū habitātibus occupandi z restringen di eas. Rō qz quādo tumultus erat in ciuitate ppter viāz latitudinē ciuitas reddebatur debelior: ad defē denduz. z hoc fuit in ciuitate Lalij. C Secūdo no. quid est dictuz strata. certe. p pte dicit strata via matonata lapidibus viuis vel coctis: vt h vides. tamen in ciuitate ista appellatur via rega lis seu via consularis.

Ex. l. sequenti.

Quod in maleficijs minimis creditur officia li. Et an conductores vel gratis habitantes te neantur ad viam purgandam: z an mortuus re pertus apud domumalicuius ab illo mortuus presumatur.

Diles. Mo. ibi vbi dicit obuiant re. q i maleficijs minimis creditur officiali. dixi in. l. diuus. d custo. reo. C Secūdo no. quēlibet debere purgare viāz iuxta suam domuz. C Tertio no. q cōdu ctores coguntur ad viam purgandā. tamē expē sis pensionis. C Sed quid si gratis habitāt. di co idēz si purgatio est talis que pertineat ad vti litatez momētaneaz. sed si ad perpetuaz sec: vt. l. iiii. §. i. §. de impēsis. C Quarto not. hic q nō licet pijcere morticinā in via. quod facit quan. do reperitur. quidaz de nocte interfectus ante

Dilec. e debere purga re. z qd d3 fieri ista pur gatio viaruz vide plene i l. ii. C. d imu ni. ne cōce. li. x. d Tertio no ta. adde bal. in. l. iii. C. de act. z ob. z i. l. i. in. ii. co. lū. C. d here di. vel ac. vē di. facit qd no. bal. i. l. i. i. l. col. C. de iure empfi. C Interfec? Ad itelligit vey Roma. in. l. i. §. h re scriptum. ad fil. si ille cō. fuer? erat ta lia facere. ar. l. in ciuilē. C de sur. vid q dixi in. l. fi. j. de qstio. et bal. in. l. iii. §. cognoscit. §. d offi. ptec. vigil.

De flumini bus. Rub.

It pre a tor. §. labeo. vid aliqd p bar. z mod. i. l. titie texto reo. §. d le. i. Circa istū. §. in q hēs q si cur inepte a gēs ita lepte excipies iuc cūbit. add q idē cēt si ob scure excipe ret: qz pind ē ac si nō ex cipet. dixit. not. bar. z doc. i. l. titie. Et vt obscu ra excepitio qn bñ nō pē itelligi. l. ii. d bis q p non scriptio ha. Et facit fm bal. in. d. l. ti tie. §. cōem practica ad uocatoz qui subdunt q oēs alias ex ceptiōes cō. petētes obj cūnt. nā dic ta clausula nihil videt o

pari ex quo specificē nō appet d qua exceptiōe sit sensuz. p q bñ facit lē scire oportet. §. scire aut. §. d excusa. tuto. Et q excipies nō possit aliqd d clarare vigore dicte clausule. facit q no. gl. i. c. pastoralis. d excep. pōt tū eē fm bal. qd opaf vt nō videat se restrictisse ad exceptiōes ppositas: qa poterit alias pponere i termino. facit q habet insti. d excu. tuto. §. q aut z in. l. pp li. te. §. i. de ex cula. tuto. z qd no. l. i. di uos. §. d re iudi. Et fm h videt q si aliqs excipi at p testes q corrupti sal. fu dixerūt hz tū videat se restringere ad pbatū vtrū qz. d. l. diu. tū h erit ve rū nū sit ad ditū q p pōit oēs alias ex ceptiōes sibi cōpetētes. z vid Imol. i. d. l. titie. ad h no. facit. l. aut q alit. §. i. qd vi aut cli. z ad istū tex. vid bal. no. in. l. i. ad fi. C. vñ vi. z i. l. edita. i aff pe. col. C. de eden. z i. l. i. circa pñ. C. d condi. ob. tur. cau. Sz nūqd sic qd pōt redire. ad viā aptaz i actōe. c. eta miata. d iud. z. l. i. §. si mē for sal. mo. dix. z. l. libel lozū. §. qd si libelli. d ac cusa. ita sit i exceptiōe ele. cōstitutionē fac q nō. qd itellige verū cū post fmi nū pempro riū voluerit corrigere et supplere. nā ē accusans iēpte nō pos set. l. accusa. tur. d adul. sec. est credē dū si h face re vellet ifra fminū z ap. te cōcipe qd iēpte d duxit ar. d. §. qd si libelli. ita di xit pe. d an. cha. i. d. ele. cōstitutionē. z bal. i. l. edi ta. in anpen. col. C. d edē. z qd si exce ptio ē inepta fz pbatio est apta. vid bal dū. in. l. i. in vi. col. vcau. ris. om. iudi.

domuz tuam. vtruz presumatur interfectus sbe: vt vicinia teneatur: q: nō cepit malefactores: et an sit presumptio aliqua cōtra dñm domus. z h facit q sic. qz oīs ista purgatio pertinet ad eum qui habet domuz ppe. Si aliter cōstaret alium picuisse non pertineret ad eum. dicam i. l. ne qs de incen. rui. nau.

Jaz publicā. C Op. de. l. omnes. C. d prescrip. xxx. an. Glo. dicit q est spāle. tu dic q nō est spāle. q: illa lex dicit q cuilibet iuri prescribitur. lx. annis. sed posse ire per viam pu blicaz non est ius: sed quedaz facultas: vt. l. ii. §. viāz. §. ne quid in loco publico. ideo huic facul tati nunq prescribitur. ita tenet Duil. in. l. fi rez. §. omnes. de pig. ac. z Ly. in. l. cuz notissimi. §. illud de prescrip. xxx. an.

In agrū.

Qui viam. Que sit actio vie recte. dic vt glo. puro tamen q non sit actio per se. sed est actio in factuz ex hoc edicto. vel per legez acquil. C Quid si ille qui d struxit viam publicaz non est soluendo. dic q te nentur vicini: vt. §. e. l. ediles.

De fluminibus. Rica.

It pretor. C Mo. d op tione vicinie z cōtrate. de quo dixi in. l. de mino re. §. plurimū. de questi. C Itē no. quod dicitur flumen.

Ripa. C Nota quid est ripa. de quo. j. e. l. penul. z fi.

Si fossa. Est argumentū q fossa mei molendini sit publica. ē enī fossa manu facta per quam currit aqua: quod q liter intelligatur dixi in repetitione quam feci d l. quo minus. j. eo.

Ex. §. sequenti.

De dictione in: z an percussus in limite dica tur percussus in domo.

In flumine. C Mo. q dicitio in de defuit ablatiuo casui. de cuius dictionis natura dixi plene in. l. gall. §. ille casus. §. d libe. z pos. C Facit ad qōnē aliqs percussus fuit in limite. domus. vtrum dicatur percussus in domo. dicā j. de cloacis. l. i. §. hoc interdictum.

Non aut. C Mo. si debere aliqd fieri alii qd facit ad materiā molendinoz. de quo di xi plene in repetitione. l. quo minus. j. e.

Labeo. Tu habes ex hoc. §. notabili ta qs succibit. ita si pponit exceptionē inepte. ita dicit tex no. hic p hoc facit qd no. in Spe. d excep. §. viso. circa prin. z. l. plane. §. de pe. hef. z no. Ly. de rei vendi. l. domum dicam plene. j. de excep. l. i.

Uo minus. Ista lex est vna de repet. iō hic nil dico videatis in repetitiōe. vide gl. q incipit non tamē per viam zc. z in fin. glo. hanc qōnē tangit gl. in. l. si quis ex argētarijs. §. si in v

tiuz. de edē. z in. l. si manifeste. C. d. sui. z aq. z ibi p. L. y. Bar. sequit repetitio eiusdem legis.

Ex repetitione sequenti.

¶ An si habeo molēdinū infra z ali^o facit aliū sup^o an pos- sim phibere: ibi. Primo. Et qñ p^omus dicat h^ore molēdi- nū licite: ibi. Secūdo. Et qd cū molēdinū sit infer^o: p^o q^o aqua dcurrē ad p^omū molēdinū restagnat: ibi. Tertio. Et quo iure agat h^o edificatē sup^o z infra: ibi. Quarto. Et qd d^o p^oferri cū vnus hodie occupat in flumie alius cras z qd si duo occuparēt eodē tpe: vel vnus p^omo alter post q^o igno: abbat de p^omo: ibi. Sexto. Et an possit facerē clau- suraz vel immittere ligna in ripa vicini: vt aquā ducā: ibi. Septimo. Et qd si ripa q^o est h^o me adheret vie publice an possit edificare nemine req^osito: ibi. Octauo. Et qd si ripa que adheret p^odio vicini ita est nat^o ordinata q^o aq^o desluit absq^o clausura ad molēdinū meū: an ille possit ripaz mutare: ibi. Nono. Si autē edifico in flumie publi- co z faciā clausurā q^o ptendat mediū flumis: an vicinus ab alia pte possit prohibere: ibi. Decimo. Et an vicini inferiores z superiores possint talē clausurā ipedire: ibi. Undecimo. Et an caua q^o fit ad lat^o flumis: vt aqua ducat di- cas publica: ibi. Duodecimo. Et caua possit fieri p^o via pu- blica: ibi. Xiii. Et an liceat d^ono superiori tpe scicitaris clau- des aquā absq^o volūate inferioris: ibi. Xiiii. Et quāto tē- pore p^odat ius p^ocupatiōis si molēdinū est d^ostructum: ibi. Xv. Et qd cū flumē mutat alieū an p^ocupat p^odat ius: ibi. Xvi. Quid autē si plures h^ont molēdinū q^o ē d^ostru- ctū: z vn^o vult reficere qual^o ei cōsulat: ibi. Xvii. Et cui^o sit p^ouertas molēd^o inoz^o existentium in manibus vt per padum. vide in fi.

Uo minus.

¶ Declex tria facit. p^omo pōit dictū vsq^o ibi. si mō secūdo dictū suū limitat vsq^o ibi. h^o z si. tertio pō- nit sue limitatiōis exemplū vsq^o in fi. ¶ Et primo op^o. h^o dicat q^o aqua pōt duci nisi vetet iperato: aut senat^o. Sz cōtra. nam etiā vicini possūt vetare auctoritate edicti p^otois postiti. j. ti. i. l. i. in p^on. So. satis videt^o vetare ipera- to: qñ vetat edictū p^otois sua auctoritate: vt. l. i. §. oia. C. d. ve. iur. enucle. Preterea istud edictū h^o locū qñ aqua ducit cū vicinorū iniuria: vt. j. ti. i. l. i. §. i. z. §. sūt q^o putat istud autē etiā est de mente exp^osa impatoris: vt. l. ii. §. merito. z. §. si q^o a p^oncipe. s. ne qd in loco pub. ¶ Se- cūdo op^o. h^o dicat q^o aqua nō pōt duci si est i^o v^olu publi- co. sed oia flumia: z ripe ipsoz^o sūt in v^olu publico: vt. l. i. de re. diui. §. fluminū: z. §. riparū: z. §. d^o re. di. l. riparū: er go ex nullo flumine poterit duci. ¶ Qui^o. D^ori timore gl. h^o intelligit q^o h^o restringit p^o sequentē l^oram: vt intelligat d^o v^olu publico nauigādū tū. z h^o sentit illa gl. parua q^o dicit q^o qñ sit eundē zē. z fm hūc intellectū d^ouist l^oraz. ¶ Pos- ses alio mō legere. s. q^o p^omo regulā ponat. deide ponat tres exceptiōes. p^oma ibi nisi iperato: scōda ibi si mō non sit in v^olu publico. s. h^osci vel ciuitatis vel alicui^o municipij puta q^o illa aq^o v^olit ad molēdinū. v^ol ad aliū edificū: z tē nō p^omittit aliq^o aquā ducere: vt h^o z. C. de aq^o du. l. i. l. xi. z p^o totū. nō autē intelligas q^o h^o loquat de illo v^olu publico q^o est iuris gentiū. de quo loquit. d. l. riparū. cum cōcoz.

¶ Tertia expositio ē ibi sed z si. h^o est qñ aqua nō ē in v^o lu publico dicto mō. sed flumē est nauigabile. vel ex eo aliud sit. ¶ Tertio op^o. ad si. oē flumē aut intrat aliud flu- mē aut mare qd cōstat esse nauigabile: vt. s. e. l. i. §. nō at oē z ibi. no. ergo ex nullo flumie poterit aqua duci. So. in q^o tū opponis d^o flumie qd mar^o intrat nō ob. q^o. p^opter aqua^o abū dantiā ex vnico flumie nō dicat recipere incre- mentū vel diminutionē: z sic nō ē eadē rō q^o in flumie na- uigabili. Itē in eo flumine qd intrat aliud flumē nauiga- bile. intelligas q^o nō liceat aquā ducere. si p^o hoc auertit a dicto flumie nauigabili. sed si aquā ducō z nihilomin^o in flumē nauigabile intrat. istud nō ē phibitū. si bñ cōsi- deras rōnē istarū legū. z sic Bononiēses id legitime du- cunt aquā de flumine reni. cū post intrat padū. z sic d^oz in- telligi qd est. s. e. l. i. §. nō aut. z qd ibi no. ¶ His expedi-

tis ponamus circa istā legē aliq^os quotidianas qōnes cir- ca molēdina z alia edificia q^o in flumine sūt. ¶ Primo q^o ro^o si habeo molēdinū infra. z alij faciāt molēdinū su- pra ita q^o me ipediūt. an h^o facere possint. Glo. h^o tangit nec se firmat alibi etiā tāgit nec firmat. de edē. l. si q^o ex argētarijs. §. si iniriū. z etiā tangit. C. de sui. z aq^o. l. si ma- nifeste. z ibi glo. firmat se. s. q^o faciens supra molēdinū pōt me ipedire. h^o ista qd fuit antiq^o et sabbatina. z fuit p^o d^oim Frā. accursij disputata. z alios doc. bononiēses. et oēs inclināt ad illā sniaz: vt distiguam^o. Aut flumē erat puatū illius q^o p^oio habuit. z illius q^o scōdo fecit. z tūc ille q^o scōdo facit pōt licite facere. si hoc p^oncipalr facit: vt sibi p^oit: vt. s. de dā. infec. l. fluminū. §. si. z. l. p^oculus. sec^o si facit: vt alij noceat: vt. l. i. §. d^oniq^o. s. d^o aqua plu. ar. z ita d^oz intelligi gl. dicte. l. si manifeste. Si h^o flumē erat pu- blicū. put est oē flumē qd p^opetuo currit: vt. s. e. l. i. §. flu- minū. tūc aut p^omus habuit molēdinū licite aut nō. si ha- buit licite nō pōt secūdus facere. nec auferre sibi lucrū. qd licite cepit ex publico: vt. l. ii. §. merito. ne qd i lo. pu. Si h^o nō h^oz licite. tūc secūdus pōt eū ipedire: vt. d. l. ii. §. idē ait in p^on. z ita tenet L. y. in. d. l. si manifeste. qd pu- to verū. ¶ Scōdo q^oro qñ p^omus dicat habere licite. z qñ nō z hoc q^oro in edificio qd est in flumine publico. Rñ. ha- be^o licite si fiat ex p^oncipis rescripto vel senatus: vt. s. de aqua plu. ar. l. p^oncipis. z. j. de aq^o quoti. z esti. l. i. §. p^omit- tit. ¶ Tūc aut in rescripto habeat necesse dicere nō obsta- te tali lege glo. h^oic tāgit. sed tu melius examines h^oz ea q^o no. in. l. si. C. si h^oius vel vti. pub. p. L. y. Itē si p^omittit a le- ge municipali ciuitatis: vt. j. qd vi aut clā. l. iij. §. plane. no. s. ne qd in loco pu. l. ii. in p^on. sed h^o intellige verū i ci- uitatibus italie q^o h^o de p^onetudine p^oscripserūt me^o im- perū. z ita pōt flumē z silia. sed d^o iure cōi p^odica sūt p^on- cipis: vt in x. col. que sint rega. c. i. z sic nō posset a lege municipali p^omitti. ad qd facit qd no. i corpe de d^ore. ciui. §. iusurā. in fi. ma. gl. Itē h^oz licite si tāto tpe habuit cu- ius nō ertat memoria in cōtrariū: vt. l. hoc iure. §. duct^o. aque. j. de aq^o quoti. z esti. Si h^o nullū istoz^o interueniat tūc aut flumē ē nauigabile. z tūc aut ille q^o ducit p^omo fa- cit illicite: vt h^o z. s. de aqua plu. ar. l. sinaut. §. si. ¶ Aut nō ē nauigabile. z tūc licite facit auctoritate iuris gentiū. quo iure flumina z eoz^o v^olus z iura sūt publica: vt. in st. d^o re. di. §. flumia. z. §. riparū. z. §. de re. di. l. riparū. nā lex p^ore- sens nō p^omittit ductū aque. sed si declinat in flumē non nauigabile. p^o iura ciuilia nō est phibitū id qd est de iure gentiū licitū. dū tamē ille q^o ducit p^omo ducat sine vicino rū iniuria. alias tenet interdico p^oposito: ut. j. tit. i. l. i. in p^on. z. §. sunt q^o putat. z. d. l. iperatores. in fi. dices tu. nō- ne semp est vicinorū iniuria q^o nō possunt facere suū edū- ficū. Rñ. deo nō parit iniuriā seu dānuz. sed nō acq^orit lu- crū. z nō est par eadēq^o rō lucrū nō cape z dānu pati: ut. l. si. C. de codicil. z. l. q^o aut in p^on. s. q^o in frau. credi. cū si. ¶ Itē aduerte qñ q^o facit illicite respectu puari. ille so- lus pōt me ipedire. nō alius terti^o: q^o q^o tū ad eū licite fa- cio: ut. l. loci corpus. §. cōpetit. s. si ser. uē. sed qñ facit il- licite respectu iuris publici. tūc quilibz puar^o pōt impedi- re z ita loquit. l. ii. §. idē ait. s. ne qd in lo. pub. ¶ Tertio quero si aliq^o facit edificū infra i flumie p^o qd aqua resta- gnat. ita q^o ipedit meū molēdinū qd ē sup^oius. an sit idē iuris qd. s. dico qd sic. p. l. i. §. qd aut ait. j. ti. i. ibi ut alt^ooz. p. hoc. s. de aqua plu. ar. l. i. §. neratius. z. §. sz z apō z. l. ii. §. i. ¶ Sed h^o hoc uidet^o obstare. l. ii. §. pe. s. de aq^o plu. ar. So. ibi edificabat in suo: ut ibi no. qd nostra loq^o tur qñ edificabat in publico. sz certe z si edificabat in p^o uato nō pōt qñ aq^o āte libere currebat z sibi dānu nō da- bar: ut. s. ne qd in lo. pu. l. ii. §. idē habeo. als incipit figs in suo z ibi no. So. fm illā gl. d^oz intelligi hec questio. ¶ Quarto q^oro quo iure agā h^o illū q^o edificat supra uel in- fra ita q^o meū molēdinū ipedit. Rñ. aut ego habeo mo- lendinū cū isto cursu aq^o tāto tpe q^o trāsierit p^o: estas. in- telligēdo pōtē estare fm q^o d^oz. j. ti. i. l. i. §. estas. z tūc pos- sus intētare h^o eū interdicitū ne qd in flumie publico po-

¶ Cito me q n^o. Se cundo op. qualiter aut intelligi tur q^o ad oia flumia nauigalia ptinet z qd d^o litto- rib^o marior^o vid bald. l. l. pe. in. iiii. co- lu. C. de co- di. infer.

¶ C^o q^oro. h^oic applicat que sio pone q^o q^o h^oer ter- ritorū cui^o caput ē mo- ledinū qd p^o cedit mibi i^o feudum: iste d^ois etiā i l^ose riori p^oteuult fecere aliud molēdinum me iuito. q^ort tur an possit de q^o dic vt p^o bal. in. c. i. §. si q^o de m^olo. d^o con- tro. inuesti. z vide aliā. q. de molēdio p^o bar. in. l. p^o agrū. d^o fut. Et istis add^o bal. in ru. de re. diuisi. z i. l. lapilli. c. t. Et qd si duo bus molēdi- nis ius aque cōcessus ē et aqua nō sus- ficit p^o abo- buo: q^o p^ore raf. vid bal. i. l. si plures. in. l. col. C. d^o codi. infer. z vide bal. p^o ci. in. l. si ma- nif. sic. C. de ser. z d^o bac. q. vide bal. m. l. i. in viii. z. xiii. op. C. de sen. q^o p^o eo qd inter- p^osc. qd tū i- tellige. vt. j. in. v. q. z vid j^o dau. d^o ca. in. l. qd autē ff. de seruit. v^oba. p^odi. ADDE pe. q. bal. cōsi. lxxvi. l. lib. z ibi quomō flumē cogno- scat publicū

a **C** Et videt
q sic. Adde
bar. in. l. flu-
minu. in. pn.
s. de. da. in-
fect. z vide
bal. i. l. si ma-
nifeste. ad. fi.
C. de serui.

situ. j. ti. i. in pn. na aduersarius facit q aliter aq fluat q
pou estate fluxerit. ergo zc. aut no habui molendinu raro
tpe. z tuc possum agere isto interdico vtili: vt in casu. l. i.
s. no autē. s. e. z ita itelligit Ros. in libellis suis sup h. ti.
lz no alleget bonas leges. z istud est valde vtile scire pp
diuersitate cōcludendi in lebello. que colligit ex istis le-
gibus. Itē posset agi negatoria generali. ius tibi no esse
ita edificare: vt. s. de aqua plu. ar. l. i. s. itē sciendū. Bi-
ces tu quo h cū negatoria des soli dño: vt. s. si ser. v. l. i.
s. i. sed iste no est dñs loci in quo edificat: q in flumine
publico edificat. Rūdeo est dñs sui molēdini cui nocet
ppter opus factū in flumine publico. z sic noie sue rei a-
git. ar. s. de aqua plu. ar. l. i. Itē si esset factū cōtēpta no-
ui opis nūciatiōe posset agi interdico de no. ope. nun.
Itē interdico qd vi aut clā. si esset factū vi aut clā. vt. j.
qd vi aut clā. l. vim facit. s. i. ¶ Quinto qro iuxta pmissa
vos videtis q melior est cōditio eius q primo occupauit
pone ergo q vn° incepit labo:are hodie in flumie. alius
inceptit die seqnti. quis istoz pferf. qd ista in hoc recidit
an aqua dicat occupata solo hbo. vel incipiēdo op°. an
requirat q aqua ducat vel requirat q edificiu ad qd aq
ducit sit pfectū. z videt q ille q primo incipit. z hba oc-
cupationis pmo pferf pferat. nā ceptū habet p cōple-
to: vt. l. z si no sint. s. infecti. s. d. aur. z ar. le. cū. si. ibi. no.
¶ Preterea cū tractat d iure querēdo ille pferf qui ad lit.
cōte. puenit prius. z sic q prius ad initiū peruenit: vt. j.
de h. ob. l. si titia. z de pecu. l. pluribus. z d leg. i. l. si plu-
ribus. z ibi p. By. ergo ille erit portio: q primo incepit. ad
idē. l. qui prior. s. de in die adiec. p hoc qd dicit de the-
sauro q querit ei qui pmo vidit. no tñ prius occupauit:
vt no. s. de acq. re. do. l. nunq. s. thesaurus. z insti. de re.
di. s. itē lapilli. lz hec gl. respēdat: vt no. p. L. y. C. s. ac-
q. pos. l. lz. Ecōtra videt q ille pferat qui pmo aquā du-
xit vel edificiu pferat: qz cuz agit de iure qsito pferēdo. il-
le primo pferf qui pmo ad sniam puenit: vt no. s. d. no-
xa. l. figs a multis. de re iudi. l. inter eos z no. p. By. in. l.
si pluribus s. de le. i. L. ostat autē q snia est finis litigij:
vt. s. de re iudi. l. i. h ergo pferri dz q prius aquā duxit. z
ad finē opis puenit. hic enī tractat de iure qsito pferēdo.
nā cuiuslibet d populo est ius qsitū aque ducēde d flum-
ine publico auctoritate huius legis. tractat ergo qz in
hoc iure qsito pferat. Preterea in his in qb° p occupa-
tionē aliqd ius acquirimus ante pfectā occupationē nullū
ius habemus: quia ante multa accidere possunt ne oc-
cupem: vt. l. naturalē. s. i. z. l. in laqueū. s. d. acq. re. do.
z. l. iii. s. neratius de acq. pos. ita z h no acqrit nobis ius
in aq. nisi postq ē ducta z postq est pfectū edificiu. pfe-
cisse autē videt qñ quis pōt vti edificio: vt. j. de h. sig.
. l. edificia. s. pfectisse ante enī multa accidere pnt: vt ed-
ficiū nō pfiat. z sic q aquā auferret nullū dñum darz.
So. dico q natura eoz q per occupationē acquirunt non
cadit in nra. q nā illud hz locuz in illis q cōia sunt z i nul-
lius bonis. nō autē hz locū in his q publica sunt: vt no. i.
sti. de re. di. s. litorum sed flumina sunt publica: ut insti.
de re. di. s. flumina ergo zc. Itē ergo est pūct°. qñ duo
vtunt loco publico. z per vsuz vnus ipedif vsuz alteri.
qz pferf. z cōstat q ille q primo incepit vincet illū qui
scōo incepit si incepit. si potuit puidere q p vsuz eius i-
pediret vsuz illius q primo incepit. z p h. tex. z glo. s. ne
qd in lo. pub. l. i. s. i. ibi z tantū iuris zc. z ē hz tertia lec-
ibi in duob° plaustris obuiatib°. z idē iuris ē in vsu flu-
minis publici z aq ipsi°. qd est i vsu vie z itineris: vt. j. ti.
. ii. l. i. s. i. z. s. h. z fm hoc vicer ille q incepit pmo. icepif
se autē intellige: vt. j. de pollicita. l. i. s. cepisse vel si vellet
dicere q flumia sūt publica. vsuz tñ eius ē cōis: vt videt
tex. dicere in. d. s. flumia insti. de re. diui. lz gl. ibi aliter ex-
ponat. fm h de iure scripto regrit pfecta occupatio. p
iura supius alle. tñ istud ius scriptū est d cōsuetudie cor-
rectū: vt ille dicat poccupasse q pmo incepit z psequif
z ita no glo. in. d. l. naturalē. s. i. ergo ita in pposito: vt il-
le dicat occupasse q incepit labo:are: vt aquam ducat. si

tñ inceptū opus psequif secus si desistat. hz opi. Treba.
in. d. s. i. Itē si uelles dicere illa iura nō esse per cōsuetu-
dinez correctā. adhuc verū est qd dixi de iure. nā iura p-
dicta loquunt in aialibus q in nullius bonis sūt. sed i re-
bus inaiatis sufficit sola inceptio. unde si qs uellet i ma-
ri uel in litore edificare statiz suū fit cū pilas iactauit. nec
requirit rei pfectio: ut. s. de acq. re. do. l. ergo. s. h. Pre-
terea lex dicit. s. ne qd in lo. pub. l. ij. s. aduersus. q ille
est tuēdus qui in litore edificat. uel moles in mari iactat
z sic utitur hbo presentis tēporis. s. edificat sufficit ergo
si in presenti edificet z op° psequat. nō autē requirit q
opus pferat. Quod autē dixi q opus psequat. nō in-
telligas iudaice qz semp ita: ut neqz comedet neqz do-
mire labo:are cōtinue possit. nā actus nature interueni-
ens nō obstat. ut. C. de testa. l. cū antiquitas. Idē dicerē
si in aliquibus diebus differret querēs magistrōs z alia
pparamēta. ar. eius qd no. j. de ui. z ui. ar. l. iii. s. cū igif.
sed si post opus inceptū ipse negligeret psequi op°: cre-
deret euz ius suuz amittere: ut. s. de dam. infec. l. si finita
s. pe. z. s. d. acq. pos. l. si de eo. s. i. Preterea hba si aqua
ad euz usuz ad quez ducit nō sufficit utriqz. nā si utriqz
sufficeret quilibet posset ducere: ut. j. de aqua quoti. z e-
sti. l. lutio. z no. in. l. aquā. C. de ser. z aqua. z. s. de aqua
plu. ar. l. in concedēdo. ita determinatū fuit bononie. cū
cōmune cōcessit primo fratribus pdicatoibus aquā ex
uno flumine ducere ad ducendū fabā. z postea cōcessit
fratribus minoribus. nā cuz illa aqua sufficiens esset ad
utruqz: diuiserūt ea mensuris. z quilibet ordo ducit ea
ad suuz locuz. ¶ Sexto quero q si duo inceperūt eodē tē-
pore. uel unus primo alter post. cuz de primo igno:aret
uidef dicendū q sit locus gratificationi. uel dirimas for-
te: ut no. in. d. l. i. s. i. ne qd in loco pub. Tu dic melius
usum dicte aque cō:anduz inter eos. uel forte dirimen-
duz tpiibus uel mensuris. put pōt: ut. s. de serui. rusti. p-
di. l. imperatores. in prin. Et iō est cautela q ille q pmo
opus incipit faciat fieri publicū instim z nūciari alteri
uicino q ipse occupat z occupare intēdit usum dicte aq
ad tale edificiu. z sic iaz fieri feci. Itēz bonū esset si qs cū
iudicis auctoritate opus incipit. hoc tñ nō est semp ex
necessitate: ut. s. de acq. re. domi. l. qñis. quod dic ut ibi
¶ Septimo quero ego qui uolo facere molendinū uolo
facere in flumine clausurā z tigna. z alia edificia uolo i-
mittere in ripa uicini que cōtra me est: ut per hoc aquā in
meuz ducas. an possum eo inuito. z uidef q sic: qz ripa-
riuz usuz est publicus. sicuti ipsi° fluminis: ut. j. l. pxi. cū
si. Cōtrariuz dico. nā riparū ppietas ipsoz est quoz p-
dijs adheret: ut. s. de re. diui. l. riparū. z insti. d. re. diui. s.
riparū. Usuz autē riparū est publicus: ut dicitur legib°. con-
stat autē eū qui hz usuz uel etiā usufructū nō posse inui-
to dño in ipsi° pdio nouū edificiu facere: ut. s. d. usufru.
. l. nouū. z. l. usufructuarius nouū. ergo zc. p hoc. s. d. ac-
q. re. do. l. qd in litore. z. l. se. plus dico q si aliqui in ripa
mea edificauit: nō solū per iudicē destruet: sed etiā mea
ppria auctē destruat si suz in possessione dicte ripe: ut. s.
ad. l. acq. l. quead. s. i. z. j. qd vi aut clā. l. si uites. s. si ad
ianuā. z no. s. de no. ope. nun. l. d. pupillo. s. meminisse:
circa fin. ¶ Octauo qro. qd si ripa q est d me ab alia pte
fluminis adheret uie publice. an i ea possum edificare ne-
mine reqsito. uel cui cōsensuz regrā plura possūt allega-
ri. breuif dicā q idē iuris est. s. q nō possit fieri inuito dño
pdij qd ē iuxta uia cui adheret ripa. nec ē uia ipedimēto
qui ad eū pteat ppietas ripe: ut. s. d. acq. re. do. l. ma-
ritus. z no. insti. d. re. di. s. riparū in gl. sed qd si in uia.
¶ Nonno qro qd si ripa fluminis q adheret pdio tuo ita
est naturalit ordinata q aquā ad me pellit: z possum ad
meū molendinū ipsaz aquā ducere sine aliqua clausura
tu formā dicte ripe uis mutare: ut sic p hoc aqua ad me
nō ueniat an possit. uidef q sic: q tua est ppietas: ergo
in ea potes qcquid uis: ut. l. in re mandata. C. mada. et
. l. nemo. C. de iudi. cū si. Sz contrariū dico. nā lz ppietas
fit tua: usuz tñ est cōis. z iō usufructus rei spēm cōmuta

re z usufructu conditione deteriorare facere non pot. ut. s. de
 usu. z ha. l. pe. z fi. ad quod facit quod no. de re. diui. l. ri
 paruz. z insti. eo. s. ripariuz. ¶ Decimo qro quid si edifi-
 co in flumine publico faciendo clausura per directu vel p
 indirectuz aliquid pono: ita tñ q id quod pono parte me
 diaz fluminis trascendit. z contra vicini agri fronte pte
 ditur: no tamē eius ripaz attingit. an poterit sic facere ¶
 dicente vicino. videt q sic q: in flumine publico facio. z
 mea est utilitas z vicino no est incommoduz: vt. j. ti. i. l. i. s.
 sunt qui putat: z p hoc. s. de da. infec. l. fluminu in prin.
 Ad huius. q. veritate pmitto. q sicut in flumina q in flumine
 nascit diuiditur inter eos q ppe ripa p dia possidet cer-
 tis regioibus: vt. s. de acq. re. do. l. inter eos. in pn. z no.
 e. ti. l. adeo. s. insula. ita qcquid natu vel edificatu est in
 flumie publico est eozu qui ppe ripa p dia possident sm
 pprietate certis regioibus vsus autē est cois: vt. s. d. acq.
 re. do. l. pe. s. fi. Hoc pmissio in qone pnti ē consideran-
 dus modus edificadi. na si op^o pus in cepti iuxta ripa p
 dij mei. nec vltra mediu flumis pcessi certuz est q clau-
 sura est mea. z ea licite habeo. z si postea paulatiz augm-
 tau: ita q mediu fluminis trasui iux fronte vicini agri.
 tuc q: insula hoc mo nata z aucta tota esset mea: vt. s. de
 acq. re. do. l. insula in pn. eadē. rone z istud edificiu erit
 meū totū: vt. d. l. pe. s. fi. nec vicinus poterit me impedire
 rone pprietatis. sz si aliud incomodu sentiret possit me
 impedire: vt. j. pxi. q. dica. Si vero isto edificiu vna ptiua
 tione seu vno coextu factū: est tunc in ea pte q est vltra
 mediu fluminis habita mēsurā sm formā que ē in gl. d. l.
 adeo. s. insula vicinus hz pprietate. ego sicut qlibet de
 populo habeo vsuz: vt. d. l. pe. s. fi. igit ego vt vsurarius
 no possuz opus plicere diciente pprietario: vt. s. d. vlu-
 fruc. l. vsufructuarii nouū riuū. sed si vicino sciētē z patie
 te perfectis credo te licite habere: vt. s. de aqua plu. ar.
 l. labeo facit. s. de da. infec. l. qui bona. s. figs iuxta. sed
 ad vicinū p sua regioe p tinet pprietas: vsus autē erit pu-
 blicus. in hoc ē isto casu incomodu edificatis: q: no po-
 terit inuito vicino edificiu ampliāre nec aliqd detrahef:
 Quis in melius repositur^o sit: vt. s. de vsufu. l. hacten^o.
 s. fi. z. l. se. qd intellige in ea pte in qua pprietas est vic-
 ni. Aduerte tñ ad vnū: q lz lex det vicino pprietate. no
 tñ acquirat possessionē ipso iur sine apphēsiōe. ar. s. d. ac
 qui. pos. l. cū heredes. no. gl. in sil. s. p so. l. cū duob^o. s.
 idē respōdit. z. C. d. sac. san. ec. l. fi. in pe. gl. ē ergo penes
 edificatē possessio. Lōsulo ergo dño pprietatis si posses-
 sionē vult adipisci. q expectet q loc^o ille totali sit inun-
 dat^o. tuc enī possessio pms dñit possidere: vt. l. iiii. s. la-
 beo. z. l. pōponi^o. in pn. z. l. q vniuersas. s. itē qd a mari.
 s. de acq. pos. z postea cū de prio aqua recessit possessio
 nē tanq vacatē occupet: vt. s. d. vsuca. l. sequit. s. itē si oc-
 cupaueris. z d his sibi pcurer. pbare. ē enī in his magnū
 comodū possessiois: potissime pp facultatē destructiois
 q: postea illicite edificabit: vt. s. dixi. in. vii. q. Itē not. q
 sup appellau clausurā put dī in vulgari. i iure tñ appel-
 lat specus. i. loc^o alt^o sup: a terrā edificat^o ex quo ducit aq
 vel appellat septa. i. q apponit ad solādū: seu ad formu-
 lā causa aq hauriēde ex flumine siue linea lapidea sit: vt
 j. de riuis. l. i. s. specus. z. s. septa. Istud itaqz edificiu
 diuersis noibus appellatū si qdē meū est rone pprietas
 tis. quod qñ sit pz ex pcedētib^o possuz in eo facere q vo-
 lo. q si meū no est: sed i eo habeo ius aq hauriēde seu d
 riuā de. tuc si ille ad quē spectat pprietas no pmittit me
 aquā ducere possuz q eū vti interdico de aq quoti. z est.
 Si no no pariat me talē locū rescere habeo interdicutuz
 positū. j. de riuis. pur loquit d specu. z septa. habeo etiā
 cōfessoiā. i. mibi ius ē tale edificiu habere: z ex eo aquā
 ducere. z h no est dubiū. ¶ Andecio qro an vicini supio-
 res vel inferiores facientē talē clausurā poterūt iure ali-
 quo phibere. Ad qd dico q qñqz ex tali ope aqua restri-
 gatur z inundat plus solito ripas fluminis q adberent
 predijs vicinuz. qñādoqz inundat loca q ripe cedunt
 quod ex quo primū a plano vergere icipit ppter attrac-

tionē aque vsqz ad aquā: vt. j. l. pxi. s. fi. z istis duob^o ca-
 sibus vicini no possunt cōqueri. na ripe z loca q ripe ce-
 dunt ad hoc sunt destinata: vt aqua ibi cōtineat: vt. s. e.
 . l. i. s. ripa cū si. z ibi no. z. j. l. pxi. s. fi. Item vsus eozuz
 est publicus: vt dictū est vsurarius autē pot vti re ad euz
 vsuz ad quē est destinata: vt habitare in domo i qua hz
 vsuz cū ad hoc sit destinata: vt. s. de vsu z ha. l. ii. Sile in
 nauī in qua hz vsuz: q pot cū ea nauigare: q ad hoc iue-
 ta est z destinata: ut. s. de vsufu. l. arboribus. s. nauis. z
 sic de singulis. ita in pposito aquā imittere poterit z re-
 stagnare in dictis locis cū ad hoc sit dñstina. ¶ Preterea
 faciēdi op^o ē magna utilitas. z vicinis no est dñū. ergo
 zē. Quāqz aqua iundat alia loca q no sunt ad usū publi-
 cū destinata: z hoc cōsiderāda ē faciētis utilitas: z patie
 tis dñuz z incomoditas ē. na si edificatis magna ē utili-
 tas vicini est incomoditas modica uel nulla: ut ecce qa
 aliqua ptiua alicuius saltus uel loci salicti inūdaf. tunc
 vicinuz edificatē no poterit impedire: ut. j. ti. i. l. i. s. sunt
 qui putat. z. s. se. z ita ibi sentit gl. Aut vicinuz dñū ē
 magnuz. z tuc edificatē poterūt impedire p interdicutū
 positū. j. ti. i. quocunqz mo damnū ex mutatiōe cursus a-
 que cōtingat: ut. j. ti. i. l. i. s. quod aut. z. j. d. aqua quoti.
 z est. l. h iure. s. i. facit ad hoc. s. de aq plu. ar. l. i. s. d. eo
 z. s. se. Si tamē timef dñuz debet edificas vicinis caue-
 re in. x. annos: ut. s. de da. infec. l. pzetoz. s. de eo. z. j. de
 ripa. mu. l. i. hoc aut intellige de dño per quod edificiu
 um qd pms habebat uel ager destruitur. Sed si edificiu
 vicini per meū no incomodaf. dicit autē vicin^o per hoc
 se pati dñuz: q minus portauit prediū suuz de frumen-
 to. z sic lucrabit minus. certe ppter hoc me no poterit i-
 pedire: ut. s. de iurepa. l. quero. z de obse. l. fi. p hoc. s.
 de ope. li. l. medicus. sm unā lec. sed sm aliā uidet obsta-
 re. sed dic q ibi idēo: q libertus erat obligat^o ad opas:
 q ratio cessat hic. ¶ Duodecimo qro nunqd formula. id
 est ille locus cauus q sit ad latus fluminis ad aquā ducē-
 dam sit publicus uel pūatus. Et ante oia uolo te scire
 q ille locus appellat in vulgari forma seu formula. z ita
 appellat. C. de aqduc. l. i. l. xi. qñqz in iure appellat inci-
 le: ut. j. de riuis. l. ii. s. incile quādoqz in vulgari appella-
 tur ualluz. no curo de noie. sed uidet q sit loc^o public^o:
 ut. s. e. l. i. s. si fossa. Lōtrariuz dico. na cuz per talē locū
 no semp cadat uel uadat aqua. uidet q est loc^o pūatus
 ut. s. e. l. i. s. fluminū. z no. i. d. s. si fossa. Aut ergo duco
 aquā ex flumie publico imediate p fundū meū. z tuc no
 est dubiū q locus est meus. Aut duco p fundū vicini ip-
 so permittente: z tuc locus est eius cuius primo erat. sz
 ego habeo seruitutes aqeducēde. z si ille ipedit me du-
 cere habeo q eū interdicutū de aqua quoti. z est. si me im-
 pedit formulā purgare z rescere habeo interdicutū d riuū
 put loqf de riuo z icale. Itē habeo cōfessoiā: ut dixi. s.
 circa clausurā. Itē ex h q ille loc^o ē puat^o appz soluta qd
 d q iā uidi dubitari. Erit aq de molēdino unū ali^o uult a
 quā cape z pducere ad suū. ita q molēdini pmi no im-
 pediat. an possit z certe si aq reitrat ibi aluēū publicū
 si ē dubiū q p. al^o ex ipa formula cū sit puati aquā iuito
 dño ducere no poterit: ut. s. de aq. plu. ar. l. i. cōcedēdo
 ¶ Tertio decio qro nunqd talē formulā liceat facef p uia
 publicā. Rñ. d iure no sū pmissu pncipis senat^o ul cūi-
 tatis: ut. s. d. s. l. sūitu. s. pe. z d ope. no. nū. l. n. solū. i pn.
 cū ibi no. z h dicē gl. In qbusdā locis puetudo ē in dñū
 q p uia publicā ducat si potē i ea faciat. d iur tñ n ē p p
 alle. l. z pbat. s. ne qd in lo. pu. l. ii. s. tractatū. ¶ Quar-
 decio qro. pone un^o hz molēdini supra. ali^o infra. ille q
 hz supra in tpe estatis z siccatatis facere uult recollectā a
 que. ille q hz infra dicit eo q suū edificiu eget miro: i
 aq. qd iuris. z uidet q supio: no possit facere recollectā
 aque. na no lz facef edificiu p qd flumē exarescat z dis-
 ces. ut. j. ti. i. l. i. s. i. sed p h flumē deficcā saltē p tps er-
 go zē. In dñū uidet q possit. na formula ē sua: ut. s. di-
 ctū est: hz postq licite aqua itrauit in suū lz ei d ea facere
 qcquid uult: ut. j. d aq quoti. z est. l. i. s. idē labeo. ergo

a Quarto.
 decimo qro
 adde bal. in
 l. iiii. C. de
 seruitu.
 ADDE q
 bal. cōsuluz
 sz bac. cxiij.
 q. z illā referē
 dōbo ad ner
 bū sz. cviii.
 i. li. z ibi po-
 nit quid si se
 cūdū inferi
 stetit destruc-
 tuz: an possit
 reparari z d
 materia hu-
 ius. l. vid ple-
 ne in repeti.
 Spectabilis
 d. Cristoforo
 ri albaricij.
 pa. nunc in
 gemasio pa-
 tauino ordi-
 nariā de ma-
 ne legentis.

Cesse disse
rentia. Sed
qd si impera
tor concessit
mibi castruz
cu suis perti
netijs: an vi
deat mibi p
cessisse mole
dia castru rñ
deo aut pces
sit sola iuris
ditione et no
veniat l. n.
castru sit sub
iperatore tñ
no moledia.
l. s. et celsus.
d. d. p. e. p.
cu gl. m. l. in
ter. ff. d. ob.
fig. aut pces
sit castruz
ptinetijs et iu
ribus ad ipsu
castru ptine
ribus et veniat
moledia. ac
cessorie nisi
eent moliedi
na puatoruz
argumeto. l.
depcatio. d.
ad. l. rho. de
iac. et fac ad
pdicta q ba
bet in. l. pu
pillus. s. l. s. d.
pdi. et dimo.
Iloc est qd
voluit nota.
bal. marie p
gl. vald no.
in. c. i. in pn.
d capita. qui
cu. vendi. et
ibi subdit ia
co. butri. di
sputate qd
ne alia. qd no
ne coe regij
coessit et tra
stulit p findi
cuz cuidam
marchioni
ciuitate regij
an p hoc tra
seit moledia
ciuitatis pfa
te in dñm
marchionez
et no reuoca
do indubiu
pates dicte
ciuitatis die
q transata
iurisdicione
dicte ciui
tatis. et do
minio mar
chi. dca mo
ledina q iur
peculiu ciui
tatis apd ip
faz ciuitatez
remanet et si
vident tran
sata sed iu
risdicioes q
ptinent ad p
cedent vi
detur trasa
te. sed bal. di
cit q ide est
in moledia
sicut in iuris
dicioe si erat
moledia in
dñio coe de
tio sicut ipa

et rideo aut cu dicta edificia constructa fuerunt. de h fuit
aliqd actuz et illud seruat. na valent talia pacta ne liceat
aquā cōtinere: vt. j. de aqua quoti. et esti. l. i. §. si qd h con
cesserit. Idem si de hoc pcesserit antiqua consuetudo q
vim pacti hz: vt. s. de aqua plu. ar. l. i. §. si. Aut nō pcessit
pactuz vel cōsuetudo. puta: sunt nouiter facta. et tunc
aut ille q infra habuit edificiu habuit id pmo. et tūc ille
q vult supra aquā cōtinere nō pōt ne alteri edificiu incō
modetur: vt dictum est. s. in prima. q. Aut ille qui ha
buit supra edificiu habuit id pmo. et tūc aut vult aquā ob
suaz vtilitate cōtinere et pōt. nec ille q hz infra pōt eū ali
quo mō phibere eadē rōne: vt dictū est in. iiii. q. aut solū
cōtinere aquā: vt ei q hz infra noceat. et tūc nō pōt. sed ac
tione d dolo tenet: vt. s. de aqua plu. ar. l. i. §. deniqz. aut
de pōtate seu d posterioritate tps nō apparet. et tūc po
test aquā licite cōtinere ex quo ea licite in suuz intrauit:
vt. d. l. i. §. idē labeo d aq quoti. et esti. Itē q: cū sint in pa
ri cā potior est cōditio possidētis cōuenti: vt. j. de h. ob.
l. si seruū. §. sequit. et ex de reg. iur. c. in pari. li. vi. qd sem
per intellige nisi faceret pncipalr: vt alteri noceret: vt di
cto. §. deniqz. in. d. l. i. d aqua plu. ar. ¶ Quitrodecimo q
ro qto tpe perdit istud ius poccupatiōis: vt ecce habui
molendinū in flumie publico. mō ipetu aque destructū.
est. ego differo restaurare. aliuz interī occupat aquaz. ita
q mea refectio ipedit. an hoc possit istā. q. ego vidi d fa
cto et dicebat per aduocatos p mō p didisse ius suū si ste
tit. x. annos inter pntes. et. xx. inter abntes: q: ius aq du
cende et ceterē futures tāto tpe tollunt: vt. C. d. fui. l. pe.
¶ Ibi videt q qui hoc dicūt male itelligūt. In hac enī
q. debem cōsiderare tria pmo ducere aquā de flumine
publico. scōo p talē locū ducet. tertio pferre alijs vicinis
vt ipsi edificādo me ipedire nō possint. ¶ Pmū. s. aquā
de flumie publico ducere pōt nobis cōpetere p moduz
iuris debiti: vt si iperato: vel senat⁹ vel lex municipalis
vel aliq cōsuetudo antiqua cui⁹ nō extat memoria cōce
dat nobis ducere aquā de flumie nauigabili qd als de iu
re nō liceret: vt dixi. s. in. ii. q. et tūc istud ius ducēdi tran
sit in ppriū: vt. j. d iniurijs. l. sane si mari. et iō nō vtendo
x. vel. xx. annis p dif istud ius: vt. d. l. pe. C. de fui. et. j. d
nūdi. l. i. et qd no. C. de diuer. rescrip. l. falso. qd d ibi di
cat Ly. et qd no. ex de cōsti. c. cū accessissent. ¶ Itē q istud
ducere aquā nō cōpetit p modū iuris debiti. sed p modū
cuiusdā facultatis: vt ducere aquā de flumie nō nauiga
bili: vt hac. l. et tūc si p mille annos nō duco. tñ semp illā
facultatē retineo: vt. s. d via pub. l. i. na ius eūdi pvia pu
blicā nō cōpetit nobis p modū iuris debiti. sed p modū
facultatis: vt. s. ne qd in lo. pub. l. ii. §. via publicā. et hz
Ly. in simili. l. i. cū notissimi. §. illud. C. d pscip. xxx. an.
in illa. q. an pscipat iuri offerēdi. Scōm. s. p talē locū a
quā ducere. et tūc aut habeo ius ducēdi eā per fundū tu
um. et tūc est ius cōstitutū. s. seruit⁹ aq ducēde et p dif dy
cto tpe. aut eā duco per fundū meū. et tūc nō amitto nisi
fūdo amisso. sed illud p do qñ dñuz fūdi mei p do. et hē
clarū. per locū aut publicū cōstat q nō possuz aquā duce
re: vt dictū est. s. in. xiii. q. Tertiu est pferri alijs vicinis:
vt ipsi edificādo nō possint me ipedire. et istd dicebat ad
uocati p dicti. s. q p daf dicto tpe. s. anis. x. vel. xx. Sz istd
est falluz. nā ad flumē et cetera publica vel cōia d iure gē
tiū nō ptinet iste pscriptioes: vt. s. de vsuca. l. si. in prin.
Quatr ergo p def. ad euidētiā pmitto sic q ea q de iu
re gentiū efficiunt nostra p occupationē. sigdē sunt aia
lia p dunt cū ita effugerit cōspectū nostrū q difficilis sit
eorū psecutio: vt. s. de acq. re. do. l. iiii. in fi. et. l. naturalē. i
pn. et. §. examē. Si hō sint inaiaata: vt lit⁹ maris et publi
ca flumia. si qd in littoze edificauit suū est p occupationē
et ad pdendū istud videt lex duo regere. pmo q recup
et paimā littozis spēm: vt. s. de re. diui. l. in tantū in pn. s.
de acq. re. do. l. qd in littoze. scōo q illā possessionē quam
habebat dereliquat: vt. d. l. si. in pn. s. de vsuca. et hoc sē
tit ibi glo. dū exponit aut p. et. hūc ad. q. ppositā rñ. q
ad pdendū istud ius poccupatiōis aque. et ius pferēde

alteri requirit. pmo q edificiu in aqua factū sit ita diru
pruz q aqua recipit p imū suū cursum. si enī esset dirup
tū modicuz. ita q deperdit remanet qd in iure. nō enim
eius aque est difficilis psecutio. sed fact. ar. d. l. naturalē
cuz si. Item scōm requirit q tanto tpe differat qd refice
re edificiu q illaz quasi possessionē ducēdi aquā videat
tur dereliquisse: vt. d. l. si. s. de vsuca. hoc autē credo q ac
cidit si quis aquā in suo naturali cursu labi permittat p
annuz. uel per tantū tēpus q trāsierit prior estas: qd p
q: pzetoz nō tuel aliquē in quasi possessionē ducēdi aquā
nisi euz qui eā duxit eo anno uel prior estate: ut. j. d aqua
quoti. et esti. l. i. in pn. et. s. de iudi. l. aut pzetoz. et facit. j. ti
tu. l. i. prima. in prin. Patet ergo ex predictis q nō req
ritur pscriptio. sed statū q aqua recuperet cursuz suum
naturalē: et quis definit eē in quasi possessionē ducēdi p
dit ius alteri pferēdi. et iterū occupati cōcedit. et hō
uerū esse pbat expresse ex solutiōe pñū duaruz legū que
uident sibi nūicē cōtrariari: ut. s. de usuc. l. si. ii. rñso. et. j.
de diuer. et tē pscip. l. si quis q. q sic soluunt fm opi. Jo.
quā credo uerā. et quā seqt. De. et Ray. s. aut qd ē in qñ
possessionē piscādi solus in flumie publico. et tūciure p
occupationis pōt aliū phibere. et ita loquit. l. si qd. aut
nō est in dicta quasi possessionē. et tūc nō pōt aliū occupā
tez phibere: ut. d. l. si. s. de usuca. p. ergo q. x. uel. xx. an
no: uz pscriptio nō requirit. credo tñ q si quis iustā cām
alleget. quare eo anno edificiu nō reparauit. et sic aqua
usus non sit q subueniret ei p restitutionē: ut. j. d iti. ac
tuqz. p. l. i. §. si quis aut pp. ¶ Sextodecimo qro. qd si
flumen mutat alueū suū. utrū quis pdat ius suū. Ista qd
pōt multis modis inrelligi. pmo si princeps uel aliuz ha
bēs ptatez cōcessit mibi ius aq ducēde de flumie publi
co. an aluei mutatiōe p daf: et tūc est dicendū. aut muta
uit alueū uno ipetu et perdit ius: q: uidet aliud flumen.
aut mutauit paulatim. et tūc detinet illud ius: ut. j. d aq
quoti. et esti. l. hoc iure. §. si aquā. fm unaz lec. ibi postā
Item pōt intelligi qd ista utrū perdat ius poccupatiōis
et pferēdi vicinis. et eodē mō est dicendū eadē rōne. aut
subito mutauit alueuz ut recedit aqua et perdit ius. et no
ua occupatiōe opus est. aut paulatiz quo casu: ut dictū ē
retinet. nisi per annū qd pateret aquā ire in sua liberta
te: ut. s. dictū est. ¶ Itē pōt dicta qd intelligi si ducēbas
aquā p fundū vicini cui iposita erat fuit⁹ et flumē mutat
alueū. et atiquū alueū inter fūdū seruiētē et nouū alueū p
que aq currit dimisit. an sit fuit⁹ exticta. et dic aut subito
recessit. et tūc extincta ē seruit⁹: q: medi⁹ locus q nō fuit
ipedit fuitutē. aut paulatiz. et tūc durat fuit⁹: q: eadē rōe
medi⁹ locus fuit. h pbat dicta. l. h iure. §. si aquā. de aq
quoti. et esti. fm scōaz lec. et. s. de usuc. l. itē. §. huic uicin.
et d pig. ac. l. si cōuenerit. §. i. et d pigno. l. si fūd. i. pn. et q
ibi no. ¶ Decimo septio qro qd si ad plures ptinet mo
ledinū uel aliud edificiu qd ipetu aque ē destructum un⁹
vult reparare alter differt. qd iter p sulis edificati uel edifica
re uolēt. credo q si sint locij habēt locū tria remedia. si
si sint locij. duo: ut. s. p. lo. l. cū duob. §. idē rñdit. et ibi
no. ibi enī loqf in iula qd ē nomē generale ad oēs domū
uel edificiu etiā in aq positū: ut no. isti. d. re. diui. §. iula.
Itē. l. si ut pponis. C. d. edi. p. q idē dicit. loqf gñalr in
oī edificio. hz nomē edificij oīa cōphēdit: ut. j. d cloacis.
l. i. §. dōde et. ¶ Decimo octauo et ultio possert qñ qd de
molēdinis q hnt in nauiculis. ita q in alueo flumis non
sūt infra: ut sit p padū cui⁹ erit ppuctas. et ut q sint pu
blica sicut iula. q solo nō iberet: ut. s. d acq. re. do. l. pe.
§. si q iula. in fi. §. Lōtrariū dico hz enī i bis q solo co
berēt nō sit dñia inter natū et edificatū: ut. d. l. pe. §. si. s.
de acq. re. do. nā rōne soli sunt eorū q ppe ripaz predia
possident. tñ in bis q solo nō coberēt puto esse dñam.
nā id qd ibi nascit si solo nō coberet est publicū: ut. d. §.
si qua insula. sed illud qd edificat est edificantis sicut na
uis ut. l. si de meis. in pn. s. de acq. re. do. unde dñuz e
dificij est edificantis. hoc si quidē hz facere et habere. si p
hoc iter et statio nauigij nō sit deterior. Itē sine uicino

ciuitas. sec^o si ad ipsā ciuitatē ptine bāt iure pua to si dōa h patiunt n: si de ciuitate sola facta es set mēto mo lēdina q cēt eē ciuitatem nō venirent in pcessionē .i. nā qđ liq de .s. cuiqz de penu. le ga. z in. c. si ciuitas. d. se. ex cōi. in vi. z vide etiā ibi p bal. marie p illū tex. v. trū vendita curia veniat feuda q iter curiā aliis e rāt cōcessa z ipū ius va. falloum.

De vi z vi arma. rub.

Retor p ait que rit gl. vide bal. i. l. i. c. qđ me. ca. z no. bar. m. l. si ita stipulat. i. v. oppo. prime ptis. j. d. ob. b. C. s. De i. c. Et sic ap pellatōe pos sessōis sim pliciter itelli gis de ciuili z naturali. vi de bart. in. l. naturaliter. s. nihil cōe in. v. l. c. s. d. acq. pos. Et p qua pos sessione ppe tat h interdi ctū. z an cō petat in pos sessione ex p mo decreto. no. imol. i. l. si qđ missuz. s. h. s. d. dā. infec. p. In no. in. c. p. trin git. de do. z cōtu. dixi p bar. i. l. si cui s. queri pōt s. vt in pos s. l. lega.

ruz incōmodo: vt. s. dixi. Nec que dicta sunt si ſua sunt placent. si quidē autē minus bene dictū est. rogo te lector: secure redarguas mihi eni ſatis est: si pñs scriptura animum legentis incitat ad ſeruitatis indaginem.

De quid in flumine publico. Rīca.

De lo. querit i quo differt iste titulus a pcedē ti. z dic vt in ea habes.

Ex. l. sequenti.

De dictōe aliter z cū a. l. pferf aliqd cū qua litate vtrūqz d̄z pbari.

It pretor.

Quod aut ait pretor.

De significatiōe istius dictiōis aliter que est significatiua q̄litate nō p̄ritatis. C. Itē no. in. s. ait p̄tor. q̄ quādo a lege p̄ferf aliqd cū ali qua q̄litate d̄z vtrūqz pbari. f. illud z qualitas eius. facit. l. pretor. s. docere. j. vi bo. rap.

Sūt qui. Iste ē notabilis. s. d̄ ipō ſa cio vnā. q. in. l. quo min^o. s. ti. i. z ibi hūc. s. bñ declarau. Ex. s. sequenti.

Tempus quo certius de natura rei cogno sci potest debet inspicī.

His autēz. C. Mo. debere inspicī id tēpus quo certū pōt eē de natura rei de qua agī. z iō si dubitaretur an mēbz aliquod esset debilitatū deberet inspicī an vsus rei eēt deterioratus habito respectu ad id tēps quo illō mēbz hz magis clar suū exercitiū Ex. s. sequenti.

Estas stricte tres menses cōprehendit.

Estas. Mo. glo. q̄ incipit vt. f. tūc finiaf Mo. istā gl. q̄ estas largo mō ſu mēdo cōprehēdit sex mēses. sed stricto mō cōp hēdit tres tñ. qđ facit ad multa q̄ videbitis in .l. i. s. estatē. j. de aqua quori. z est.

Et in flumine publico nauigare liceat. Rīca

Intelligo istud interdictū q̄ qđ nō pōt phi beri a priuato nauigare. sed ab eo qui hz iura re galia in illo territorio lz phiberi. vnde vere ciui tas ista pōt facere statutuz q̄ aliqbus liceat nauigare p lacuz perusinū z aliqbus nō. rō q: ista talia. f. cursus aquaruz z flumina z lacuz prinēt ad euz ad quē pertinent regalia: vt. x. col. q̄ sint re. c. i. facit qđ no. in. l. ii. in prin. s. ne quid in lo. pub. in glo. que incipit lex. f. municipalis.

De vi z vi armata. Rīca.

Ex. l. sequenti.

De aduerbio vnde z an deiect^o d̄ arboze ha beat istud interdictum.

Retor ait. Nota. ex isto p̄ncipio q̄ istud aduerbiū vnō significat lo. cū coherentē solo. z etiā imobilem.

Itē requirit rē esse possessā. C. Que rit glo. h vnā. q. qđ si aliqz deiect^o d̄ arboze. an hz locū interdictū istud. Glo. non rūdet. tu dic aut arboz nō coheret solo. z nō hz locū istud in terdictuz: aut coheret solo z hz locū istud in terdictuz: vt. d. l. si titius alle. in glo. z in. l. si ali ud. s. notauimus. j. qđ vi aut clam. Ex. s. sequenti.

An locatori cōpetat hoc interdictum.

Deicitur. Dicit rex. allegat q̄ ē du plex possessio ciuili z na

turalis: vt no. in. l. i. in prin. s. de acqui. pos. Alij qui tenēt cōtrariū aliter exponunt hunc tex. sed pcedēs opinio est verior. C. Dicit h nō tñ co lonus. op. q̄ etiā colonus possideat: vt. j. e. l. co lonus. z in. l. cū fundus. Rūdeo illud verū qñ colonns interuertit possessionē dño. secus si nō interuertisset: vt. h. C. Querit glo. an locatori p petat hoc interdictū qui tantū ciuilitē possidz hz quosdā. ita dicit glo. z nō dicit plus. Isti inu unt q̄ locator possidet tñ ciuilitē quasi dicat colonus naturaliter possidet. sed hoc est falluz. q: colonus nullo mō possidet: vt. hic z plene no. .C. cōia de vsuca. l. i. modo ad. q. aut expellit do minus ita q̄ nō colonus z tūc dñs nō priuatur possessione: q: eā retinet per suū colonū. iō non haberet hoc interdictū: vt. j. e. l. s. nō autē. aut expellit colonus. z tunc expulso colono dñs ēt priuaf sua ciuili. ideo haberet hoc interdictuz: vt. j. e. l. s. qđ seruus. z. s. de acqui. pos. l. pegre. s. quibus. z. l. i. s. q̄ si h seruus. eo. ti.

Deiecisse. Vide gl. que incipit que daz. sile dicit glo. j. e. l. s. qđ igit q̄. i. intelligit fieri faciēs. quasi hoc sit ex interpretatiōe magis q̄ ex h̄bis. sed dic aut ver ba sunt scripta in rem. aut in personam: vt dixi i .l. hec verba. j. de adulte.

Quotiens. Dicit h si pcurator: die cit tenet vterqz. Lōtra in. l. si pcurator. in prin. d̄ cōdi. inde. So. ibi hz generale mandatū in quo nō veniebāt illicita hz vero loquit in mādaro sp̄ali. ideo tenet vterqz. C. Itē op. q̄ vno soluente estimationē possz cō ueniri qui hz rem: vt. l. nec vllā. s. pe. s. d̄ pe. he re. Glo. dat plures sol. vna ē q̄ hec cōco: dat cū illa. tu dic q̄ hic loquit qñ iste due actiones dā tur cōtra diuersos ex eodē tamē facto ideo vno soluente alij liberant. ita notāt doc. C. de cōdi. fur. p̄bas. in. l. si plures. in pn. de dolo. C. Item op. de. l. quoties si fa. fur. se. di. So. vt ibi dicam C. Item op. de. l. ii. s. si is qui. s. de noxa. Glo. so. tu dic vt dicam in. d. l. quotiens.

Ex. s. sequenti.

An in maleficijs ratihabitio mandato equi peretur: ibi. Ultimo.

Sed z si cū quis. Nota. tex. ibi rectius enī dicit zē. C. Op. de. l. si pupilli. s. sed si ego s. de neg. ges. Glo. que est hic respōdit z dicit q̄ illa cōco: dat cū ista: q: ad hoc vt quis teneaf de maleficio ppter ratihabitōne duo requirun tur. f. q̄ sit gestuz noie meo. scōm q̄ habueri ratum tanq̄ noie meo gestuz. z si aliquod istozuz deficit ex ratihabitōne nō teneor. Nota hanc glo. z aduerte dicit in gl. ista q̄ sit noie meo ge stuz. Lōtra imo nō requirit: vt. l. si fundus. s. i. de pigno. Breuiter dicit De. qñqz illud qđ ge stū est ab aliquo sortif effectū sine mea ratihabi tione. z tūc nō possuz habere ratū nisi sit gestuz noie meo: vt. hic z. d. l. si pupilli. s. sed si ego. Aut nō sortif effectū. z tūc possuz habere ratuz lz nō sit noie meo gestū: vt. l. si fundus. s. i. s. de pigno. vbi si cōsentio obligationi rei mee face per aliū mihi p̄iudico. ita dicit De. in. s. lz si ego. z Lp. refert in. l. nō co minus. in pn. in. ii. q .C. de ac. tu hō dicas aliter lex q̄ dicit q̄ meo no mine nō est gestuz ratū habere nō possum. intel ligis: vt p illa ratihabitōe negociuz trahaf ad me. z incipiat ad me pertinere ita loquit ibi in .d. s. sed si ego sed si volo ratuz habere in p̄iudiciuz alicuius mei iuris. tūc valde bene possuz lz meo noie nō sit gestū: vt. d. l. si fundus. s. i. nā

C. s. Sed e si cū quis. ra tihabitio. Et an in d̄ictis ratihabitō z paref mādato. Vñ bal. z ibi latiss. me saly. i. l. s. iō min^o. i. x. op. C. d̄ acc. z bal. in. l. si ad fi. C. ad maced. z an mandās cō. mitti adulte riū puniāf d̄ adulterio v̄ de bal. in. d. .l. nō iō mi nus. post. vi ii. q. z vide oino Inno. z domi. ant. in. c. ii. in fi. pn. de ordi cog. z ange. z bal. in. l. i. i vñ. col. C. d̄ ser. fugi. z in .l. iii. s. i. s. qđ quisqz iur. z in. l. i. s. ne aut. C. de cadu. tol. z in. l. i. s. si pcurator. s. si qđ ius di cē. z Roma. i. l. si qđ mil sum. in prin. de dā. infec. ADDE vt per old. cōsi lio. cxxviii. z pau. de ca. cōsi. cclxiii.

C. s. fami-
lie. Et d ma-
teria hui. s
et seq. et de in-
tellectu vide
in. c. cu ad se-
de. et qd ibi
glo. penul. d
rest. spoli. et
qd no. bald.
in. l. apd anti-
quos. ad fi.
C. de fur.
b C. s. Siue
aut. s. 330.
adde qd no.
p glo. bar. et
doc. l. l. si qd
in tantaz. C.
vnde vi. Et
adde gl. ma-
gnā in. l. iiii.
s. si qd autē.
in v. armis.
j. e. et sequit
do. ant. in. c.
itē cū quis d
rest. spoli. et
adde qd for-
tius et singu-
lariter sentit
Inno. io. an-
dre. et do. an-
to. l. c. subor-
ta. d re iudi-
q si constat
me possedis-
se et ago iter-
dicto recup-
ande: et tu p
dicto qd ab-
qz eo qd al-
ter pbem te
me spoliaste
debeo obtie-
re. facit qd
no. bar. in. l.
si prius. i. v.
op. prime p-
tio de oper-
no. nun. cuz
fi. In cōtra-
rium est qd
expresse not.
Inno. in. c.
ii. circa me-
dium gl. ma-
gne. d resti. i
integrum.

si pignora: isti rem mea tuo noie ego possum hfe
ratu: vt mibi p iudicet pignus. nec possum dice
re rez nō obligatas. nō tū vt posses agere pigno
raticia. vel cōueniri pignora: actioe. et sic ne
gociū pertineat ad me: vt. d. l. si fund. et eodez
modo in re vedita: q: si veditis rē meaz noie tuo
possum habere ratu: vt p iudicet mibi in rei vē.
nō tū vt possis cōuenire et agere actione ex ven-
dito et exempto. et sic negociū trahat ad me: vt. l.
si mater. C. de rei vē. ita h in pposito si delictuz
cōmissuz habeo ratuz. ista ratihabitio nō trahit
ad me negociuz: vt teneat actione dscēdente ex
delicto. nisi sit gestū meo noie. ita dicit h. C. Se-
cūdo no. h q est necesse q habeaz ratum tanq
meo noie gestū. alia secus qd est multū no. Ex
quo nota q possum habere ratū factū lz nō qua-
litate facti: vt. C. arbi. tu. l. sicut interdicto. et no.
in. l. pōponius scribit. s. d neg. ges. ¶ Ultimo q
ro hic vtrū sit veruz indistincte q in maleficijs.
ratihabitio mādato cōparet. Dicit glo. q sic
fallit in crimine adulterij. Id q glo. dicit: q ad-
ulteruz nō pōt cōmitti per aliū dicit verū in se.
q: ipossibile est q factū alterius sit factū meuz:
vt. l. verū de reg. iur. et ideo est ipossibile q si tu
adulterasti vnaz mulierē q illud adulteriu sit fa-
ctū a me: et idē si tu occidisti titiū est ipossibile q
ego occiderim. et sic idē est in adulteris qd in a-
lijs criminibus. attū ita pōt fieri alteri iniuria p
adulteruz sicut per alia crimia. nā si volo vitu-
pare aliū facio q illius vito: adulteras. tūc pos-
sum hoc facere: vt. l. h. hba. j. de adul. et l. is cui.
ope. et no. per Pe. et Ly. refert in. l. si. C. ad ma-
ce. in. ii. q.

Quod igitur. C. No. ter. ibi cuz
seruus potest facere deteriorē conditionēz do-
mini quantum est in sua persona.
Ex. s. sequenti.

**Qualiter intelligatur q dominus tenetur
pro facto familie.**

Familie. C. No. q cōtineant appel-
latione familie. s. quo habui
stis in. l. i. s. familie. s. de pub. C. Scō no. illud
q dicit q dñs tenet d eo q peruenit ex facto fa-
milie est veruz si ad eū peruenit imediate a fami-
lia. secus si peruenit alio modo ita videt dicere.
Inno. in. c. cum ad sedē eī de resti. spo.

Ex. s. sequenti.
C. Si cuius ciuitatis infert viz expulsuā possū
agere cōtra ciuitatem: vt cogat ciuem suum ad
restituendū mibi possessionē: ibi. Et p hoc.

Quod seruus. C. Op. pmo q
seruus accipit per
violentiā nō qrit dño ignorāti. l. qd suus. s. de
ag. pos. ergo dñs ignorās hoc interdicto vī nō
posse cōueniri. Rñdeo lz dñs nō possideat: nec
eius dolo factū sit quo minus possideret. tñ ipe
tenet interdicto: q: pōt cogere suū ad restitū-
nē qd tene mēti. vide gl. q incipit restituat. lz sit
veruz in isto interdicto: tñ nō est idē in rei vendi-
catioe: vt possit cōueniri ille q hz p tātē rei resti-
tuēde: vt no. de acq. pos. l. pōponius. s. si is q p
cario. et fm hoc in casu hui. s. nō dictabit libel-
lus d dñm: vt restituat: s: vt cogat suū vt resti-
tuat. ¶ Et p hoc dico q si cuius hui. ciuitatis in-
ferret mibi vī expulsuā. lz hui. ciuitati possessio
nō sit qñta possum agere p eā: vt cogat ciuē suū
ad restituēdū mibi istā possessionē. nā maior est
ptās ciuitatis in ciuē: q parris in filiū: vel saltez
eq̄lis: vt. l. postliminiuz. s. filius. j. de capti. et s.
de iusti. et iur. l. veluti. sed in patre et filio dño et f

uo h cōtingit: vt hic ergo et. qd tene menti.
Interdictū autē hoc.

Cōtra hoc op. usufructuan. si est abñs: et nō
admittit hz locū hoc iterdictū: vt. j. e. l. iiii. s. vn
de vi. et tñ usufructuari. abñs a fundo nō possi-
det. Glo. negat h: q: imo possidet saltē natura-
liter: q: naturalis a fructuario retinet aio. et di-
cit verū. Alij dicūt q usufructuari. hz qñdā ci-
uile possessionē. qd est falsuz: q: nullā possessio-
nez ciuile hz ipsius rei: q: tñ naturalit possidet:
vt. l. naturalit. s. de acq. pos. sed ipsius iuris vfu-
fructus dicit habere qñ possessionē ciuile et na-
turalē: vt. l. ait pretor. s. itē ei. s. ex q. cau. ma. et. l.
si plures. s. deiectū. in glo. pua. j. e. vtruz autez
ei qui est deiectus de qñ possessionē iuris icopo-
ralis def hoc iterdictū. dicemus. j. e. l. iiii. s. hoc
interdictuz. C. Querit glo que requirunt ad h
vt cōpetat hoc interdictum. Dic vt in glo.

Ex. s. sequenti.
C. An ei q suspicatus ē se posse spelli ab eo qui
ingressus est possessionē suā ipso abñte cōpetat
hoc interdictū: ibi. Sed d vno. Et qualiter pra-
ticetur hec materia: ibi. Ex quibus.

Siue autē. C. Op. duob. modis p
mo de. l. sequit. s. itez si
occupaueris. de vfuca. Sol. vt ibi. C. Scō op.
naz hic videt requirendū q iste qui deiecit pos-
sident. Cōtra. j. e. l. s. euz et vidistis no. s. pxi. s.
So. qd hic dicit. et ipse possedit subaudi maxie.
C. Quero hic dicit de eo q est in itinere. quero
in quo loco pōt agi d ista violētia. an in loco vbi
est fund. vel in loco vbi ē facta ista violētia. d h
habetis ter. C. vbi d pos. agi opo: l. i. Circa istū
s. nos habem. qre vñā. q. satis bonā. nos ha-
bemus duos casus indubitabiles. pmo qñ quis
deicit de possessionē vere. scōo qñ nō admittit
in possessionē quādo reuertit. et in istis cōpetit
hoc interdictū: vt hic dicit. ¶ S3 de vno dubita-
tur qd si te absente ingressus sū possessionē tuā
tu cū hoc audiisses suspicā. es te posse repel-
li. et ex hoc statiz amisti possessionē: vt. l. clā pos-
sidere. s. si. cū. l. se. s. de acq. pos. vtrū cōpetat ti-
bi hoc interdictū. Ihu. d porta. ra. dicebat q nō
ut in glo. Placē. aut dicebat idē et dicebat q d
bebat uenire ad locū. et sic ab ingressu repellat:
ut sibi cōpetat hoc interdictū. glo. reprehēdit.
Pla. nam qñ uenit ad locū: et nō fuit admissus
nō perdit possessionē: q: ante eā pdiderat. et sic
istud interdictū nō habet locū. S3 Pla. rñdz
q tūc fingit admittere. trussa ē. Sed s3o. et Jo.
dixerūt dari interdictū utile. Ista opi. est na. et
ab oibus tenet. ¶ Ex qbus habes modū practi-
cādi hāc materiā. nā cū in libello sup hoc in-
terdicto debeat inferri loc. et tps sicut cū agitur
criminaliter: ut. l. pto. edixit. in pñ. j. de iniurijs
qd tps pones tu in libello tps quo es ingressus
possessionē. certe nō de necessitate. s3 debes po-
nere tps quo tu accedēs nō fuisti admissus. uel
tps quo sciisti et fuisti suspicatus te posse repel-
li. istis enī tpsibus tibi nascit interdictū directuz
et utile. et iō est piliū qñ tu suspicaris te posse re-
pelli et ista suspicio nō pōt pbari cōtra te q ua-
das ad locuz. et habeas te testes per quos pōt p-
bari q tu nō admitteris. si tñ coloni tui essēt ex-
pulsū uel tui pcuratores. statim uideris expulsū
ut. s. e. s. qd seruus. et j. e. s. nō autē Sed qd si
tēpore quo uadis ad fundū ille dicit ingredia-
ris. sed ipse stat in fundo cū gentibus et armis.
Rñ. ppter hoc nō excusaf: q: dz eum pati igre-
di eo mō quo p̄us possidebat cū intrabat: ut. j. e.

C. S. Rec-
tissime. in li-
bellis. De li-
bello in quo
dicitur tps
quo qs fuit
deiectus. vi
de p cundez
barro. in .l. i.
terdicto. j. e.
r. s. ea. l. s. fi
ut aut. r. bar
ro. in. l. edita
C. de eden.
ADDEBAL.
cōh. lxxiii. i.
libro.
C. De picu-
lo rei. Quā-
do aut nō te-
net ex delicto
an interi-
tus cōtigēs
liberet bone
fidei debito
rē. vide not.
in. l. illud. s.
de peti. bere
di. r. bal. in. l.
s. de possessi-
one. C. e. ti.
C. S. Nō at-
alij. ibi sed li-
cet. Quā ne-
scio alibi et
hāc glo. no-
etiā singula-
riter bal. in. l.
cū testamen-
tū. C. de iur.
e. fac. igno-
et ange. in. l.
fi. ad. fi. C. d.
acqui. pos. et
bart. in. l. qd
meo. l. prin-
s. de acqui-
pos. r. fac. q
ipse no. in. l.
peregre. s.
qbus. eo. ti.
r. ibi imol.
D. De est
i. s. ar-
mis de-
lectū. nō dō
pati. Ad p-
pulsādā iniu-
riā qd nō dō
expectare q
pcurat r. h
no. tex. q ve-
niat appella-
tiōe armorū
dicit tñ ang.
q in statutis
appellatione
armorū non
cōtinent la-
pides. i. autē.
de armis. et
C. d. fabricē
fibus in ru.
Quid d dē-
te. vide bar-
in quodā cō-
silio incipiē-
te statuto
ciuitatis ca-
uet de pena
pcuratiōis. vi
de in. l. iii. s.
telozū. et ibi
dixi post bar-
ro. j. ad. l. iu-
lia. de vi. pu-
bli.

.l. qui autē. r. l. si plures. s. i. sed ille qui stat cuz armis intus r familia nō videt facere q ille libere ingredi possit: vt ex de resti. spo. c. pisanis.

Idem labeo. C. No. tex. ibi. sed pōponius rē.
C. Op. glo. de. l. nō solum. s. si dominus. Cōtra- rium istud solue: vt plene distinguit glo. j. eo. l. iii. s. p. inde. C. Querit glo. vnam. q. r. non sol- uit. pone q ego fugi cuz te vidi venientē cum il- lo tunc nō occupasti. sed duduz postea occupa- sti. quid iuris glo. parua super hoc verbo direc- tum nō rīder. certe dic idem: vt. l. iii. s. figs aut j. e. r. no. in. s. armis deiectū. e. l. iii.

Qui ui a me. C. Op. de. l. itaqz ful- lo. j. de fur. vbi fur nō habet actionez furti ita raptor: non debet habere hoc interdictuz. Glo. sol. pluribus modis p- mo aliud in fure. aliud in raptore. ratio ne ho- nes inuitent ad furanduz. nihil est: qz eadez rō est ne homines inuitentur ad rapinā. Alij dicūt q ideo est aliud in raptore: qz si raptor acciperz alij redderet quod in fure non cōtiggeret. ista h- ba declarantur per. l. bouē. s. si quis seruorum. s. de edil. edic. istud tamē cōtrarium solue ple- nius: vt dixi in contrario. C. Querit glo. quid si a me ipso deicitur. Glo. dicit idēz. s. contra me datur hoc interdictum. C. Sed contra hanc de- terminationez op. de. l. dolo de do. excep. Glo. dicit illa lex loquitur in petitorijs. quasi dicat re- gula dolo facis. nō habet locum in possessiois. recuperande possessionis. secus in aliis: vt plene dico in. l. naturaliter. s. nihil cōe. d. acqui. pos. r. per By. in. c. qui ad agendum. de reg. iur. li. vi. C. Op. d. l. sed r. prus. s. iul. s. quod me. causa. So. aliud in actione quod metus causa. que nō datur: nisi ei qui patitur dānum: vt ibi. C. Que- rit glo. quid si expulsus expellit expulsores suuz an teneatur ex cōstitutione legis si quis in tantā. C. vnde vi r dicit q hoc habet min⁹ dubij qua si dicat tenetur. hoc tangitur in. l. qui possessio- nez. j. e. r. ibi dicam r in. l. si quis ad se fundum. C. ad. l. iul. de vi.

Ex. s. sequenti.
C. Possessio debet restitui in eo statu in quo p- mo erat.

Qui autez. C. Querit glo. r. adō ad eaz. vide eaz que incipit quid ergo de hoc dic vt no. s. p emp. l. qui fun- dum. s. qui bona in fi. s. r. ibi dixi. C. Ultimo scit as q per hunc. s. dicunt doc. q possessio debet restitui in eo statu in quo primo erat: vt si libere possidebat libere restituarur r familia. ita not. p Inno. in. c. cum super. de cā pos. r. proprie. in. d. c. pisanis. de resti. spo.

Quod autē. C. Nota h cum dicit cum emi rē. qualiter i- telligatur verbuz hēo. C. Op. quomodo potest dici q teneatur de dolo. Glo. sol. r. bene. dic vt in ea patet.

Rectissime. C. Ex hoc. s. nota p- mo qz debes ppones in libellis rēpus quo fuisti deiectus. r qz res de perditas ibi habebas tēpore deiectionis: vt hic per Inno. in. c. qualiter r quādo. d. accu. C. Se- cūdo no. qui tenetur ex delicto tenetur d piculo rei r interitu. etiā si eodez modo esset peritura penes actorem. de quo dixi in. l. nemo rem suaz. s. i. j. de verbo. obli. Ex. s. sequenti.

C. In libello accusatorio nō est iserēd' loc' loci.
Ibi autē. C. Nota. ar. qz nō debz in libello accusatorio insere

re locum loci. vidistis in. l. libelloz. j. de accusa. Ex. s. sequenti.

C. Que dicuntur de domo hnt locuz in quocū- qz qui nomine domini detinet.

Non autē alii. Notabilis est ista materia. r habet glo. no. iste. s. C. Op. possessio perditur animo vt. l. iii. s. in amittenda. de acqui. pos. sed iste ex- pulsus habuit animū perdendi possessionē. er- go rē. So. quedā est possessio que retinet meo aīo r corpore alieno: vt per seruuz r filiuuz vt aīo tñ. r illa perditur solo aīo: vt in contrario. que- dam est que retinet animo r corpore alieno: vt per seruuz r filiuuz ex causa peculiari. quedaz est possessio que meo aīo retinet r corpore alieno: vt illa quā habeo per colonuz. r in his duabus nō pōt p dī aīo possessio. nisi expelleret ille per que possideo naturaliter: vt h. r. l. peregre. s. qz uilis mea reqescit super illa naturali q per colo- nuz retinet. ideo illa durāte perimi non potest. C. Contra hoc op. qz si hoc est verū sequeretur q cōstituēdo me tuo noīe possidere nō transfer rez possessionez in te quaz retineo per colonum quod est cōtra. l. quēad. s. de rei ven. Rīder gl. notabiliter r nescio alibi hoc. q p dīcta. l. q aīo solo nō pōt perdi possessio retenta per colonuz sunt uera quādo animus perdentis r acquirentis nō pcurrit: ut puta qz ui deicio: secus si spō te tibi traderē: ut sit tota die in cōtractibus ep. r ven. ita dicit glo. ibi h. r. l. rē. quā glof. nescio alibi. ideo nota eam r tene menti. C. Op. r ui- detur q quando serui retinent cōpetat actio q me. cau. nō hoc interdictū: ut. l. metū. s. itez ait. s. qd me. cā. So. ut in gl. C. Op. r uidet q ha- beat locuz interdictū uti possidetis: ut. l. uim fa- cit. j. e. So. ut in glo. C. Ultimo uolo te unū sci re q ea q dicunt in hoc. s. uidelicz q deiecto co- lono deicit dñs. r q per colonū nō deiectū reti- net ciuilib' pcedunt in colono r in pcuratore: r in quouis alio qui noīe dñi retinet. nō autē pce- deret in fructuario qui naturalē tñ habet noīe suo r p suo iure. ita no. j. e. l. iii. s. unde ui. r. l. i. in fi. s. usufru. quemad. ca. facit quod no. s. de usuca. l. si homo.

Et quod in parte. C. Glo. qrit hic quid si impai colono tuo: ut p me possideat r ille facit hoc metu. an hic uideat ui possidere uidetur q sic: ut hic. hoc non est uerum nisi co- lonus tradidisset realit: ut. l. quis. s. i. r. ibi no. s. de acqui. pos. tene menti illam glo.

Ex. s. sequenti.
C. Quis nō dō pati pūs se pcuri: r isult' dicitur cū armis licet qs arma nō exercuerit.

Dem est.

Armis. deiectū. C. No. nota bilē. s. r me- ti tenēdū. pmo in eo qd dicit sufficit terro: armo rū qz nō dō pati' pūs se pcuri q se defēdat: ut no. C. e. l. i. ad h. facit. j. de h. ob. l. stipulatōes nō diuidunt. s. fi. ubi qs nō dō expectare q isu- la ruat. C. Scōo no. ad statuta q dicit de isultu facto cū armis qz qs arma nō exercuerit. tamē si arma habeat ad lat'. uidet uis facta cū armis.

Si quis autē. C. Op. de. l. non solū. s. si dominus. s. de usuca. Rīdeo nō uidet vi deiectus: vt h. s. ad hoc vt habeat interdictuz istud: h. qz ad perdendā possessionē sic: vt ibi. C. Item op. q

C. S. Si qd aut An in ca- su istius tex. possessio effi- ciat viciosa. vide bal. l. l. vicia. C. de acq. pos.

a Qui cum adde q dicit in. l. i. §. h. interdictū. i. iiii. col. j. vti possi. **b** C. Itē op. Et ad materiā hui' tituli si lex vel statutū facit mētionē de ex pulso qd pprie dicit expulsi. vide no. bal. in. l. si qd i. tātā. m. iiii. col. C. vii. vi. **c** C. S. Cū igit incōtinēti. Quid dicit incōtinēti. add. bar. in. l. si de eo. §. i. §. de acq. pos. r. i. l. iiii. §. cōdēnatū. §. de re iudi. r. adde qd no. bar. i. l. i. j. de fol. r. i. l. bone fidi. C. de pac. r. i. l. iurigen. tiā. §. quimo. §. de pac. et bar. in. l. lec. ta. ff. si certū pet. r. qd no. rat. bal. in. l. si. C. d. his q. a si dno ma. r. no. gl. in. c. an. fit. de ap. pella. r. facit quod legit r. no. i. c. pte. rea. c. §. d. te. cogē. S. qz tū ad pposi. tuz de quo b. vide no. bal. in. l. vi. C. de iudi. r. in. c. si gnificasti. p. moder. d. bo. mi. el. ii. r. in materia bar. h. vide ang. no. in. q. sua incipiente re. nouata cuer. ra in primo dubio. r. ad. de bal. in. l. ii. in. xviii. col. C. de ser. uis. allegan. do gl. hic q. p. vi. p. uata r. pub. repel. lēda licet cō. gregare ami. cos r. stipen. diarios. r. ibi. vide i mate. ria. Et adde qd si aliquis detineat me. iniuste i car. ceribus quo. tidie potero. resistere: ga. vis ē successi. ua h. bal. i. l. vis eius. C. de pba. add. qd si tu itra. sti in posses. sionē rei im. mobilis. addo q. me turbas in ciuili sem. per potes ex. pelle: qz sem. per dicit in. cōtinēti: ga. semp. mihi i. iuriario. Et. iō semp. pos. suz hāc ini. uriaz repelle. re vt. no. bar. in. l. i. §. h. in. terdictū. i. fi. ti. col. j. vti. pos. r. bar. in. l. i. C. vii. vi. dicit q. circa. res incōtinē. ti dicit per. tres dies: vt. bic. fecus in. iniuria pō. ne q. tūc in.

etiā interdictuz habeat locū cōtra talē sic veniē. rez qz qui cām damni dat r. vt. l. qui occidit. §. pe. s. ad. l. acqui. So. hic ille qui dedit cām dā. ni nō fuit in culpa: qz nō tendebat ad illud. ibi. loquitur quādo qs cām damni dat culpa sui. **C** Itē op. q. igit interdictū nō cōpetat qn qd postea mutato pposito ingressus ē possessionē nā quādo qs aufugit possessionē pdidit: vt. l. iii. §. in amittenda. §. de acq. pos. ergo cā illi mu. tato pposito ingressi sunt nō possidebāt. r. sic nō. habet locū hoc interdictū: vt. l. i. §. hoc interdi. ctū. §. e. So. nō habet locū directū interdictum. sed vtile. vel aliter dico q. nō recessit aīo pdēdi. possessionē quēlibz istarū so. placet mihi. **C** Sz. op. r. ista op. cōcurrit cū prima. r. op. q. nō debe. at cōpetere vtile interdictū: qz p naturali nō: qz. vacās. p. ciuili nō: qz opinio tua fecit te eā perde. re: nō inuasio mea. Rūdet glo. multū solēniter. q. nō solū opinio sed metus pcedēs ab aduer. sario me ad hoc induxit pp. qd equū ē mihi sal. tē vtile interdictū dari. **C** Ultimo gl. in hac ma. teria dat vnā pulchrā distinctionē. vide gl. que. incipit. facit. j. e. l. ibi distigue r. r. habetis et gl. simulē in. l. metū. §. idē agit. §. qd me. cā. **Ex. §. sequenti.**

Cū qd dicat fieri cōfesti r incōtinenti. **E**ū igitur. Aduerte quādā gl. que est hic. dicit hic q. possū hoc facere incōtinēti. **C** Quero qd est dictū in cōtinēti. **D**icit gl. anteq. diuertat ad alia nego. cia: vt. l. cōtinuus. j. de hb. ob. r. l. duos. §. si. de duob. reis. r. l. qd ait. de adulte. **C** Pro hoc d. clarando gl. format vnā notabilē. q. qd si tu fui. sti deictus in villis r. reuersus ad ciuitatē reqsi sti amicos. r. circa hoc biduo vel triduo labora. sti: an possis ire ad repellēdū. vide q. nō: q. nō. fuit statim: vt. h. In cōtrariū vide q. interi. ciu. ilē possessionē retineat cū nō suspicet se posse res. pellē. r. hoc videf. tenere gl. r. adijcāt quedā silia. vt. in gl. habes quā tene mēti. **C** No. breuif. istō. incōtinēti seu cōfesti. intelligit cū primū pote. rit: vt. l. iii. §. cōfesti. ad tertul. r. iō in istis expul. siōibus puto q. debeat intelligi incōtinēti arbi. trio bōi viri. r. ex q. l. itate deiciētis r. rei ex q. quis. deictus est. nā si vnus bō puatus deiecit alium. modicū apparatus requirit ad recupandā pos. sessionē: r. tūc loquitur hec gl. Sz. si vnus nobilis. expelleret aliq. de vno castro. certe ad h. recu. pandū requirit magnū apparatū q. fote nō pos. set fieri in. vi. mēsi. bus. r. sic incōtinēti d. fieri h. z. q. cōmode pōt fieri ex qualitate p. sone r. rei. fa. cit ad hoc. j. de h. bo. obli. l. cōtinuus. §. cum ita. §. itez qui insulā. facit ad pdicta qd. not. in. c. si. gnificasti. ex. de homi. **P**redicta vera qū quis. vult ppulsare iniuriam reales: sed quando quis. vult ppulsare iniurias psonalē d. z. ppulsare incō. tinēti. r. hoc est dūtaxat qn ppulsas in ipso fra. granti crimine: vt. l. qd aut. j. de adult. r. no. per. l. y. C. e. l. i. **Ex. §. sequenti.**

Cū deictus a possessione vtrū incorporealiū habeat hoc interdictum: ibi. scdo. **E**t an diecto vsufructuario videat deictus dñs vide in fi. **V**nde vi. No. per hāc. l. q. naturalis. possessio quā h. z. fructuari. retinet solo aīo vbiqz sit: qz ei cōpetit interdi. ctū cū reuersus nō admittit. ergo ante posside.

cōtinēti d. i ipso actu. vide bal. ibi in fn. r. adde q. ex intervallo licitū ē p. pulsare iniuriā si nō cēt copia iudicio vel pateref iniuriat. enorme dānū iuxta no. per bar. in. l. alius. §. bellissime. j. qd vi aut clā. r. h. nō possit tur. bāo nisi incōtinēti repellit vt h. attam possz ex intervallo turbari. vide in. l. fin. in. p. n. j. vti pos. r. ibi dixi. **A**DDE qū quid dicat fieri incōtinēti alex. cōfil. xxi. iii. li. r. pulchre bal. cōfil. cccviii. iii. li.

C Circa l. nostrā glo. qrit tres. q. primo vtrū ille q. h. z. habitatiōez habeat hoc interdictū. **D**icit gl. q. sic. vt. l. acq. lius. §. de dona. **P** scdo querit vtrū deiect. a q. si possessio. iuriū incorporealiū h. z. hoc interdic. tū. **E**lo. videf. dicere q. nō. vide gl. r. ipsa signa. aduerte ad istū. §. q. si aliq. deiciat aq. si posses. sione alicui. iurisditiōis nō h. z. locū hoc interdi. ctū. **I**n cōtrariū videf. q. habeat locū vtile sicut. h. z. locū vtilis cōditio ex. l. siqs in tantā: vt. no. C. e. l. siqs in tantā. **I**tē sicut h. z. locū vtile interdic. tū vti possidetis: vt. l. quoties. §. de serui. r. l. ii. i. fi. §. si serui. vē. r. no. in. l. i. in. p. n. j. ti. i. **R**of. in li. bellis suis sup. hoc ti. dicit q. cū ista. q. estz bono. nie dñs h. z. dicebat q. nō cōpetebat hoc inter. dictū nisi qs pbaret illud ius sibi cōpetef. r. ad. fundandū hoc faciebat tres rōnes. pma rō est. istud interdictū dat vt qs in pstinū statū repo. nat: vt. s. e. l. i. §. qui aut. h. z. in istis q. si possessio. nibus iuris qs nō pōt restituī in pstinū statū: vt. pbabo ergo r. **P** robo aut tu vis q. restituat. tibi illa q. si possessio pma quā habuisti. r. h. non. pōt fieri: qz eā habuisti. **A**ur vis q. restituat. q. si. possessio p. seqnti tpe. r. etiā hoc mō nō pōt: qz. hoc nunq. habuisti. **P** roterea illd. q. nō ē nō pōt. possideri. ergo nisi pus tu ostēdas te in iurate il. lud ius habere nō potes dicere te deiectū a q. si. possessioe illius. ergo ē necesse s. m. h. z. q. quis. ostēdat se habere ius a quo dicit se deiectū vere. vel psumptiue qz fuerat in possessioe lōgo tpe. vel erat publica fama q. habebas ius. aliter nō. p. peteret hoc interdictū. **E**rum tū dicit **R**of. q. h. z. h. z. fuit p. nunciatū q. cōpetit vtile interdictū. r. hoc r. **I**nno. ex. de elec. c. qrelā. qd puto verū. p iura pus alle. **A**d rōnes dñi h. z. q. illd. q. dicit q. nō pōt in pstinū statū restituī nō est vez. qz in rebus corporealiū possessio mihi restituta. dicit alia noua possessio a pma quā pus habebā. vt. l. si is q. p. emptore. §. vlti. §. de vsuca. r. l. q. bo. na fide. §. i. §. de acq. pos. eodē mō dicef. restituī. in pstinū statū h. z. ista possessio sit noua. p. terea. h. z. in pstinū statū nō possit restituī. tū nō ē du. biū q. tenef. de re q. ad eū peruenit: vt. s. pxi. §. **I**tē tenef. ad interesse: vt. j. e. l. interdicto. **N**on. ob. rō q. est q. illd. qd nō est possideri nō pōt: qz. rūdeo q. illud ē verū in rebus corporealiū in q. bus possessio ē quoddā ius insitēdi rei vt dixi. plene in. l. i. in. p. n. c. de acq. pos. vnde optet. q. sit res ad hoc q. sit possessio. sed in rebus cor. palibus quasi possessio nihil est aliud q. vsus q. dam tanq. habentis ius cuz patientia aduersa. rij: vt. l. quoties. §. de serui. r. l. ii. C. de seruituti. r. ideo qui prohibet q. ego vtar i fundo tuo tā. q. habens ius licet non habeam r. colligaz pas. sagium te patiente tanq. habens ius licet nō ha. bebam. **Q**uero an deiecto vsufructuario vi. deatur deiectus dominus. r. gl. dicit q. nō. **L** d. tra immo deiecto fructuario videtur deiectus. dominus: vt. l. i. §. non autem. §. e. r. l. peregre. §. quib. de acq. pos. **R**espōdeo aliud i colono. ul. procuratore directo qui nomine domini erat. in possessione. aliud in fructuario qui suo iure. retinet naturalem: vt nota. in. l. i. §. usufru. quē. admo. ca. contrarium tenet glo. C. vnde vi. l. si. quis in tantam. in quinta parte glo. sed bec ue. rior. r. dixi. §. e. l. i. §. non autē.

ti alex. cōfil. xxi. iii. li. r. pulchre bal. cōfil. cccviii. iii. li. **C** Circa l. nostrā glo. qrit tres. q. primo vtrū ille q. h. z. habitatiōez habeat hoc interdictū. **D**icit gl. q. sic. vt. l. acq. lius. §. de dona. **P** scdo querit vtrū deiect. a q. si possessio. iuriū incorporealiū h. z. hoc interdic. tū. **E**lo. videf. dicere q. nō. vide gl. r. ipsa signa. aduerte ad istū. §. q. si aliq. deiciat aq. si posses. sione alicui. iurisditiōis nō h. z. locū hoc interdi. ctū. **I**n cōtrariū videf. q. habeat locū vtile sicut. h. z. locū vtilis cōditio ex. l. siqs in tantā: vt. no. C. e. l. siqs in tantā. **I**tē sicut h. z. locū vtile interdic. tū vti possidetis: vt. l. quoties. §. de serui. r. l. ii. i. fi. §. si serui. vē. r. no. in. l. i. in. p. n. j. ti. i. **R**of. in li. bellis suis sup. hoc ti. dicit q. cū ista. q. estz bono. nie dñs h. z. dicebat q. nō cōpetebat hoc inter. dictū nisi qs pbaret illud ius sibi cōpetef. r. ad. fundandū hoc faciebat tres rōnes. pma rō est. istud interdictū dat vt qs in pstinū statū repo. nat: vt. s. e. l. i. §. qui aut. h. z. in istis q. si possessio. nibus iuris qs nō pōt restituī in pstinū statū: vt. pbabo ergo r. **P** robo aut tu vis q. restituat. tibi illa q. si possessio pma quā habuisti. r. h. non. pōt fieri: qz eā habuisti. **A**ur vis q. restituat. q. si. possessio p. seqnti tpe. r. etiā hoc mō nō pōt: qz. hoc nunq. habuisti. **P** roterea illd. q. nō ē nō pōt. possideri. ergo nisi pus tu ostēdas te in iurate il. lud ius habere nō potes dicere te deiectū a q. si. possessioe illius. ergo ē necesse s. m. h. z. q. quis. ostēdat se habere ius a quo dicit se deiectū vere. vel psumptiue qz fuerat in possessioe lōgo tpe. vel erat publica fama q. habebas ius. aliter nō. p. peteret hoc interdictū. **E**rum tū dicit **R**of. q. h. z. h. z. fuit p. nunciatū q. cōpetit vtile interdictū. r. hoc r. **I**nno. ex. de elec. c. qrelā. qd puto verū. p iura pus alle. **A**d rōnes dñi h. z. q. illd. q. dicit q. nō pōt in pstinū statū restituī nō est vez. qz in rebus corporealiū possessio mihi restituta. dicit alia noua possessio a pma quā pus habebā. vt. l. si is q. p. emptore. §. vlti. §. de vsuca. r. l. q. bo. na fide. §. i. §. de acq. pos. eodē mō dicef. restituī. in pstinū statū h. z. ista possessio sit noua. p. terea. h. z. in pstinū statū nō possit restituī. tū nō ē du. biū q. tenef. de re q. ad eū peruenit: vt. s. pxi. §. **I**tē tenef. ad interesse: vt. j. e. l. interdicto. **N**on. ob. rō q. est q. illd. qd nō est possideri nō pōt: qz. rūdeo q. illud ē verū in rebus corporealiū in q. bus possessio ē quoddā ius insitēdi rei vt dixi. plene in. l. i. in. p. n. c. de acq. pos. vnde optet. q. sit res ad hoc q. sit possessio. sed in rebus cor. palibus quasi possessio nihil est aliud q. vsus q. dam tanq. habentis ius cuz patientia aduersa. rij: vt. l. quoties. §. de serui. r. l. ii. C. de seruituti. r. ideo qui prohibet q. ego vtar i fundo tuo tā. q. habens ius licet non habeam r. colligaz pas. sagium te patiente tanq. habens ius licet nō ha. bebam. **Q**uero an deiecto vsufructuario vi. deatur deiectus dominus. r. gl. dicit q. nō. **L** d. tra immo deiecto fructuario videtur deiectus. dominus: vt. l. i. §. non autem. §. e. r. l. peregre. §. quib. de acq. pos. **R**espōdeo aliud i colono. ul. procuratore directo qui nomine domini erat. in possessione. aliud in fructuario qui suo iure. retinet naturalem: vt nota. in. l. i. §. usufru. quē. admo. ca. contrarium tenet glo. C. vnde vi. l. si. quis in tantam. in quinta parte glo. sed bec ue. rior. r. dixi. §. e. l. i. §. non autē.

Iuime deiecerit.

Op. per locū a diuisione. aut muni-
cipēs demā dauerūt ⁊ teneant in solidū. aut nō:
⁊ nō tenent in aliquo: vt. l. i. §. quotiēs. s. e. Ad
hoc rīdet glo. q̄ tenet vtili interdico: nō dīre-
cto: vt. s. e. l. i. §. si filius. ⁊ §. si tamē. ⁊ pōt eē hu-
ius ratio duplex. vna q̄a municipēs pōt cogere
ad restituēdū illū de suo muniāpio qui abstule-
rūt: vt. l. i. §. aduersus eū. s. e. Itē quia sūt eodē
noīe vnde deberent teneri de eo qd̄ ad eos pue-
nit: lz ratū non habeat. ⁊ ad hoc potest eē no. l.
Ex. §. sequenti.

Si capit ciuitas vel villa per cōpulsionem ne
moriani ciuitas non habet hoc interdicitus: sed
actio q̄ metus causa.

Sine metu. Hoc interdicm nō hz
locū pro violentia cō-
pulsua sed expulsua. b. d. **Nota** qm̄ aliquis
capit castrū ciuitatē vel villam per cōpulsionem
qui cōpellunt tradere rem ne moriant: tūc non
hz locū interdicitus vnde vi. sed actio quod me-
tus causa. sed si per vim expugnat ⁊ vincit: tunc
habet locū hoc interdicitū. Criminaliter autē. l.
iul. de vi pub. ⁊ priua. potest quilibet eorū actu
sari: vt. l. i. ⁊. ij. ad. l. iul. de vi.

Qualiter formā dūs sit libellus pro re imobi-
li a qua quis est expulsus.

Interdicto. **Nota** q̄ in
hoc interdico
venit interesse. Querit glo. q̄liter p̄bas
hoc interesse. dicit glo. per iuramentū p̄tra istū
inuasores. **Quero** q̄liter formabit libellus in
ista actione. Rūdeo pro re immobili a qua q̄s ex-
pulsus est dz q̄s p̄cludere hoc modo. peto mihi
rem restitu: q̄a tm̄ interest mea nō fuisse deiectū
ab illa possessione. ideo peto tm̄ noīe interesse.
casus est in hac lege. pro rebus nō mobilib⁹ q̄s
q̄s perdit pōt q̄s sine dubio petere restitutionē
re: si res extant: vt. s. e. l. i. §. qd̄ auez. Itē si res
ille sint p̄sumptē: tūc libellus pōt p̄cludere duo-
bus modis. vel q̄s petat restitutionē rerū: vt.
j. e. l. pe. c. qd̄ metus causa. l. i. vel q̄s petat estī-
mationē: q̄a in oībus obligationibus rē restituī
post interitū rei q̄s ad estimationē tenet: vt. l. in
re furtiua. s. de p̄di. fur. ⁊ plene examināui in. l.
stipulationes non diuidunt. j. de ver. obliga.

Amate. **Notabilis** ē lex
ista. **Opp.** eē de
restit. spo. c. sepe. So. p̄ditione ex illa de
cretali bene pōt agi p̄tra tertium deiecientē. sed
nō hoc interdico de ista est. ⁊ illud quod hac
lege dicit est vtz qm̄ primus deiciens est soluē-
do. als sec⁹. ar. j. de fur. l. itaqz circa p̄n. **Que-**
ro qd̄ si p̄dente iudicio sup hoc interdico pri-
mus deiciens est deiectus: an possum agere p̄tra
tertium deiecientē. dic p̄ Inno. eē de iudi. c. ga. v.

Plures. **Op.** de. l. pro
qui heredi. c. So. duplex pōt esse pri-
ma q̄ actio p̄sonalis dat cōtra heredes pro he-
reditarijs portionibus: vt in cōtrario: nisi sit ta-
lis cū qua cōcurrat rei v̄dicatio: vt hic nam hic
pōt agi interdico ⁊ rei v̄dicatioe. vnde p̄pter
cōcomitantā quā hz cū rei v̄dica. dat p̄tra pos-
sidentē in solidū: vt. l. ij. §. si de preto. stipu. ad
hoc qd̄ no. per Dy. in. l. qui sūdū. §. si tu ex pre.
ad legē fal. vel aliter hic loquit in actionibus de
scendentibus ex delicto que dant p̄tra heredes
quatenus ad eos peruenit: nō pro portione he-

reditaria. sed hic loquit in actionibus descenden-
tibus ex contractu vel quasi.

Ex. §. sequenti.
Usfructuarius ius vsfructus q̄si possidet
ciuiliter ⁊ naturaliter lz rē naturaliter possideat.

Deiectum. **Quero** qd̄ voluit h
dicere vsfructū iteruz
cōstituere. dicit glo. quia primus vsfructus fuit
extinctus: cōstituatur alius similis primo. Con-
tra hoc. s. e. l. iij. §. pe. So. vt ibi. **Ultimo** no.
glo. que incipit qui est quasi possessor iuris. tene-
menti: q̄a est singularis. ex qua nota q̄ licet fru-
ctuarius rem naturaliter possideat: vt. l. natura-
liter. s. de acqui. pos. tm̄ ius vsfructus q̄si possi-
det ciuiliter ⁊ naturaliter. meliorē glo. habes in
l. ait pretor. §. item ei. s. ex qui. cau. ma.

De fundo. **Op.** expul-
sio dñi nō pri-
uat eū possessione: vt. s. e. l. i. §. nō aut.
ergo nō hz interdicitū. So. dicunt quidā h fuit
expulsus ppriarius ⁊ vsfructuarius. vt aliter
⁊ melius. aliud est q̄si q̄s possidet per colonū: vt
in contrario. aliud q̄si possidet vsfructuarius:
q̄a ille pro dño nō possidet: vt. h. ⁊. l. iij. §. vnde
vi. s. e. ⁊. l. i. in fi. s. vsfructu. quē ad. ca. **Sed** tūc
op. si fructuarius non fuit deiectus: ergo iputer
sibi quare nō fruif. So. licet fructuarius nō fuit
deiectus tm̄ metu ne deiciat ad eā non accessit.
ideo priuatus est possessione naturali: q̄a suspi-
catus est se posse repelli. ideo statim q̄sita est ei
qui stat in fundo: ⁊ habet ciuilem: vt. l. clam pos-
sidere. §. si. ⁊. l. se. de acqui. pos. merito pōt age-
re hoc interdico vtili: vt no. s. e. l. i. §. siue aut.
Tertio op. vsfructus perdit decēnio istud
interdicitū durat anno. ergo non potest compe-
tere istud interdicitū post amissum vsfructū: vt.
l. corruptionē. c. de vsfructu. Glo. dat solu. mul-
tas. tene illaz q̄ hic loquit de anno vtili qui pōt
se extendere per multos annos p̄tinuos. vel dic
q̄ hic loquit de eo quod ad istū deiectorē pue-
nit. **Quero** hic dicit q̄ agit cōtra predonez.
quid si predo nō est soluendo. Glo. videtur de
terminare q̄ propter hoc contra dñm agi non
potest. veritas est in cōtrarium: vt. j. de iti. actu.
q̄s priua. l. i. §. si propter inundationem.

Ex. l. sequenti.
Quid sit promittere possessionem liberam.
⁊ quid vacuam.

Im. **Op.** q̄ ista lex nō sit bene
situata cuz hic loquit de vio-
lencia turbatiua. Glo. fatet p̄trarium.
⁊ dicit debuisse poni. j. ti. i. vel dic q̄ hic loquit
de violentia expulsua: q̄a dñs p̄hibet fructua-
rium. prima cōmuniter tenet ex qua vides. nun-
quid p̄bare habet qui agit interdico vti possi-
detis. dicemus. j. ti. i. l. i. **Ultimo** ex fi. huius
legi. nota q̄ illa dicitur possessio non libera que
ab alio recipit turbationem. nam quid sit posses-
sio uacua. habes in. l. ij. ⁊. iij. §. de acti. emp. sed
hic habes quid est possessio libera: quia illa est
possessio libera: que a nemine turbat. tetigi me-
lius in. l. meuius. §. fundo. s. de lega. ij. nam pos-
sem tradere vacuam ⁊ non liberam possessionē.
vnde quid sit promittere liberam ⁊ vacuaz pos-
sessionem dixi tibi in dicto. §. fundo.

Glonus. **Nota** q̄ qui nō ad-
mittit emptorē pri-
uat dñm possessione rei. videbitis in. l.
cū fundū. j. e. **Scō** no. istud qd̄ dicit nisi for-
te pp iustā ⁊ p̄babilem causāz. q̄ro que est iusta
⁊ p̄babilis cā. Glo. ponit duas solu. p̄mo p̄pter

do iputer si
bi. ⁊ sic no.
q̄ quis pōt
turbari i pos-
sede q̄uis
ē possessio-
nez sit vt in
gl. ⁊ ibi bal.
in. l. i. c. vbi
de possessioe
agi opoz.

Im. p
v intelle-
ctu huius. l.
vide bar. i. l.
naturalif. §.
i. s. de acq-
pos.

C Pro-
m ttere libe-
ri. adde bar.
in. l. ij. §. i. de
acti. emp. ⁊
bal. i. l. fi. c.
de pac. inter
emp. ⁊ v̄di.
ange. in. l. in
cōuentib⁹
§. si q̄s va-
cua. j. de v.
obl. ⁊ glo. in
l. ch. ideo in
gl. ij. c. d. fi.
instru. ⁊ qd̄
sit i pacifica
possessioe. vi
de p̄au. de
liaga. in cle-
gratie. de re
scrip. ⁊ vide
bar. in. l. p̄ci-
bus. c. de is-
pube. ⁊ alijs

Olou
c q̄ro an
q̄s dicatur
turbari si p̄-
sio nō soluaf
vide Bal. ⁊
āge. post gl.
i. l. male agi-
tur. c. de p̄-
scrip. xxx. an.
Quid aut si
alij q̄s dño
merces sol-
uaf tāq̄z do-
mino. **Uide**
bal. in. l. cuz
nemo. c. de
acquir. pos-
Quid aut si
possessionez
nō vult resti-
tuere an di-
caf turbare:
vide etiaz p̄
bal. ⁊ ang. in
dicta. l. male
agif. ⁊ quod
no. bal. in. l.
si q̄s in tāā.
in. iij. ⁊. viij.
col. c. vñ vi
⁊ qd̄ sit vis-
vid. l. i. §. qd̄
sit in v̄. vis-
cū ibi no. j.
quod vi aut
clā. Et si q̄s
per vim ex-
portat fru-
ctus posses-
siois mee di-
citur me tur-
bare nō spo-
liare hz bar.
in. l. post sen-
tentia. l. iij.
col. c. d. sen.

Uide
bal. in. l. cuz
nemo. c. de
acquir. pos-
Quid aut si
possessionez
nō vult resti-
tuere an di-
caf turbare:
vide etiaz p̄
bal. ⁊ ang. in
dicta. l. male
agif. ⁊ quod
no. bal. in. l.
si q̄s in tāā.
in. iij. ⁊. viij.
col. c. vñ vi
⁊ qd̄ sit vis-
vid. l. i. §. qd̄
sit in v̄. vis-
cū ibi no. j.
quod vi aut
clā. Et si q̄s
per vim ex-
portat fru-
ctus posses-
siois mee di-
citur me tur-
bare nō spo-
liare hz bar.
in. l. post sen-
tentia. l. iij.
col. c. d. sen.

Uide

Inter
i dicto p̄
bas interesse.
adde q̄ et in
hoc interesse
ista cā posses-
sio ē p̄uile-
giata: vt. l. si
q̄s ad se sum-
duz. fm̄ lec.
Jo. c. ad. l.
fali. de vi. et
non est alibi
fm̄ bar. ibi i
prin. ⁊ vide
c. ij. de oz/
di. cogm̄.
C **U**m a
c te. con-
tra tertium.
An interdico
vñ vi def
tertiu posses-
sioez. habet
per bal. in. l.
i. c. d. reuo.
bis q̄ i frau.
credi. p̄ In-
no. in. c. cuz
ad sedez. de
restit. spo. vi-
de per doc.
plene insti. d
ac. §. q̄dru/
pli. Et adde
q̄ ista lex li-
mitat nisi il-
le qui vi me-
diecit ⁊ ego
simul agere
mus ⁊ ter-
tiu posses-
sioez. tūc p̄-
sert primus
deieci? si do-
ceret de do-
minio no. ita
colligit ex di-
ctis p̄ bar. i.
l. fi. c. vñ vi
in v̄. q̄rit glo.
qd̄ si ab eo.
ADDE bal-
duz p̄. lxxij.
ij. i. li. an in-
terdico vñ
vi def ⁊ ter-
tiu posses-
sioez. ⁊ an p̄mo
spoliāz si fu-
it spoliatus
possit conue-
niri a primo
spoliato.
I plu-
s res. de
intellectu hu-
iū. l. si plu-
res. vid bar.
in. l. iij. §. ca-
to. in. iij. op.
⁊ in. l. stipu-
latōes nō di-
ui. in. iij. op.
de ver. obli.
C **S.** Deie-
ctū q̄ro qd̄.
Singularis
est iste. §. fm̄
Ray. in. l. sti-
pulatio ista
§. si q̄s ita.
et ibi refert
Imol. in. ij.
col. de v̄. ob.
C Singu-
laris. habes
aliā. j. ti. i.
l. finali.
f s. **I** de sū

et non sufficit p testes pbare turbatione nisi pbeff modus turbationis fm bal.in.q.incipti acculatus de vi turba.in antepe.col. ADDE de materia h^o.l.bal.pfilio.cccxxxj.i.lib. et qñ quis dicat turbare per eundem cōsilio.cxxxij.iiij.lib.

C p d ppter impēcas. Itud fallit in emphyteota q nō pōt vti retēione vt in auc. q re. et ibi bal. C. d. fa. fan. eccle. Et q possit qf rez retinere pp ipēcas. no. bal. i. l. fi. C. cōmo. bar. i. l. fi. nō fontē. s. h. c. s. de cōdi. inde. **U** i posses sionē scōo qro vi de gl. et bar. l. l. fi. qf ad se fūdū in vlt. col. C. ad. l. iul. de vi. gl. et bar. in. l. i. s. q a me. s. eo. not. tñ q tenebit. l. iul. l. a. d. vi. s. q furti. h. alle. et no. bal. i. d. l. fi. q ad se et bal. ibi t3 p opi. bar. **C** aduerte de oib⁹ istis adde q no. p bar. c. ooc. i. d. l. fi. q ad se fūdū i pe. et vlt. col. C. ad. l. iul. d. vi. **U** i dum. Ad istā. l. cū fundū. vide bart. in. l. vt vim. s. de iust. et iu. et gl. i. l. fi. me in vacuā. de acquir. pos. Et ad hac. l. vide bart. in. l. iij. C. d. pi gno. maxie i. iij. q. vbi d. hie q b hūf no. Et an in cau b^o. l. def colono deie cto iterdictū an vero dno vide no. i ca fu. l. fi. q i tā tā. C. vñ vi. i gl. magna. Et fm vlti mā solutōez ista gl. no. p baret q ius recuperāde possessionis nō possit ce di qd eet no ra. s3 addo q i pñuz est ter. i. l. qd fi in die. s. iuli anus. cū ibi no. not. s. d. peti. heredi. vbi interdi

I mpenfas^o q̄s fecerat. scōo pp ignorantia. nā po test dicere colonus qd scio te emisse. vnde ppter iustā ignorantia istā pōt emptorem repellere. vñ colonus nō dz admittere pcuratorē vel ptozē ni si sibi doceat de emptione vel pcuracione.

I u i me. mea possessio pda et ibi querat. **C** Et nota h. casuz p opiniōe cōi quā t3 glo. in. l. i. s. siue aut. s. e. q nō regrif necessario q q̄s p vim me possessione p̄iuet. suf ficit aut q p ipsum clam sit factum q ego p daz possessionem. **Ex. l. sequenti.** **C** Si ego te deieci et tu me incōtinēti: an sit iter rupta p̄scriptio vide in p̄nci. Et si deieci te et tu me incōtinēti: an p̄didisti ius tuum p. l. fi. quis in tantam: ibi. Scōo. Et an si recuperas ex iterual lo possessionem p̄das p̄ditionē. l. fi. q̄s in tantaz saltē ad penā. Et an si p̄dat ius accusandi crim i naliter: et an p̄dat interdicituz q̄ habebat p̄ alijs rebus ibi amissis: ibi. Tertio.

U i possessionē. **C** Nec est not. **Ex. l. sequenti.** **C** Aduerte de oib⁹ istis adde q no. p bar. c. ooc. i. d. l. fi. q ad se fūdū i pe. et vlt. col. C. ad. l. iul. d. vi. **U** i dum. Ad istā. l. cū fundū. vide bart. in. l. vt vim. s. de iust. et iu. et gl. i. l. fi. me in vacuā. de acquir. pos. Et ad hac. l. vide bart. in. l. iij. C. d. pi gno. maxie i. iij. q. vbi d. hie q b hūf no. Et an in cau b^o. l. def colono deie cto iterdictū an vero dno vide no. i ca fu. l. fi. q i tā tā. C. vñ vi. i gl. magna. Et fm vlti mā solutōez ista gl. no. p baret q ius recuperāde possessionis nō possit ce di qd eet no ra. s3 addo q i pñuz est ter. i. l. qd fi in die. s. iuli anus. cū ibi no. not. s. d. peti. heredi. vbi interdi

C Si ego te deieci et tu me incōtinēti: an sit iter rupta p̄scriptio vide in p̄nci. Et si deieci te et tu me incōtinēti: an p̄didisti ius tuum p. l. fi. quis in tantam: ibi. Scōo. Et an si recuperas ex iterual lo possessionem p̄das p̄ditionē. l. fi. q̄s in tantaz saltē ad penā. Et an si p̄dat ius accusandi crim i naliter: et an p̄dat interdicituz q̄ habebat p̄ alijs rebus ibi amissis: ibi. Tertio.

C Si ego te deieci et tu me incōtinēti: an sit iter rupta p̄scriptio vide in p̄nci. Et si deieci te et tu me incōtinēti: an p̄didisti ius tuum p. l. fi. quis in tantam: ibi. Scōo. Et an si recuperas ex iterual lo possessionem p̄das p̄ditionē. l. fi. q̄s in tantaz saltē ad penā. Et an si p̄dat ius accusandi crim i naliter: et an p̄dat interdicituz q̄ habebat p̄ alijs rebus ibi amissis: ibi. Tertio.

C Si ego te deieci et tu me incōtinēti: an sit iter rupta p̄scriptio vide in p̄nci. Et si deieci te et tu me incōtinēti: an p̄didisti ius tuum p. l. fi. quis in tantam: ibi. Scōo. Et an si recuperas ex iterual lo possessionem p̄das p̄ditionē. l. fi. q̄s in tantaz saltē ad penā. Et an si p̄dat ius accusandi crim i naliter: et an p̄dat interdicituz q̄ habebat p̄ alijs rebus ibi amissis: ibi. Tertio.

ritate per vim etiā armatam ingredi possessionem possuz vendere et hāc rem et cedere hoc ius emptori qd sua auctoritate occupet dūmodo ciuili modo ingrediat sine auctoritate facti. l. nō est singulis de reg. iu. allegat bal. glo. hic et hoc t3 dixerit. q̄ Jo. teneat p̄rium eo: q̄ t3 marito occi dere adulterū nō tñ licitū est ei cui maritus cōmisit. l. fi. q̄s i graui. i. pñ.

ibi amissis. quidā q̄ sic: q̄ sublato p̄ncipali tolli tur accessoriū. trussa est. nā istud interdicitū p re bus amissis pōt habere locū extincto iure seu in terdicto p̄ p̄ncipali re: vt. l. i. s. si fundū. s. eo.

U i fundum. qd si em ptoz deiecius deieci incontinenti colo nū nolētē eum admittere q volebat recuperare: an sufficit qdam dicūt q sufficit: sicut enim dñs poterat p̄ seipsum incōtinenti recuperare possesi onē. ita p̄ emptorē. Alij dīcūt p̄e. tenet p̄imā opi. vt refert Ly. C. e. l. i. hoc puto verū p. l. fi. qf in seruitute. j. de furtis. et ibi dixi.

E um qui. **C** Interdictū recupande possessionis cōcurrit cū pe titorio. h. d. C. Op. de. l. icerti. C. de interdic. et l. ordinarij. de rei ven. So. ibi loqtur in interdi cto retinēde possessionis. hic recupande. dico ple ne in. l. naturaliter. s. nihil cōe. de acqui. pos.

E rito. **C** Ad violētū expulsorē p̄tinet periculū interritus indistincte. **C** No. q̄ fur et raptor sūt in maiori mora q̄ debitor: frustrator: et ideo nō distinguif vtruz eo dē modo esset pitura penes petitorē vel non: vt. l. i. s. rectissime. s. eo.

U ti possidetis. Rubica. **Ex. l. sequenti.**

C U i cōpetat hoc interdicitū: ibi. Redeo. Et p qbus rebus cōpetat. Et an qñ auxiliuz. l. directū habeat locū ex mēte. l. ibi. Scōo. Et an p rebus incorporealis habeat locum interdicitū vtile: ibi. Quero an. Et an si sū in qñ possessione alicu ius iurisdictionis vel habeo vasallos et ascriptici os et turbo: an cōpetat hoc interdicitū: ibi. Que ro. Et q̄ sit rō q̄ istud interdicitū nō def p cloa ca: ibi. Henio.

C Jurisconsultus cōtinuat rubricā istā. j. e. l. i. s. hui⁹ aut interditi. ideo nō eget alia p̄tinuatiōe

I t pretor. **C** Gl. ponit ca suz in duob⁹ pos sessionib⁹ iuste rē. Ego intēdo tractare materiā hui⁹ interditi hoc ordine. nā p̄imō q̄rā cui cōpetit hoc interdicitū. scōo p q bus rebus p̄petat hoc interdicitū. et hec duo exa minabo in hoc p̄n. Tertio querā p̄ quos cōpe tat hoc interdicitū: et hoc examinato. j. e. l. s. hu ius aut. Quarto q̄lter dz formari petitio i hoc i terdicto: et hoc examinato. j. ea. l. s. hoc interdi ctū aut. Quinto querā qd habeat pbare actor: et qd habeat pbare reus: et hoc dicā. j. e. l. i. s. fi. cū. l. se. Sexto qualiter snia hic sit ferēda: et hoc dicā. j. e. l. fi. duo. i. p̄n. alia p̄ticularia p̄tinētia ad hunc titulū in p̄cessu examinabuntur. **C** Redeo ad p̄mū: et q̄ro an cōpetat hoc interdicituz. **R**ñ. possidēti tñ ciuilitē vel naturaliter: vt hic i. tex. vt. j. e. l. s. hoc interdicitū aut: et o3 q̄ possideat n̄ vi nō clā nō p̄cario ab aduersario: vt hic. et. C. e.

C s̄suluit q̄ stāte statuto q̄ cōsors p̄ferat in venditiōe cōsortis q̄ illud ius nō pōt cedi: et an ius p̄testandi possit cedi vide bal. consilio. ccccl. iij. lib. et an ius cōpetenti cōforti de re vend. possit cedi. et pactū de retrouendē do vide et pau. de ca. cōsilio. xlv. incipiente videf dicēdū. **I** t ptoz. cui cōpetat. Et vide q̄ dixi post bar. j. ca. l. s. fi.

... ad fille. tñ bal. t3 glo. h et dicit q̄ fa cit ad. q. de facto. dic sta tutū q̄ offen so liceat face re vindictā. nūqd possit alij mādare et dicit q̄ nō fm p̄dictaz opi. Jo. quā credit veraz bal. i casu di cti statuti. q2 p̄sone demō stratio p̄sona lis ē. l. seru⁹ si bere. s. de sta. li. dū dic p̄sona dū ta rat et⁹ q de mōstraf est. Itē pōt cedi interdicitū d p̄cario. l. illū s. actiōes. s. d peti. he re. Et ad p̄ dictā. q. bal. adde cū dē i. l. actiōes. C. qd met⁹ cā et bal. in. l. vt vim i. vj. q. s. de iust. et tur. et bar. in. l. nō solū. s. si mandato. ff. de iniur. dixi p^o bart. in. l. i. vnus s. seruos. j. de iniur. Itē istis add qñ qd possit vi dicare p̄ aliū bal. in. l. ij. in xvij. col. C. d. l. et qd i terdictū vñ vi possit ce di. glo. est et ibi bal. i. l. l3. C. d. execer et ad id qd vi xi. s. qd actō descendens ex maleficio possit cedi. vide bal. i. l. p diuersas. i. xvj. q. C. mā da. vid q̄ scri p̄i. l. fi. cūz dotē. s. trāf. grediamur. i. pñ. s. solu. matri. **C** Uti possi detis. Rubica. ADDE q̄ ius recuperan de possessionis nō possit cedi put t3 glo. t3 Ro. cōsilio. ccccl. xxxiiij. vbi cōsuluit q̄ stāte statuto q̄ cōsors p̄ferat in venditiōe cōsortis q̄ illud ius nō pōt cedi: et an ius p̄testandi possit cedi vide bal. consilio. ccccl. iij. lib. et an ius cōpetenti cōforti de re vend. possit cedi. et pactū de retrouendē do vide et pau. de ca. cōsilio. xlv. incipiente videf dicēdū. **I** t ptoz. cui cōpetat. Et vide q̄ dixi post bar. j. ca. l. s. fi.

¶ Dicunt doc. nā illud qd venit ex mente. l. dicitur expsum in. l. de quo dicitur: vt p bar to. in. l. ptoz. s. hoc interdictus. s. de ope. no. nū. ¶ Nō extē deref. vide glo. z bar. z q scripsi i. l. si qd id qd in princ. s. de iuris. om. iudi.

.l. i. z. ij. z. fi. z. j. e. l. s. fi. ¶ Secō qro p qbus reb' cōpetat hoc interdictū. i. hoc veniūt examināde multe. q. qdaz dicit q p edibus tm hz locū dire ctū: vt h. glo. nfa dicit q imo p qlibet re corpa li immobili hz locū hoc interdictū directū: vt. j. e. l. i. s. interdictū. Nec ob. qd h dē de edibus tm q: hoc dictū fuit gfa exēpli. plus dicit doc. mo dernū. q qū vltra verba legis lex extēdit ex men te ipsius legis hz locū auxiliū directū: vt. l. iij. in pn. de legi. tu. sed qū lex nō extēdere ex mente hz ex interpretatōe iuriscōsultoz pp similitudinē rō nis: tūc hēret locū vtile: vt. l. pe. s. si qdru. pau. fe. di. z istud puto verū. nā illud qd est ex mēte le gis est lex: vt. l. nōis z rei. s. verbū. z. l. i. j. de ver. fig. l. z in multis glo. repiat q ex mēte ppetat vti lis: vt. l. ac. C. de ne. ge. z. C. de neg. ge. l. si cura toris. z. l. ex legato nois. C. de lega. z p Bp. de act. sup arborē: z de hoc tangit p doc. C. e. l. i. in .ij. q. z. l. i. de act. z ob. p qlibet ergo re corpalī i mobili hz locū hoc interdictū. ¶ Quero an p re bus incorpalib' hēat locū hoc interdictū. gl. di cit q sic p qsi possessiōe usufructus vel vsus vel certaz sicutū. vide q gl. incipit. pone casuz ibi p incorpalī. ¶ Pro examināda gl. primo qro de eo qd dicit p qsi possessiōe usufructus vel vsus hz locū hoc interdictū vtile. istud videt ptra. l. vltimā. j. e. ti. vbi vī q cōpetat directū. ar. p hoc .s. ti. i. l. iij. s. vñ vi. Quidā volētes sustinere glo. dicit q duo p sderāda sūt in fructuario z vsua rio pmo possessiō rei in q habere vsus vī vsufu ctus: z in hac si vsufructuarius vel vsuarius tur ber hz interdictū directū: vt legibus dicitur. est et qsi possessiō iuris: vt tangit in hac gl. z. s. ti. i. l. si plures. s. deiectū. z. l. ait ptoz. s. itē ei. s. ex qb' causis ma. z p ista qsi possessiōe ppetit vtile iter dictū. ita dicit hic gl. videte dñi ego in. l. natura liter. in pn. s. de acq. pos. cōsueui reprobare hoc vltimū. nā sicuti separata est ppetitas a possessi one. ita separatus est usufructus a possessiōe qui usufructus est ps dñij: z sic nō diceret recte qsi possideo dñij: nec dē recte qsi possideo vsufu ctū. casus est in. l. pmisceri. s. de acq. pos. z ideo in hoc dico simplr q vsufructuario z vsuario cō petat interdictū directū p hā possessiōe rei quā hnt nō dico p qsi possessiōe iuris: vt dicit glo. in. l. pe. j. eo. ¶ Alterius dicit gl. q p ceteris ser uitutibus ppetat istud interdictū vtile. istud vī ptra. l. i. j. de iti. actuz p. pp qd debetis scire q qdā sūt seruitutes q hnt cāz cōtinuā: z p illis cō petit istud interdictū vtile: vt. d. l. quotiēs. s. de ser. z. l. ij. in fi. s. si ser. ven. z. l. si forte. s. sciēdū. e. ti. z cōi di. l. arbor. qdam sūt q hnt cām disconti nuā: vt iter z actus: z p istis nō ppetit hoc inter dictū: sed recurrimus ad ti. de iti. actuz p. vt l. i. j. ti. ij. ¶ Quero ego habeo iurisdictionē i quo dā castro: z sūz in qsi possessiōe iurisdictionis. vī habeo ius recipiēdi seruitia i quosdā hoies me os vasallos ascriptios vel sites. vtrum si turber habeat locū hoc interdictū certe i ascriptiōis si ponimus eos ascriptos glebe iudicamus de eis tanq de re immobili: vt. l. quēadmodū. C. s. agri. z cen. li. xi. z. l. longe. j. de diuer. z tēp. pscip. me rito haberet locū directū: z hoc tenēt doc. C. e. l. i. De alijs vero de qbus qsiui vī esse tex. eī de pba. c. l. z vbi dicit q cōpetit hoc interdictū: z in tellige vtile. ¶ Sed ptra hoc ostendo q ista qsi possessiō iuris nō hz cām ptinuā: q: regrit factuz hois: vt. l. foramen. de ser. vr. p. di. ergo nō dē cō petere hoc interdictū: vt. s. determinatū est. Re spondeo ista distinctio iurium: an habeat cau sam cōtinuāz vī discōtinuāz babz locū in serui

tutibus tm mere realibus q debent a re rei. nam cū res nō hz aiūm nō pōt dici qsi possideri: nisi qtenus est vsus de facto. sed in iurib' q debent p sone ista iura l. z habeāt cāz discōtinuā respectu iuris qsi possessiō tm dicit cōtinua: q: pōt tueri aīo qsi possidētis: z ideo vsufructus z vsus pōt p sribi: vt. l. iusto. s. nō mutat. z ibi dixi. s. d vsu ca. pba. in tex. C. de pscip. lon. tēp. l. fi. circa fi. l. z glo. ibi aliter intelligat. ¶ Alterius quero an p psonalibus p stationibus habeat locū hoc in terdictū. dic vt dixi in. l. vltia. s. quoz leg. nō ha betis alia circa pn. s. ¶ Venio ad ver. s. cloacis. Quero q est rō q p cloaca nō hz locū hoc inter dictū. ponit glo. duas rōnes. tene p mām: q: fuit spālīf. pūisuz pp alias psonas. ideo ptoz noluit q hoc interdictū porrigeret ad illā. ¶ Venio ad h. neqz plures. dicit hic q istud interdictum dat ad iteresse. Cōtra imo dat ne turber i posses sione: vt hac. l. in pn. So. dat ad vtrūqz. l. ne tur ber in possessiōe z ad iteresse turbationis pte rite. ¶ Alterius dicit hic q hoc interdictū dat ifra annū. Cōtra imo videt q semp possū agere s te: vt me i possessiōe nō turbes: q: semp cū me turbas es ifra annū: z tē incipit annus. Rñ. s. eo qd ad turbantē puenit dat ppetuo: vt. l. pe. s. de de interdic. Itē ne qs turbet in possessiōe pos set agere ppetuo: q: turbatio semp instat. Ad in teresse vero turbationis pterite nō pōt agi: nisi infra annum: vt hic.

Hoc interdictum. ¶ Juris cōsultus hic incipit exponere hba edicti ptoz. s. posita. Ex. s. sequenti.

¶ Cōtra quos ppetat istud interdictū vide in pn. Et an p diffamatoz: ibi. Quero. Et an si ali qua ciuitas sit in qsi possessiōe eligēdi officialē in alia ciuitate cōpetat hoc interdictū s eligen tes: ibi. Sed pone. Et an ptra ipsuz electum vi de in fi.

Huius autē interdicti.

¶ Circa istū. s. qro ptra quos ppetat hoc inter dictū. Dicit qdam ptra eū q se possidere cōten dit: z nō ptra aliū: z hic videt casus in nro. s. ibi se possidere affirmat: z vide glo. sup verbo affir mat dicit isti q interdictū non cōpetit: nisi ptra eū q affirmat se possidere: z allegat. j. e. l. s. reti nende. Cōtra eos alleg. gl. j. e. ti. l. si duo. s. si vi cinus: nec determinat hoc. Istud vltimū est ve rius q dat ptra inquietatē. l. z nō ptenat se pos siedere p dictū. s. si vicinus. vbi ē casus: z hoc tē Guil. j. e. l. s. restituēde. z. l. si duo in pn. z. C. e. l. i. z insti. e. s. bodie. z ibi no. pba. p. l. viz facit .s. ti. i. ¶ Quero vtrū ptra diffamatorē tm hēat locū hoc interdictū. verbi gfa. tu dicis me esse male fidei possessorē: vel dicis me nō habere ta lē iurisdictionē. potero ne agere cōtra te interdi cto vti possidetis directo vel vtili. Inno. dicit q nō extra de in iteg. resti. c. ij. circa mediū magne glo. Ego dico sic. qñqz p diffamatiōē nō impe dif mea possessiō vel qsi possessiō. tūc verū dicit Inno. q: nō turboz. qñqz p diffamatiōē posses sio mea impedif: q: pp illa verba nō reperio la boratores seu colonos. pp illa verba hoies no lūt venire ad me tanq ad hntem iurisdictionē: certe tunc videris mihi facere viz. casus est. s. ti. .i. l. vim facit. ibi sine faciēdo p qd zc. cū enim impediā p hoc recolligere fructus mee iurisdī tionis videris me turbare in mea possessiōe: vt dicta. l. vim facit. ¶ Sed pone commune istū us ciuitatis est in quasi possessiōe iuris eligēdi

¶ Ad iter esse. Adde q no. bar. in. l. ptoz. s. fi. s. de oper. no. nunci.

¶ C. s. huius aut interdicti. vti possidetis. Allegat h Imol. in. l. si prius. s. de oper. no. nū. circa ea q ibi bar. no. in. v. op. prime ptio i fine.

¶ Ceteris seruitutibus adde barto. in. l. sicuti. s. aristo. s. si s. uitus vdi. z qd ibi di. pit. z vid bar to. in. l. i. ij. col. C. co. z ibi bal. i. iij. col. z in fi. v. col. z vid. j. eo. l. si duo. s. ij.

¶ ¶ ¶ ij

C Eligendi potestatem. An p turbate alique in quasi possessione eligendi coperat h interdictionem vide bal. i. l. ii. C. de fer. r aqua.

C p dicitur turbari. Quid si subditi in debite molestia a dno. vide bal. i. l. i. in prin. C. de mu. d. manumif.

C s. Interdictum querit gl. Et sic non fm bar. limitatōz ad id qd dicitur bar. in. l. si de eo. s. i. de acq. pos. vbi dicit q si qd viderit re suam ab alio occupata eius rei possessio natura h vacabat r ille negligat p modicu tēpus pōit ciuile possessio nē: q videt suspicari se posse repelli. l. qd meo. i. pn. cū simi. alle. p eū qd limita nisi i. ste qui vidit possessionez suam ab alio occupata negligat recuperare eo qz nō vult esse cā rixe vel mali: nō tam ga suspicet. se posse repellī nā tūc possessionē non pōit hz bar. h tñ si qs negligat possessionē ab alio occupata recuperare. ita l. continētī v3 dicit q possessionē p dicitur per no. p bar. i. l. iii. s. cū igif. s. de vi r vi ar. et smol. in. d. l. si de eo. s. fi. Sed qd si volui naturalē possessionē ab alio occupata adipi sci h adeo iudicē p ea recuperāda an p dā ciuile: r videar suspi cari me posse repellī bal. q nō in. l. i. in. iii. col. C. de iure em.

ptates i cūitate spoletī: r cōe spoletī turbat istō cōe in illa qñi possessionē: an p illos de spoletō cōpetat hoc interdictionē. Aduerte rūdēdo istō turbare pōt ptingere diuersis modis. primo modo nō admittēdo electū p cōe istius ciuitatis: r nō obediēdo sibi. r isto casu nō turbat in qñi possessione iuris eligēdi. hz magis ille electus: seu istō cōe turbat in exercitijs illius iurisdictionis. hoc ē potestarie: r ideo nō hz locū hoc interdictionē: sed esset recurrēdū ad p fessōiā vtilē: seu ad vtilēz in rem: vt. l. i. s. p hāc. s. de rei ven. vel ad officium iudicis. nā interdictionē nunq̄ hz locū qñi subditō p tradicit supior: sed tūc qñi alius cōtenderet se habere iurisdictionē in subditū: tūc p illuz alium daref interdictionē: vt. j. de li. ho. exbi. l. iij. s. hoc aut interdictionē. r. s. se. r idē dico d ascriptione vafallo r si. si ipi p dicitur dno suo debet recurri ad dicta remedia: nec ptra eos cōpetit iterdictum secus si alius tertius eos suos ascriptios cōtenderet. Scōdo modo pōt turbari ista qñi possessio iuris eligēdi si isti de spoletō eligerēt ptatem: r hic est aduertēduz. si qdam ipi eligerēt isto cōi sciēte: r istud cōe negligeret eligere: tunc istud cōe pderet quasi possessionē quā habebat: q: in istis iuribus incorpōralibus nō est aliud qñi possessio: nisi qdaz vsus cū patiētia aduersarij: vt. l. quoties. s. de serui. r. l. ij. C. de ser. r ideo nō haberet locū hoc interdictionē qd daf possidēti tñ: hz si nō obstāte electione illoz etiā istud cōe eligi nō puiat illa qñi possessionē: q: vt vides non su spical se posse repellī: sed hz aiūm retinēdi: tunc possēt intētare vtile interdictionē vti possidetis cōtra alios eligētes. ita no. in dicto. c. ij. extra de in integ. rest. **C** Sed quero vidi q ptra ipsos eligētes pnt habere hoc interdictionē: sed an ptra illum quē ipi elegerūt istud interdictionē cōpetat si ille acceptabit. Inno. dicit q nō in. d. c. ij. q: ille nō turbat me in ista qñi possessione. Ego istō puto vey nisi p acceptationē ipsi facultas eligēdi ppetēs mibi aliquo modo ipediref: vt si quos debebaz vocare nolūt adesse pp timorē electi: r his silia tūc eniz viderēf turbare me: vt. d. l. vij. facit. s. ti. i. r idē dico de pfirmatione illius talis electi: vt nō ppetat hoc interdictionē nisi p illā pfirmationē illa facultas eligēdi mibi cōpetēs impediref.

Restituende. **C** Biat hic q p i interdictionē vel p acti. qro de qua actione loquat hic. dic vt glo. dicit. **C** Itēz dīf hic q retinēde possessionis hoc fit p interdictionē vel p exceptionē. quero q sint iste exceptiones. dic vt in glo. **C** Quero qd si nō agit cōtra me: hz me turbat tñ. quale remediū habeo. **C** Dicit glo. vti pos. ita dicit glo. quā vide ex q gl. habes q ptra illuz qui tñ turbat: hz se possidere nō cōtēdat hz locū hoc interdictionē.

Ex. s. sequenti.
C Quomodo puiat abnti retinēti possessionē aio cū alius ingressus est possessionē suā: vt possideret clā nō ab ipso: sed ab alio r is rediens nō vult ipsuz expellere nō vt suspicet se posse repellī: sed timore mali futuri: ibi. **Querit.** **Et** qualiter formetur libellus in hoc interdictione: ibi. **Ultimo.** **Et** an ciuiler vel naturaliter possideat: ibi. **Quero.** **Et** an debeat dicere annum r mēsem: ibi. **Scōdo.** **Et** an qualitatē turbationis: ibi. **Itē.** **Et** an sit necesse in pclusionē libelli ponere mediū desistēdi a turbatione: ibi. **Circa** pzi mū. **Et** an debeat satisfdari: vt ab ingetādo desistat: ibi. **Scōdo.** **Et** an talis cautio debeat esse perpetua: ibi. **Scōdo** quero.

Interdictum. **C** hic ē pulcher s. r bon. **C** Op. q nō def possessōij p dīj. hz p edibus tñ: vt. s. e. l. in pn. **Dicit** glo. q hoc est ex mēte bene dicit tñ hz sit ex mēte directū interdictionē cōpetit: vt ibi dicit. **C** Op. q possidēti def rei vēdicatio: q: daf cōmodātī r deponētī r sitibus: vt. l. offm. s. d rei ven. r. l. si vētri. s. i. bonis. s. de pri. cre. **Dicit** gl. possidēti nō daf actio. s. negatoria p quā negat rē ad aduersariū ptingere. **Tu** dic r melius q actio nūq̄ daf possessōij oī modo. **sec** si possidet ciuiler: r naturaliter: r nō detinet: vt. l. p traria. **C** Op. q possidēti def actio iniuriar: vt. l. iniuriar. s. si qs me. j. de iniur. r. l. q pēdētēz. de act. emp. **Rūdeo** hic negat dari rei vē. q cōpetit pro se. seu ad rē quā hz nō negat dari als actōes psonales. **C** Itē op. d actione in factū q ppetit possessōij ex hoc interdictione. **Dicit** gl. noluit istā actionē excludere. imo dicit ideo istā introduxit: q: alie deficiebāt. **C** Itē op. de. l. r si forte. s. sciēdū. s. si ser. ven. **So.** videte istud qd hic dīf hz locuz in rebus corpālībz nā in iuribus incorpālībz pōt qs possidere r intētare cōfessorīā seu negatoriā: vt legibus ptra. **Querit** glo. pone dum essez abūs: r aio retinēre possessionē. alius intrauit vt possideret clā nō a me: sed ab alio. ego rediēs nō suspicor me posse repellī: nec tñ volo eū violētē expellere: q: nolo esse auctor alicui mali. quō p fules mibi. rei ven. nō possuz intētare: q: possideō ciuiler. interdictionē istud nō expedit intētare cū possessor nō possideat a me vi clam vel p cario. qd fiet. dicit qdam q statim cū eū nolo expellere videor: desinere aio possidēre: r sic itēta bo rei vēdicatio nē qd nō est verū: q: nō p do possessionē cū non suspicor me repellī: vt. l. clā possidere. s. si. r. l. se. s. de acq. pos. vñ gl. dicit q possūm intētare rei vēdi. hz ciuiler possideā: cū ali naturaliter possideat. imo ēt si haberē r posside rem ciuiler r naturaliter: r alius detineret ppeteret rei vendi. vt dicitur est cū hoc res dīf gl. plus dico q ēt possuz intētare interdictionē vti pos. nā ego possideo ciuiler: r mea possessio ciuiler turbat p naturalē quā detines. ita no. in. l. clā possidere. s. si. cū. l. se. de acq. pos. r. l. naturalit. s. nūbil cōe. e. ti. **Ista** sol. q. est multū clara. **Sz** nar ratione huius. q. glo. innuit duo dubia primum vos scitis q violentum possessorem vi possūm repellere incōtinētī: vt. l. i. s. vim vi. s. ti. i. r. l. iij. s. cū igif. **Innu**it gl. ista q clādestinū possessore possūm eicere mea auctoritate. **Idē** t3 gl. C. vñ vi. l. i. in glo. sup p do recte r in sti. e. s. retinēde. **By.** t3 p trariuz h dices q nō respit lege cautū q hz deicere vi clādestinū possessore. **Idē** t3 **By.** i. d. l. i. C. vñ vi. circa pn. **Ego** dico q p gl. nra vñ casus i. l. si qs i s uirtute i. h. j. de fur. **C** Lō tra glo. uidef casus in. l. segtur. s. itē si occupaueris. s. de usuca. **Aduerte** dico sic: qñqz quis in gredit clā possessionē uacantē oī modo: tūc illū nō hz vi expellere. ita intelligo dictū **By.** ut. d. l. segtur. s. itē si occupaueris. qñqz qs igredit clā possessionē nō uacūā oī modo: r tūc aut accipiēdo clā possessionē puiat primus possessor possessionē ciuili r naturali. qd cōtingit in re mobili ut. l. si rem mobilē. s. de acqui. pos. r tūc illa possessio pōt incōtinētī mibi auferrī: vt. d. l. si quis i seruitute. in si. qñqz p illā clādestinā apprehēsiō nē qs nō puiat ciuili. qd ptingit in re mobili: ut. l. clam possidere. s. g ad nū dīnas. de acq. pos. r isto casu dico q pōt qs ui clādestinū possessorem deicere. ita intelligo gl. istā r similes. p bo p rōnem. hz cuiquz iniuriā p pullare: ut. l. ut uiz

phi. r pbat i
 l. de pupillo
 s. memimise
 s. de no. op.
 nū. iucta. l. i.
 s. si in epis.
 co. ti. r gl. et
 bar. h i bac
 tñ. q. si suspi
 cor me posse
 se repellī ba
 deo vti e inf
 dicitū vñ vi
 iur. no. p gl.
 r bar. i. l. i. s.
 fmaut. s. de
 vi r vi ar. r
 ad bar. h vi
 de bar. in. l.
 clā. r qd ibi
 dixi in. s. fi.
 vbi gl. s. de
 acq. pos.
 d C. s. offu
 eicere. vide
 bar. i. l. i. C.
 vñ vi. r vid
 bal. i. q. icip.
 accusatus d
 vi turbatua
 l. iij. col. r ibi
 bal. i. l. si qs
 ad se fundū.
 i. s. op. quar
 to. C. ad. l.
 iul. de vi. et
 vide ang. in
 l. a duo. s.
 si post aditū
 s. de re iud.
 di. r Ro. in
 l. clā. s. q ad
 nū dīnas. s.
 de acq. pos.
 Et pro opi
 bar. videf et
 casus no. iū
 cta gl. i. l. fer
 uus. C. qd
 cū eo: r vide
 imo. l. d. s. fi
 post aditū r
 ang. in. l. vt
 vim. in. fi. s.
 de iusti. r iu.
 r vide plene
 no. per do.
 an. i. c. olim.
 el. i. i. iij. col.
 de resti. spo.

De iustis et iuribus scientia... De iustis et iuribus scientia... De iustis et iuribus scientia...

de iustis et iuribus scientia... de iustis et iuribus scientia... de iustis et iuribus scientia...

tria. s. ut a turbatione desistat... tria. s. ut a turbatione desistat... tria. s. ut a turbatione desistat...

Hoc interdictum

re dixit dummodo possideri possit... re dixit dummodo possideri possit... re dixit dummodo possideri possit...

Quod ait pretor

lis et difficilis... lis et difficilis... lis et difficilis...

possessioe v... deo inimicu... possessioe v... deo inimicu... possessioe v... deo inimicu...

qđ videt cō
petere credi
tori etiā nō
adepto pos
sitionē: si tñ
pnunciatur
est de mltē
do: qđ pote
rit accusare
de turbata
possessione vt
sentit gl. i. l.
i. §. i. i. h. in
ver. ix. j. ne
vis fiat ei. v
bi eparat
missus et mit
ti iussus et p
bas p glo in
.l. qđuis. i. v
bo. missū de
bo. autē iudi
pos. fac. C. b
edi. di. adri.
tol. l. h. Et vi
de no. bart.
.s. ea. l. i. pñ.
C Tenet h
glo. An lice
at deiecto i
quietare de
lectore suū et
gl. hic tenet
singulariter
qđ sic quā vi
def seq bar.
facit. l. sed et
pactus. §. q
ri pōr. s. qđ
met. cau. sed
Bal. in sua
disputatiōe
incipiēte ac
cusatus d vi
turbatiua te
net sruiz. vi
de ibi euz in
.iij. col. et ple
nius in. xv.
col. cū seq. i
.v. q. q. i. cri

ro expositionem istorum verborum: nec vi: nec clā
nec p̄cario. Et in summa. et glo. nostre. C. e. l. i.
labo:auerunt multum in intellectu istorū verbo
rum. Inno. dicit. Et multū labo:auerit. ego
expono sic. vi a me possidet qui me vi deiecit. clā
ille qui clāz occupauit. p̄cario ille qui p̄cario. ita
dicit ipse extra de p̄scrip. c. veniens. parcat mihi
Inno. labo: Et. nō fuit indebitus. causa est ista
in hoc interdicto ad hoc vt alicui competat req
ritur qđ ipse possideat posito ergo qđ ego possi
derem ab aduersario vi clā vel p̄cario. quō po
terit ipse intentare contra me interdictū vt pos
sidentis si ipse nō possidet. est ergo necesse: vt ad
expositionem istorū verborū recurramus: et per
hoc sciamus quid habeat probare actor: et quid
reus: et quid veniat vt vincat in hoc interdicto
Aduerte qđqz occurrit qđ actor: ciuilit̄ et natu
raliter possidet. reus nullo modo: sed cum tur
bat: tūc constat actorem agentem vti pos. debe
re vincere: vt dixi. s. in. §. huius autē. h. j. tñ actor
necesse ostendere si sic possidere tpe litis conte
vt insti. e. §. hodie. Predicta vera nisi actor: pos
sideret ab aduersario vi clam vel p̄cario: tūc enī
cōstat reum aduersarium non posse vincere in
hoc interdicto. ita tenet hic glo. vide eam que i
cipit nota qđ me ibi. Itēz quid si te deieci. vides
ergo qđ h. deiecto inquietare suum deiecto: qđ
cunqz nec tenet hoc interdicto: sed expellere nō
licet nisi incontinenti: vt. l. iij. §. cum igitur. s. ti.
.i. sed inquietare possum semp. ita etiam t. j. glo.
in. l. i. C. eo. ti. ¶ Sed iuxta hoc quero qđ debet
opponi ista exceptio cōtra agentem vti posside
tis qđ ipse possidet a reo vi clam vel p̄cario. In
no. in. d. c. veniens de p̄scrip. dicit qđ hec exce
ptio debet opponi ante lit. contes. qđ est mirabi
le dictūz et nunqđ alibi reperi: et hoc t. j. c. super
de ordi. cog. nō intelligo qualiter illud. c. p̄bet
hoc: sed tñ dico qđ ista s̄ba Inno. sunt s̄ casū h
legis. nam hic dicitur nō debet eum pp hoc qđ
ab eo possidet vincere: et sic ostendit tē. qđ ista
exceptio venit examinanda: et opponitur ad vi
ctoriam et iusticiam cause. nō ad p̄cessum hoc et
apparet ex. l. i. C. eo. et ex. l. i. in p̄nci. j. ti. ij. que le
ges oēs referunt ista verba ad tps diffinitive sē
tentie nō cūz pnunciatur ante lit. p̄tes. sup emer
gentibus: et alijs exceptionibus que opponunt
ad p̄cessum. nam si respiciis verba p̄toris. p̄tor
diffiniebat sic. vim fieri veto quo minus posside
as vti possidebas nō vi non clam nō p̄cario. vñ
tpe diffinitive habet respectus ad ea. nō aut op
ponitur ad p̄cessum. ¶ Alterius p̄cedo qđ reus
vtroqz nō possidet. actor: nullo mō: tunc actor
nō pōt vincere: qđ nō possidet: vt hic. et. s. in. §.
interdictum aut. Sed videndum est: an reo ab
soluto: qđ actor non possidet debeat p̄demnari
actor: ne eum de cetero molestat. glo. in. l. i. circa
fi. tertie glo. sup verbo p̄cario. C. eo. ti. videt
tenere qđ nō debet actor: in aliquo condemnari:
sed reus absoluti tu dic clarius: aut reus absolu
tur: qđ actor nō possidebat: et tunc actor: in nihil
condemnabit respectu possessionis de qua agis
non dico de expensis et p̄derit hoc actori: qđ si d
cetero molestaret reus: et reus inciperet agere s̄
eum interdicto vti possidetis. reus posset succū
bere si appareret eū possidere ab aduersario vi
clam vel p̄cario: vt dixi si vero reus absolutur
qđ docuit se possidere. h. aduerte tunc si docuit
se possidere iuste poterit imponi silentium ne eū
de cetero molestat: vt. l. circa. s. de. p̄ba. sed si do
cuit se possidere simpliciter: tunc secus: qđ possz
esse qđ possidet ab aduersario vi clam vel p̄cario

qđqz cōtingit qđ nec actor: nec reus possidet ali
quo modo vt puta colonus vel creditor: missus
in possessione ex primo decreto: vt. j. l. proxima.
§. creditores. tunc nō est dubium qđ reus absol
uitur: vt. d. §. creditores. tñ actor in nullo sibi p̄
demnat. qđqz contingit qđ vterqz possidet: et h
aduerte. qđqz possidet vterqz iuste: vt qđ ego ha
beo ciuilem: qđ dñs. tu naturalem: qđ fructuari
tunc vterqz vincit: qđ neuter d̄z turbare i possesi
one sua et vterqz vicer: qđ neuter d̄z turbare aliuz
sed vt possident. ita possidere debent: vt. s. e. l.
in prin. s̄m casum glo. et. j. l. proxima in p̄n. qđqz
vterqz possidet: vnus iuste alius iniuste ab alio
qđ ab aduersario: et isto casu idem quod qđ vter
qz possidet iuste: vt hic. §. fi. et. l. ij. j. e. ¶ Sed h. du
bitaduz est de exemplis. rñdeo ecce exempla po
no exemplum de vi. ego eram dñs. alius erat fru
ctuarius qđ possidebat naturaliter. tu iuisti et fru
ctuariuz deiecasti vi. certe tu possides vi a fructu
ario nō a me dño: et ideo siue agas contra me si
ue conueniaris a me dño tu debes tueri in pos
sessione tua ita tenet Dy. et ita tenet doct. ¶ Istud
ego puto verum si tu qui fructuarium expulisti
recognoscis me in proprietarium et pmittis me
vti ciuili mea put possum de iure. nam dño pro
prietatis permittuntur quedam in fundo i quo
alius haberet vsufructum: vt. l. fundi in fi. et. l. fi
ita in fi. s. de vsu et habi. sed si tu nō recognosce
res me dñm: tunc ego dñs possum agere contra
te qđ turbas me in mea ciuili: non dico qđ me tur
bes per retentionem naturalis: sed impediēdo
me vti mea ciuili: et ex hoc dico qđ in feudatario
et vasallo istud exemplum doc. non procederet:
nam si vasallum meum expulisti vi eo ipso tur
bas me in ciuili mea. nam cum vasallus et empbi
teota sit obligatus pro illa naturali quam habe
bat ad certam prestationem et ex hoc dico retine
re ciuilem. tu qui expulisti non es ad hoc obliga
tus: nec a me nec meo nomine tenes vnde per so
lam detentionem turbor in ciuili: nec per posses
sionem tui deietoris ego possideo. merito pos
sum agere hoc interdicto et vincere. ar. l. pompo
nius. s. qui. mo. vsufru. amir. et ista est ratio qua
re non h. emphiteote vendere dño irrequisito:
qđ per hoc turbaret ius domini: cum non habe
ret alium emptorem obligatum: vt no. doct. C.
de iure empbi. l. vlti. ¶ Videamus exemplū de
clam. quō clam ab alio possideo: dicunt quidaz
ego eram dñs alius fructuarus. fructuario ab
sente clam ingressus es. possides clam a fructua
rio nō a me. istud exemplum reprobatur: qđ fru
ctuarius absens retinet naturalem animo: vt. l.
.iij. §. vnde vi. s. ti. i. ergo ingressus eam nō acq
rit: et est vera ista reprehensio s̄m opi. cōem eorū
qui dicūt qđ sunt due possessiones: sed s̄m opi.
meam qui pono tertiam possessionem: et dico qđ
est tertia possessio. s. corporalis: vt dico in. l. i. in
prin. s. de acquir. pos. dico qđ istud exemplum p
cedit: et sic dñs possidet ciuilit̄: et fructuarius
absens possidet naturaliter: et ingressus clāz cor
poraliter a fructuario timens sibi fieri cōtrouer
siam. Alij ponunt exemplum cum dñs esset ab
sens ego ingressus sum clam timens controuer
siam mihi fieri ab alio non a dño: tunc possideo
clam ab alio nō a dño. ita sentit gl. s. e. l. §. inter
dictum autēz: sed istud bene reprobauit. Quare
Dy. ponit exemplum qđ fructuarius se absentauit
animo relinquendi possessionez. alius ingres
sus est clam: certe possidet clam a fructuario nō
a domino. bonum est exemplum vel aliter mor
tuus est dñs vñ ciuilis eius possessio vacat quaz

minatib⁹ nō
admittit cō
pensatio do
li cū volo. l.
viro. et qđ
ibi scripsi. ff.
sol. matr. et
.c. intelli
m⁹ de adul
nisi talis tur
batio eēt fa
cta incōtinē
ti p. l. q. pos
sessorē. s. de
vi et vi ar. et
qđ no. l. clāz
possidere. §.
qui ad nun
dinas. s. de
acqui. pos. et
hic sequitur lu
do. in. l. i. iuste
eo. ti. sed ipse
idē in. l. na
turaliter. s.
nihil cōe in
vi. e. h. a. r. e.
ti. videt per
ibi dicta vel
le veraz esse
istā gl. et istā
glo. et sequit
bar. in. l. ij. i
vij. q. s. de
ope. no. nū.
C Sed tu
xta vid ang.
i. l. fi. de vi.
.s. de iudi.
vide Ro. in
.l. naturalis
.s. nihil cōe
i antepe. car
ta. s. s. acq.
pos. q. lequit
bar.

alius clam occupauit. possidet clam a dño: nō a fructuario. ista exēpla in fructuario satis placēt si modo dñs recognoscatur: vt dñs in feudatario z in emphyteota aliter dicerem: vt. s. dixi. ¶ Uideamus exempla de precario z istud exemplum est clarum. tu qui a fructuario recepisti possessionem precario possides precario ab alio nō a domino. qñqz ptingit q vnus possidet iuste alter iniuste ab aduersario: z isto casu qui iuste possidet debz obtinere. alter qui iniuste possidet debet succumbere vt hic: z. j. l. proxi. ¶ Uideamus exempla naturalis: z exempla sunt ista. Ego dominus possideo fundum: tu vt ingressus es fundum tanq̄ fructuarius vel tanq̄ emphyteota p testans q non intendis mihi p̄iudicare in ciuili: sed solum in uaturali pro illo iure. certe tu possides a me naturaliter z iniuste. ego possideo iuste. ideo debeo obtinere: siue agam siue cōueniar a te: dum tñ scias q si dñs dicit me possidere ab eo violēter istō violēter dz pbare: vt. l. p̄toz. §. docere. j. vi. do. rap. z no. per Inno. de fo. cōpe. c. conquestus: z idem dico ne habeam necesse repetere vbicunqz dicerē aduersarium possidere a me clam vel precario: z per hoc me turbare q istam qualitatem debeo probare. Itēz semper aduertas in hoc interdico q actor debet pbare se possidere tpe lit. contel. z tpe turbatiōis vt insti. e. §. hodie. ¶ Uideamus exempla de clāpone dñs erat absens. alius clā est ingressus possessionem: z quesuit sibi naturalē: vt. l. clam possidere. §. qui ad nundinas. §. de acquir. pos. z si dicit dño reuerso nō admisso ille incipit possidere vt: d. l. clam. §. si. cum. l. seq. Rñdeo q̄tum ad naturalem dico q debet inspici initium: vt. l. clam possidere in prin. q̄tum ad ciuilem dico q iste reuersus nō suspicatur se posse repelli: z sic nō perdit ciuilem: vt no. s. e. l. §. interdico at hoc. ¶ Uideamus exempla de precario. ego concessi tibi precario possessionem meaz: z intelligo q concessi vt tñ naturaliter possideres. qd̄ in dubio presumitur: vt. l. pomponius. §. si is. s. de acquir. pos. z. l. z habet. §. cū quis. j. de p̄ca. Si enīz cōcessissem vt utroqz modo possideres precario nō possum agere hoc interdico: qz nō possides in casu p̄dicto ego possideo iuste: z tu possides a me naturaliter precario z iniuste: lz enim precaria possessio dicat iusta donec hz dñi voluntatez ea finita dicit iniusta: vt. s. cōi diuidundo. l. cōi diuidundo. §. neqz z eodem modo dico in conducto: e ad non modicum tps vel emphyteota vel silibus qui finita cōductione vel emphyteota si stat in naturali sua possessione. nam dicit a me dño possidere vi clam vel precario naturaliter: z per hoc dñm turbat in ciuili. vnde tenet hoc interdico: vt illam naturalem possessionem restituat: z sic ab illa molestatione desistat. facit. C. vnde vi. l. non ab re. ¶ Ex p̄dictis habes qd̄ habet pbare actor vt vincat. l. se possedisse tpe turbationis z lit. p̄tel. z si aduersarius probet se possidere: tunc actor dz probare illam possessionem esse clandestinam: z ab eo. primuz qz sit clādestina. pbatur eo ipso qz nō pbat antiquiores possessionem. casus est notalis extra de p̄ba. c. lz fm qz sit clandestina ab eo pbatur eo ipso qz nō pbat clandestinam ab alio. sufficit enim qz in veritate debuit timere vel suspicari ab actore p̄tro uerfiaz fieri sibi. lz de alio fuerit suspicatus: vt. l. si is qui in puteum. §. si quis dum putat. j. quod vi aut clam: z dixi. s. ea. l. §. interdico aut hoc reus hz probare actorem non possidere vel possidere iniuste: vt supra dictum est: vel se reuz habere iustam causaz detinēdi: lz nullo modo possideat: vt. s. ti. i. l. colonus. primum qz actor non possideat pbatur eo ipso qz ipse actor nō pbat se possidere: vel si reus probat alium ciuiler et naturaliter possidere. pōt enim reus opponere de iure tertij. qñ illud ius est exclusiuum iuris a gentis: vt. l. cum seruum. C. de ser. fugi. z. l. vltima. C. de rei ven. alia aut p̄dicta qualiter possint probari p se ipsa liquent. Ea que dixi habent locum qñ agitur interdico isto pro rebus corpali bus: an possit cōtingere qz duo possideant. dicā. j. e. l. vltima.

Ex. l. sequenti.

¶ Si ille qui nō possidet ciuiler: nec naturaliter vendit rem quā ego possideo ciuiler: z emptorem inducat in possessionem: an ego habeā hoc interdico? Emptorē: ibi. Querit. Et an si ille q possidet a me clam vendit z tradit tibi emptori bone fidei tenearis mihi hoc interdico: ibi. Querit. Et qualiter formanda sit snia in hoc interdico: ibi. Circa.

¶ Duo. ¶ Ista est mirabilis lex z notabilis multum. ex duobus possessioibus ille succumbit q ab altero iniuste possidet: sed si uterqz iniuste possideat neuter vincit. h. d. C. op. duo nō p̄it insolidū possidere: vt. l. iij. §. ex cōtrario. §. de acquir. pos. z. l. si vt certo. §. si duobus. §. cōmo. Huius timore est facta glo. magna. dicunt quidam. vnus possidebat: z aliter in sua possessione eum turbabat: nō qz possideret: z cōtra talē turbatorē datur hoc interdico vt pbat. j. e. l. §. hoc interdico: z dixi plene. s. e. l. i. §. huius at Ista lec. lz in se sit vera: tñ nō congruit littere q dicit vtrunqz possidere. Alij dicūt qz isti duo possidebant: z possibile est duos possidere ciuiler istā opi. reprobaui in. l. iij. §. ex cōtrario. s. s. acq. pos. dic ergo duo possunt insolidū possidere diuerso iure: vnus ciuiler alter naturaliter: z sic ponam h casum q vnus possidet ciuiler vt dominus. alius naturaliter tanq̄ fructuarius z iuste vel iniuste: vt. s. dixi. l. pxi. C. scōo op. ille q clam possidet z sic iniuste: vt dixi supra statz cuz itur ad iudiciū definit possidere clam: z sic videt qz exemplum put ponitur de clam nō pcedit. Rñdeo initium inspiciatur vt dixi. s. l. proxi. sum expeditus de glo. mag. excepta vna. q. que sit ibi. C. Tertio op. per sniam debet imponi finis controuersie: sed hic nō imponit finis: quia neuter vincit. ergo videt ob stare. l. i. s. s. re iudi. Dicit glo. rñdeo neuter vincit in eo qz est actor qz aduersarius sibi nō condemnat. sed in eo qz est reus quilibet vincet: qz absoluet ab aduersario: z sic imponet finis controuersie. Tu dic clarius neuter vincetur: vt possessionē quam habet restituere cogat: tñ vterqz vincet in eo qz phibeat alterum alteri vim facere: z hoc modo poterit etiam vterqz vinci: vt condēntur inuicēz ad interesse turbationis p̄terite: z ne de futuro alter alterum turbet: ita debet intelligi hic: z insti. eo. §. hodie. C. Alterius op. qz istud interdico sit retinende possessionis: vt. s. e. l. i. §. retinēde. sed in hac. l. dicit qz est recuperande: qz ille q possidet iuste p hoc interdico recuperat possessionem quam ali⁹ hz iniuste: vt hic dicitur. Sol. fa. teo: qz est retinende: tñ per quandam p̄nam ali. quādo est recuperande possessionis: vt hic: z dixi. s. e. l. i. §. interdico aut. C. Tenio ad. q. primo quero aliquis turbat me in possessione mea iure seruitutis quā asserit se habere: an competit hoc interdico. glo. dicit qz sic vtile: vt. j. e. l. §.

¶ Iure tertij. Nota qz quis pōt opponere de iure tertij qñ est exclusiuū iure agēris: et hāc regulaz itellige limitari z fallere i iudicio sūmario quo casu reseruat i iudicio ordinaro hz qd̄ no. bar. i. l. ille a quo. §. si de testamento. ad trebel. ADDE qñ possit opponi d iure tertij. pe. de ancha. consilio. c. cxxvij.

¶ Debet pbare. Quid dz pbari in hoc interdico. Adde bar. i. l. i. C. eo. vide etiā no. p bal. in disputatiōe incip. accusatus d vi turbatiua. in. x. iij. z. in. x. vj. col. ADDE bal. consilio. lxx. iij. i. lib.

¶ Eodem modo dico Adde bart. i. l. pōponi. §. cū qz de acquir. pos.

¶ Duo gl. magna. Et circa hoc qd̄ no. gl. i. in pnc. vide bal. in. q. ici pi. accusat. de vi turbatiua. in. iij. col.

Sunt equales. No. ppetuo. ita practicavit q si testes essent equales p reo psumit. glo. est in. c. in nostra. in fi. de testi. et adde qd no. bar. in. l. i. s. fi. in fi. s. eo. et no. Anno. in. c. i. de eo qui mit. in possess. lib. vj. et vide qd no. s. pro legato. l. p legato. fm vna lec. et p bar. in consilio suo. xliij. vbi idē t3 qd incipit in. q. dominiculi. Et idē si qd pbarēt et possessionē cū titulo all? sine titulo. nā pms eēt potior. d. c. li cet fm bal. i. l. q accusa. re. i. fi. C. de edē. et bal. in. l. fi. i. fi. C. q legit. pfo. et bar. h et facit qd not. bal. i. auē. quas actiones. in pñ. C. de fa. crosan. ec. et latius bald. in. l. ordina. rij. in. v. col. C. de rei vē di. et in. l. nō ignorabit. C ad exhiben. Et hec limita esse dā nī si pbarēt p. oretz sciuisse fm possessō. rē possidere quo casu pī ma possessio psumit inter rupta. l. claz possidere. s. q ad nūctias. s. de acqui. possē. et no. bar. in. l. fi d eo. s. si forte eo. ti. et vide qd no. bal. i. l. sup lōgi. i. vl. col. C. de p̄scrip. lō. tē. et in. l. p̄fes. C. de sen. et q̄ titulus p̄ sumi faciat antiquiores possessiones tenet bal. in. l. post sentē tīa. in. ij. col. C. de sen. et h adde bar. in. l. i. C. eo. Et adde qd dicit bal. in. l. pe. in vlti. col. C. si a nō cōpeten. iudi. q si ap paret d̄ meā antiquoz pos sessioe dicoz probasse me spoliatū pos sessioe ad qd vide q̄ scri. p̄. s. in. l. i. s. siue at. d̄ vi et vi. ar. Quid si vn? pbat me an tiquoz pos sessioe sine titulo. alter d̄ iuniori cū titulo vide bar. et Jmo. in. l. fi de eo s. fi. s. de ac q. pos. Quid si p̄bationes sūt pares su

si vicinus. dicam clarius. j. e. l. s. ij. Querit gl. pone q ego possideo predium civiliter. alius q neqz civilr neqz nātr possidet vēdit eū tibi: et te inducit in possessionē: an ptra te potero agere hoc interdicto: vt vincā. videt q nō: q a me nō possides clam: neqz auctor tuus possidet. gl. de terminat q imo possum agere p. l. si seruus. C. qd cū eo. ista glo. dicit veritatem: q cū alius tibi tradit ipso actu ipse vī clā possidere a me et tibi tradere: vt. s. si cer. pe. l. singularia: et hoc cāu tu teneris hoc interdicto: vt statim dicas. j. prima. q. ergo et c. Ita t3 Be. et oēs: vt refert Ly. C. e. l. i. in. vij. q. Querō qd si ille qui possidebat a me clam tibi bona fide recipienti vendidit et tra didit: an tenearis glo. dicit q sic: q nō debes eē melioris cōditionis q̄ aucto: tuus. Lōtra hanc glo. videt tex. j. e. l. s. nō video: et illuz allegant doc. et rident q̄ ibi dicit q nō videt vi possidet est verū vt teneat interdicto vñ vi: sed bene tene tur hoc interdicto. ita dicit doct. hec sunt vera: q̄ interdicta oīa excepto interdicto vnde vi. sūt scripta in rem: vt. l. i. s. pe. s. de interdic. ergo sicut tenebat aucto: tuus. ita debes teneri tu ptra p̄dicta videt. j. ti. ij. l. i. s. si tibi funduz: sed ibi dicam. ¶ Circa principium huius legis quero q̄ liter formet snia in hoc interdicto. Ita. q. poni tur in glo. l. i. C. e. dicunt qdam q iudex d3 p̄nū ciare vti possidetis. ita possideatis: vt. l. ait p̄toz. s. i. et ibi glo. s. de re iudi. sed certe ista est snia ī certa: et nō imponeret finem cōtrouersie. quare tu dic: qnqz in hoc interdicto vterqz est actor et reus: q̄ vterqz dedit libellum qd p̄t esse. nam hoc interdictuz est duplex: vt. j. p̄ximo. s. qnqz vnus tm̄ dedit libellum ptra alium: tūc si appa reret ex actis q vnus possidet iuste. alio nō pos sidet: sed inq̄tat iudex condēnabit illum inge tantē ad illa tria que dixi p̄tineri in petitione. s. l. i. s. interdictum aut. Si cōstaret q̄ vterqz pos sideret: tunc si qdē p̄staret q̄ vterqz possidet iu ste diuerso titulo possidendi: vt dñs et fructuari us: tunc vtrunqz cōdemnabit: et vtrunqz absol uet diuersis respectib? : vt dixi modo in p̄trarij. Idem si vnus possidet iuste: alius iniuste nō ab aduersario: s3 si vn? possideret iniuste ab aduer sario ille cōdemnabit ad illa q̄ dixi debere conti nere in petitione. s. ne turbet que oīa in p̄ceden tibus sunt declarata: qnqz vterqz p̄bavit se pos sidere eodem iure possidendi: q̄ quilibet p̄ba uir se possidere vt dñm. in hoc est difficultas. ve ritas est aut vnus p̄bavit de possessione sua per plures vel meliores testes: et ille debet obtinere: vt. l. ob carmē in fi. s. de testi. Si vero testes vni uscuiusqz sūt equales numero et dignitate: tunc si vnus probet de sua possessione antiquioris tē poris q̄ alius ille vincet: q̄ scōa possessio p̄sume tur clandestina cum duo insoliduz possidere nō possunt: vt. l. iij. s. ex cōtrario. s. de acqui. pos. et est tex. extra de p̄ba. c. l3. Sed si vterqz p̄bat p̄e scriptionē: et possessione equalis t̄pis: tūc si vn? ostendit iustum titulum possessionis sue. alius nī ille vincit qui titulum ostendit alius nō: q̄ ille q̄ h3 titulum habet potiora iura: vt. l. i. C. de edi. di. adri. tol. et d. c. l3. de p̄ba. hoc tenet Jaco. de are. Ja. bu. et Ly. C. e. l. i. et omnes hoc tenēt: s3 si nullus ostendit titulum vel vterqz ostendit ti tulum equalem. in hoc est dubitatio inter doct.

per possessione: et vnus habz titulum antiquiorē altero dicit bal. in. d. q. i cipiente accusatus de vi turba. in vlti. col. q̄ ex titulo antiquiori p̄sumit antiquior possessio: et ibi etiā vide quot modis in hoc interdicto vnus di cas p̄bare melius altero. Et ibi etiā qd si neuter p̄bat: et no. Jaco. butri. in. l. incerti. C. de interdic.

quidam dicunt q iudex debet pronuciare vti possidetis. ita possideatis: et sic neuter vincit: et neuter vincit: et hoc casu p̄t loqui hic. sed certe nō est bonum cōsiliū: q̄ per hoc p̄tes veniret ad arma. qd iudex equitate sua d3 prohibere: vt. l. equissimum. s. de vsufu. Ita lex nō ob. q̄ hic loquit qn iudex p̄nuciavit vtrunqz possidere diuersa specie possidendi: et sic terminauit litem inter eos. Alij dicunt q iudex debz facere seque strari possessionem apud aliū. ne p̄tes veniant ad arma et rixas. ar. d. l. equissimū: sed si hoc essz verum quis intentabit rei vendicationem. quali ter cognosceat d̄ p̄prietate. dicunt qdā forte diri mes forte: vt. l. in tribus. s. de iudi. et. C. cōia de leg. l. fi. in p̄n. hoc nō placet. nā qd facti nō d3 di rimi forte: vt. l. duo st ticij. de testa. tu. s3 qd iuris sic vt in cōtrarijs: s3 p̄ hāc forte dirimef qd esset possessio: et quis nō: et sic qd facti: et sic mihi vide tur q̄ debeamus dicere aliter. q̄ iudex debeat di uidere possessionem illam: et dimidietatem dā re alteri. qd p̄bo per rōnem. si duo fructuarij sūt in fundo. forte q̄ quilibet est relictus vsufructus in testamento insolidum. certe isti facient sibi p̄ tes per concursum: et vterqz erit in possessione p̄ medietate: vt. j. e. l. fi. in prin. et idem de necessi ta dices in duobus legatarijs quibus eadez res esset legata insolidum. nam si quilibet p̄baret se possidere de necessitate intelligitur q̄ quilibet possidet pro dimidia. cum sibi partes faciant p concursum. modo ad p̄positum qn plures ostē dunt titulum equalem: vel qn titulum nullum ostendunt. alter alteri saltem habent titulum de iure gentium quasi occupauerit rem vacantem et que in nullius bonis est cum dñs nō appareat vnde iudex p̄nuciabit vtrunqz istorum possi dere cōiter: et pro indiuiso et diuident si velint. Ex hoc sequitur si quis eoz volet intentare peti torum intentabit vicissim vnus ptra alium. sicut etiam fit in hac lege qn iudex p̄nuciat vnū pos sidere civiliter aliū naturaliter iniētabit petito riū vicissim put volēt: vt hic dicit in glo.

Hoc interdictum. C. ad h dicit tex. q̄ hoc interdictum est duplex. est verum aptitu dine non semp actu: q̄ p̄t esse q vnus tm̄ agit cōtra eū q eū turbat: et se possidere nō asserit: vt. j. p̄ximo. s. et. s. e. l. i. s. hoc aut.

Hoc interdictum. C. vide tur q̄ ad hoc: vt habeat locum interdictum requiritur q quis turbet in possessione sua. ita dicit h. C. Que rit glo. quid si aliquis nō facit cōtrouersiaz pos sessionis: sed dicit se vti iure seruitutis: an detur cōtra eum interdictum. Dicit glo. sic forte vtile vt. j. e. l. s. si vicinus. tu dic qn quis iure seruitu tis vult vti in fundo a me possesso. ego habeo in terdictuz: q̄ minuitur mihi aliquid de iure pos sessionis mee. non enim libere possideo: vt. l. sti pulatio ista. s. i. j. de verbo. ob. Si vero ille q̄ ha bet seruitutem vult agere hoc interdicto contra impediētem hic p̄t concludere duobus mo dis: uno modo q̄ dñs impedit eum uti: et tur bat euz in quasi possessione seruitutis sue: et isto casu habet utile interdictuz: ut dixi. s. e. l. in p̄n. Si vero uolo dicere q̄ turbas me in possessione fundi mei nō pmittendo me uti seruitute: tunc

ADDE q̄ qn testes sūt pares p̄ferf antiquoz pos sessor bal. cō filio. ecclij. et .ccc. lxx. C. Seque strari. Et ista p̄t p̄cedere qn vterqz si mul ad iudi cium puoca ret: s3 si vn? primo puo caret videt q̄ p̄ alio tā q̄ p̄ reo se raf snia: vt no. gl. et do. cto. in. c. l3. de p̄batio. et Ly. in. l. i. C. .e. et Jmo. in .l. duo iudi ces. s. de re iudi. C. Dirimef forte. Nota qn quid diri maf forte. vi xi post bart. in. l. ij. i. p̄n. C. cū d leg. d. Dimidie tatē. Ita t3 Dy. in. l. ti. cie textores p̄ illū tex. de lega. i. et alij nō faciūt mē tiones. et vid ibi p̄ Nico. de neapo. et bal. in. l. pre ses. C. de sē. tē. in. vl. col. C. s. hoc in terdictuz. q̄ rit glo. vide glo. in. l. i. in v. nec vim. C. e. in v. s3 qd si me tur bet et ibi bal. in. fi. v. col. et gl. et bart. s. ca. l. in p̄n. et in. s. huius aut interdi. cti. et in. s. h p̄ime seq.

habeo interdictum directus, ista sunt verba gl. in l. sicu ti. §. aristo. §. si serui. ven.

Cum inquilinus. *Op. si in inq/ lin° nō faciat cō/ trouersiam possessionis. ergo cōtra eum nō dat hoc in terdictum: vt. §. pxi. §. So. cōcedo nec requiritur q̄ faci at cōtrouersia possessionis: vt supra dixi. Op. q̄ ista p̄statio nō sit necessaria dño. imo videt q̄ possit euz expellere qñ vult reficere: vt. C. loca. l. edē. Rñ. duob⁹ modis. primo q̄ hic loquat in refectōe tali p̄ quā habi tatio nō impediā: vt refectio modica. vel dic q̄ debet dñs p̄stari q̄ nō phibebit dñs euz habitare facta re fectione. ita dicit glo. quā no. q̄ post refectōe factam inquilinus pōt r̄ dz habitare. lz pro refectōe expellat.*

Item videamus. *Dicitur hic q̄ ego debeo denū/ ciare illi trāsdutori quero ad quē finē sit ista denuncia tio. rñdeo vt ipse me p̄cidat r̄ relaxet vites meas vt of/ ficio iudicis hoc fiat. vide gl. q̄ hoc dicit: r̄ incipit. f. do minū. puto glo. verū dicere. nā cū iste vites sunt in solo a me possessio. posses p̄cidere mea auctoritate: vt. l. quē admodum. §. si p̄ctum. §. ad. l. acq. l. i. si virē. §. qui ad ianuā. j. qd̄ vi aut clam. merito hoc poterit fieri offi cio iudicis: r̄ hoc est q̄ glo. dicit si dñs vult quasi dicat pōt etiā sua auctoritate. vides sile in nunciacione noui operis. que pōt fieri officio iudicis r̄ auctoritate p̄pria r̄ fm̄ hanc lec. denūciat dñs trāsdutori vt p̄cidat. alij dicūt q̄ dñs denūciat q̄ ipse idē vult p̄cidere: r̄ hoc fa cit: vt si aduersarius de cetero aliquid faciat teneat qd̄ vi aut clā. prima lect. magis cōgruit littere. C Sequit̄ in tex. aut vti debere eū interdicto. quero de intellectu huius verbi qd̄ est iste q̄ interdicto vñt. due sunt lectu. vna q̄ dñs edium vñt interdicto r̄ trāsducētē: r̄ ista applaudet littere. alij dicūt q̄ dñs fundi in quo erāt ar bores in qbus vites erant trāsducte cōtēdebat se possi dere fundū in quo erāt vites: r̄ sic intentabat interdi ctum cōtra eum q̄ phibebat vites trāsducere. prima lectu. placet.*

Item videamus. *Iste. §. vsqz ad §. creditores. diui dit in duas ptes principales. primo qñ habeo p̄ctuz q̄ est fundatum in solo a me possessio: r̄ p̄tendatur su pra alienū. scdo qñ habeo cenaculuz qd̄ totum fundat super edificio possessio ab alio. scda ibi sed supra edes. Item prima subdiuidit in duas: q̄ p̄mo loqtur qñ edi ficiū p̄tēdit supra solum ab alio possessum. scdo quā do p̄tēdit supra soluz cōem. scda ibi labeo: r̄ prin. §. item videamus. legis in glo. tribus modis. tu tene ter/ tiam lec. ibi tu dic̄ relatum r̄ bene.*

Ex. §. sequenti.

Non licet fac. re p̄selluz sup plateam cōem inter plu res cōsortes.

Labeo. *Hic est nota. §. q̄ro qd̄ differt iste §. a p̄cedenti. §. item videamus. Rñ. q̄ in superiori. §. habebat p̄ctū qd̄ nō requiescebat in alieno: sed hic requiescit: r̄ hoc fm̄ quosdam: vel ali ter supra tegebat fundus alienus. hic fundus cōis qd̄ no. r̄ q̄ nō licet facere p̄sellium supra plateā cōem in ter plures p̄sortes. In verfi. an quo. cum iuriscōsultus nō rñdeat. quero qd̄ iuris. Rñ. aut ille q̄ hz p̄ctū hz de iure r̄ pōt agere uti pos. aut nō hz de iure: r̄ nō pōt agere: q̄ illā p̄ctōez hz vi clā vt p̄cario ab aduersario.*

Ex. §. sequenti.

Can si cenaculum nō hz aditū de pu blico qd̄ possit a gere. Et quis possideat cū cenaculū hz aditū de publi co. Et an possessor cenaculi possit agere interdicto vti possidetis.

Si supra edes. *Primo loquit in eo q̄ hz cenaculū sup edificium alienum nō cōductuz a dño. scdo in eo q̄ hz cōductum a dño tanq̄ supficiarius. scda ibi ceterum: r̄*

iste. §. est valde notabilis r̄ mēti tenēdus. C Quero si cenaculū nō hz aditum de publico quis poterit agere interdicto vti pos. rñdeo ille qui habitat i cenaculo nō possidet nisi sit supficiarius: vt dicā in ver. ceteruz. r̄ iō siue possessio: domus euz molestet siue alius extraneus hoc interdictum sibi non cōpetit: sed dñs domus pōt agere cōtra eum hoc interdicto: q̄ possidēdo cenacu lum euz turbat in possessione sua: r̄ pōt ager r̄ quēlibz extraneuz tāq̄ possessor. C Quero qñ cenaculū hz aditū ex publico qd̄ possideat. Rñ. naturaliter ille possidet q̄ habitat cenaculū si habitat iure suo nō vt inquilinus r̄ hoc q̄ inquilinus nō possidet. ciuilit̄ vero possidet dñs soli in quo sustentat cenaculū: vt. l. obligationum fere. §. placet. j. de act. r̄ obli. fm̄ Ja. de are. C Quero vtrum possessor cenaculi possit agere interdicto vti pos sidentis. Rñdeo sic p̄tra quēlibet extraneū eū turbantē q̄ possidet vt dictū est. cōtra dñm vero nō possit agere nisi ostendat se iuste habere cenaculum: vt. j. in ver. ce/ terum. nam eo ipso q̄ possidet a dño possidet vi clā vel precario cū ei⁹ edificium debet esse liberū vsqz ad celū vt. l. altius. C. de serui. r̄ aqua.

Ex. §. sequenti.

Si testator legat vxori certā ptem domus: lz nō ha beat aditū de publico nō possidet.

Ceterum. *Quero supficiarius qui hz ce naculum vtrū ipse possideat. rñ/ deo sic siue habeat aditū ex publico siue nō. qd̄ appet q̄ sibi cōpetit interdictuz vti possidetis: vt hic dicit: r̄ glo. hic tenet qd̄ dico de supficiario: idē dico de quoli bet alio q̄ iuste hz cenaculū. hoc dico q̄ sepe contingit q̄ testator relinqt vxori habitationem certe p̄tis dom⁹ siue vel cenaculi. certe dico eam possidere illā p̄tē. lz nō habeat aditū ex publico: vt hic.*

Creditores. *Circa istum. §. querunt duo. p̄mū qd̄ in creditōf cōventionali. glo. dicit q̄ secus. nā ille qui missus est in possessionē a dño possidet: vt. l. qui pignori. §. d̄ acqui. pos. merito hz hoc interdictū fm̄ hoc habes vnā d̄faz inter pignus p̄roxiū: r̄ pignus cōuentiōale. alias dif ferentias dic: vt no. in. l. i. §. de pig. ac. C Scdo quero qualiter subueniat istis credito:ibus missis in possessio nem: dic vt in glo.*

Non videor. *Hic videt̄ tex. p̄tra glo. quā habuisti. §. e. l. in prin. in scda ma. glo. Rñdeo nō videor possidere vi: vt tene ar interdicto vnde vi: q̄ illud est mere p̄sonale: vt. l. cū a te. §. ti. i. sed teneor interdicto vti pos. q̄ est scriptum in rem: vt. l. i. §. pe. §. de interdic.*

In hoc interdicto. *Glo. ponit hic casum.*

No. rex. ibi sed hoc nequa q̄ r̄. r̄ fm̄ hunc casuz ha bes q̄ quis cōdenat q̄ nō turbet: r̄ dico q̄ de hoc pōt cogi cauere: vt. j. ti. ij. l. iij. §. in hoc interdicto: r̄ de aq̄ quoti. l. pe. C Scdo no. quō estimat̄ interesse in hoc in terdicto: q̄ habet respectus ad possessionē: r̄ pp̄ hoc i ciuitate ista in qua de qualibet lire solui dz gabella quat tuor denarioz. p̄ libra: qñ est p̄tentio de aliqua posses sione: dz extimari possessio non res: vt hac. l. C Quero qd̄ si p̄tēdit sup aliquo possessio qd̄ habeat cām p̄ prietatis: vt vidistis. §. de interdic. l. ij. §. quedā. qualif lis extimabil̄ cogitabit̄.

Ex. l. sequenti.

Quis sit effectus h⁹ iudicij vti pos. iter duos fructu arios: ibi. Aduerte. Et an usufructuarius r̄ usuarius possideat q̄libet insolidū naturaliter: ibi. Tenio. Et d̄ effectu h⁹ interdicti cū p̄ponit̄ p̄ qñ possessioe alicui⁹ iuris incorpōralis: ibi. Circa.

A summa. *Ista lex est multū no ta. r̄ mēti tenēda: r̄ d̄ ip/ sa facio magnū fundamētuz in materia de acq. pos. r̄ hz q̄ttuor ptes: vt p̄z ex l̄ra. in prima est cōtēctio d̄*

a C. §. Cū iq/ linus. Et p̄ istuz tex. cu3 gl. apparet q̄ igressus in possessio. nez nō opaf vltra p̄sta tionez ei⁹ q̄ igressus est r̄ si qd̄ igre diaf possessi onez vacatē cū p̄statioe q̄ nō inten dit acquire re nō pōt ac cusari: vt ē gl. r̄ ibi bal. l. i. in. vi. col. C. e. p̄ro hoc ēt facit qd̄ no. bal. l. i. cum ipse C. de p̄bē. ēpt. i. ij. col. b C. §. Labeo facere p̄selli uz. vide tex. r̄ bar. l. i. ij. §. tractatuz. §. ne qd̄ i lo co publi. r̄ spe. in ti. de caua pos. r̄ p̄p̄te. §. itē labeo. r̄ bal. l. i. itē lapil. li. §. de rerū diuisi r̄ i. l. iuriscōtū. §. si palciscar. §. de pac. r̄ qd̄ no. in. l. si. i. prin. C. de seruitu. c C. §. i hoc iterdicto. q̄ modo esti matur vide bar. l. i. si ali quā in scda pte. §. de ac qui. pos. r̄ in .i. si qd̄ in tā tā. C. vñ vi.

a In l. i. ma ve nio ad quartā. add. glo. r. bar. in .l. i. ad fi. C. eodem.

C De superfi ciebus. Ricca.

b It p. to.

Quis sit actus sup. p. ficiari. vi de bal. in ru br. C. de iu re emphi. in prin.

c Qui sup. ficie. Nota tex. ibi adde glo. barto. r. bal. in .l. i. C. vti pos.

d Hoc mō Qualit ista verba intel ligitur refer mamus tibi talē domuz in emphiteo sim videly fo lū iure emphiteotico: r. superficie iu re pprio ha bes p bal. in .c. i. §. si qd de mō. de cōtrouersi. l. uesti. r. ptra bar. videt te nere bal. in .l. ij. in .l. i. r. ij. col. C. de iu re emphi. r. i .l. si domus §. si de leg. .i. r. facit qd no. balb. in auē. q. rē. C. d. fa. Jan. ec. r. vide no. p bal. in .l. iij. q incipit serui tutes pdioz de seruitu. r. bal. i. auē. ex cipif. C. de bo. q. libe. p bal. i. c. i. §. si vafallus i feudo. i. titu lo h. simif. lex cornadi pau. de ca. in .d. l. .ij. de serui. tenet opini. bart. p. d. l. obligationū fere. §. plz. ADDE vi. dēdū bal. cō filio. lxxviii. .ij. lib. et an soluēs cēfuz de re tanqz emphiteoti. ca pbet illā emphiteoti. cā vide p cū dē. p. c. iij. eo. vol. vbi dicit q pen sio r. qualitas rei sunt cōsiderāda.

ter duos fructuarios. in scōa est cōtētio inter dñm r. fru ctuariū. qm vterqz inuicē agit cōtra alterū. in tertiā sūt opi. una qñ fructuarius tm agit p quasi possessioe usuf ructus. alia q agit usufuctuari^o uti possidetis p pos sessione rei: r. ista scōa verior. in quarta qñ est cōtētio in ter fructuariū r. usuariū. scōa ibi r. si alter. tertiā ibi r. si idē erit. qra ibi p inde. r. Aluerter circa p mā ptez qro qd erit effectus istius iudicij inter duos fructuarios. Rñdit gl. poterit eē q vnus solus vicit si appebit vnū solū possidere naturat. Itē poterit esse q ambo vince rēt: r. neuter hoc q abo vincerēt eē pōt: si facerēt sibi p tes p cōcurfuz: q forte cuilibet erat vsufuctus legatus insolidū: tūc qlibet vincit i medietate sua: r. neuter vin cit aliū in portione sua. nec possumus dicere q ista na turalis q ppetit fructuario diuidat in duas. ita q qlibz insolidū possideat: q eadē spē possidēdi nō pnt plures insolidū possidere: vt. l. iij. §. ex dno. de acq. pos. Scōa ps istius. l. est clara. C. Venio ad tertiā ptez: r. hic qro qd differt h ver. a pcedēti. Rñ. s. cōtēdebat de posses sione rei. hic de qñ possessioe iuris fm vnā lec. vide gl. q incipit. i. qñ q idē dicit qd glo. s. e. l. i. in pn. r. l. si plu res. §. deiectū. s. ti. i. r. l. air ptoz. §. item ei. s. ex q. cau. ma. sed hoc reprobaui. s. e. l. i. r. l. naturaliter in pn. de acq. pos. dicēdū est ergo qñ pcedēt de possessioe rei in q habet vsufuctus: r. differt a pcedēti: q dñs agebat ptra fructuariū: r. fructuarius p dñz. hic solū vsufuctu arius agit. C. Venio ad qrtā pteculam: r. qro hic qliter possideat vsufuctuarius r. vsuarius. dicit glo. q qlibz possidet naturaliter: sed nō insolidū: sed qlibet p pte i diuisa. ita dicit gl. h. C. Aluerter Ja. s. are. dicit sic puto quēlibet possidere insolidū diuerso iure. Ego dico q glo. nostra dicit male. nā portio incerta rōe loci r. quo te si pnt possideri: vt. s. de acq. pos. l. iij. §. i. r. l. locus. s. si tu dicis vsufuctuariū r. vsuariū possidere p pte indi uisa appet q ps est incerta rōe loci: q portio in diuisa nō pōt demonstrari in loco: vt. l. meuius. §. duobus. s. d leg. ij. r. de stip. ser. l. seruus cōis sic oīuz. Itē est incerta rōe quore qñ vsus est incertus: vt. l. vsus ps. s. de vsu r. ha. ergo p pte i diuisa nō pōt possideri: r. ideo teneo q quilibet insolidū naturaliter possidet. Sed tunc ob stat. l. iij. §. ex cōtrario. de acq. pos. vbi dicit q duo non pnt insolidū possider. Rñ. verū est eadem specie possi dēdi: sed hic sunt diuerse species. Alia eniz est posses sio naturalis vsufuctuarij. alia est possessio nālis vsua rij. alia est naturalis possessio emphiteote r. situz. sicut differt ciuilis possessio dñi a naturali q est fructuarij. ita iste nāles de qb^o dixi differūt inuicē. rōez dixi in. d. §. ex p rario. r. Circa legē nostrā habemus videre d effectū huius interdicti qñ pponit p qñ possessione alicuius iuris inco: palis: r. ista iura inco: palia qdā sūt realia: vt seruitutes hñtes cām cōtinuā p qbus dat hoc interdi ctū: vt dixi. s. e. l. i. in pn. iste pnt ppetere sine dubio plu ribus insolidū: vt. j. de aqua quot. r. est. l. lurio. merito plures possent agere inuicē: r. possibile esset vtrūqz ob tinere. put repit possidere: r. de istis habuistis in hoc ti tu. qdā sunt iura nō realia: vt iurisditōes r. iura pceptiē di pedagia vel seruita r. silia. in iurisditōe dic qd pōt iurisditio esse apud plures insolidū: vt. l. inter tutores .s. d adm. tu. r. l. i. s. de offi. pco. Itē pōt eē apud plu res iurisditio: vna alta r. magna. alia bassa r. pua. exem plū ptes puincie in ducatu r. marchia hz iurisditōez vniuersalē in tota puincia: r. ad eū appellat a iudicib^o inferioribus. Rectores ciuitatū in ciuitate sua hñt iurisditōes: r. sic vides q duo in eadē ciuitate hñt iurisditōe: tñ vnus minorē alius maiorē. Itē pōt esse iurisditio apud plures in eodē territorio diuersis respec tibus. sicut vides q rector h^o ciuitatis hz iurisditōez oīum causaz p paluz. eps aut hz iurisditōe oīum cau saruz spūalium: vel vides quosdā iudices habere iurisditōe sup dānis datis tm. aliū habere oēm altam iurisditōe: vt. l. solemus. §. latrūculator. s. de iudi. r. l.

.ij. s. de offi. psec. vigi. r. C. de emaci. li. l. i. Itaru iurif ditionū possessio habet hoc mō q qd vtaf iurisditio ne ista sciēte r. patiete eo ad quē spectat. als nō dñ qd eē in qñ possessione: vt. l. ij. C. de ser. r. aq. r. l. quoties. s. de serui. vñ si tu pbares te vsuz tali iurisditōe nō pba rec tua quasi possessio: nisi probares te fecisse sciēte eo ad quē spectat. Hoc pmissio si plures pcedēt de aliq iurisditōe: r. vnuz tm appet possidere: r. ille obtinet in hoc interdicto: sed si plures apparēt qñ possidere qlibet obtinebit fm q quasi possidet vel in totū vt in pte vel fm iurisditōe magnā vel bassā s. qd dixi. s. r. hoc est qd pbat hic tex. de vsufuctuario r. vsuario: q vsuf ructuarius obtinet in possessione fm fructū: r. vsuari^o fm vsuz: r. dñs fm dñuz: r. hoc dicit iste tex. Pcedicta vident vera in istis iurisditōibus de qbus dixi. In iu re vero pceptiēdi pedagiu nō video q possit plurib^o in solidū cōpetere: sic nec pceptio vsufuctus esse pōt apd ptes insolidū sic. nec pceptio pedagij: tñ pōt esse q vn^o recipit pedagiu de oibus rebus. alius de aialibus tm: vel vnus oī tpe. alius tpe indulgentie: r. sic de silibus. istis casibus quilibet vinceret in quasi possessione in qua est: vt hac. l. in fi. cū sua glo. ad pdicta facit qd dixi in. l. si publicanus. §. si. s. de publica.

De superficiebus. Ricca.

It pretor C. oppo. duo nō pnt possidere insolidū: vt dixi. s. l. pti. dicit gl. diuersis respectibus pōt esse: vt q vnus vti superficie respectu vsufuct^o alter vti respectu vsus: vel dic q honoris gra loquit i plurali: vel dic qlibet hz superficie p pte p indiuiso: vel dic q loqtur dño r. superficie.

Ex §. sequenti. C. Quid ipoxēt ista verba. Refirmamus tibi i emphi teosim in talē modū. videlicet solū iure emphiteotico superficie iure pprio: ibi. Sūt. Et an finita epbiteosi sup ficiarius possit eleuare superficie: ibi. Sed tunc. Et quō cognoscat emptor a conductore. Et qd openf illa hz ba facies pcuratorē in rem suam vide in fi.

Qui superficies C. In hoc. §. pōe casū qre sit ppo sitū hoc interdictū vt q hoc interditū nō sit necessariū cū p superficie cōpetat actio ciuilis. Et ad hoc nō dēt iu riscōsultus. subaudi iustus est de iure cōi. i. an hui^o tra ctatus ppositionē excedere. iō vt q hoc interdictū fue rit supuacuū. ad qd rñdit. sed longe rē. C. Mo. tex. ibi q melius erat rē. dñ hic q superficie pduxit. C. Op. eius est superficies cui^o est solū: vt. l. obligationū fere. §. placz de act. r. ob. sed si pduxit superficie: vt hic dicit solū rema net domini. ergo tali conductor: nō competit vtilis actio in rē. quā infra dicit cōpetere. Huius timore sunt hic plures expositiones in gl. qdaz dicūt superficie id est solū in quo est superficies: r. si tanqz cōductor: soli hz vti lē in rē: vel pduxit solū: vt ibi superficie ponat. Eadez est ista expositio cū prima: sed differt: q in pcedēti superfi cies erat iā iposita. in ista hō erat iponēda. Alij intelli gūt tex. simpliciter. put iacet: r. hoc placz. hz etiā pcedē tes sūt vere. Mō ob. dñuz: q fateo: q superficies cedit so lo quo ad directū dñium: sed vtile pōt cōpetere superfi ariū. qd tene mēti p qbusdā dñibus q repiunt in ciui tate ista. r. Sūt hic qdam domus q pcedunt ab eccle sijs puatis psonis hoc mō. refirmamus tibi in emphi teosim talē modū. videly solū iure emphiteotico superfi cie iure pprio. Lerte ego dico q ista hba debēt sic itel ligi q tota domus sit emphiteotica. nā nō pōt alterius esse edificiu q eius cuius est solū: vt. d. l. obligationuz fere. §. placet. Et ista verba q dicit edificiu iure pprio hoc denotāt q edificiu fuerit positū de pecunia puati. nō ab ipsa ecclesia. qñ ab initio fuit pcessum emphi teosim ad ponēda superficie: vt hic dicit in gl. r. Sed tūc

a C. l. ij. S3
bal. ibi i. ij.
col. 13. 3. i. v. 3.
b C. Alteri
quero. vide
in. l. q. faxuz.
. s. de dona.
z hac gl. no.
allegat bal. i.
. l. ex couen.
tione. C. de
pac. z no. q.
vbi fit metio
de scio itel.
ligit emptio
gl. est no. in
. l. si iter. C.
de iure do.
z ibi bal. in.
fert ad not.
. q. z no. bal.
in. l. q. se pa.
tris. i. ij. col.
. C. vñ lib. z
in. l. gallus.
. s. z qd si tā
tū i. iii. col.
. s. de libe. z
posthu. z ad
de no. p. bar.
to. in. l. cotē.
. s. q. maxi.
mos. s. d. pu.
blica.
c C. Ad autē
ait. Et ex isto
. s. dicebat
ang. z imol.
. l. si filio. s.
fi. sol. matri.
q. cū locatō
gnquēnij si
fit alienatio
vt ibi pbat.
Nā cū sun.
dus dotalis
nō possit ali
enari nec si
militer i ma.
gnū tps di.
cat alienatō
qdā cū tran.
sferat vtile
dnuz. iuxta
id qd habet
in. l. i. r. ij. s.
si ager veci
gal. dicebat
tpe q. plat.
q. pbatetur
res ecclesie
alienare nō
phibet i gn.
quēniū loca
re imo pote
rit locare p.
nouē annos
cū decēniuz
dnū dicat lō
gū tps. l. si
deicō. s. ari.
sto. q. e. a. q.
m. rub. C. q.
fit lō. p. sue. z
i. l. cū de i. rē
verso. s. de
vfur. de quo
p. gl. z doc. i.
cle. s. alleg. p.
bar. adde q.
no. in. l. eodi.
cillus. s. insti.
tuto filio. s.
de leg. ij. ita
i. ecclesia vi.
def. tenere
bal. i. l. iube.
m. i. ij. col.
C. d. fa. si. ec.
ADDE qñ

dubitat an emphyteosi finita superficies possit
eleuare superficiē suā cū dicat hēre iure pprio. ca.
sus est qz nō in. l. ij. C. de iure emphi. C. Alteri
dñ hēre emittit superficiē hz actionē ex ēpto. op. p. lo.
cū a diuisione: aut emit solū z ē dñs toti: z hz di.
rectā in rē: aut emit superficiē sine solo: z tūc seqf
qz alterius est solū alterius superficies. cōtra. l. ob.
ligationū fere. s. plz. j. de ac. z ob. Glo. huius ti.
more dat ptes expositōes. ista est nā: vel qz emit
superficiē tm: vel qz emit solū ad ponēdū superficiē.
Nō ob. s. iuz qñ emit superficiē: qz pōt pñnere su.
plices ad aliū qz pñnere soluz iure vtilis dñij: vt
dixi: sed qñ emit solū: vt ponā superficiē intelligat
hoc acto vt dñium soli non trāseat. als ista ver.
ba vt ponā superficiē: vel ad ponēdū superficiē trā.
slationē dñij nō ipediūt: vt. l. spēs. de au. z ar. le.
z qd no. p. doc. i. l. si mulier. C. de iure do. C. Al.
terius qro qñ cognoscā emptorē a pductorē.
Glo. rñdit valde no. dicit eniz pñiū z mercedis
qñritas facit discerni. Preciū intelligo qñ solui
vna semel. mercedis qñritas qñ soluiū annua: vt
no. C. de iure emphi. l. i. plene dixi in. q. quā di.
spūtaui qñ incipit publicanus qdā. C. Altrio no.
istū tex. ad ea qñ quotidie ponunt in ptractibus.
qñ in ptractibus debeāt poni ista nba in rē ēpta
vel locata faciēs eū pcuratorē in rē suā. ita vt deī
de possit zc. vt hō dñ facit. l. i. creditore. d. euic. C.
Propōnitur C. hic incipit ex.
ponere pñā ptez
edicti. dñ hic nec exigit pto: quā cām. Lōtra. s.
. e. l. in pñ. ibi sñm legē locat. zc. Glo. ponit ptes
so. illa est nā qz pñ. loqtur qñ superficiarius agit p
dñm. nā tūc nisi appet cā qñre superficiē possideat
possideret ab eo vi clā vel p cario cū de iure debe
at esse superficies eius cuius est solū: vt. d. s. placz
z vidistis. s. ti. i. l. duo. s. labeo. sed qñ agit ptra
aliū nō regitur cā possidendi: vt hic.
Ex. s. sequenti.
C. Qd sit lōgū tps: ibi. Quero. Et an pductor
cōpetat actio in rē: ibi. Sed qro. Et an possū vē
dicare fundū qñuis ali? hz a me in emphyteosiz.
vide in fi.
Quod autem ait C. hic ex.
ponit ptez
scōam edicti. ibi si qñ alia zc. C. No. tex. ibi. nam
cui damus zc. C. No. qz pductor: ad modicū tē
pus nō hz actionē in rē vtilē. secus si pduxit ad
tps magnū. C. Altrio no. cui damus actionem
multo magis exceptionē. Quero quod sit tē
pus magnum z puum. in glo. ponunt opi. vna
dicit de. xxx. diebus. alia de biennio. alia de gn.
quēnio. iste sunt false: vt. l. si filio. s. fi. s. sol. ma.
vbi gnquēniū est modicū tps. nā si ille pductor
ad gnquēniū hēret vtilē. successor tenet stare co.
lono qd ibi negat. Quare glo. ponit duas alias
opi. vna qz lōguz tps dicit decēniuz. alia qz dica
tur lōgū tps arbitrio iudicis: z hac vltimā t3 h.
sed pcedētes de decēnio t3 in. l. i. in fi. z. l. se. s. fi.
ager vec. z ista cōiter tenet: z p canonistas in. c.
i. de rebus ecclē. nō alie. in de. Sed qro vtrū
pductorū ppetat actio in rē. seu qñrat aliqd ius in
rē. Rñ. aut pduxit ad modicū tps: z nullū ius i
rē qñrat. si pduxit a puato: vt hic. si vero cōduxit
a publico: tūc qñrat vtilis in rē sibi: vt. s. de lo. pu.
bli. fru. l. i. l3 glo. videat tenere sriuz: z nō bñ in
. d. l. i. in fi. cū se. s. si ager. vec. vel emphi. pe. Nā
ibi put loqtur de locatōe facta a republica nō ē
distinguedū vtrū pductio sit ad puuz tps facta
vel magnū. Si vero pduxit ad tps magnū vltō
gum indistincte hz actiones in rē: vt hoc. s. z ex
hoc colligif rō. l. emptorē. C. locati. qñre emptor

pōt expellere colonū: qz nullū ius hz in re. l3 so.
lum hz obligatā psonā. Sed si haberet ius in re
psequeret rē in penes quēcūqz vadat: vt hic z i
sequēti. s. nā hz actionē in rē dñm z ptra quē
cūqz aliū. Et iō dixi iam de facto qz si de pctu lo
cationis fieret instm: z in instro est appōsita hz
potheca oīuz bonoz. qd ex hoc est qñtū colono
ius in re: z iō nō possit expelli ab illo fundo cuz
sit sibi obligatus p obseruatōe pdictoz. C. Al
trio dicit glo. no. ar. qz possuz vēdicare domum
vel fundū. qñuis alius a me hz in emphyteosim.
Sed ar. ptra de pdi. inde. l. indebiti. in fi. z. l. fru
ctus. in fi. de rei ven. So. ab eo qz hz ius a me nō
possuz vēdicare: vt in ptrarijs: z pbat hac. l. sed
ab eñneo bene possum vēdicare: vt hic: z hac di
stinctionē pbat iste tex.
Si soli. C. Duob' modis gl. ponit ca.
sum z sm pñā lec. clare pcedit
Itē scōa lec. ponit etiā in gl. q. lec. p. gl. reprobat
Et qd dicit gl. qz nō plz: dic. f. qz in isto. s. ita po.
nat casus. sed lec. est vera in se: vt. l. si. s. de euic.
facit eo. ti. l. si seruum emero: z ibi no.
Ex. s. sequenti.
C. An emphyteota possit donare vel legare irre
quisito domino.
Quod autem C. Iste. s. legit i
gl. pluribus modis
qz diueritas lec. nō est pp aliquā dñitatē: sed qz
tex. est in se intricatus. vñ tene quā vis. C. Op.
fructuarius nō pōt pstituire aliū fructuariū: vt i
sti. de vfruct. s. finif. ergo nec superficiarius super
ficiarium. So. aliud in vfructuario. aliud in su
perficiario. Rō dicit glo. qz vfructus habz in
star dñij: z sic duo nō pñt esse dñi insolūdū. Ista
rō nō pcludit: qz superficiarius hz vtile dñij: z tñ
duo nō pñt esse superficiarij insolūdū: vt. s. e. l. in
pñ. cū gl. Altrio rō est ista: qz vfructus coheret p
sone: z iō a psona nō pōt separari. Alius eniz est
vfructus in psona tua. alius in psona mea: vt
. l. si id qd. j. de duobus reis. secus in superficie: qz
eadē est superficies penes quēcūqz vadat. C. Bi.
cif hz qz superficies seu ius superficiē pōt cedi. Lon
tra. C. de iure emphi. l. vlti. So. sm opi. gl. in. d.
. l. vlt. fateor: qz nō pōt vēdi: sed donari vt legari
fic: z ita pōt intelligi hec lex: vel ēt locari eo mō
quo ipse hz sicut emphyteota facit aliuz emphi
teotā: vt insti. locati. s. adeo. doc. in. d. l. vlti. de
iure emphi. dicit qz emphyteote nō pñt donare
vel locare dñio irrequito: z leges qz ibi allegātur i
gl. loquunt in emphyteota rei publice in quo est
alia rō: vt ibi dicit: z ego dicā in. l. in cōuētiona
libus. j. de ver. ob. sed ad istā legē qz loqtur i em
phyteota vel superficiario puati nō rñdent nec eā
allegāt. qñre dic' qdam est superficiarius qz emit su
plices: nec ad aliquaz pstationē tenet: z iste pōt
cedere quocūqz titulo vult. ita loqf hic. qdā est
superficiarius qz pduxit superficiē sub certa annua p
statione: z in isto puto idem iuris esse qd in em
phyteota: vt ita demū possit vendere vel alienar
sicut emphyteota pōt: z sm hoc determinat hec
lex p dictā. l. vltimā d iure emphi. Ppredicta ma
xime nā sūt in eo qz superficiē pduxit ab ecclesia vel
recepit aliqd in ēphiteosiz. nā tales nullo titulo
possunt aliū trāfferre. de hoc habemus tex. sin
gularē. C. ne rei dñice vel tē. l. ij.
Seruitutes No. qz ille qz hz vtile
dñij pōt pstituire
ius i rē qd p vtilē pfectionā petet. eodē mō pote
rit illā rē pignozare: z creditor hēbit vtilē hypo
thecariuz: vt. l. lex uectigalis. s. d. pig. ista tñ iura
pereūt pēpto iure pstitutiū: vt. d. l. lex uectigal.

z ad qñtum
tpe platus
possit locare
z an succes
sor teneatur
stare locatō.
bal. consilio
ecccxiij. z ce
ccxxij. ij. li.
d C. Quero.
Tide qz dixi
post bar. i. l.
emptorē. C.
loca. z vide
gl. z bal. i. l.
si cōstāte. s.
si vxor. s. so.
matri.
C. Per ca
nonistaf. l. c.
. l. adde gl. z
doc. i. l. si fi
lius. s. d. pe
ti. bere. z an
ge. in. d. l. si
filio. s. fina
que vide z
ibi scripsi p
imol. z plz
opi. qz hoc
reliquat ar
bitrio iudi
cis p rōnez
doctoruz. z
ita videt te
nere bar. h.
C. Querif
vtilis. Con
ductor rei
publice hz a
ctioez adde
bar. i. l. ēpto
rē. C. loca.
i. v. col. z in
. l. i. C. de iu
re emphi. in
pñ.
C. Ideo di
xi. Istud idē
dixi in. l. q
fundū. ff. lo
ca. z ibi vid
qz remittit
vbi pōt ma
teriā. videly
in. l. si filio. i
fi. s. solu. ma
tri. vide. s.
de publi. et
vectig. l. ve
ctigalia. z. l.
emptorē. C.
locati. opti
me facit tex.
z ibi bar. in
l. si creditor
. s. fi. s. d. di
stra. pig. z se
gtur bal. in
. d. l. empto
rē. z qd ibi
dixi. z bar. i.
. l. i. C. loca
b C. s. Qd it
quar dic. Et
vide bal. in
auē. q. rē. in
. ij. col. C. de
sacrofan. ec.
i C. s. Serui
tutes. Iste
s. facit vtrū
emphyteota
in re emphi
teotica serui
tutē possit p
stituire. de
quo p bal. i.
. l. ij. C. de
serui.

Uph / s ciarias supfi - cie destructa In destru- eta supfi- cie destruaa s- ctus: qd i emphiteota vide bal. i. l. i. m. iij. col. .C. de iure empbi. r ad de bal. in ru bri. C. de iu re empbi.

De itinere actus pri uato. Rub.

It pro a Nota ad huc titulu q si p via pulicam iri non pot: ego ire ipu- ne potero p agru vicini cu desist. ita no. bal. i. l. p agru. C. d. f. facit ad hoc .j. e. l. s. iuli anus.

C. s. hoc in terdicto. ac- qstioe posses- sionis. No. qualiter qd dicat i quasi possessione. ad de latius no. p bar. in .l. sicuti. s. si queraf. s. si fer. ve. r de istis oibus vide ang. in repe. l. si qd s. differetia in. vj. col. d acqui. pos. r e vide q di- xi post ang. m. l. iij. C. d acqui. pos.

Ex. l. sequenti. **¶** An sit differetia: an conduca soluz ut impona supficiem. an conducam supficiem.

Uperficiarias. C. Op po. r vf

q ppietas sit etia supficiarij: vt. s. l. pro xi. s. qd aut. nideo vtile dñium cōpetit supficia- rio. directum cōpetit dño soli. ita loquitur hic.

¶ Scdo op. q supficiarie edes dicunt empte n solū cōducte: vt. l. prima. s. i. Glo. supplet h q dicit cōducto. subaudi vel empto. hoc acto q n transeat dñium: vt in parrario suppleo vel legato vel donato: vt. s. l. pxi. s. pe. Dicit hic q in con- ducto solo posite sunt: quero vtrū sit differentia vtrū pducā solū vt imponā supficiē: vel pducā supficiem. Glo. s. l. pxi. s. i. videt ista ponere tā q equalia. Tu dic dñā est in hoc: q qñ qd cōdu- cit solū supficie destructa ad huc remanet cōdu- ctio soli: vt. l. quotiens. in fi. s. de vsufr. sed qñ cō- duxisset supficiē: tūc illa penpra pimif ius sup- ficiarij: vt. d. l. quotiens. in fi. r. s. de d. i. in fec. l. in ter quos. s. d. ini. **¶** Ultimo scias q ex pdictis dz determinari r suppleri. l. supficiario. s. de rei ven. nā nō semp est necesse q p supficie aliqua annua pensio p̄stet: vt qñ p̄stituit emptio dona- tio vel legatū: vt. s. vidistis.

De itinere actus priuato. Rica.

¶ Dicitū est sup de interdicitis possessorijs rerū copaliū. segtur de possessorijs rerū inco: palij.

¶ It pretor Querit glo. vtrū istud in terdictum sit duplex vel simplex: dic vt in glo.

De interdicitum.

¶ Querit glo. qd de seruitutibus vrb- nis. dicit glo. forte habebit locū vtile. Videte si qdem seruitus vrbana hz cām cōtinuam: tūc hz locū vtile interdicitū vti possidetis: vt. s. ti. ij. l. i. i prin. r ibi no. r. l. sicuti. s. aristo. s. si serui. ven. r .l. quotiens de serui. Si vero hz cām discōtinuaz: tūc possit locū h̄re vtile iterdictū istud. **¶** Que- ro vtrū p cā rustica habeat locū hoc interdicitū Gl. dicit q nō: q non p aqueductu: vt. l. i. s. qd aut. j. ti. i.

Ex. s. sequenti.

¶ Quid pdest eē in qñ possone iuris: r q i qñ possessione iuris hz locū illud viz vi repellere lz: ibi. Aenio. Et qñter dñs possit expellere euz q est in qñ possessione iuris: ibi. Alterius. Et quō qd pbabit q vtrū seruitute non p̄petit ius: ibi. Alterius. Et quō pbaf q qd iuerit p fundum iure seruitutis: ibi. Aenio. Et an h̄eat necesse p- bare q vsus sit sciēte aduersario: ibi. Alterius. Et qualiter pbabit q qd vsus sit nō vi clam: vel p̄cario: ibi. Alterius qro qualiter. Et an ille qui agit interdico recupande p viribus inco: palij bus habeat necesse pbare q fuit in possessione: ibi. Ultimo.

¶ Hoc interdico. **¶** Dic. s. est multū diffici- lis r subtilis. **¶** C. Op. r videt q debeat docere de iure seruitutis: vt. j. e. l. iij. s. ait pto: So. aliud i illo interdico d̄tinere reficiendo. aliud in isto: rō p̄z ibi. **¶** Alterius d̄r hic q dz eē vsus ad mi- nus. xxx. diebus. Lōtra. j. titu. i. l. i. s. qd aut: vbi sufficit semel vsus. Sol. aliud in seruitute aque. aliud in seruitute itineris. rō q: p fundū alienuz

posset fieri p modū cuiusdā facultatis vramici- tie. nō eniz est p̄suetū q hoc pmittat: nisi ei q hz ius hoc faciēdi: r ideo vno actu nō acqris pos- sessio: r ista tene mēti p acquisitione possessionis alioz iurū inco: palij. **¶** Bone exēplū. si cōe isti? ciuitatis pateret te esse in p̄silio. nō ex hoc tu es in possessione illius iuris. nisi ex frequētia actuū ad minus. xxx. vt hic. sed si pateret te eē de p̄ori bus: vel te semel p̄ponere in p̄silio tanq̄ p̄silia- rius ex vnico actu illi? iuris induceret qñ posses- sio p. d. l. i. s. qd aut. j. de aq̄ quoti. r est. Et idē dico in ceteris iuribus: vt ex q̄litate actuū requi- ras vnus actus vel p̄tes. **¶** Tertio opp. j. e. l. fi. rī. ibi loquit qñ nō est vsus iure h̄uitutis: s; iure cuiusdā amicitie. h qñ vsus est iure seruitutis.

¶ Aenio ad qōnes. d̄r h q nō requirit: an iustā cām habeat possidēdi. qro qd pdest aliqūe esse vsuz: r sic esse in qñ possessione iuris. qdā dicunt p̄sumif habet ius nisi p̄bet p̄riuz. ista opi. ponif hic in p̄n. gl. r fuit opi. **¶** Pla. quā glo. reprobat C. de pba. l. cū res. dic vt ibi. Alij dicūt q pdest quo ad hoc: vt p̄tra turbatē possit resistere de fa- cro ille q e in qñ possessione. nō tū i iudicio p̄t a- gere. **¶** Ita lec. in q̄tuz dicit q p̄t resisti de facto dicit verū: vt statim dicā. In q̄tuz vero innuit q nō p̄t agi in iudicio hoc interdico dicit h̄ac legē: r p̄tra mētē torius tituli. Tertij dicūt r ista est vera q pdest ad hoc: q ille q e in qñ posses- sione siue agat siue cōueniat dz ei cauere de nō im- pedidēdo eū vti seruitute pendēte iudicio: sed si nō possideret deberet ipse cauere de nō vtendo pendēte iudicio: vt. j. ti. i. l. pe. r hoc est veruz: r hic est verus intellectus illius legis difficilis. s. l. pe. j. ti. i. Scdo pdest in alio: q si turbat eē iudi- diciū p̄t de facto resistere p̄tra turbantē: vt. l. i. s. vim vi: vt. s. de vi r vi ar. qd nō esset si nō pos- sideret. habes ergo duas vtilitates q sunt esse in possessione iuris. **¶** Nota istud dicitū gl. q etia in qñ possessione iuris hz locū illud qd dicit. viz vi repellere licet. Et iō si vniuersitas vel caplm coadunatū eēt ad faciēdū aliqd: r ibi esset aliqs q nō esset de corpore capituli vel vniuersitatis: r vellet oīno ibi esse posset licite p vniuersitatē ex- pelli: q turbat vniuersitatē vel caplm in qñ pos- sessione iuris in qua est. **¶** Scdo no. q in istis iu- ribus que h̄nt cāz discōtinuā d̄r qd esse in quasi possessione si illo anno vsus essz tpe sufficiēti: vt dicit hic. adeo q si me turbas possum s te resi- stere de facto: sed si essent qdam iura q nō regre- rēt vsuz: nisi interpolatiz magno interuallo: tūc puta rē q sufficeret me possidisse a longe tpe re- tro. Exēplū in. l. fi. C. de serui. r intellige tūc q h̄ dicit hoc anno. hoc est hoc vno tpe quo regrif iste vsus: vt isto gnquēnio vel decēnio uel simili unde in electōe epi vel abbatis si aliqs a. xxx. an- nis citra eligit vnū ep̄m. certe si deberet d̄ nouo eligi: r impediret sufficeret eū docere q fuit in qñ possessione iuris eligēdi in p̄xima p̄cedēti ele- ctione. **¶** Predicta q dixi sunt p̄a. Sūt etiam alie vtilitates esse in qñ possone iuris que ponunt i .l. sicuti. s. si qraf. s. si fer. ven. dic ut ibi. **¶** Al- terius qro quō dñs p̄t expellere eū q est in quasi possessione iuris. dicit gl. oporet q agat dñs ne gatoria: r p̄bet seruitutē sibi nō p̄petere als nō p̄t eū expellere: vide glo. q hic dicit. **¶** Istud nō est verū. nō enim hz dñinus necesse pbare ser- uitutē nō cōpetere: s; sufficit pbare se dñm r illi utenti non denegabitur facultas utendi serui- tute. nisi p̄bet eam sibi cōpetere: ut. s. si usufu. pe. l. uti frui. s. i. r ibi no. r. l. sicuti. s. si qraf. s. si fer. uen. r ibi no. dixi plene in. l. si p̄us. s. de ope.

C. Uerni i tellect. In- tellectus. l. pe. de aqua quot. r est. adde ad hoc no. p bar. in .l. i. in p̄n. in vi. q. s. de ope. no. nū. **¶** C. Expelli. adde no. in sti. d. acti. s. que. in fi. i. vl. dicto. fa- cit qd habe- tur i. l. fi. s. quo bono. **¶** C. Scdo no- ta. vide bar. e bal. in. l. i. .C. de serui. **¶** C. Suffice- ret. Benefa- cit qd not. bal. i. l. ij. ad fi. C. de pre- scri. xxx. an- r no. inno. i .c. dilectus. in gl. i ver- possessionez d capel. mo- na.

C Per te
 tes. Bal. in
 .c. si q̄s per
 xxx. si d̄ seu.
 sue contro.
 uer. iter do.
 z agna. q̄ si
 uit testis d̄
 cit vidi per
 .xxx. annos
 petri si pos
 hūdere. sed
 martinū: an
 iste sit falsus
 z vid̄ ibi ple
 ne q̄ eū z dū
 bal. ibi ad si
 nē subdit s̄
 est suspectus
 de falso. vid̄
 ang. in. l. si p̄
 aliū. s̄. doce
 re. s̄. ne q̄s
 eū qui. z ita
 illū tex. alle
 gat etiā bal.
 in. l. d̄ die. s̄
 h̄. q̄ fatif. co.
 z p̄ ista opi.
 bal. add̄ bar.
 to. in. l. i. in
 p̄n. s̄. si quis
 ius dicit. z
 Inno. i. c. cū
 ecclesia. z in
 .c. l̄. eam. de
 pbatio. z de
 hac glo. etiā
 vide bal. in
 .l. actor. l. iij.
 col. C. de p̄
 ba. z ibi bu.
 z bal. in. l. cū
 hi. s̄. i. s̄. de
 transac.
C Uenio.
 vide Inno.
 in. c. bone. d̄
 postu. pla. z
 in. c. cū eccle
 sia. d̄ cā pos.
 z p̄prie. z i
 .c. cū litteris
 de resti. spo.
 bal. i. l. i. C.
 de seruit. in
 .iij. col.
C Ego pu
 to. facit q̄d
 no. glo. l. i. si
 cuti. s̄. si q̄
 raf. si serui.
 ven. de qua
 mētionē fa
 cit bar. in. l.
 si p̄uus. l. ij.
 op. iij. ptis.
 de ope. no.
 nunci.

no. nun. ¶ Alterius q̄ro posito fm q̄ gl. dicit q̄
 quis habeat necesse pbare illi utri seruitute nō
 cōpetere ius qualiter pbabit. dicit glo p̄ testes
 qui stabant ibi p̄pe: q̄ dicent q̄ nō fuit visus ir e
 cū nō potuisset iuisse qn viderent: vel q̄ dicit se
 iuisse tali die vel mense: z probatur q̄ fuit alibi.
 ar. l. optimam. C. de p̄traben. z cōmit. sup. facit
 q̄d no. in. l. p̄tonius. s̄. rei. s̄. de acqui. here. Bi
 cit By. q̄ ista videt dura pbatio. qd enīz si por
 tabat i caruca cooptus. ita q̄ nō p̄t videri: v̄ si
 iuit tpe quo illi erant in domo ad comedenduz
 vel ad domiēdū. certe nō video dicit By. quali
 ter ista pbatio de q̄ dixi cōcludat. P̄terea ista
 pbatio nō cōcludit illi seruitutē nō cōpetere: s̄
 cōcludit illū nō esse vsum seruitute: nisi vellet p
 bare. illū tanto tpe nō esse vsum q̄ seruitutē per
 diderit. ¶ Uenio ad sequētē glo. dicit q̄ d̄ q̄s
 iuisse iure seruitutis ad hoc vt cōpetat hoc iter
 dictū. quero q̄o pbabit q̄ q̄s iuerit iure serui
 tutis. dicit q̄dam pbabit suo sacro. p̄ ista opi.
 facit multū q̄d no. insti. de ac. s̄. alie. in glo. mag.
 sed certe ibi p̄cedebat titulus. ex quo credif sibi
 si asserit se habere bonā fidē. secus si nullus titu
 lus p̄cedebat. Dico ergo q̄ alr d̄z pbari q̄ iure
 fuit sit vsus: sed q̄o pbabit. dicit gl. q̄ pro
 babif p̄ testes q̄ ipse iuit: q̄ viderūt ipsum ire: z
 istud est facile. Itēz pbabit q̄ iur seruitutis: q̄
 dicāt se vidisse p̄stitui seruitutē a tali q̄ putat do
 minus illius p̄dij: vel fuit legata seruitus ticio:
 z iste vocabif ticius. Istud dictū glo. nō v̄ v̄z:
 q̄ fm hoc sequeret q̄ deberet pbare titulū v̄z
 vel putatiū. q̄d est s̄. l. si q̄s diurno. s̄. si serui.
 ven. z q̄d no. p̄ By. ex de re. iur. c. ij. l. i. vj. z ideo
 dicit Ja. de are. z alij moderni. z Ly. refert. C. d̄
 serui. z aqua. l. i. in. iij. q̄. q̄ sufficit q̄ p̄bet se au
 diuisse hoc dicit a q̄busdā vicinis z a q̄busdāz f̄
 dedignis q̄ sibi p̄petat ius eundī. ita dicit ipsi.
 ego puto in veritate hoc esse q̄ d̄z aliqd pbari
 p̄ q̄ ipse motus sit ad credēdum sibi seruitutē
 cōpetere: vt. j. ti. i. l. i. s̄. sed z si iure: z ideo puto
 q̄ si erat de hoc fama p̄ p̄ta licite pōt credere.
 ar. eius q̄d no. in. l. iij. C. de p̄ba. z. l. at q̄ natura
 .s̄. i. cū sua glo. s̄. de neg. ge. Idē forte si erāt ibi
 signa vie vel itineris vel aque vel aliq̄ alia v̄silia
 q̄ possent aiūm adducere ad istā credulitatē. q̄
 aut sit vsus iure seruitutis pbabit ex actibus. nā
 q̄dam sunt actus quos ego facerez in fundo cu
 iuslibz vicini. P̄nt etiā tales eē actus quos ego
 nō facerē nisi seruitus mihi cōpeteret: vt p̄cidet
 sepē cā eūdi p̄ fundū z silia. vnde ex istis actib̄
 colligef. Istā vltima p̄ba de actibus sunt verba
 Inno. ex de postu. pla. c. bone memorie. in. ij. et
 .iij. glo. z pbaf etiā in tex. j. e. l. s̄. iul. ¶ Alterius
 quero v̄trū habeā necesse pbare me vsuz sciēte
 aduersario. tex. v̄ q̄ sic. C. de ser. l. ij. nā cū quasi
 possessio incorp̄liū nihil sit aliud q̄ patiētia ad
 uersarij: vt. l. quotiēs. s̄. de serui. ille q̄ ignorat n̄
 pōt pati: z sic ille q̄ v̄rif nō pōt pati esse in quasi
 possessione illius iuris. Istud etiā tenet Inno. i
 .d. c. bone memorie. Aduertatis ergo ego puto
 dicēdū aliter. nā q̄dam sūt seruitutes h̄ites cāz
 cōtinuā p̄ quibus daf vtile interdictū v̄t possi
 detis: vt dixi. s̄. ti. ii. l. i. in p̄n. z. s̄. p̄ximo. s̄. tunc
 cū illud interdictū def possidēti t̄m v̄t quasi pos
 sidēti necesse est q̄ p̄bet sciētia aduersarij: cuz
 aliter nō possit haberi illa quasi possessio. Que
 dā sunt seruitutes h̄ites cām discōtinuā. p̄ his
 daf hoc interdictū: z in istis nō regitur q̄ p̄be
 tur sciētia aduersarij: q̄ verba istius edicti non
 regunt quē q̄si possidere: vel quasi possidēsse:
 sed regunt simplicem vsum facti. dicit enīz pre

tor quo itinere vsus es. nō dicit in cuius itineris
 quasi possessione es. v̄n sufficit pbare vsuz nō vi
 nō clā n̄ p̄cario. Fateor t̄m q̄ quo ad p̄scribēdā
 fuiturē semp requirit sciētia aduersarij cuz sine
 possessione p̄scriptio nō p̄cedat: vt. d. l. ij. C. de
 serui. z aqua. ¶ Alterius q̄ro q̄liter pbabitur q̄
 quis vsus sit nō vi nō clam nō p̄cario. q̄dam d̄
 cūt q̄ hoc d̄z pbari ab aduersario q̄ dicit vi claz
 vel p̄cario vsum esse. Glo. determinat s̄rium: z
 dicit q̄ imo debet pbari per eū q̄ v̄rif hoc inter
 dicto: z probabit p̄ testes fm q̄ dicit est supra.
 P̄rimū q̄ dicit q̄ actor: debet probare istā ne
 gatiuā. s̄. nō vi nō clam nō p̄cario reprehendit p̄
 By. q̄ dicit q̄ probato vsu solo. xxx. diez p̄sumi
 tur q̄ bona fide nō vi nō clam nō p̄cario. etiā si
 nō probef. nā sicut in rebus corporalibus si pro
 bet titulus p̄sumif bonafides nisi probef mala
 vt. l. nemo p̄redo. j. de reg. iur. z. l. si quis em̄p̄ri
 onis. C. de p̄scrip. xxx. an. ita in incorp̄alibus d̄z
 p̄sumi bona fides solo vsu pbato cū quo ad pre
 scriptionē ista duo sint paria pbare vsum in ser
 uitutibus sine titulo z incorp̄alibus pbare titu
 lum: z longā possessionē. nā v̄troq̄z casu est idez
 iuris: vt. l. ij. C. de serui. z aqua. z si ser. v̄. l. si q̄s
 diurno. Istā sunt verba By. doc. rep̄hendūt
 By. nā ista sunt paria: q̄ de iure naturali z gen
 tiū quelibet res est libera: vt. l. altius. C. de serui.
 z ideo mala fides alterius est ipso iure probata
 nisi probef aliqd ex quo p̄sumat bona fides: s̄
 in rebus corp̄alibus hoc nō p̄tingit. nā ius cōe
 possidenti nō resistit: vt plene no. s̄. de ope. no.
 nū. l. si p̄uus. z glo. tangit in. l. sicuti. s̄. si querat
 .s̄. si ser. ven. Et ideo dico q̄ nō sufficit pbatio
 solius vsuz: sed d̄z pbari aliqd pp̄ q̄d ille motus
 fuit ad credēdū sibi deberi seruitutē: vt. j. ti. i.
 .l. i. s̄. si hoc iure quō probato alteri p̄t incūbit
 onus pbandi q̄ ille sit vsus vi clam vel p̄cario:
 vt aperte pbaf. j. e. l. iij. in p̄in. z. s̄. i. ¶ Ad se
 cūdū q̄d gl. dicebat q̄ hoc poterat probari p̄
 testes q̄ nō vi nō clā nō p̄cario nō est verum sic
 etiā dixi in p̄cedenti glo. nā cū ista sit mere nega
 tiua nō coartata loco vel tpe nō pōt pbari: vt. l.
 actor. C. de proba. facit q̄d no. doc. C. de ser. l. i.
 ¶ Ultimo quero q̄n pro istis iuribus incorp̄alib̄
 bus agit interdicto recuperande possessionis q̄d
 pōt fieri: vt dixi. s̄. de vi z vi ar. l. iij. s̄. unde vi. z
 ibi gl. tangit: an tūc habeat necesse probare ille
 qui est deiectus se fuisse in possessione nō vi non
 clā nō p̄cario. R̄ideo q̄ nō. nam p̄tor: in illo
 interdicto nō dixit illa p̄ba de eo q̄ nō posside
 bas vi uel clam uel p̄cario: z ante oia spoliatus
 d̄z restitui: ut. l. i. s̄. i. s̄. de vi z vi ar. z. l. si q̄s ad
 se fundū. C. ad. l. iul. de vi. Et no. p̄ Inno. in. d.
 .c. bone memorie. ex de postu. pla.
 Ex. s̄. sequenti.
C Si accusatur aliquis in fine mensis d̄ ecēbris
 z dicat in accusatiōe de isto anno: an procedat.
 Si annus incipit a natiuitate.
Annus. ¶ Iste. s̄. facit ad. q. quaz di
 xi in. l. libellorum. j. de ac. an
 nus domini incipit regulariter a natiuitate. mo
 do q̄dam fuit p̄cussus in p̄in. mensis decembri
 z accusatio fuit producta in fine mensis: z in ac
 cusatione dicebat hoc anno de p̄nti mense decē
 bris. opponit q̄ nō fuit hoc anno: sed anno p̄e
 rito: q̄ annus fuit renouatus adueniēte natiui
 tate. In p̄trarium facit tex. nam q̄d dicit hoc an
 no hoc est infra. cccxv. dies proxime preteritos
 ad hoc. s̄. ad. l. aq̄. l. ita vulnerat: z. l. cū hēdes
 .s̄. s̄. s̄. de statuli. dic vt dixi i. l. libelloz. j. d̄
 accusa. ¶ Alterius dicit hic q̄ ex die interdicti.

C Alterius
 q̄ro. Et vid̄
 bar. in. l. i. C.
 d̄ serui. z in
 .l. i. de aqua
 plu. arcen. z
 bal. l. i. i. cir
 ca. ij. col. C.
 de serui.
C Bona fi
 de. Qualiter
 probabitur
 bona fides i
 incorp̄alib̄.
 adde bal. in
 .l. i. i. v̄. col.
 . C. de ser. et
 Imol. i. c. si
 de p̄cri. ad
 ista faciunt
 no. p̄ bar. in
 .l. si p̄uus. l.
 .ij. iij. z. iij.
 op. iij. ptis.
 de ope. no.
 nūci.
C Proba
 ta. vide Jo.
 an. i. regula
 sine posses
 sione. i. mer/
 cu. z cū bar.
 s̄. cōcordat
 ba. in. q. in
 cipi. accusa
 tus. d̄ vi tur
 batiua in aſ
 pe col. z an
 to. de bu. in
 .c. si diligen
 ti. de p̄scrip.
 z q̄ no. doc.
 i. c. e. ti. in
 vj.

C. §. Si quis hoc interdicto. No. qñ p vnum actum qñ nãcific posset...

Ex §. sequenti. C. Si qñ pbat p̄scripsisse ius colligedi pedagogii...

Si quis hoc interdicto

C. hic e valde no. §. C. Op. z vñ q p vsu ptis d beat vicef in toto...

Julianus. C. Ex isto. §. nota. q ex istis qualitibus z circumstantijs p̄sumit...

Is cuius. C. Querit glo. vtruz sit ne cesse: vt quis possideat fũdum ad quẽ dicit sibi deberi viã...

quo vtrum debeat intelligi ex die dati libelli vel ex die litis cõtes. Glo. dicit litis contes. qd est verum...

op. C. q admit. Et subtilitẽ adducit cõtra bar. l. fi. C. de p̄scrip. l. 5. tẽp. reprobãdo r̄ssionem bar. p hoc etiam posset adduci q̄ pulebze z subtrũter voluit ang. in. l. fi. §. si quis testa. liber esse ius. sue. post bar. qd maxime verum esset in nostro statuto qd req̄rit iuramentũ p̄scribentis...

Si quis autẽ propter

C. hic est valde notabilis. §. b̄ p̄cipue ibi p̄scribendum: z vide super verbo dato. C. Nota ex isto. §. q̄ p̄tra impeditũ impeditũ facti currit p̄scriptio: l. 3. restitua. secus si esset impeditus ipeditũ iuris: vt. l. i. in fi. C. de an. except. z iõ puto si p̄tra me concurrat p̄scriptio. xxx. an. z erã ignorãs ius mibi cõpetere ego restitua in integru p̄ hũc tex. h̄ ipõ iure p̄scriptio cucurrerit. sic etiam intelligo. l. fi. circa fi. C. de p̄scrip. lon. tẽ po. vbi d̄ q̄ nõ h̄f distinctio scientie z ignorãtie. verũ est: qz p̄scriptio cucurrit. sed in integz restitutio cõpetit. C. ultimo no. q̄ si p̄scriptõ cucurrit actori p̄pter dilationem que dat reo actor restituit. C. Op. glo. de. l. deniqz. z. l. nec vti lẽ. §. ex qui. cau. maio. dic vt in glo.

Ex §. sequenti. C. Si ciuitas h̄z merum z mixtum imperiũ i aliã ciuitatem: z ibi mittat p̄tatem qui precario vtatur illa iurisdictione ciuitas non definit possidere: ibi. Alterius.

Si tibi fundum.

C. p̄rio po. nit vnum dictum. scõdo illud pbat p dictum iul. tertio ex illo dicto determinat aliã. q. quarto determinat vnã. q. a seipso. scõda ibi idqz. tertia ibi que rõ. quarta ibi tu tñ. z iste est notabilis z subtilis. §. C. No. tex. ibi quorũ enim zc. no. ex isto. §. q̄ qñ queritur: an ille qui precario habuit fundum possit vti hoc interdicto inspiciã aiũ eius. sed cũ queritur: an possit vti dñs p̄pter vsũ eius qui rogauit p̄cario inspiciã aiũ dñi: z hoc vult dicere totus iste. §. C. Circa istuz. §. q̄ro an indistincte sit verum q̄ ille q̄ p̄cario rogauit fundum possit rogari p̄cario seruitutẽ. Glo. dicit ita demũ e verum si rogauit fundũ p̄cario: vt aliquo mō possideret fundũ. nã q̄ nullo modo possidet fundũ dñantez nõ p̄t p̄cario rogare seruitutẽ. Istõ dicitũ satis placet. ar. l. fi. aliena. §. i. §. de vsuca. ista enim iura dicitur qualitates fundoz: vt. l. quid aliud. j. de verb. sig. vñ sicut qualitates nõ p̄t esse sine subiecto. ita nõ p̄t q̄si possideri seruit. pu ta vie nisi possideat fundus cui dicit deberi. In alijs vero seruitutibus z iuribus p̄sonalibus: vt in vsufructu z vsu. istud dictum nõ procederet. C. Tenio ad scõm ver. z hic quero quõ ex hoc dicto iul. sumit decisio nostre. q. Glo. inducit h̄ duobus modis. vno modo in p̄in. glo. alio mō

roni. §. b̄ acq. here. z Ro. l. i. q̄ vniuersas. §. fi. §. de acq. pos. z Ang. l. d. l. fi. §. si qñ testa. lib. esse ius. sue. z limita vt ibi p̄ eum. Raph. in. l. cũ filius. §. in hac. j. de ver. ob. transit in omnibus cuz bal. in. d. l. i. C. qui admit. contra bar. hic per. l. cum antiquioribus. quam allegat bar. z per. d. l. fi. C. de p̄scrip. lon. temp. dicens q̄ ignorantia non est iusta causa succurrendi: nisi causaretur ex aliqua iusta causa. l. pantonius. §. de acq. here. z in dicta. l. fina. z in dicta. l. cum antiquioribus. z per hoc reprehendit no. per bar. in dicto. §. in hac. tene opi. barto. quia ignorantia est iusta cã. d. l. q̄ in alterius. de reg. iur. non obstat dicta. l. cum antiquioribus: qz responde vt per bal. in dicta. l. i. in. xxiiij. op. C. qui admit. p̄ro quo etiã vide Jmol. z p̄sau. in. d. l. pantonius. vbi videt velle quod in casu dicte. l. cum antiquioribus. habeat locum restitutio si ignorans decessit z idem ang. in. l. ventri. co. ti. z ita consului bis diebus. ADDE q̄ opinio. barto. sequitur p̄sau. de cast. consilio. cccxxv. z ang. consilio. cxxxvj.

Vertical text in the right margin, likely a commentary or continuation of the main text.

a C. §. si tibi fundū induco ad q. Et ad istā. q. vide qd nota. bart. in tractatu de tyrānide in fi. in. vj. q. 2. q. no. bal. in. l. i. in. iij. lec. in pe. col. C. de ser. 2. qd ibi etiā not. p. bar. b C. Ad nō. No. inspicere debere auz subditorum quo ad pseruatione iurisdictionis. plus dicit bar. to. in. l. arboribus. §. qd tñ. s. de usu fru. q. talis auz subditorum quo ad cōseruatoez iurisdictionis pdest etiā domino igno. rati qd reputat no. ptra bar. hic fatifacē id qd ipse no. in. l. cū seruus. §. v. ob. si qd recte intuetur vbi dicit q quo ad cōseruationez dñij refert p que fiat. 2. b adde bar. in. l. q funduz. §. quemad. mo. ser. a. mit. 2. sic isto casu rector ducatus seu supior retinebit possessiōne p ciuitate: 2. nullo tpe ptra euz pseribet nisi ei possessio p aliū modū esset iteruer. l. l. male: et qd ibi not. i. glo. ij. de p. scrip. xxx. an no. 2. ita tenet pau. in. l. q vniuersitas. §. si. de acq. pos. vbi ad hoc not. illum tex. c C. §. Hoc āt interdicitū. No. hic maxime p glo. q qñ st duo cōiuncta pba da: an deficiēs in vno deficiat i toto vide oino bal. 2. Imol. in. l. ticia. §. sol. matri. 2. glo. 3o. an. 2. Jo. cal. in. c. ij. de rescri. vide et aliq p do.

in fi. 2. qlibet iductio est bona. dic vt gl. C. Que ro qd si ille q pcaro rogauit fūdū nō rogauit pcaro viā qd habebit hoc interdicitū. dicit glo. q ille q rogauit fundū nō dñs: vt dicit gl. q vtriqz def hoc interdicitū: 2. hoc veri? puto: vt. j. e. l. iij. §. idē iul. fm q gl. dicit 2. bñ. C. Venio ad tertium dictū. dñ hic q interdicitū dat ei q alieno nomine possidet. Cōtra. s. ti. ij. l. si duo. §. credito. res. Dicit gl. aliud i interdico vti pos. aliud i isto. Nō est vera hec lo. imo dic fm Ja. de are. q leges ptrae loquūtur etiā in his q nullo mō possidēt. sec? si rogassent pcaro vt possiderēt: vt. j. de pca. l. q pcaro. 2. hoc mō dñ intelligi hic vt dñ xi gl. i. b. §. C. Sumus expediti de gl. ex gl. op. dñ hic in fi. q hic ille q pcaro rogauit fundū hz hoc interdicitū lz dñs nō habeat. Cōtrarium habuistis expse in. l. si duo in pn. in fi. scde magne glo. s. ti. ij. ibi nō dñ eē melioris pditōis emptor q suus auctor. Probaf ēt rōe: qz oia iterdicta sūt in re scripta: vt. l. i. §. pe. de iterdic. sicut ergo dare interdicitū ptra dñm q tibi pcessit pcaro. ita ēt dte: qz ēt tu videris pcaro possidere viā sicut auctor tuus qñ possidebat. So. in eodē fundō pōt deberi pibus via 2. cuilibet insolidū. vñ si tu q pcaro rogasti fundū vteris via tanq fundō debita nō vetris eo iur quo vtebar ego cōcedēs: 2. sic nō es successor: mibi in illo iure. qd nō est in rebus copalibus. nā si fundū possidebas vi clā vel pcaro 2. cōcessi tibi succedis mibi i eodē fundo merito trāsīt ad te cū illis qualitatib? vt in dñio. ¶ Alterius hāc legē induco ad. q. ciuitas ista hz in ciuitate assisij 2. spoleti merum 2. mixtū imperiū misit ibi vñ ptaez ille ptaez vsuf est illa iurisditōe pcaro a cōi assisij 2. spoleti que ro vtrū ex hoc ciuitas ista desinat possidere illaz iurisditōez hz est no. §. q nō in ver. idqz colligi poterit. ipse tñ ptaez missus nō posset dicere se qñ si possidere illā iurisditōne: sed p vsum eius retinet qñ si possessiōne istud cōe: vt dicit iste tex. qd est notabile. C. Scōo facit ad aliud. terra in ducatu vlmarchia vñ mero iperio pcaro a rectore ducatus ad sui bñplacitū. surrexit ibi qdaz tyrānus q vñ mero iperio tanq illi terre debito. qñ vtrū p hoc illa terra desinat qñ pcaro possidere: 2. icipiat hē qñ si possidere illā iurisditōne. hic est tex. rotūdus q nō bñ. q rō ingt. nō eniz dñ inspicit auz illius tyrāni vtētis vñ alterius cui cōcesserat illa ciuitas: sed auz ciuitatis.

Ex. §. sequenti. C. In rebus in qbus pseribēdis nō regnif titulus tñ inspicit initium possessionis.

Si quis supradicto.

C. Op. dñ hic q q phibitus vñ clā vñ. Cōtra imo dñ vñ vi: vt. l. i. §. qd sit. j. qd vi aut clā. Sol. vt in glo. 2. bñ. C. Dicit hic si pmo vsus sit absqz vitio. qro qro tpe vsus sine vitio regraf. dicunt qdam. xxx. diebus. Alij dicūt sufficit q in initio habeā bonā fidē. pma magis plz: vt. s. e. l. i. §. i. C. Quero qd ecōuerso si ab initio vsus est vitio se postea cepit habere bonā fidē. dicit gl. inspicitur initū 2. bñ. C. Altimo hic nota q in reb? in qb? pseribēdis nō regnif titulus. tñ inspicit initū possessiōis qle fuerit: vt. h. q i fuitute pseribēda nō regnif titulus pba in. l. si quis diurno. §. si ser. ven. Fallit si res caderet in vitū furtiuitatis: vt. l. si ancilla. §. p suo. 2. l. pōponius. circa fi. §. de acqui. re. do.

Adde etiam.

Si quis ab auctore.

C. Querit gl. qd si ptra meū auctore possidet vtriose ptra me possidet bona fide. dicit glo. inspicitur initium: vt. s. proxi.

In hoc. C. Quero ad qd dñ fieri cōdē natio in hoc interdico. Gl. dicit 2. bñ ad tria. pma ne phibeaf 2. vt caueat in futurū nō phiberi: 2. vt pdenetur ad interesse phibitōis pterite. ita dicit hec gl. 2. bene: 2. ego dixi s. ti. ij. l. i. §. pe. 2. ex hoc scis qliter debeat formari libellus.

Ex. §. sequenti. C. Si abbatia ponat dñm in vno castro in quo habeat iurisdictionē 2. ille phibeaf: an abbatie competat hoc interdicitum.

Vti videmus. C. No. q p vsuz fructuarij retinet nobis seruitus. nō tñ querit nobis hoc interdicitū: qz ipse vñ sibi 2. ad suū pmodū nō ad meū. s; hoc habes h q p eos q nō noie sūt i possessiōne nō querit nobis seruitus. q casus ponunt in glo. quā vide 2. incipit audi quare 2. C. Aduerte qdā abbatia habebat oēm iurisdictionē in quodā castro: 2. in illo castro posuit vñ dñm q exerceret ibi illā iurisdictionē. ille dñs est phibitus vti: an possit agere illa abbatia interdico vti li vti pos. hoc est dicere: an p vsum illius dñi retineat qñ si possessiōne illius iurisdictionis. Rūdeo aut ponit ibi illū dñm tāq quēdā colonū: qz dabat sibi certū salarium. tñ mulcte 2. pene reuerte baf ad monasteriū: tūc p eius dñi vsuz retinet qñ si possessiōne sicut hic dicit p colonū: sed si ei cōcessit iurisdictionē ad tps 2. oēs fructus illi? iurisdictionis: 2. eū dñm fecit quodāmodo fructuariū: tūc ex eius vsu nō retinet quasi possessiōnez illius iurisdictionis.

Idem iulianus. C. Facit ad ea q dixi vobis. §. titu. i. l. fina.

Aut pretor. C. Hic ponit scōm iterdictum ne qd phibeaf facere: sed supra posuit interdicitum ne quis prohibeatur ire 2. agere.

Hoc autem interdicitū

C. No. q istud interdicitū hz eā pprietatē. s. qz dñ docere duo. s. se esse vsum. Itē sibi seruitutem cōpetere. Cōtra imo sufficit solum ostēdere sibi seruitutē cōpetere: vt. s. si ser. ven. l. loci corpus. §. si quis. So. si incipis a pbatione vsus debes pbare duo. s. vsū 2. tibi cōpetere seruitutē. Si incipis a pbatione pprietatis illud solū sufficit: 2. istud vident tenere oēs: vel dic illud est verū in cōfessione: sed in hoc interdico regrunf ista duo 2. istud satis placet. C. Alterius op. s. e. l. in pn. So. illud est verū in primo capite huius interdici. hic in scdo. C. Item op. j. de riuis. l. i. §. hoc interdicitū. So. spāle est ibi in refecatione riui: vt quis de iure suo nō doceat.

Reficere. C. Que sit dñ. dic vt dixi in. l. i. §. si qd edificū. §. de ope. no. nun.

Ex. l. sequenti. C. Si nuncio sit soluendū tñ p miliario 2. ipse elongat viā sibi nō dñ nisi tantū quantū psequutus esset p b: cui viā: nisi illa esset suspecta.

Eteres. C. No. tex. ibi: qm q appotare 2. no. ex hac. l. q ea vident tacite cōcedi sine qb? cōcessū explicari nō pōt: vt hic. 2. l. cui iurisd. §.

anto. 2. in. c. exhibita. de iudi. 2. bar. i. l. denūciaste. §. qd tñ. de adult. 2. vñ adde qd no. dixit do. de sacro gēmi. in. c. i. d. pa. in. vj. videlz q si dico q tu veteriora sūt rē ecclesie mee 2. etiam narro q eaz alienasti postea i pbationibus adduco testes dicētes q tu alienasti vel deteriorasti 2. ita alterna tiue depo. nunt q debeo obtinere eo: qz siue alienasti tñ siue deteriorasti tantuz claz est q p quēlibet istorū actuū ecclesia potest petē ab emphiteota rez licet pbatio perfecte nō cōcludat in vno vel in duob?. tñ qz qlibet modus sufficit ad victoriā debeo obtinere. qd no. 2. p dicitis ad de Innocē. que oino vi de in. c. ex pte abbatie de pui. 2. ad id qd dixi. §. fm domi. vide bald. 2. Imol. in. l. gallus. §. si eius. p illuz tex. in vers. item facit si pct. §. de li. 2. postbu.

de iuris. om. iu. z. l. ad rem. z. l. ad legatū. s. de p. cura. C. Scdo nota huc tex. ptra nūcios cōis q. bus dz solui p. quolibet militari: z ipsi fecerūt viam longiorē q. sibi impurēt cur nō fecerūt breuiorem: vt hic. z hoc vey nisi via breuior: sit eis spectra: vt. l. eos. §. fi. j. de fal.

Sparet.

Si quis seruitutem.

Intellige huc. §. q. per p̄scriptionē sit acqui- ta seruitus als nō procederet.

per fundum.

In- tellige huc tex. ibi dū dicit ius fundi possedisse oportet fm eū modum q. dicit in interdicto. l. q. sit vsus iure seruitutis vel q. sit vsus p. iure suo: vt dixi. s. e. l. i. §. i. Puto etiā q. si diceret se hēre ius eūdi z agēdi coherens p̄sone nō q. esset pre- dialis seruitus haberet locuz hoc interdictū: vt .l. i. §. illud. ver. preterea. j. ti. i.

De aqua quotidiana z estua. R̄ica.

Ex. l. sequenti.

Testis qui dixit vidi semp possidere ticiuz p. x. annos: debz intelligi q. vidit eū semper posse possidere.

It pretor.

Quotidiana. Nota q. dicitur aqua illa quotidiana na q. quotidie potest duci lz non ducaf. qd̄ facit ad sustinendum dictū testis: q. dicit vidi ticium sp. possidere p. x. annos. dz eniz intelligi q. vidit eū sp. posse possidere: z posse venire ad standū cū vult. de qua qōne ponif. s. sol. ma. l. i. p. doct. C. Scdo no. q. res denoiatur fm p̄positum vtē- tium: vt hic in ver. ego puto q. potest facere ad multa.

Ex. §. sequenti.

Si facis articulū q. possedisti a. x. annis citra z testes ita deponant nihil probas nisi dicant a. x. annis citra z p. id tempus.

Quod autem. C. Op. q. requi- ratur vsus. xxx. die rum: vt. s. ti. i. l. i. §. i. Respondeo aliud in illo in- terdicto. aliud in isto. rationem dixi vobis ibi. z ponif p. doc. in. l. i. siue. ij. C. de serui. C. Ultimo nota huc tex. tu facis articulū. dico q. tici^o posse dit funduz a. x. annis citra: z testes hoc pbant. certe tu nō pbasti aliquid: q. si possedit vna die verificaf ista p̄positio. casus est hic: z sic nō con- cludis aliqd. secus si diceret possedit a. x. annis citra vel clarius a. x. annis citra z per ipsum tem- pus: quia tunc bene pbares. Lanoniste ponūt de hoc extra de pba. c. lz in nouella: z ego plene dixi i. l. celsus. z ibi dixi. s. d. vsuca.

Sed z si iure. Nota q. hoc in- terdictū nō bz cau- sam proprietatis. C. Scdo nota q. in hoc inter- dicto requirit q. sit vsus iure seruitutis. Itē oz q. hoc credat. l. se esse vsuz iure seruitutis ex aliq̄ iusta cā. si eni nō eēt ibi iusta cā: sz eēt error ipro- babilis: vt ignorantia iuris vel ignorātia facti su- pina nō sufficeret: vt hic. z dixi. s. ti. i. l. i. §. i.

Illud queritur. C. No. huc. §. in ver. preterea vide glo. q. incipit. i. nō sit serui ibi vel aliud ius z sic no. ex hoc tex. q. p. iure p̄sonali qd̄ quis bz in loco cōpetunt hec interdicta: z sic facit q. cō-

petunt hec interdicta p. tutione iurisditionis z similibus. dixi. s. ti. i. l. fi.

Illud labeo. Nota notabilem tex. ibi vt semel zē.

Mo. ad. q. de molēdinis: quam dixi in .l. quo minus. s. de flumi. in. xiiij. q.

Item queritur. C. Utile per i- utile vitatur si est inseparabile. secus si est separabile. hoc dicit cū. §. seq. de hoc per Dy. in. c. vtile per inutile. s. reg. iur. lib. vj. vidistis in. l. grece. §. stichum. j. de fideiuf. dic vt ibi.

Ex. §. sequenti.

An equus p̄mo currens sine ragacio ad bra- uium debeat illud habere.

Quesitum. C. Dic est bonus tex. z est argumentuz ad que- stionem. equus qui currebat ad brauium per se ipsum p̄mo iuit cum ragacius qui equuz duce- bat inde ceciderit q. ille equus debeat habere brauiuz. Breuiter ego consueui dicere sic: q. de bemus aduertere verba statuti vtrum dicunt si quis cum equo p̄mo venerit: vel ei equitatorū qui p̄mo venerit z similia: z tunc non habeat brauium. vel dicant domino equi qui p̄mo ve- nerit debeat brauium: tunc equo veniente si- ne equitatore debetur brauium: vt hic cum simi- libus consueui dicere in. l. ij. s. de cōditio. z de- monstra. vel in. l. cuz seruus. de verborum obli- gatio.

Ex. §. sequenti.

Qui se astringit ad aliquid probandum si nō probat perdit causam.

Item quesitum. C. Versicu- lus dum ta- men si quis. Nota q. ille qui nō probat illud quod intendit in iudicio perdit causam suam. Item si astringit se ad aliquid probandum et non probat p̄dit causam: vt hic. z. l. pretor. §. do- cere vi bo. rap. z. l. denunciāsse. §. quid tamen. s. adult. z. l. habebat de infito.

Preterea illud. C. Oppo. ser- uitus amitti- tur hodie. x. vel. xx. annis. vt. l. sicut. C. de serui. sed hoc interdictum non durat nisi vsqz ad an- nus: vt. l. i. s. de interdictis. ergo postq̄ perdita est seruitus non potest competere interdictum. P̄uius timore glo. ponit tres solu. vt habes in ea: quas vt intelligas dic. Tu debes scire q. ip- sa interdicta sunt perpetua de eo quod perue- nit ad eum qui prohibuit: z ideo aut prohibuit dominus fundi seruiantis: z sic ad eum perue- nit libertas: z tunc perpetuo tenetur vt seruitu- tem constituat: vt. l. si plures. §. deiectum. s. de vi z vi arma. Aut prohibuit extraneus: z tunc duobus modis dz intelligi q. post annū p̄petat hoc interdictum per beneficium restitutionis in integrum: vt. s. titu. i. l. i. §. si quis propter inun- dationem: vel dic q. hoc interdictum potest cō- petere infra annum vtilem qui potest durare vl- tra biennium vel triennium.

Si inter riuales. C. Quidaz dicāt q. isto interdictū ē iterdictū vti possi. Alij dicunt q. istud interdictum est quoddam speciale: z dici- tur interdictum de corriualibus. videtur mi- hi q. Rosfr. ponat ipsum principaliter per se.

Ex. §. sequenti.

Finita emphyteosi per generationem sequē- tes possunt petere confirmationem: z appellare si non confirmatur.

De aqua quotidiana z estua. R̄u- brica. It̄ pre a for. For- mā libelli in hoc interdi- cto vide per spec. in ti. de causa pos. z p̄prie. §. pri- uata. verific. illud quoqz z ver. est et illud zē. b. C. §. Item q̄situz. No. q. q. se astringit ad aliqd. p̄badum in libello z nō p̄bat succū- bit. vide bar- to. in. l. is q. reus. i. q. xij. de pub. iud. late bal. in. l. i. in. xxvij. z. xxvij. q. et seq. C. q. ac- cusa.

Partial text from the right margin, including words like "Aqua", "interdictum", and "confirmatur".

Permittitur. vide per istuz. §. permittitur. quod dixit bar. in. l. i. in fi. ij. col. in. x. q. de iurisd. om. iudi.

Heredes masculus. adde bar. in. l. i. in fi. de puile. credi. Sed q̄to tpe p̄scribitur huic iuri petēdi reformationē dic q̄ ano a tpe scientie z tacitur nitatis. ita videt̄ tex. no. in. c. si ticius. fi. de feu. suc. p̄tro. z videt̄ hoc seq̄ roma. in. l. p̄ tot. §. fi. §. d.

oper. no. nū. vide qd̄ scri p̄si post bar. in. l. sicut. de p̄scrip. xx. an no. sed tex. i. d. c. tici. ubi no. bal. z dicit tene bene menti q̄ agnatus p̄miot qui h̄z p̄tate reuocandi ab agnato aliq̄z p̄dit ius suū nisi illud p̄se quaf. j. anuz alioqn̄ silentio p̄firmat̄ p̄tus sic. C. de his qui a nō v̄sio ma. z ad bar. hic adde bal. in auē. si quas ruinas. C. d̄ sacrosan. ec. z in. l. ne cui. C. locat. et do. an. i. c. l. de locato. et istud dēn̄ h̄ videt̄ intelli gere nota. Imol. i. qd̄ p̄silio suo qd̄ icipit qdam thomas de p̄ano. qn̄ isti tales d̄ agna tiōe petētes se renouari sūt iustitū. se cus si eñei eēnt ab illo i s̄tituti. qz eñ nei illi p̄se runf. l. ex fa. cto. §. fi. §. ad treb. z. l. vt iurisu. §. si liberi. de oper. liber. z intellige vt ibi no. p̄ bar. to. z vide qd̄ no. in. c. pe. de postu. p̄ la. z qn̄ z q. cas. i. possit peti renoua tio emphi teosis no. p̄ bal. in auē. si quas ruinas. C. de sacro san. ec. Et ad bar. h̄ adde qd̄ no. in. l. si mibi z ticio in fi. p̄nc. de ver. ob. z ibi Imol. tenet p̄tra bar. h̄ z cū bar. hic trāsit roma. in rub. de ar bit. in fi. ix. charte. z i. l. ij. ēt in p̄n. sol. ma. z ibi dicit q̄ bal. in. c. i. quead

Permittitur. Dic estvalde no. §. Et no. tex. ibi z dat̄ iterdēn̄ p̄dij̄s z̄. C. Et no. tex. ibi plane ei z̄. C. No. tex. ibi nec est hoc z̄. C. Op. q̄ pos sit p̄mittere etiāz senatus: vt. l. quo minus. s̄. de stu. Dicit̄ qd̄ a q̄ h̄ d̄ nulli aliq̄: subaudi nisi se natui. Alij dicit̄ q̄ hoc nō cōpetit nisi p̄ncipi vt ei cui p̄nceps p̄miserit z hoc placet. z plene exa mino in. l. quo minus. de stu. C. Alterius d̄ q̄ qn̄qz aliqd̄ p̄cedit̄ p̄dij̄s. qn̄qz p̄sone. s̄. qd̄ in dubio. Glo. ponit in. l. ḡnatr. §. q̄ q̄. j. de cēsi. z dixi ano in. l. pe. de sui. le. Itē h̄ d̄ de s̄uitute p̄sonali q̄ ea finita si nō sit refirmatio est iniuria. dicit glo. s̄. itē in inuestitura feudoz. naz mortuo vasallo de facili pōt ipetrare h̄eres masculus. z sibi d̄z p̄cedere feudū. facit. x. col. si de feu. fu. cō tro. c. oēs filij. z in ti. quo tpe inuest. mi. fa. po. c. i. Et hoc no. pro emphiteosi q̄ ea finita p̄ ḡna tiōne finita descēdētes possint petere eis p̄firma ri z de facili ipetrabunt z est iniuria si nō sit refir matio. z ideo possit appellari de iure canonico ad superiores vt cogat q̄ refirmatio fiat. de hoc in. c. bone memorie. de postu. prela. vbi glo. alle gat hunc tex. z est tex. in. l. nullus. als̄ incipit. l. iu dex. C. de decu. li. x.

Hoc iure. C. No. ex eo q̄ dicit ame nitatis q̄ interdētū istud habet locum pro aqua que ducitur iure p̄sonali non iure reali: vt. l. i. §. illud. s̄. eo. ti.

Si aqua. Iste est optimus z notabi lis. §. z diuidit̄ i p̄tes tres. p̄mo qn̄ flumē mutauit alueū repēte nullo loco puato dimisso in medio. s̄o qn̄ mutauit alueum paulatim. tertio qn̄ mutauit loco puato dimisso in medio. Itē totus iste. §. h̄z duas lec. p̄mo qn̄ ducebat aquā iure sibi p̄cesso a p̄ncipe vt ab alio h̄ite ius p̄cedēdi. Alia lec. est qn̄ qz ducit aquā a flumine p̄ s̄idū alienū iure s̄uitutis. z in quoli bet istoz q̄rif an aluei mutatiōe tale ius p̄daf. z r̄idet iuriscōsultus distinguēdo. qn̄qz mutatur alueus nullo loco puato relicto in medio. z tūc aut mutat̄ repēte z subio p̄dif ius aq̄ducende. aut mutat̄ paulatim z retinet̄ ius aq̄ducēde. Si nō mutat̄ loco puato dimisso in medio z indi stincte p̄dif ius aq̄ducēde. Dec. l. est ar. vtrū ille qui h̄z ius ducēdi aquā ad molendinū suū p̄dat ipsuz alueo mutato. distingue vt h̄. z dixi i. l. quo minus. de flu. s̄. Itē facit si h̄eo molendinū em phiteoticū in flumine z illud est destructū z refe ctum an ecclesia possit illud vt emphiteoticū re petere. z dicit vt hoc. §. Letera dicit vt in glo.

Ex. §. sequenti. C. Si coraz iudice p̄posito ad cās ciuiles oriaf causa criminalis poterit de illa cognoscere.

Aqua. Facit iste tex. ad. q. qdam rector marchie distinxit iurisditiōes i cu ria quosdā p̄posuit causis criminalib̄ quosdam ciuilibus. certe ille qui ciuilib̄ est p̄positus pore rit de criminib̄ cognoscere que p̄tent̄ z oriunt̄ corā eo vt si falsum testimoniu corā eo dicat: qa tacite accrescit sue iurisditiōi: vt ar. huius. §. z .l. nullum. C. de testi. z. l. sciant. C. de proba.

Ucio. Dec ē bōa lex. C. Op. de l. aquaz. C. de sui. z aq̄. z .l. in p̄cedēdo. s̄. de aq̄ plu. ar. So. pōt p̄lib̄ p̄cedi si aq̄ p̄tib̄ sufficit. als̄ secus: vt in cō

modū seu. ad fi. p̄ti. videt̄ sequi sniam bar. h̄ subdit tñ q̄ in p̄iū facit. d. .l. ne cui. C. loca. z. d. l. dudū. C. de p̄h̄. emp. z. c. ij. de feu. in ver. libere. adde abb. in. c. ij. de locato. do. anto. in. c. i. de locato. tenet cum bar. hic vide no. per Imol. hic z in. d. c. ij. de feu. Itēz bal. in. d. c. i. videt̄ tenere cōtra bar. hic z Imol. in. c. pe. extra de postu. prela.

trarijs. qd̄ dicit vt dixi i. d. l. i. p̄cedēdo. C. Itē op. q̄ aq̄duc̄ nō possit diuidi: qa s̄uitutes nō diui dunt: vt. l. stipulatiōes nō diuidunt. j. de h̄. ob. So. vt ibi plene dixi vobis. quod tene menti.

Ex. l. sequenti. C. Habētes iurisditiōne in aliquo castro z diui dunt vnus per aliū videtur possidere.

Am constet.

Inter duos. Iste. §. ē notabil̄ ad q. Sūt aliq̄ q̄ habēt ius colligēdi pedagia vt h̄nt iurisditiōez i aliquo castro. z diuidūt sibi iter se. nā vn̄ p̄ aliū vt vti. pro hoc optie. l. tres tutores. s̄. de admī. tu. vbi tutores diuidētes sibi admīstratiōez p̄tē admīni strāt p̄ se. p̄tē p̄ alios admīstrare vidēt̄ qd̄ no.

De uia. Bona z difficilis lex ē z legit̄ in glo. p̄lib̄ mōis. h̄a lec. ē illa q̄ ponit̄ in glo. mag. quā gl. clar̄ recitat̄ i. l. i. §. i. gl. mag. s̄. de iti. actuqz p̄ua. ibi. tu dicit̄ p̄bare z̄. z hoc i tēdit̄ i qōne de s̄uitute ei d̄z cauere de nō ipediē do q̄ ē i possessiōe s̄uitutis vt libertatis.

Si p̄ fundū. Ille q̄ h̄z ius pōt ducere p̄ q̄cūqz p̄tē vult ab initio. s̄. postea nō pōt mutari. tex. est ibi facere: lz ab initio an̄q̄ riuus sit p̄stitut̄. postq̄ nō sit p̄stitut̄ nō lz mu tare. z hoc sequit̄ dū z̄. vt. s̄. de sui. l. si cui in fi.

Retor ait.

Si quis. Iste. §. cū. l. se. z p̄n. se. vt dif ficilis. C. Op. de. l. suus. §. i. ples danf̄ so. s̄. ista ē h̄a. aut qz vult reficere: vel aliqd̄ imutare ex vrgēti necessitate vt ex magna vtilitate: z pōt: vt. l. p̄traria. aut nō. z tūc sec̄: vt hoc. §. C. Itē op. de. l. refectiōis. §. i. s̄. cōia p̄di. So. eodē mō dico magnā vtilitatē z vrgētē ne cessitatē eē p̄siderādā. C. Itē op. j. l. p̄xi. vbi pō poni p̄dicat̄ labeōi. so. lz ista dca p̄dicat̄ tñ redu cas ad p̄cordatiā put no. i gl. mag. i p̄n. l. si sū.

Erius.

Si quis enim. Vide glo. super verbo exportare. C. No. q̄ portare seu exportare est pprie qd̄ sit dolose fm̄ h̄ac glo. sed tex. videt̄ aliter dicere in .l. ferri. j. de ver. signi. vel dicit q̄ glo. hic dicit de verbo exportare. ibi de verbo portare.

Retor ait.

Hoc interdētū. C. Quero si ha beo ius hauriē di aquā de cisterna z vis me ipedire qd̄ ius h̄eo? Dicit Ros. i libellis suis sup hoc ti. q̄ h̄eo hoc i terdētū vtile: lz directū deficiat. C. Itē facit hec lex statutū p̄hibet mulieres portare plas mō q̄ dā mulier portat plas fictas z p̄trafactas. an pu nief pena statuti. R̄ndeo nō. debēt eniz eē natu

ADDE q̄ finita emphi teosi p̄ gene rationez de beat renoua ri agnati te net pau. de ca. cōsi. l. iij. ro. cōsi. xxij. pe. de anch. cōsi. cxxii. z .ccccxxi.

De via. Ad banc. l. vide qd̄ no. bar. i .l. i. in p̄n. in .ii. q. z in. l. si pus. in. iii. z .iiii. cppo. s̄. de oper. no. nuncia.

De riuis. Rubrica.

Re tor ait. vbi z no. ad istā. l. no. i. l. de pupillo. §. si qz riuos .s̄. de oper. no. nūci. z p̄ spec. in ti. de cā pos. z pro prie. §. pua ta. ver. s̄. qd̄ riuū. z quid sit riuus. vi de in. l. i. in p̄n. s̄. de flu. vide bar. in tractatu alu uionū cir. fi.

De fonte Rubrica.

Re tor ait. vide p̄ spec. in ti. de cau sa pos. z pro prie. §. pua ta. ver. sed si me. z s̄. por ro qz. z ibi ponit de so uea vel fōte reficiēdo de aqua ex ca stello. vide eo. §. ver. ēt aliqd̄ de so uea reficien da. z ver. qa quis z̄.

ADDE qd ro. voluit p filio. xlij. quod si ptra instrumentu no possit oppo...

remota itelligit. f. friuola. Pro hoc facit. j. qui. ap. no li. l. i. §. interdus. Ego in ista materia sum...

ret: qz tuc opponi poterit. et no. qz de illa glo. no fit merito h. Item facit...

ad Sed qd si. uide bal. in. l. ij. in fi. in ver. subsequenter queritur. C. plus...

ADDE an stante statuto qd no possit opponi exceptio simulatiois cōtra...

b Et aduerte. Et proboc uide glo. in. c. i. in uer. defensionis: ut li. no...

de qd no poterit opponi exceptio diuisionis p unu ex correis fm ange...

no impugnat instrum sed impugnat vires cōtra. ctus pnti in instrum. sed qm hoc est liqdatu. pri...

scriptiois. uide bal. in. l. fi. §. si vo post. C. de iure deli. et generaliter uide...

actus p id qd ponit bal. in. l. i. C. de sus fragio. et i. l. si ex pcedijs...

ADDE qd consuluit pau. de castro consilio ultimo.

C Tale remediū. adde bar. in. l. i. s. ne qd in loco pub. s. pone qd scō sta tuto de quo h cōe pūij vēdidit fruct' lac' p gnquēniū. postea de plenu tudine ptātis aufert ēptozib' vic q' ēptozes p cōe poterūt agere ad ire resse. similiter dico q' si papa ptulit mibi aliqd bñficiū demū de plenu die ptātis il lud dōit alte ri: q' mibi te nebis pvide re de alio si. mili. quod ē no. dignū s. bal. p. gl. ibi i. c. i. s. ad h ver. si vō. de pa. iura. fir. ad h vide q' no. i. l. digna vox. p. l. y. r. bar. C. de le gi. cū simi.

De rege an rex pos sit dōare ea que essent i magna dimi nutiōe iuris ditiōis. adde glo. quā ibi no. bar. i. l. si finita. s. i. s. de dā. ifec. r. qd ēt de pa pa vide bar. in. l. l. ber hō de v. ob. r. in .l. id qd. de lag. i. bal. in rub. in. iij. q. C. de pben. emp. r. vide que no. per doc. i. l. si qñ in pñ. C. de inof. te. r. qd no. bal. in. l. cū multa. C. de bo. q. li. r. l. c. si genera li. si de feu. fu. p. trouer. qñuit vtruz rex francie possit aliena re vñā de ci uitatibus re gni iuitio ci uibus. r. rñ. det q' non. s. hosti. i. c. dilecti filij. d. ma. r. obe. r. ibi vid' In no. r. vide q' dixi p' bar. i. l. is. q. s. fi. de pig. r. vi. de bal. i. c. i. qui succet. te ne. r. qd no. in. l. si viba. na. de pdi. i. de. r. i. s. itez seruiana. in. sti. de acti. ADDE pau. de ca. pñlio .lxviii. Old. cōsi. cxxxj. bal. pñ. cccc xxxij. i. l. C. Ciuitati camerini. ita ēt r. bal. per istū tex. i. c. i. de vasal. qui ptra pñli. lo. ca. adde qd bal. in. ti. de pa. pñā. dixit q' princeps

alienatio. C Secūdo nota q' hoc est verum nisi lege municipalī aliud caueatur. per hoc pñlium habes cū in vendendis rebus. ciuitatum requirantur multe solēnitates: vt. l. vltima. C. de ven. di. re. ci. li. x. est tale remediū r' consiliū q' fa cias q' primo ciuitas faciat statutum de hoc r' fa cto statuto poteris vēdere fm formā statuti. ca sus est h no. ibi hoc ita verū est si mō rē. Puto tamē q' si aliqua respublica faceret aliquod sta tutū causa alienationis fiende alicui tyranno q' ista alienatio r' oīa que facta sunt possent reuo cari quasi facta iusto metu: vt. l. i. s. que oneran. de. ver. r. in sūma. s. quarū reruz ac. non de. facit quod dixi in. l. creditor in pñ. j. de solu. C Ter tio nota q' respublice possunt cōcedi a principe vel ab eo cui princeps concesserit. casus est hic. Sed qd de rege an pōt pcedere. breuiter si rex alienaret aliqua quoz donatio esset in magnam diminutionē iurisdictionis regalis nō possēt hoc facere: etiam si iuramēto donationē firmaret. ca sus est in. c. intellecto. c. de iure iurā. Sed si do naret aliqua que nō diminuerent ita iurisditio nem suā valerēt. r' donatio facta a rege preiudi caret successorī in regno. casus ē in. c. abbate sa ne. de re iudi. li. vj. Facit etiā ad. q. in qua pñliū vtrū legatus de latere potuerit pcedere castra p tinentia ad curiam romanā ciuitati camerini. r' certe cōsului q' nō: nisi expresse esset sibi pcessus a papa vt hic. quod no. multum.

Ex. l. sequenti.

C Si aliqis est citatus ad aliquē actum r' actus ille aliter agit in qualitate vel substantia quā su erit dictū in citatione videt factus parte non ci tata. Et citatio facta tali tpe quo quis venire nō potest nō valet. Et denunciāns venditori q' ve niat ad defendēdū debet tali tēpore denūciare q' possit venditor occurrere.

Ut qui aliter.

Ista lex scribi lris aureis. C No. q' qñ aliqis citat ad ali quē actū si ille act' aliter agit vel in qñtitate vel in substantia q' fuerit dictum in citatione videt fa ctus parte nō citata r' clam. casus est hic. r' ideo si habet terminū ad opponendū certe ille termi nus ad opponendū statutus non valet: q' ad aliud fuit citata pars nō ad hoc. casus est h. pos sent plura alia exēpla poni de quibus non curo. C Itē no. q' quādo citatio fit tali tempore quo ille non potest venire nō valet illa citatio. Facit etiā iste tex. pro emptore qui denūciat vēdito ri q' veniat ad defendēdū. nā debet denūciari tali tempore q' possit ad defendēdū occurre re: vt hic habetis in. l. si ideo. s. de euic.

Si quis se. Notabilis. s. ē. C No. ta pro citatiōe q' debet esse clara r' limitata. als nō valet vt hic. C Scōdo nota de prestatiōe q' debet esse nota r' clara. de qua dixi in. l. denūciasse in prin. j. de adulte.

Ex. l. sequenti.

C An protestatio possit fieri procuratori r' an sufficiat facere protestatiōē viro pro vxore. Et an sufficiat denūciare procuratori r' sindico rei publice.

Et si forte. Et. s. s. r' fu. C No. notabilem. s. r' mēti te nendum ex eo q' primo hic videtur casus q' pte

nec per pētū nec alio mō pōt regalia pcedere in iudiciū successoris: qz sicut nō pōt iura coz subuere. ita nec pōt ea diminuere. r' adde quod no. l. y. in. l. digna vox. C. de legi. in fi. r' bal. in. l. pe. C. de bo. que libe.

C It q' aliter. ille termin'. No. p citatiōib' r' citatis r' vide. j. c. l. fi. r' a iō p istū tex. dicebat do. an. in. c. i. de iudi. q' vbi citat' nō cōparet si

statio potest fieri procuratori sicut domino. de hoc per Ly. C. in qui. cau. in inte. resti. nō est ne ces. l. in minoz. in. ij. q. r' per By. s. de no. ope. nunci. l. de pupillo. s. nūciatio. r' per do. An. de pñs in repetitione. l. si quis in prin. testamenti. de lega. iij. r' per Jo. an. in. c. in generali. de reg. iur. li. vj. in nouella. de hoc in. l. i. s. denūciare. s. de li. agno. r' ibi dixi. C Secundo habes q' suffi cit protestatiōē facere viro pro vxore. qd puto verum q' tūm ad hoc vt talis denūciās excuset a dolo non q' tūm ad preiudiciū mulieris cui factuz mariti non debet preiudicare. C. ne vxor pro ma. in rubro r' nigro. C Tertio no. q' suffi cit nunciare procuratori r' sindico reipublice. r' sic videtur q' contumacia sindici noceat reipu blice. contrarium no. glo. in. l. nō potest dolo ca rere. j. de regu. iur. dic vt ibi.

Si quis cum putat.

Nota q' contra illum videt clam fieri ad quem negociū spectat in veritate non ad quez spectat opiniōe. r' per hunc. s. determinat contra glo. l. i. s. hoc interdicitum vti possi. r' l. clam possidere. s. qui ad nudinas. s. de acqui. pos.

Si quis cum de.

Nota q' de nūciatio tol lit denūciatiōē precedentē r' protestatio pro testatiōē. quod qualiter intelligatur vide Ly. C. de li. contesta. l. i. dixi vobis in. l. i. s. i. s. de li. agnos. vbi Pe. tangit.

Ex. l. sequenti.

C Aliud est si statutum dicat q' pro homicidio quis puniatur in mille. r' aliud si dicat si quis fe cerit homicidium puniatur in mille: ibi. Nota distinctionem.

Hec verba.

Hic incipit exponere verbum factuz est po situm in edicto. Et diuiditur vsqz ad finē in gn qz partes: quia primo ponit dictum mutij. scōdo reprehendit eū in eo quod dixit tu. tertio repre bendit eum in eo quod dixit tuorum. quarto re prehendit eum in eo quod dixit tuo iussu. qnto ponit vnam regulam generalem. secunda ibi: la beo autē. tertia ibi: si quid seruus. quarta ibi: si militet. qnta ibi: r' cū interdictū. C No. tex. ibi. nam si curator rē. ibi nō mecum. sed tecum erit actio. quod dicit h cōiuncta. l. se. r' est no. l. r' po nit notabilem casum. Et no. hic q' iussus pcura toris generalis non preiudicat domino nisi ra tum habeat: vel nisi in id quod ad eum puenit.

C Scōdo no. q' procurator qui habet spāle mā datum ad iubendum nō tenetur. Contra. j. ad turpill. l. i. s. pe. r' l. si sciēte. j. ad. l. pōpe. de par ri. So. q' iste mediator in leuioribus non tenet est casus hic. Et q' hoc delictum fit de leuiorib' est casus in. l. is qui in puteum. s. si tutoris. j. e. in grauioribus non tenetur iste talis mediator: vt in contrariis. C Secundo op. ad hoc dictuz. j. l. prox. So. vera est ista: quia hic pcurator ha buit mandatū ad iubendum. ideo non tenet. sed. j. l. proxima habuit mēdatum ad facienduz opus. ideo si alteri mādat ipse videt facere per alium merito tenet. Recollige ergo per teipsuz. aut iubet fieri pcurator: specialis. aut generalis. Et si specialis. aut habebat mandatū ad iuben dum. aut ad facienduz: vt ex predictis apparet.

successoris: qz sicut nō pōt iura coz subuere. ita nec pōt ea diminuere. r' adde quod no. l. y. in. l. digna vox. C. de legi. in fi. r' bal. in. l. pe. C. de bo. que libe. C It q' aliter. ille termin'. No. p citatiōib' r' citatis r' vide. j. c. l. fi. r' a iō p istū tex. dicebat do. an. in. c. i. de iudi. q' vbi citat' nō cōparet si act' expedif in alio termi no r' sic i alia hora qñ su erit citat' ac tus non vj. qd limita s. j. Inno. ibi ni si iudex ipse distulerit in die sequentē per. c. consu luit. de of. d. lega. Et ad ista bñ facit qd no. bar. i. l. pñtancū in vl. col. C. qñō r' qñ iu dex. r' i. l. sta tu liberis. s. stich'. de sta tu li. r' bar. i. l. si finita. s. iul. i. vij. col. s. de dā. in. sec. s. j. bar. videt tenere hostiē. i. c. vi lecta. de do. r' ptu. s. do. an. ibi t. uz bar. r' vide bar. j. eo. l. si a me. in. fi. et ibi dixi. add' qd no. in. l. si alienā. s. pro empto. r' qd ibi dixi post bar. r' bal. in. l. liberū. C. de sen. s. an in citatis re quiratur cā Bar. tenuit q' nō in tra ctatu ad re. pri. sup. dō. sup dicto cri ne. que seq' pe. de ach. i. cle. i. d. seque stra. pos. vid' doc. i. c. i. de accusa. r' In no. i. c. cōsu luit. de offi. dele. r' in. c. auditis. de p cur. vide tñ Jo. an. in. c. dilectus. de excep. r' bal. m. auct. offe ratur. in. iij. C. de li. cō testa. ADDE vir denda que posui. j. c. ti. l. fi. s. fi. C Et si for te. nūciare p curatori. Et gl. no. q' ē h de emptore denūciatēvē ditorū. vide r' itellige s. j. bar. in. d. s. si qd ipñ. in. iij. op. r' ibi dixi.

XXX iij

In §. 2 cum interdictis. Iste est valde solennis tex. et perpetuo menti tenendus etc. Et pro hoc intellectu vide bar. in l. sed si unius. §. seruus. j. de iniurijs. et in l. ij. §. si procurator. quod quisq; iuris. vbi videtur hoc limitare. et quando illud quod fit per alium dicatur fieri proprie vel improprie vide aliquid per bal. in. c. si quis decesserit. si de seu. sue. con. trouer. inter do. et agna. et quod not. in. l. i. §. quod tico. §. de vi et vi arma. et qd no. Bar. in l. transi gere in fi. C. de transac. et ibi omnino Bal. et Sa. l. m. l. si qd id quod. §. si. de iurisd. om. iudi.

Non tene. De hoc articulo vtz statutum puniens facientem puniat mandates si eri habetur plene p bar. in. l. i. in pn. j. de verb. obliga. et ibi per moder. et per Ly. et Bal. in. l. no ideo minus. C. de accus. fa. et in. l. si p alius. et in. l. se. ff. ne quis cum qui. et ibi per Ly. et bal. et bar. in. l. si vni us. §. seruus. j. de iniur. et in. l. si is q pro empto. circa penul. chartam. §. de vsuap. et in. l. ij. §. si procurator. et ibi Bal. et Ange. §. qd quisq; iuris. et per Bar. m. l. quead. modum. C. de agrico. C. de lib. rj. per Bal. in. c. si qd decesserit. si de seu. sue. con. trouer. et in. l. omnes po. puli. in. xv. colum. §. de iusticia et iu. re. et i. l. i. C. de ser. fugi. in. ij. colu. et i. l. gallus. §. q si is. §. de libe. et pos. thu. et ibidē per Amol. f. §. qd si tm. per bal. ang. et mo. in. l. si seruum. §. pretor. de acquiren. heredi. et in. l. i. §. snautem. C. de cadu. tollē. et in. c. §. iniuria. de pace iura. firman. et in. l. i. de pa. constan. et in. l. perēptorio. C. senten. rescin. non posse. et cano. in. c. mulieres. de senten. excom. et in. c. scienter. de elec. in. vj.

Sequitur quinta pars in §. 2 cum interdictum et iste est valde solennis tex. et perpetuo menti tenendus. Nota distinctionē mirabilem. aut verba sunt scripta in rem. aut in personam: et ideo dixi hoc anno. Aliud est si statutū dicat pro homicidio quis puniat in mille. et aliud est si dicat si qd fecerit homicidiū puniat in mille: quia primo casu cū verba sint scripta in rem ex ppria significatione verborū teneb. faciens et fieri faciens vel mandans. sed secūdo casu fieri faciens nō teneb. nisi ex interpretatione verborū nō ex propria significatione. de hoc dixi. j. de adul. l. hec verba.

In l. si ego. C. No. vnu qd procurator spālis ad vnu factū tm potest alium procuratorem ad illud factum substituere. casus est hic: videbitis. j. de diuer. et tempo. prescrip. l. in vsuap. §. i. Ex. l. sequenti.

Quando liceat alicui sibi ius dicere propria auctoritate. **si** **Alius.**

Bellissime. C. op. qd puentus de vi. vt. l. si quis ad se fūdū. C. ad. l. iul. de vi. Glo. dicit hoc vtz in hoc interdicto. secus in illo: vt in. l. in possessione. de vi et arma. certe idē pu. to in illo interdicto qd in isto. C. Quero que est ista causa de qua loquit tex. Rū. si copia iudicis nō potest haberi pmittit qd sua auctoritate hoc faciat: vt. l. nullus. C. de iudeis. vnde in istis ciuitatibus que nō recognoscunt superiorem si vna ciuitas occupat per viē bona de ciuitate alterius illa ciuitas pōt per vim recuperare: qd iudicis non est copia: vt. d. l. nullus. C. de iudeis. Idez dicit alia magna glo. si pateret enorme dānum qd est no. et ideo puto qd si qd per vim arripet anima lia tua que facilius pereunt: vel vineas que si remanerēt inculte de facili destruant: qa facilius pmittit qd tua auctoritate ea recuperes qd in alijs rebus permittit que nō sic de facili pereunt. Ex. §. sequenti.

Quando domus vicini propter ignem possit destrui. **Est** et alia. Iste est bonus. §. et no. et distinctio huius. §. an im pune possit destrui domus vicini propter ignē: quia aut ignis illucuscq; peruenit et non tenetur. aut non peruenit et teneb. Est enim vsuetudo in quibusdā partibus qd illa domus vicina que destruitur emendetur quod est contra istuz tex. qa damnum eius est cuius domus erit.

Notauimus. Habuistis exposi. tiones. §. qd vi et qd clam. Ite et factum quo ad personam facientis. Hunc exposuit quo ad locū in quo debet esse factum vsq; ad. l. si is qui in puteū. §. qd ait p. tor. Signa tex. in. l. is qui. ibi aq; vna. et dicit ad differē. tiam aque cisterne: vt. l. i. §. hoc interdictum

Adde qd statuto mediolanens. cauet qd homicida capite puniat: ita qd statuz mouatur. alio statuto cauetur qd nullus corporaliter puniat nisi lege municipali cauetur qd si alioquin mandat committi homicidium qd nō debet capite puniri ita consuluit Bal. eius consilio. l. ij. libro. incipiē. et in christi nomine amen. Casus talis.

si **Alius.** §. bellissime. ista causa. Nota casus in quibus licet qd pro pria auctoritate facere. adde quod no. j. co. l. si. §. si ad tantū. et in. l. i. §. nūciatio. §. de ope. no. nūcia. et ad bar. hic adde eundem. j. de cap. l. hostes. in. ij. colū. et Innocē. in. c. olim. cl. i. de resti. spolia. et glo. i. disti. iusgentiu. et in. d. l. nullū. et gl. in. d. c. pastoralis. d. causa pos. et proprie. ad. de bal. in. l. i. C. ne quis in sua causa. bal. in. l. ij. in. xij. colū. C. de serui. et Bal. in. l. si qd in pinci. ad. l. iul. de vi. Ite; pos. sam propria auctoritate auferre emēti contra pa etum glo. est in auct. vt de cet. cōmu. non si. in fi. et bar. exem. plum hoc in telige scdm Dp. et etiam ange. in vio lencia clā cō missa. secus in nō clande stina violē tia: quia tūc non licet ex interuallo in. l. si quis ad se fundū. ad. l. iul. de vi. et est tex. j. e. l. i. §. si ad sanuam. et qd quādo deest copia iudicis possim mihi ipsi propria auctoritate ius dicere. est tex. in. l. generali. C. de decur. li. x. et iita dicit Inno. in. c. cum olim. cl. i. de resti. spoli. Et hic adde bal. in. l. sed si pre. torem. §. ac. qui. ex cau. ma. vbi imi. tat sing. hec dicta et dixi ibi multos casus in qui bus potest qd propria auct. ius di. cere sibi ip. adde specu. in ri. de ac. §. i. ver. itez qd vult pro. pria aucto. ri. tate. ADDE pul. chre in ter. minis. l. si qd

Participiū preteriti tps iunctum cum hbo est fm propriam significationem requirit factū et factum durare. **si** **Is qui in puteū.** Expōsūt respectu psonaz et postea respectu loci in quo. nūc expo nit respectu tps in quo factū est seu scm durat. C. No. et ppetuo tene menti qd participiū prete riti tps iunctum cū verbo est fm ppriam signifi cationem requirit factum et factum durare: licet ex interpretatione hic aliter sumatur. **Hoc interdictū.** Hic expōit significatio nem istius hbo aut. C. Nota qd alternatiua legis verificat in pprio significato alternatiue et etiaz in significato copulatiue. sufficit enim si est scm vi tantū vel clam tantum. vel si esset factum vi et clam. de hoc plene in. l. si is qui ducenta. §. vtrū. §. de rebus dubijs.

Si tutoris. Nota qd ista violentia ingetatiua de leue de licitū. qd ex eo apparet: qa ignoscit seruo si fuit obediens dno vel quasi dno. Idez in violentia turbatiua pro qua cōpetit interdictum vt possi deris: vt. l. seruus nō in omnibus. j. de ac. et obl. secus esset in grauioribus: vt. l. liber homo. et ibi no. §. ad. l. acquit.

Si postea. Expōsit verbis edicti iuriscōsultus hic incipit dicere cui cōpetat hoc interdictū vsq; ad. l. deni qz. §. si colonus. ibi tractat cōtra que cōpetat vs. qz ad finem. l. cōpetit. abinde vsq; ad finem tra ctat quasdam. q. ordinarias permittit. C. Que rit glo. vtrum istud interdictuz competat succes sori in rem. de hoc dixi plene in. l. si tertius. §. si quis prius. §. de aqua plu. ar.

Si ita prediū. Op. dicit h qd in terdictū istud cō petat ei cuius interest. Cōtra. §. e. l. §. si quis pos. stea. et §. aristo. vbi cōpetit emptori si nulla tra ditio est sibi facta. So. istud interdictuz cōpetit ei cuius interest si possidet vel detinet vel hz fa cultates detinendi vel possidēdi: vt. j. e. l. deniqz. §. si ex socijs. secus si nō possidet neq; detinet. Ex. l. sequenti.

De alternatiua legis. **Eniqz.**

Labeo. No. optimū tex. in quo hēs qd non potest es fieri clam ab eo qui mecum nullam actionem habet.

Si colonus. Hic iuriscōsultus in cipit tractare contra quem detur hoc interdictum. a se fundū. pau. de ca. §. filio. xrv. et qm liceat sibi ius dicere ppria aucte.

Est et alia. adde. l. si qd sumo. §. ad. l. acquit. tu vide Bar. post Eui. in. l. ij. §. ad. l. ro. de tac. et no. per moder. in. l. cōtumacia. de re iudi. et bal. in. l. ad cōparadas. in. ij. col. C. mādati. pulchre per Jo. an. in addi. spec. in rubri. de iniur. et dam. dato.

ADDE an domo vicini combusta possit agere ipse contra cum ex cuius domo ignis est ortus et cuius culpa presumatur incēdium Bal. consilio. cxx. quinto libro.

Partial fragments of text from the adjacent page, including words like 'in christi nomine amen', 'Casus talis', and various legal citations.

Emper.

Is cui. Dicit hic si patientiam prestare possit. **Quero** quomodo potest continere quod patientiam prestare non possit. Ratione opus reponi dicitur in pristinum statum respectu eius loci in quo factum est vi vel clam. non respectu eius loci ubi lapides elevati fuerunt: quia ibi nil est factum quod nocet domino illius loci. ubi potest esse quod iste dominus patientiam non potest facere quod faciat ad illud. Item potest esse quod eius patientiam potest aliquid operari quod patientiam habentes ire per fundum ad prosciendum lapides. tunc enim tenentur ad patientiam. Item dicitur hic quod dicitur prestare actionem. quero quomodo actionem prestabit. dicitur in glo. quia prestabit actionem ex stipulatu si intercessit.

Ex. §. sequenti.

¶ An vno ex pluribus delinquentibus vno ceteri liberati sint.

Si in sepulchro.

¶ Est finis. **¶** Quero utrum vnius de pluribus delinquentibus vno ceteri liberati sint. In glo. sunt operari et intelligitur textus. diuersi modo. **¶** Non dicitur notabiliter. aut delictum est tale ex quo imponitur mera pena ex parte agentis et punitur. et tunc aut delinquit vna familia vel vnum collegium vel vna universitas. et tunc vnius solutio liberat alios. et perinde est ac si vnus deliquisset: ut si fa. fur. se. di. per to. Aut diuersis nominibus distinguuntur: nec sunt de eadem domo seu familia. et tunc siue fecerunt communicato consilio seu proprio motu quilibet tenetur in solidum. nec vnus soluendo liberat alium: ut in. de. fur. l. vulgaris. et l. si duo. et l. si id. §. si. cu. l. se. de iuris. om. iudi. et l. itez mella. §. si plures. §. ad. l. acqui. Ista sunt verba **¶** De hoc ego dicitur. §. si fa. fur. se. di. et tangatur etiam in. l. si plures. §. ar. fur. ce. Si hoc delictum est tale cuius ratione pena imponitur ex parte rei: ex parte vero actoris est interesse ut in casu huius. l. tunc aut omnes delinquentes communicato consilio. et tunc vnius conventio alteri liberat. ita dicitur **¶** Tu dicitur **¶** Ja. de are. quod vnius conventio alteri liberat de rigore ut habetur. sed de equitate non liberantur conventione sed preceptio. ne. ar. l. si ex duobus. §. i. et l. preceptis. §. de his qui deie. vel effu. Si hoc delinquerunt quilibet proprio animo. tunc aut concurrerunt in idem tempus. et vnius conventio liberat alium preceptioe secuta: ut l. i. §. pe. §. de his qui deie. vel effu. et l. i. §. i. §. de eo pro quem fac. erit. Si hoc diuersis temporibus. tunc vno solute alter non liberatur. quod patet: quia ubi agit rei persecutoria vno solute alter non liberatur: ut l. qui re. §. i. §. de furtis. ergo multo magis ubi ex altera parte est penalis. facit. l. ita vulneratus in prin. §. ad. l. acqui. ita dicitur **¶** Tu tene menti banc distinctionem: quia est notabilis.

Ex. §. sequenti.

¶ Quis prohibetur est mittere gentem in aliquo loco et alius mittat quis locus ponendus sit in accusatione. Et iudicis non incurrit penam si non denunciat maleficia occulta et ignorata.

Hoc interdictum.

¶ Dicitur potest determinari quomodo quia feci tibi in. l. libello. de accu. dicitur statutum. si quis gentem mitteret in aliquo loco puniatur in centum. quomodo quomodo locum debeo proscindere. vel locum ubi mitto. vel locum pro quem mitto. vel locum ad quem mitto. Et per hunc textum. possumus determinare quod sufficiat proscindere locum ad quem mitto. ubi actus perficitur ne alius habeat necesse proscindere plura loca. quod est absurdum ut habetur. ar. eius quod habetur de tpe. tene menti. dicitur de hoc in. d. l. libello. §. de

accu. Item finis huius. §. facit pro iudicis comitatus qui tenent denunciare maleficia infra certum tempus. nisi si maleficia est factum in loco abscondito ad quem homines raro accedunt: eorum ignorantia est excusata. Item si alio maleficia sit celatum. facit. l. annus. §. de calum. et l. i. §. occisorum. §. ad spl. Ex. §. sequenti.

¶ Contra dolosum per iuramentum probatur interesse. Et iudex ex officio suo potest existimare interesse: actor non potest et pars nolit iurare.

In hoc interdicto.

¶ Interesse probatur per iuramentum quod intelligitur glo. et doc. esse verum contra dolosum. secus contra alios ut habetur. et l. in actionibus. de in litem iurata. et no. per glo. in. l. i. C. de sen. que pro eo quod interest. **¶** Secundo no. quod si actor non probavit aliud interesse: tunc iudex ex officio suo poterit existimare ipsum: pars nolit iurare et hoc etiam dicitur doc. in. d. l. i. C. de sen. que pro eo quod interest. **¶** Contra istum. §. op. quod hoc interdictum debet ad destructionem operis non ad interesse. §. e. l. i. in prin. et l. i. pxi. in fi. **¶** So. dicitur ad destructionem operis quod hoc interest actoris. alio dicitur ad interesse ut hic. Item si actori non esset satisfactum ad totum suum interesse. pro operis destructione datur hoc interdictum ultra operis destructionem: ut hic.

Impetit.

Doc. dicitur ut. §. e. l. i. §. cum. l. se.

Si quis.

¶ Vide glo. que incipit: quod multum. **¶** So. habet plus deliquit in faciendo opus in alieno. ibi in suo. **¶** Item op. de l. libertus qui sol. §. de bo. li. **¶** So. ibi libertus nil in alieno facit: sed bona sua tantum alienavit.

Ex. §. sequenti.

¶ Qualiter interdicto hoc formetur libellus.

In summa.

¶ Quero habet pro declaratione tituli qualiter formetur libellus in hoc interdicto. ratio primo ex parte actoris dicitur narrari qualiter sua interest opus factum esse vel non esse: ut habetur. l. in prin. et l. i. §. cum. l. se. §. e. Item dicitur narrari opus factum esse factum vi vel clam. conclusiones vero essent diuersae. nisi si quidem agitur contra facientem possum concludere contra eum ut opus in pristinum statum reducat sua impensa et ad hoc conuenit: ut §. e. l. i. in prin. et hic. Item possum concludere ut ipse prestet patientiam restituendi opus in pristinum statum et impensas prestet ut habetur. et ita format **¶** Ros. et differt haec forma a prima: quia super peto ipsum conueniri ut ipse restituat in pristinum statum sua impensa. hic ut fieri patiat ab alio. **¶** Dico etiam quod procederet libellus si concluderetur impersonaliter petendo pronuciari ut opus restituatur in pristinum statum tua impensa. non dicitur a quo restituatur opus. hoc videtur velle textus. §. de ope. no. nuci. l. i. §. i. Item concludo ut si quod postea interest actoris in eo reus conueniat: ut §. l. pxi. §. in hoc interdicto. **¶** Potest etiam esse quod actoris nullo modo interest opus in pristinum statum reduci: quia forte fundum alienavit post opus factum. tunc petet reum conueniri ad interesse. vel ad id quod sua interest opus factum non esse. ita intelligo. l. i. §. cum. l. se. §. si postea. §. eo. et §. l. prima. §. in hoc interdicto. Si vero agit contra eum qui fecit nec possidet opus quod fecit. tunc petat impensam tantum quod fiet in restituendo opere et nihilominus id quod postea interest: ut istum. §. Sed si ago contra eum qui tantum possidet opus factum vi vel clam. tunc peto eum conueniri tantum ad patientiam. et si patientiam non prestaret: tunc peterem eum conueniri ad inter-

ris. om. iudi. in. l. ex maleficiis. §. hio quoque. post glo. de ac. et obli. et in. l. i. C. de codi. fur. et in. l. i. C. si plures vna sen. per Inno. in. c. si cui. de ho. mi. et in. c. significasti. el. ij. eo. ti. **¶** Hoc interdictum. qui tenent denunciare. vide no. p. bar. in. l. labeo. ff. si quis test. li. ber. et iustus fu. et bar. i. l. i. C. de pri. ua. carce. p. illum tex. **¶** In hoc interdicto. no. lit. iurare. in. teresse probatur per iuramentum quod sequitur Inno. in. c. querelas. de elec. et i. c. h. qd. me. cau. **¶** Et ad hoc quod dicitur bar. adde eundem in. l. h. qd. C. vi. in. §. q. ro. dicitur statutus. et hoc limita. scdm. bar. in. l. ar. getarius. §. cu. aur. §. de ede. qd. esset dolus commissus suo in committendo. secus in omittendo. **¶** ADDE quod interest probatur per iuramentum tunc ro. consilio. lxxiii. **¶** Om. c. petit §. In summa. impersonaliter. procedit libellus impersonaliter. add. bal. in. au. §. qd. de p. pec. et in. l. edita. in. xx. col. C. de eden.

In maturam. Non absurde. Facit iste tex. q admittat libellus per vba deprecatoria pro hoc est glo. in l. de pupillo. §. meminisse. et ibi etiam voluit no. ro. de oper. no. nu. et est glo. in ver. tamen. Im facit. Vide ad l. istam. l. h. §. de oper. no. nuncia. Vite. §. h ad ianuam. vide ad ista. l. no. per bar. in l. i. §. nunciatio in

ibi ro. ad fi. §. de oper. no. nuncia. C de ca au ctoutate. Idez voluit in l. vt vim §. de iusti. iure. C Si is q. vide bar. in l. si finita. §. iul. in v. qro postq est co tumax pemptioe. et in ver. et qd vi xi in. d. l. aut qui aliter in pn. §. de va. infec. vide bal. in l. i. C. quo et qh iudex. in. iij. col. et bal. in l. et post edi ctu de iudi. et insti. de q. ob. in. §. ois p gl. et bar. in l. qui ante cal. et ibi di xi. j. de ver. ob. et bal. l. i. si no co die. C. qn puoc. videt tene re et bar. et pulchre per doc. in. c. est dilectus. de dolo et ptu. C De preca rio. Rub. Reca p riam. Adde qd do. abb. in. c. fi. de p cario die q putat q fi co cedis preca rio velit sine ca reuocare pcaru illico cuz maximo dano illius cui concesser rat obstaret sibi exceptio doli: qz non pot negari qn pcarium sit bñficiuz. et emz beni uola actio co modu tribu ens capiēti. vñ nō dz do lus vñari in bñficio pces so. sicut dici mus in eo q iuitavit via tore et ipsūm dñituit et p ea eum pēni tuit. naz pōt agi p eū ac tione de do lo: qz cū dā no alteri eū penituit de beneficio: ut

esse: vt. l. qui restituere in fi. §. de rei vendi.

In maturam.

Non absurde. No. istu. §. quia ē pulcher casus.

Contra imo facere vt vi: vt. j. l. pxi. in pn. et §. e. l. i. §. qd si. vi. et §. sed aristo. So. autoritas magistratus facit vt nō videat facere vi. sed magis clam. secus si per aliuz hoc faceret vt in p rarijs.

Im facit. No. modos pbandi qliter quis operetur vt ad eum perueniat nuncia tio. C No. quod dicit ianua preclufa.

Itē si prohibiti. C Op. de l. pe. §. no. ope. nuncia. So. dic vt ibi.

Iuītē.

Si ad ianuā. Aidel q ista exce ptio nō bz locū nisi ex magna et necessaria cā: vt l. si alius. §. bellissi me. §. e. Dicūt qdā h s m illā intelligit. vel aliter et melius. h loquit qñ edificasti in ianua vel alia re aliena tū a me possessa. tūc possuz mea aucte destrucere: vt h. z. l. quē admodū. §. si pietuz. §. ad. l. acql. et dixi in l. de pupillo. §. meminisse. §. de ope. no. nunciatio. secus qñ edificas in re a me non possessa: vt in contrario.

Ex. §. sequenti. Citatus certa hora si actus illa hora non sit non potest dici contumax.

Si is qui. Tene mēti hūc finē ad id qd dixi in l. aut q alr in pn. §. e. Si tu es citatus ad aliquē actū fiendum in nonis vel in vesperis. ille actus debet fieri tunc illa hora in qua es citatus. sed si fieret post alia hora: tunc actus qui fieret non valeret: qa eēt fa ctus parte non citata. casus est hic. tene menti.

De remis. Rubrica.

It pretor. Circa pn. le. gis nfe an re missio teneat vbi nō teneat nunciatio et qlr. dic vt no. in l. i. pn. §. de ope. no. nūci. in glo. mag. et ibi dixi circa fi. de eo q bz vfructū vel aliā sicutē qliter possit nūciare di xi. §. de ope. no. nūcia. l. i. in fi. z. l. qui viam. c. ti.

De precario. Rubrica.

Ex. l. sequenti. Que sit differentia inter pcarium et comoda tum. Et an si ego rogo ad tempus et ad certum vsum dicatur comodatum vel precarium.

Recariū.

Quero in quo differt pcarū a comodato. Glo. ponit qsdā dñas. pri mo differūt in mō pcedēdi. nam comodatu vaf ad certū vsum. h p carium simpliciter pcedit. ita dicit glo. ista glo. vñ ptra. l. lucius. de dona. pp qd doc. nfi dicit q lz in pcedendo limitez vsus: tū nō est comodatu nisi limitez tps tacite vel ex presse: vt si pcedo tibi equū cā eū di in villā: tps est limitatu tacite quo possis ire et redire. Itēz fi

no. Jo. an. in pemio decretaliū. Ad hoc ē adducit no. p bar. in l. si penā. j. de ver. ob. et qd est dētus pcarie. Vide bal. in rub. C. de iure emphi. et circa id qd proxime subdit bar. vide bar. in l. i. §. i. in fi. §. si cer. pe. adde bar. in l. incomodato. §. sicut. et in l. i. §. i. §. comoda. p Jo. an. et cano. in c. pe. et h. de pcario. p Ly. in l. ij. C. como. Et adde q p. d. l. lucr. h alle. cū glo. dixit ang. in cōsi. ho incip. por recta fuit pe titio q si di co pmitto ti bi ex volūta te mea vt ali qd facias in ducif preca riu qd no. adde ad hoc qd no. bar. i. l. acql. §. de dōa. et qd no. clare bal. in l. i. C. co. mo. et formā libelli vide p spec. in ti. de cōuēt. in fi. §. i. v. poto si filii in pn. Erte

tibi cōcedo librū ad eū hēdū apostillas: est limi tatu tps tacite quo possis eū bere. h vbi nō ē tps tacite vñ expse limitatu: vt pmitto tibi bitare in domo: lz tps nō sit limitatu. tū vsus est certus. et tūc ē pcarū vt in p rario. ita no. p doc. C. como. l. h. C Querit By. circa istā dñas qd si ego ro go ad tps et ad certū vsuz. tu pcedis simplr. erit ne comodatu vel pcarū. dicit By. q erit como datu: qa simplex pcessio dz limitari s m pcedētē iterrigatiōem: vt isti. de inuti. sti. §. p rera. Alie dñe q ponunt h i gl. sūt hē et clare. Silēs dñas habes per glo. in l. comodato. §. sicut. §. como.

Ertebus.

Itē qui precario. Cū l. seq. No. q p carū tacite progat seu tacite renouat. simile in cōductione: vt l. itē qñf. §. qui impleto. §. loca.

Scōo no. dñaz iter. progatiōez et renouatiō nē. de quo plene dixi i. l. iij. circa pn. §. de dā. in fec. C Tertio no. q ad illud ad qd natura se nō porrigit nec porrigit se fictio. nā cū furiosus nō possit naturalr precario pcedere. hoc nō fingit lex: vt hac. l. certe sūt in l. qui ad certum. §. loca. Ex. l. sequenti.

Factū ab aliquo tanq a nuncio sine mādato pōt haberi ratum. Et an possessio mibi queraf cū qz pstituit se noie pcuratoris mei possidere.

Erte.

Si procurator.

de acquirē. pos. Glo. dicit q hic dicit procurato re intellige. i. nuncio qui cōcepit verba in perso na mea. C Itē quod dicit vel ratum habente. intellige de negociorū gestore qui similitur ver ba in persona mea concepit vt nuncios. ita dicit glo. ista so. continet diuinationē. nec est neces saria ad l. nostram: vt. j. dicā. Tamen ex hac le ge no. q factū ab aliquo tanq a nuncio sine mā dato potest ratū haberi. de hoc per Ly. si quis alteri vel sibi. l. multū. tamen vt dixi et dicit By. ista distinctio non habet locū hic: qa l. cōtraria loquit de actione psonali querenda. sed hic lo quif in querenda possessione. et ideo sequēs so. glo. est vera: vt l. i. §. per procuratorē. et l. quod meo. §. i. §. de acquir. pos. Hoc premissio habeo hic casum cōtra Guil. de cu. in eo q dicit. §. de pac. l. ab emptione. q si qz cōstituit se possidere nomine pcuratoris mei non querif mibi posses sio: ne duplex fictio circa idē concurrat. Ego di co q non est duplex fictio: quia possessionez mi bi questā per meum procuratorē proprie pos sideo non fiete: vt hic. ibi proprie et c. Hanc. q. examino plene in repetitione. l. si is qui pro em prore circa fi. §. de vsuca.

Julianus.

Nota hunc tex. qa h hēs q res vi possessa pōt vstu capi: licet nō reuertat in possessionē dñi. sufficit q reuertat in possessionez expulsi: vt expresse h dicit. qd est no. qa nefcio hoc alibi. C Sed ptra. §. de vsuca. l. sequif. §. qd aut. dicit glo. ibi in re furtiua. h i re vi possessa. C Itē §. C. de vsuca. p emp. l. si p rēm in fi. So. intellige illam s m istaz. C Tertio op. de l. h. j. vi bo. rap. So. ibi loquit in re mobili vi possessa. et sic cadit in vitium fur

cu glo. dixit ang. in cōsi. ho incip. por recta fuit pe titio q si di co pmitto ti bi ex volūta te mea vt ali qd facias in ducif preca riu qd no. adde ad hoc qd no. bar. i. l. acql. §. de dōa. et qd no. clare bal. in l. i. C. co. mo. et formā libelli vide p spec. in ti. de cōuēt. in fi. §. i. v. poto si filii in pn. Erte C Julian. res vi posses sa adde bar. in. d. l. h. par tem. C. pro empto. et ibi vide bal. me li post Ly. qui dicit q si nō dñs su it expulsi sufficit q re uertatur in possessionez domini. et vi de lat. no. p bar. in l. seq tur. §. si dñs. §. de vsuca.

• Trestu.
 q nec mā
 dau. vi
 de glo. z bar
 to. i. l. q vni
 uersa. §. h.
 §. de acqui
 ren. pos.
 • I debi
 tor. Li.
 recitat.
 Et idē t3 bar
 to. i. l. qui pi
 gnoris. in h.
 §. de acqui
 pos. z que sit
 rō huius. vi
 de bar. i. l. ab
 empto. §. de
 pac. z in. d. l.
 q pignoris.
 • I ado
 ptaue
 ro. Ad
 de tex. i. c. p
 cariu. de p
 rio. ibi an re
 uocet morte
 cedentis.
 • C. Monaste
 riū. Adde q
 no. bar. i. l. i.
 §. h. z i. l. cū
 beredes. z i
 .l. q vniuer
 sas. §. ij. §. d
 acqui. pos. et
 riu. q. vltia
 si qua muli
 er. cū ibi no.
 z bal. in auē.
 Igressū. in. ij.
 col. de sacro
 san. eccle. z i
 auē. nisi ro
 gati. i. pe. co
 lū. ad trebel.
 • I iō q.
 vīdē in. l.
 pōponi. §. i.
 §. d acqui.
 pos. z bar. et
 bal. in. l. si q
 cōductionis.
 • C. locati ali
 am assigna
 uit ratiōem
 bar. i. l. nā et
 si fur. §. si
 cer. pe. §. i. ista
 est melior.

ti. merito d3 redire in potestate dñi. hic i re imo bili i qua uitru furti non cadit.

Uesitum. Ista lex e multuz notabilis z ponit nouu casum. C. Quero z reuoco in du biu qliter iste q rogauit alteri teneat dño. Bre uiter dic fm Dy. ut ex istis glo. colligit. aut pces sisti mihi z tradidisti z ego alteri: z tunc ego re neor tibi de pcaro z alius mihi. z ita loquitur si nis istius prin. itelligēdo de actioe i factu ex hoc iter dicto: ut i prima pte glo. mag. Aut tu cōcessi si alteri me mādāte uel rogāte aīo obligādi z re neor tibi actioe mādāti: ut hic. z ita loquitur secu da pars glo. Aut feci pactu tecu de restituendo expsse q alteri cōcederes: z tūc h3 locū actio p scriptis h3bis. z ita loquitur tertia ps glo. Si uero nec mādāti nec pmissi seu pactum feci: sed fuit quoddā iuestigare seu psuades: tūc teneor actio ne i factu subsidiaria: ut hic i fi. ita itelligit glo. q est super uerbo mādāto. z iste casus e notabilis z singularis.

I debitor. Nota hāc. l. q liberato pigno re soluit pcaru qd debitor rogauerat a creditof. Dy. hoc iducit ad. q. quā Ly. recitat. C. etiā ob cyro. pecu. l. i. i. xij. q. Itē itellige si li beret satisfactioe z uolūtate creditoris. secus si alia iuris subtilitate: ut. §. d pigno. actio. l. si rē. Ex. l. sequenti.

C. No ualet pactu q nō liceat mihi pcuratores reuocaf: nec aliud pactu ptra substātiā ptract.

Um precario. Ista est bōa lex z ualde nota. z mēti tenēda. C. No. q pactu cōtra substātiā cōtract est nullū. de quo plene dixi in. l. ubi mortis. §. de dona. cau. mor. Et p hoc dicim si facio te pcuratorē hoc acto q nō liceat mihi reuocare nō ualet. z idē dicim in oib q dependēt ex uolūtate mea nō possum facere ne possim meā uolūtate exercere. sicut di cim in testamēto. nā nō possum facere q nō li ceat mutaf z meā uolūtate cohercere: ut. l. si qs in pncipio testamēti. §. de lega. iij.

Interdictum. C. Op. de. l. ij. §. i. §. e. z j. e. l. duo. §. fi. Glo. pōit tres so. te ne primā so. qa fm alias duas cōcludit q iterdī ctū de pcaro nō cōcurrat cū actioe pscriptis ver bis. qd e cōtra leges ptraarias. z ita t3 Dy. Ex. l. sequenti.

C. Habitates domū z soluētes solū p uictu nō dicūtur possidere. Et soror habitans cum fratre non dicūtur possidere.

I habet.

Hospites. Quero de qbus hospiti bus loquitur hic. Dico q de inqnis qui habitāt iure cōductionis. uel di cas de cōmodatariis q babuerūt domū ad cer tū usum z ad certū tpe. z ita est cōmodatū. Uel dicas z hic e no. de his qui hospitant cū alio nec soluūt aliquid p hospitio: sed soluūt solū pro vi ctu: illi nō dicūtur detineri domū uel habet pcaro. §. magis dicūtur detineri. ita dicit glo. in fi. quā no. p famulis ut nō dicūtur detineri uel pos siedere domū: sed magis detineri. C. Itē no. pro mulierib. frater detinet sororē in domo uel uir uxorez. poterit ne ista soror uel uxor dicere ego possideo domū una cū fratre uel uiro: certe nō. nā magis dicūtur detineri q detinere iure fami liaritatis: ut. l. qui familiaritatis. §. d acqui. pos.

Um quis. Nota q prouiso hois tollit prouisione legis. rō qa ista prouiso est extraordinaria z i subsidiū in troduca. Circa hoc uide Ly. C. de iure emphi. l. ij. in. vi. q.

Um qui. Notabilis. §. est. C. Op. d. §. de acquire. pos. So. distigue ut i glo. quā no. z signa. z uide circa hec q ego dixi in. l. iterdū. i prin. §. de acqui. pos. Ex. l. sequenti.

C. Lū qe irrat monasteriū i ipso igressu moaste riū acqrit sine noua apprehensione.

I adoptauro. Ista tabilis lex. C. Op. pcaru nō tranfit ad heredē: ut. §. e. l. cū pcaro. in fi. nec ēt possessio: ut. l. cū heredes. §. de acqui. pos. ergo ad patrez arrogatorē nō trāsit. So. glo. mirabiliter. hic p/ sona q possidebat uiuit. in cōtrariis secus. p hoc dicem q si aliqs irrat monasteriū ipso igressu sine noua apphensione acqrit rerū oīuz possessio nē: ut hic. de hoc p doc. C. de sacrosan. eccle. au tēti. si qua mulier. in vl. q. z allegat hāc. l.

Uo insolidum. Istud pri. exa minauī plene in. l. iij. §. ex cōtrario. §. d acqui. pos.

Um precario. Notabi lis lex ē z facit ad id qd dixi j. de pbo. ob. l. si si pulatus fuero p te non fieri. Ex. l. sequenti.

C. Quare habēs cām a me non pōt referre cām dominij.

I is qui. In h. ecōtra. nota q ille q dnegat mi bi restituere rem quā h3 a me pcaro uī me spoliare possessioe quā h3 a me. z ista ē rō q re ille q h3 cām a me nō pōt mihi referre qōnem dñij. nā si resistēdo spoliat me: z spoliat an oīa d3 restitui. ita no. Ly. C. si cer. pta. l. ij. in. ij. q.

De arboribus cedendis. Rubrica. Ex. l. sequenti.

C. Que sit practica quādo arbor tua pendet in edes meas: ibi. Respondeo.

It pretor.

Si arbor. C. Opp. z vī q nemo pōt sua auctoritate iciderē illō qd i alieno fixū ē: ut. l. quēadmōdū §. si ptectū. §. ad. l. acq. l. timo re sūt i gl. due opi. Una q dñs ediu sup quā pē det arbor aliēa possit hoc facerē sua auctoritate: z tūc obstat ptraariū. Alij dicūt q d3 hoc facerē au ctoritate iudicis: z tūc cessaret ptraariū. q publi ca aucte possit fieri nō ē dubiū. An aut possit au ctoritate ppa vī q nō: ut. d. §. si ptectū. Prete rea si igredior i tuū sūdū ptra tuā uolūtate tene or actioe iniuriay: ut. l. iuriay. i. fi. j. d iur. qd dicem. P. Rū. hē practica qñ arbor tua pēdet i edes meas. pmo dēo tibi dnūciat ut eā adimas. nā d3 stat p te quo min adimas fm h3ba edicti. vñ ē pñitū q de hac dnūciatioe fiat istm si tu ne gligis adimerē: z ego auctoritate mea uado z suc cido z mihi porto: cū neminē phibētē iueniam nec alias fuerim phibit licite facio. nā nō cōmitto vim cū nō fuerim phibit. Itē nō facio clā: qa cū ius mihi pmitrat: ut h. si dēo credet uel suspicari q i iusticiā mihi fīstas z ptraueris i mihi facias.

C. De arbo ribus ceden dis. Rubri.

f It pre s tor due opl. sed qd si aliquis plātar arbo res sup meū pēdetes me ignorāte: an puniat uel possit ppa auctoritate excidere qd supra meum pēdet z dic q nō possit ppa aucto ritate: §. agā cosā iudicet ut. l. quēad modū. §. si p tectū. §. ad. l. acq. l. i. i. C. de inter. hoc singula riter limita riter limita nisi illud qd ē factū esset edificatū i re cōmuni: qa tūc illud qd extēdit pos sit ppa au ctoritate de struere. tex. ē no. fm vnay lec. in. l. sed si inter me. §. d serui. vrb. p dō. z uide bar. in. l. i. §. nūciatio. i. i. col. §. d op. no nūci. ADDE que cōsuluit bal. consilio. c. xl v. ij. lib.

De gl'ade legenda.

Rubrica.

It pretor. uno modo. Facit quod no. bar. 7 quod ibi dicit in. l. si is a quoru in pos. lega. 7 qd no. bar. in. l. ij. in. iij. col. de re iudi.

Debeat expediri. Et io tūc pot. pcedi tēpore feriato. c. fi. 7 ibi no. de iudi. 7 bal. l. i. de tēp. appel. 7 istud dicit sequit. Et roma. in. l. fi. vō. §. d. vi. ro. s. lo. ma. in. xl. fallen.

Quid aut si statutu dicat bannitu non posse admit. ti ad officiu 7 tū qdā bā. nitus fuit ele. ctus 7 volu. it admissa. re dicens se nō rite bāni tū: al' dicit eum rite bā. nitū habeo i libro Sui. do. de fuz. i. q. incip. sta. tutū ē q. bā. nit' nō possit rē. q. dicit in terdicēdā ci. administrati onez donec' fua termine tur: ut. C. de suspec. tuto. l. cū qui. 7 i. si. de suspe. tuto. §. si qd. aut. 7 fac. qd. no. bal. l. i. si ut proponis. C. qñ puc. nō est necel. 7 spec. i. ti. de cēf. §. i. v. po ne qdā fuit electus rē. ADDE dūz bar. i. si. dicit q. si corrūpe renf una die 7 q. idē etiāz si fruct' du. rarent ultra tres dies ga usqz ad tēp' corrupt. du raret iterdi. ctū fm Jo. an. i. addi. ad spe. i. ti. de iu di. §. priuata in fi.

De libero homie exhi. bēdo. Ru. brica.

It pre. a tor. §. hoc in terdictū oi. bus. gratifi. catiōi. Et qñ sit locus gra tificatiōi. vi. de bal. in. l. si qd ad decli. nādaz. C. de epi. 7 cleri. Adde bal. in l. fi. C. d. ma. testa. 7 si pri. mogenit' dz succedere et ignorat qd fuerit pmo. genit' pater pōt eligere fm bal. in. l. i. qbus. C. d. scū. nup. Et

sed si cum uenirem ad incidendum mihi resiste res: tunc nō possum mea auctoritate. sed obeo recurrere ad hoc interdictū. 7 hic ē casus i. l. no. stra. Est enī prohibitōriū ne mihi dñō ediū uo lēti adimere uim facias tu dñs arboris.

Quod ait pretor.

Differentia. **Q**uero qd si radi ces arboris nocēt fū. damēto domus mee. respōdeo locū habet utile iterdictū ad exēplū ipsōrū interdictōru: ut. l. i. C. de interdic.

Arbor. **D**icitur quidam q. ē actio i factū ex lege. xij. tab. Alij dicunt q. est actio negato ria. tene quam vis.

De gl'ade legenda. Rubrica.

Ex l. sequenti.

Quare fuit itroductū hoc edictū: ibi. Quaf. Et si sunt fructus q una die corrūpuntur possū agere hoc edicto: ut in fi. l.

It pretor. **C**opp. q. i. terdicra sunt annalia: ut. l. in honorarijs. j. de ac. 7 obli. sed fm hoc nō durat nisi tri. bus diebus qre male. Huius timore bec. l. legif duobus modis. Vno mō q. hic dicat q. istud iterdictū finitur tribus dieb'. Ad p' rariū respō detur q. hoc est iō: qa si fruct' iacerēt i terra tri. bus dieb' corrūperētur. nec interest postea tua fructus colligere. s. si tua itereft qa fruct' nō cor. rūperētur: uel q. dñs fundi illos fruct' collegi. set 7 dolo possidere desiffet: tūc daretur ifra an nū fm alia interdicta. uñ ex natura rei statuatur breuius tps. qd habeo p multū no. nā fm hoc qd ista i tribus dieb' o'bebit expediri. 7 p hoc di. co ego q. si cōtētio de officio prioratus seu cōsu. latus istius ciuitatis qd durat duob' mensibus cā debet expediri ita cito q. tēpus non incipiat trāfire qa dilatio esset cā qua periret res de qua cōtenditur. iō citius debet expediri. de hoc diri. s. de ope. no. nū. l. si prius. in. x. q. qd est multuz no. C. p. tenēdo istā lec. 7 uidetur q. istud edi. ctū nō fuerit necessariū. nā hz locū rei uēdicatio q. durat. xxx. annis uel tribus ānis. fm diuerfas lec. in glo. Quare ergo fuit itroductū istud edi. ctū. Rū. qa in hoc edicto reqruntur minores p. batiōes. nā nō requirif. p. batio de dñio. uide gl. q. icipit p. mus 7 secūdu. 7 quidā habēt q. rei uē. dicatio durat usqz ad triēniū. alij habēt usqz ad tri. gēniū: 7 tūc expone. i. usqz ad. xxx. an. s. si ha. bes triēniū expone. i. usqz ad tres an. nā postea nō posset agi cā fructus q. sunt res mobiles tri. bus ānis usucaperent. uel uerius loquit glo. de triēnio quo durat instātia rei uen. q. si dicat istan. tia huius edicti finif. trib' dieb'. instātia rei uēdi. catiōis durat trib' ānis. C. Altio retēta ista lec. q. ro que erit practica isti' edicti. Rū. deo quādo fruct' mei cadū i tuū fundū licite uado ad eos colligēdos. 7 si tu me prohibes. tūc recurro ad istud edictū qd iudex i trib' dieb' dz expedire. C. Heniam' ad sam lec. 7 legitur ista lex. so mō q. hic nō loquat de tri. duo quo durat instātia.

istis adde Imol. i. l. si tici. i. si. d. vbo. obli. 7 casū quē pōt bar. i. l. i. si. de custo. reo. q. fac. ad. q. de qua p. bal. i. e. i. §. pe. q. seu. dare. pos. vj. si netū sit q. deficiēt' masculis feudū uadat ad unā feminā. 7 plures sint femi. an dñs possit gratificari. uide bal. i. l. si qd fūū. §. si iter. d. lega. ij. 7 qd no. glo. 7 bar. in. l. i. §. i. v. ne qd i loco pu. de duobus plautris.

sed de tēpore quo liceat ire ad colligēdos fruct' q. si dicat possum cōtra te. p. ponere iterdictū ne mihi uim facias quo minus de tertia i tertia die uadā ad fundū tuū. ad colligēdū fruct' caden. tes. q. lec. satis placet. puto tū q. si essent fruct' ta les q. corrūperētur una die: possum agere q. mi hi liceret qlibet die ire ad fructus colligēdos.

De libero homine exhibēdo. Rubrica.

It pretor. **N**o. q. spēs fui. tutis ē nō posse d loco recedere: ut hic. 7. l. ticia. §. i. v. d. cōdi. 7 demon. 7 facit ad qōnes: ibi no.

Nihil. **S**i quis uolentē. **C**Mo. ar. q detinet scriptorē i domo ne tēde possit exif. cer te nō facit dolo malo si scriptor uult. s. si cōtradi ceret: tūc dolo malo faceret. C. Itē ex secūdo re spōso no. ar. p. tra eos q. subducit puellas 7 pue ros 7 retinet eos 7 facit eos dicere q. uoluntarie stāt. p. hoc facit. C. de rap. §. i. l. i. ibi siue uolētī b' rē. 7 qd no. p. D. y. in. c. sciēt. de reg. iur. li. vi.

Hoc iterdictuz oibus. **N**o. hic pmo q. pupill' admittif ad hoc iterdi. ctū sicut maior. casus aut in qb' pupill' loco ma ioris habeat. uide p. glo. 7 Inno. de resti. spoli. .c. ex pte. C. Henio ad h. si tñ plures. q. r. gl. qd si cōcurrāt plures eq. liter idonei. dic ut i glo. qa locus ē gratificatiōi. C. Henio ad h. si tamē po stea. uidēs q. ali' nō admittif nisi doceat d. pua. ricanōe primi. qd itelligit glo. nisi alius ueniens doceat se ignorasse. 7 p. segtur suā uel suorū iniu riā quā glo. no. qa se firmat 7 dicit meli' q. gl. di. cat in. l. si cui. §. h. i. d. j. de accu. 7 istaz. t. D. y. ut ibi dixi. Henio ad h. si tamē reus. quero que po tuit esse litis estimatio in homine libero. Dno. di. cit q. quinquaginta aureorū. uel erit arbitrio bo. ni uiri. uel in quantum iuratur in litem. Istud i. telligo quādo quis intencat iterdictū 7 preten dit aliquod suū propriū interesse. alias non ui. deo qualiter litis estimatio possit prestari.

Hoc interdictum. **I**stuz. §. allegat. Bui. de cu. q. in interdictis potest ueniri ad diffinitiuam sententiam lit. non contest. quod ego plene examinaui i. l. naturaliter. §. nihil cōe. s. de acqui. poss.

Quis liberum cre ditori. **I**ste est bonus casus 7 menti te. nendus. dicam. j. ti. i. l. i. in fi. cum. l. se.

De liberis exhibendis. Rubrica.

Ex l. sequenti.

Can quis habeat interdictum de uxore uel cō cubina exhibenda.

Dimo magis. **N**ot. i. i. mo magis interdictū de uxore exhi bēda: ut h. 7. C. e. l. ul. Itē habemus qdā iterdictū d libto exhibēdo. de quo habui

Choc iter dictū. alleg. Bui. An ex isto iterdō pueniri pos sit ad diffini tuā sententiā absqz lit. cō. adde bal. i. l. i. C. d. lit. cō test.

CDe libe. ris exhiben. dis. Rubri. ca.

Dimo i magis. qdā i. terdictū. Et forma libelli uide p. spe. i. ti. d. cōuersi. i. h. §. i. v. por ro si filio. et uide bar. i. l. naturaliter. i. §. nihil cōe. s. de acqui. pos. in fi. 7 q. h. die bar. in v. item tuto: rē. faciūt ad q. videlz q. dā detinet d. bitore meuz 7 p hoc non pōt satisfacc re mihi qz d. opibus suis possz acgre. re 7 mihi sol uere nunqd. possim repe. tere. ab co istū meū dōi torē die In. no. q. nō nisi habeā in co ius reale sic habeo in va sallo 7 ascri. ptio 7 i oi. b' q. tenētur ad munera. Ita no. Inno. in. c. dilecti. de appel. ubi uidēs q. fac. l. fi. C. d. op. liber. ē 7 aliō. remediū vi. delz q. agam actiōe iniuri arū uel d. do lo si sciēs dri ner cū i pū dicitū meū: ut. §. d. volo. in .l. cū qd. fm Inno. ubi su pra. Istud ē cōstā q. pos sum agere isto interdi. eto. i q. alio pferor pro pter sing. ite resse. l. j. i. po pularibus. s. de pcura. ita not. refert bal. i. c. i. ge. nerali si de seu. fue. p. tro uer. 7 bar. h. in. §. hoc aut in. i. seq.

Marginal notes on the right edge of the page, including 'C' and 'D' with various legal references and commentary.

Ende dicit. In terdi. et de liberis exhibendis e pparatorius interdicti de libe. d ducen dis. ita dicit bar. in. l. na / turaliter. s. .i. in finalib^o verbis. s. de acquir. pos. b Hoc aut interdictu. no dicit sic no ille qui possi def sed ille q possidet d3 pueniri r ita allegat bart. in consilio qd icipit ciuita ti cam r. p hoc facit qz possesius pos fidere no po test. l. liber homo. ad fi. de acquir. re. do. Et d ista .q. adde bar. i. l. i. C. eo. r. r. in. l. i. s. hu ius aut. in. i. col. j. uti pos. c Hoc iter dicto. Nota q puella nu bilis d3 dpo ni si de ea nu beda vertif qd. r allegat bal. istu tex. i .l. no episto lis. in. iij. co. lu. C. de pro ba. q si quis habes spon sam minore .xij. annis q fuit sibi rap ta an habe at interdictu ad. q. bar. hic ad que no. bar. in. l. i. C. de nup. r. r. que habent in. c. cum lo cum. de spo. la.

stis mentione. s. de interdic. l. ij. s. iuris sui. Ex quo dico ego q quicuqz h3 aliquod ius reale in psona ppter qd copetatur actio in re pot intetare interdictu de illa psona exhibenda seu deducenda ad similitudine isforu. unde puto q dno possit agere de ascriptio exhibedo seu deducedo et dno de uasallo. Itē abbas de monacho. Itē tu tor. de pupillo: qz tutor ius h3 in psona pupilli. ut. l. i. s. de tur. nec ob. s. ti. i. l. fi. in fi. qz creditor in psona obitoris no h3 aliquod ius reale quod afficiat psona tanqua rem. qd apparet: qz libera tur cededo bonis. facit ad pdicta qd habes i. l. .i. s. p hac. s. de rei uen. Quoero an habeat in terdictu de uxore exhibenda uel p cubina exhibe da. de hoc habes per Inno. extra de ressi. spo. lia. c. ex parte.

Ende ait. Supra posuit de liberis exhibendis: nuc dicit de liberis deducendis.

Ex. s. sequenti.

Si ciuitas detinet castra uel uillas alicui: co tra ipam ciuitatez agendu e no contra ipas uillas uel castra.

Hoc autē interdictum.

Iste e bon. s. C. Op. de. l. pe. j. e. So. qn filius detinet ab alio inuitus h3 locu hoc interdictu: ut hic. qn a nemine detinet sed ipse sui cotrouersia facit: uel ipse detinet uolens: tuc aut e qd de filia tione tm: r no h3 locu interdictu: ut hic. l. ul. j. e. Aut e qd de filiatione r hereditate: r tuc e loc^o huic interdicto: ut. j. e. l. pe. fm glo. h. r. l. i. s. per hac. s. de rei uen. ro est fm Pe. qz interdicta di cutur inter duos reddita de re tertia. S3 qn fili^o simpliciter de seipso refert qone: no est res tertia de q cotendit. S3 qn est qd d hereditate: tuc est qd inter duos de re tertia. merito h3 locu hoc in terdictu. C. Altio p hac. l. ego dixi q si ciuitas una detinet castra uel uillas alterius q ali^o q p tedit ius i illis castris uel uillis no d3 illa castra r uillas detetas couenire: sed h3 agere co tra ciui tate: ut hic. sed quado a nemine detinet d3 ager contra ipa castra r uillas de hoc dica forte. j. ad municipa. l. qui ex uico.

Hoc interdicto. Mo. q qn e pterio d pu ella exhibenda q est ipubes uel e pubes ita q mo dico tpe excessit pubertate d3 lite pendete depo ni qd no. Ista lege allegauit hoc ano in. l. i. j. de noua. qd dicit pxim^o pubertati. s3 bec. l. nil facit na aliud e dicere pximus pubertati. r de eo dixi tibi. aliud e dicere pximus ipubertati. r de eo loquitur hic. na ratu e dicere pxim^o pubertati qua tu est dicere pimus impubertati.

I eum qui. De hac. l. uidi stis. s. l. proxi. s. hoc interdictu. dic ut ibi.

Utrobi. Rubrica. Ex. l. sequenti.

Quid sit dictu utrobi uide i prin. r qre huic interdicto def aliud nome q uti possidetis. r qre sunt tituli separati uide in fi.

Retor ait utrobi.

Quero qd sit dictu hoc. Et expo nit utrobi. i. apud que quasi dicat utz p apud. r ubi. p que. Ja. de are. exponit totum ecotra: ut ponat utru. p que. r ubi. pro apud. r Ly. refert in. l. i. C. uti pos. r ista uidef. pprior ex positio. Do. Ros. expoit alio modo: ut dicam^o

utrobi. i. eo mo quo fuit apud te eo mo sit. et eo mo quo fuit apud aliu eo mo sit. r sic utriqz lice at dicere fm ius possessionis sue sicut d3 in iterdi cto uti possidetis. qz uterqz debet possidere fm ius possessionis sue. S3 ista expositio no b3 ada ptat ad litteraz: tenas ergo glo. C. Opp. ad. l. ista q inspiciat tepus lit. gre. no maior ps anni. ut in fi. huius. l. Glo. fatef cotrariu qz hodie re cessum e ab hoc interdicto. r e huic attributu ius interdicti uti possidetis: ut lit. cote. tps inspiciat. r ita tenet coter. C. Sed opp. qz fm hoc nunq interdictu pot habere locu. na si un^o tenet unā re mobilē constat qz ipse possidet. ergo ipse debet ui cere no petitor: cu ei qui no possidet no def istd interdictu sicut uti possidetis. Rndet duob^o mo dis. pmo qz aliqs possidebat equu: tm semp cuz ibat p terrā inquietabat ab aliquo. iste possessor pot agere interdicto utrobi. ne in sua possessio ne molesteretur: ut dictu est i interdicto uti possi detis. Vel aliter dico qz aliquis tenet equu: ego ago interdicto uti possidetis. dicet qz ille t3 a me in depositu uel ex causa comodati uel precario. r sic ego qui ago possideo: h3 alius detineat: ut .s. como. l. rei comodate. r. l. licet. s. rei. s. dpo. ita dicit Ros. r bene. alias ei qui perdidit posses sionem rei mobilis nullu datur iterdictu sed re currēdu est ad actiones ciuiles: ut. l. rem que no bis. s. d acquir. pos. r ibi tangit per glo. Quoero quare datur huic interdicto aliud nome qz in terdictu uti possidetis. Rn. qz res mobiles no possidentur proprie. hoc no e uerū: ut dica. s. d acquir. pos. l. i. in prin. ubi glo. idem tenet. C. Itē qro quare sepauit huc ti. a ti uti possidetis. Rn. ut in glo. Jo. tm in arbore r Ros. in libellis po nunt istud interdictum propter interdictum uti possidetis.

De migrando. Rubrica.

Retor. Quoero dicitur hic

q istud interdictu e infreques quero qre hoc dicit. Re spodet glo. i. ualde frequens. ratio quia colono datur utile: licet no directum. Alij dicunt. i. minus frequens: qz colono nuqua da tur. Alij dicunt: ut Ros. r bene qz istud interdi ctum datur colono: r ideo dicit infrequens. i. mi nus frequens: quia alia actio competit. s. actio ex conducto r officium iudicis: ut. s. loca. l. et edes. s. si inquilinus. ideo raro ad istud interdi ctum recurritur ppter alia remedia q copetur.

Ex. s. sequenti.

Pensio domus an debeat solui in fine an ni uel in principio.

Sipensio. Dicitur hic si semestrem soluit semestris debeat.

Cotra. imo no debetur pensio nisi i fine anni: ut .C. loca. l. ede. So. h3 debebatur tota: qz sic erat couentu: no qz r ato tpe habitat. Vel uerius di co qz ab initio dberetur. r ita loqtur hic. no tm pot peni nisi i fine tpe: ut. l. cotraria. r dixi in. l. si ser uis cois. meuij. s. fi. de sti. ser. retineri tm possunt pignora p ipsa pensio: ut h3. Alij dicunt qz pensio dom^o debz solui i medio ani. r ita dicunt qz est ca sus h3. qd no placz: ut no. i. d. l. ede. C. Itē op. h3 d3 qz ita omu possunt retineri si hoc e actu qz an migrare no liceat. Cotra. s. loca. l. si in lege. s. si dom^o. So. hic loqtur qn inqlin^o recedit d neces sitate: qz tuc no tenetur soluef pensioe nisi pro pterito tpe: nisi expisse aliud sit actu. sec^o qn d3 uo luntate recedit: ut ibi. Ratione dic ut ibi no.

CDe saluiano interdico. Rubrica.

Ex.l.sequenti.

Que sit dñia iter istud iterdictū z hypothecaria. z an a snia lata in hypothecaria possit appellari. uide circa fi.

I colonus. **C**Op. par tus pignorate rei nō est obligatus: ut. l. paulus .s. i. de pig. So. ibi loquit qñ apud

emptore cōcepit z peperit. hic qñ cōcepit penes debitore. **C**Op. q̄ cōtra emptore istud iterdictū nō def: ut. C. e. l. i. So. nō dat directū: ut ibi. sed utile sic: ut hic. **C**Sz cōtra iterdicta sūt scripta in rē: ut. s. de interd. l. i. s. pe. ergo dabit directū cōtra reū apud quē res puenit. So. dicas q̄ spē est i isto sicuti i interdico uñ ui. s. de ui z vi ar. l. cū a te. z sic istud nō est in rē scriptū: licz glo. dicat p̄tra. C. e. l. i. Vel dic q̄ istud iō: q̄a hypotheca est accessoria psonali. sicut ergo psonalis nō sequit possessore: ita nec hoc iterdictū directū. **C**Quero utrū istud iterdictū def locatori p̄dij urbani. quidā dicūt q̄ nō z hoc plene examinat Ly. C. loca. l. certi iuris. in. ij. q. Ros. t3 q̄ istud iterdictū directū detur locatori p̄dij rustici. **P**ōt ēt dari saltē utile locatori p̄dij urbani z etiā cuilibet creditori. z hoc uidet uelle tex. C. e. l. i. qui tex. manifeste probat in eo q̄ dicit d̄bitor simpliciter. **I**tē in eo q̄ ibi dicit de q̄si huiana q̄ cōpetit cuilibet creditori: ut insti. de act. s. seruiana. z. s. se. **C**Quero que ē differētia inter istud iterdictū z hypothecaria. **G**lo. assignat eā in. l. i. C. e. z dicit q̄ i hoc iterdicto sufficit solū p̄bati de possessioe debitoris i hypothecaria debet. p̄bati de dñio: ut. l. z q̄ nō dñi sunt. s. qd̄ dicit .s. de pig. **L**erte qd̄ dicit de hoc iterdicto placz. sz si id qd̄ dicit de hypothecaria uidet h̄re glo. cōtrarias. C. q̄ res. pig. obli. pos. l. cū res. z. s. de pig. ac. l. rē alienā. **D**ic ut. d. l. cū res. p. Ly. et p. By. insti. de act. s. itē seruiana. **E**go aliter cōsue ui dicere qd̄ tñ nō possuz hic mō examinare. **I**tē dicit glo. q̄ hoc est possessoriū: illud petitorius. **D**ices tu quō cū hypothecaria nudā possessionē aduocet: ut. s. de euct. l. si cū uenditor i pri. **R**ū. sicut actio i rē aduocat possessionē dñij. ita hypothecaria rōne iuris hypothecae. qd̄ ius probat. z sic apparet q̄ snia lata i hypothecaria nō est momētaneē possessionis. iō poterit appellari. secus in hoc iterdicto. z ita de facto dixi.

Sicolonus. **C**Op. q̄ contra eñ neū nō detur hoc iterdictū: ut. C. e. l. i. So. uerū ē directū nō datur ut ibi. sed utile sic: ut hic. z hoc ē uerū lz alie so. denf. **C**Ite oppo. ad hunc. s. de tex. j. l. prox. So. ut ibi dicam.

Asaluiano. **H**ic inuit q̄ sit aliud i actione seruiana q̄ in isto iterdicto. **C**ōtra imo idē seruaf in una qd̄ in alia: ut. l. si debitor .s. de pigno. **Q**uidā fatent cōtrariū. z ita exponūt hoc. **S**z in hoc ē dñia: q̄a seruiana actio directā cōpetit cōtra eñ neū possessore: qd̄ nō ē i hoc iterdicto. **A**lij dicūt q̄ i huiana nō ē melior cōditio occupātis: lz aliud sit i hypothecaria: ut. d. l. si debitor. z aliud sit in hoc iterdicto: ut h̄z. s. l. pxi. **L**erte istud nō h̄z rōnē. imo cū par utriusq̄ sit cā dz ē melior cōditio occupātis tā i actione seruiana q̄ in hypothecaria q̄ ēt in hoc iterdicto. **C**Ad unū tñ aduerte q̄ qñ agit hypothecaria p̄ rebus coloni: tūc h̄e dñ actio: huiana sed qñ agit p̄ reb̄ aliter obligatis: tūc dicit q̄si huiana

aC Dixi. AD DE Bal. cō filio. cccxiiij. incipiente ca sus talis. ter tio libro.

C De excep. tionib̄ seu p̄scrip̄tionibus. Rubrica.

b Sere a ēt nō ē actor.

Reus exci. p̄do iproprie dicitur agere. z vide .j. proxi. An aut negatio sit exceptio. bal. q̄ nō i. l. peremptorias. in. v. col. **C**. senten. re scin. nō pos. z ad bar. hic adde Bar. i. l. i. in prin. **C**. de iur. et fac. igno.

C Ubi dicit adde. l. i. fm unā lec. glo. z ibi bal. C. d̄ testi. z bar. in. l. i. i. prin. **C**. de iur. et fac. ig. z ter. z ibi bal. i. l. nō phibētur in prin. **C**. q̄ accu. **I**tē acculare est de fendere. vi. de bar. in. l. d̄ pupillo. s. fi. s. de ope. no. nū. vide plene glo. in .c. i. i. d̄bo de sensones. d̄ lit. cōtest. in .vi.

C Stricte sumif. An in materia odiosa appella-tioe actiois cōtineat exceptio. vide bar. i. l. opor tebit. s. i. de verbo. sign. sed utrū sup̄ exceptioibus debeat h̄re cō testari. **I**nn. q̄ sic ubi excep-tio habet vim actiois sicut ē cū cō tra electū op ponif. alias secus fm cū .c. sup eo. de elec. c. inter dilectos d̄ ex ces. prela.

C Continef exceptio. vi. de. l. in bone fidei. z ibi gl. z doc. C. de pactio.

na q̄ idē ē qd̄ hypothecaria: ut insti. s. act. s. itē seruiana. z iō glo. hic z. s. l. pxi. q̄ dicit aliud i hypothecaria: aliō i q̄si seruiana sunt corrupte scrip̄te: qñ idē ē i q̄si seruiana qd̄ i hypothecaria. iō dz dicere aliud i seruiana. aliō i hypothecaria fm opi. illorū. lz hoc nō tenuerim.

C Incipit liber. xliiij. de exceptioibus seu p̄scrip̄tionibus z preiudicijs. Rubrica.

Dictū est supra i pluribus ptibus iuris. z de ac. z. s. p̄rio de iterdic. q̄ sunt arma actoris. seq̄ tur de exceptioib̄ q̄ sunt arma rei. **E**t q̄a nomē exceptiois est gñale. z quedā sunt p̄scrip̄. qd̄a excep. z preiudicia. iō subicit z p̄iudicijs. **Q**uerit glo. quid si exceptio. z unde dicatur. z dic ut dicitur. j. l. ij. z. iij.

Ex. l. sequenti.

C An appellatione actiois ueniat exceptio: ibi. **O**ppo. **E**t an sicut actor tenet dare actionem i scriptis ita z eo. mō reus: ibi. **P**rimo. **E**t an sicut libellus actoris dz cōtinere cōclusionē eo. mō libellus rei excipietis: ibi. **Q**uero. **E**t an si narrē factū absq̄ eo qd̄ dicit excipio contra te sufficiat: ibi. **Q**uero qd̄. **E**t an factū debeat taliter pponi q̄ exceptio resultet: ibi. **Q**uero uideo. **E**t an excipiendo de crimie d̄beat iseri loc̄ z tps: ibi. **Q**uero pone. **E**t an exceptio que icipit cōpetere p̄ li tē cōtestatā possit opponi: ibi. **Q**uero qd̄. **E**t an exceptio notoria d̄beat pponi: ibi. **Q**uid. **E**t qd̄ debeat p̄bare exceptionē: ibi. **V**iso.

Here etiam. **P**rimo loquitur

a gñaliter i qlibet exceptioe siue actori siue reo cōpetat. **S**o loquit i reo. se cū da ibi. nā reus. **N**ota q̄ i exceptione reus est actor: ut. l. in exceptioibus. s. de pba. **I**tē nota q̄ ei qd̄ dicit incūbit p̄batio: ut hic z. l. ij. s. de p̄ba. **C**Op. de v̄b. sig. l. v̄bū oportebit. s. actio nis. **G**lo. dicit agere uidet. i. actoris officii exerceri. q̄si factū p̄bit z dz p̄bare sz nō ē actor̄ proprie. **I**dē no. in. l. i. exceptioib̄. s. de pba. ubi dicit q̄ agere uidet ex interpretatiōe nō ex ppria significationē. z hoc ē uerū: qd̄ tene mēti p̄ statutis q̄ debēt itelligi fm ppria significationē. **C**Sed cōtra hoc uidet glo. C. de iur. z fac. igno. l. i. ubi dicit q̄ pprie agere ponif p̄ defendere: sz hec est na assumedo agere: ut sumif insti. de ac. i. prin. sed si assumeref agere ut assumūt logica p̄ quo libet actu: tūc excipe pprie ē act̄. **O**ppo. q̄ appellatiōe actiois cōtinef exceptio: ut. s. de dolo .l. i. s. i. ubi dicit si alia actio nō erit cōtinef exceptio: ut. l. i. s. ait p̄tor. **P**ro huius so. ē no. disti guēdū. qñqz v̄bū actio referf ad id qd̄ expēdit ēt iudiciū: z tūc exponitur actio. i. act̄: ut i auē. hoc ius porrectū. C. de sacrosan. ec. **Q**ñqz refer tur ad actionē q̄ exercetur i iudicio. z p̄t̄ exerce ri i differēter i iudicio uel ēt: z tūc aut loquimur i materia odiosa: z tūc v̄bū actio stricte sumif̄ exēplū: ut creditor uiolētus p̄dit actionē: ut. l. ex tat quod me. cau. certe non perdit exceptiones: ut no. s. qd̄ me. cau. l. sed z partus. s. i. i glo. magna. **I**dē in. l. si quis in tantam. C. unde ui. et similibus ubi licet quis priuetur actione si tñ si bi aliquid soluat̄ur habet exceptiones nec ab eo repeti potest: ut. l. si pene in prin. z ibi no. s. de condi. inde. **I**dē in legib̄ que dicit q̄ ex pacto nudo nō oritur actio. nā per hoc non tollif excep-tio q̄a hoc esset odiosus z cōtra naturalē eq̄ta tē. **S**i nō loquimur i materia fauorabili: tūc appellatiōe actiois cōtinef exceptio. exēplū in. d.

[Marginal notes on the right edge, partially cut off and difficult to read.]